

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

СТАТИСТИЧЕСКИ СПРАВОЧНИК 2026

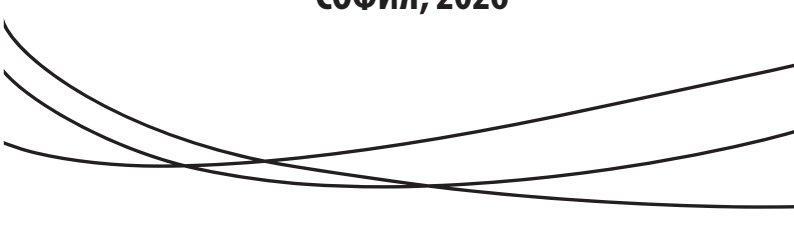
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

СТАТИСТИЧЕСКИ СПРАВОЧНИК

СОФИЯ, 2026

Three decorative, thin, dark lines that curve across the bottom of the page, starting from the left and ending on the right, creating a modern, abstract design.

Уважаеми потребители,

Представяме на Вашето внимание най-новото издание на „Статистически справочник 2026“, в който са събрани обобщени статистически данни за периода 2021 - 2025 година. Информацията обхваща редица ключови аспекти от социалния, икономическия и демографския живот на страната.

Данните са систематично организирани в 24 тематични раздела, представени в графичен и в табличен формат. Това осигурява възможност за лесно възприемане на информацията, правилна интерпретация, анализ и достъпност за широк кръг потребители, включително научните среди, държавните институции, частният сектор и широката общественост.

Справочникът е резултат от ефективното сътрудничество между Националния статистически институт и нашите партньори - Българската народна банка, органите на статистиката, Евростат, ОИСР и други международни организации.

Предоставената статистическа информация е важен източник при формирането на политики и вземането на решения от обществен и държавен интерес. НСИ се ръководи от принципите на професионална независимост, обективност, надеждност, актуалност на данните и защита на статистическата тайна.

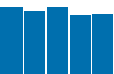
В условията на бързо променящите се нагласи на потребителите и постоянно нарастващото търсене на висококачествени данни, НСИ продължава да развива и да усъвършенства своята дейност. Стремим се винаги да търсим сътрудничество, да насърчаваме устойчивостта в нашата дейност и да поддържаме проактивен диалог както с националните, така и с международните партньори.

Изказвам искрената си благодарност към всички респонденти и потребители на статистическа информация за тяхната активност и ангажираност. Заедно допринасяме за развитието и популяризирането на статистиката в България, включително сред младите хора.

Благодаря и на всички колеги за високия професионализъм и усърдието, които вложиха в подготовката на „Статистически справочник 2026“.

Доц. д-р Атанас Атанасов

Председател на Националния статистически институт

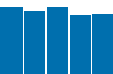

СЪКРАЩЕНИЯ И ЗНАЦИ

АЕЦ	=	атомна електроцентрала
БВП	=	брутен вътрешен продукт
БНБ	=	Българска народна банка
БДС	=	брутна добавена стойност
бр.	=	брой
BGN	=	нови български левове
вкл.	=	включително
в т.ч.	=	в това число
г.	=	година
ГВтч	=	гигаватчас
Гкал	=	гигакалория
гр.	=	град
ДВ	=	„Държавен вестник“
ДДС	=	данък добавена стойност
дка	=	декар
ДЛП	=	дългосрочен лихвен процент
ДМА	=	дълготрайни материални активи
ДПФ	=	Държавен поземлен фонд
ДЦК	=	държавни ценни книжа
Евростат	=	Статистическа служба на Европейския съюз
ЕК	=	Европейска комисия
ЕП	=	Европейски парламент
ЕСС	=	Европейска система за сметки
ЕС	=	Европейски съюз
ЕАСТ	=	Европейска асоциация за свободна търговия
жп	=	железопътен
ЗСПД	=	Закон за семейни помощи за деца
ЗЗД	=	Закон за закрила на детето
ЗСП	=	Закон за социално подпомагане
ЗИХУ	=	Закон за интеграция на хората с увреждания
ИАОС	=	Изпълнителна агенция по околна среда
ИЗП	=	използвана земеделска площ
ИКТ	=	информационно-комуникационни технологии
ИПЦ	=	индекс на потребителските цени

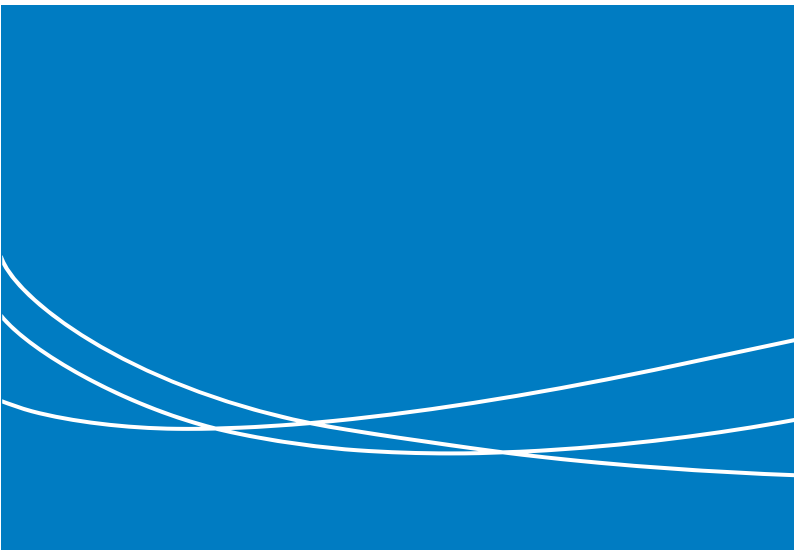
кВт	=	киловат
кВтч	=	киловатчас
кг	=	килограм
кг/чов./г.	=	килограм на човек за година
КИД	=	Класификация на икономическите дейности
ккал	=	килокалория
км	=	километър
км ²	=	квадратен километър
кс	=	конска сила
КСО	=	Кодекс за социално осигуряване
КСС	=	Класификация на сградите и строителните съоръжения
СОICOP	=	Единна международна класификация на потребителските разходи
л	=	литър
лв.	=	лев
л/ден.	=	литър на денонощие
м	=	метър
м ²	=	квадратен метър
м ³	=	кубически метър
МВР	=	Министерство на вътрешните работи
МВФ	=	Международен валутен фонд
МЗХГ	=	Министерство на земеделието, храните и горите
млн.	=	милион
мм	=	милиметър
МОСВ	=	Министерство на околната среда и водите
МПС	=	моторно превозно средство
МС	=	Министерски съвет
МСКО	=	Международна стандартна класификация на образованието
НСИ	=	Национален статистически институт
н.д.	=	некласифицирани другаде
НКИД	=	Национална класификация на икономическите дейности
НИРД	=	научноизследователска и развойна дейност
н.п.д.	=	непригодени за продажба на дребно
НТООД	=	нетърговски организации, обслужващи домакинствата

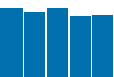

NUTS	=	Класификация на териториалните единици за статистически цели
ОИСР	=	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ООН	=	Организация на обединените нации
пкм	=	пътниккилометър
ППС	=	паритет на покупателната способност
ППЗСПЗ	=	Правилник за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи
ПРОДПРОМ	=	Национална класификация на промишлената продукция
ПФИ	=	парично-финансови институции
СОФ	=	социалноосигурителни фондове
СПС	=	стандарт на покупателната способност
СПСОВ	=	селищна пречиствателна станция за отпадъчни води
СЦИЕ	=	страни от Централна и Източна Европа
SITC	=	Стандартна международна търговска класификация
т	=	тон
т/г.	=	тон/годишно
ткм	=	тонкилометър
т н.е.	=	тонове нефтен еквивалент
ФПП	=	фонд на паричния пазар
ФПУ	=	финансовопосреднически услуги
FOB	=	франко борда (free, on board)
ха	=	хектар
хил.	=	хиляди
ХИПЦ	=	хармонизиран индекс на потребителските цени
CIF	=	стойност, застраховка, навло (cost, insurance, freight)
ЦК	=	ценни книжа
чф.	=	чифт
щ.д.	=	щатски долар
.	=	липсват данни
-	=	няма случай
0	=	величина, по-малка от половината на употребената единица мярка
%	=	процент
x	=	поради естеството на данните не може да има случай
*	=	предварителни данни
#	=	прекъснат ред
..	=	конфиденциални данни
()	=	поради малкия обем на извадката данните в таблиците, оградени в скоби, не са достатъчно точни

ОБЩ ПРЕГЛЕД

I. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА И КЛИМАТ

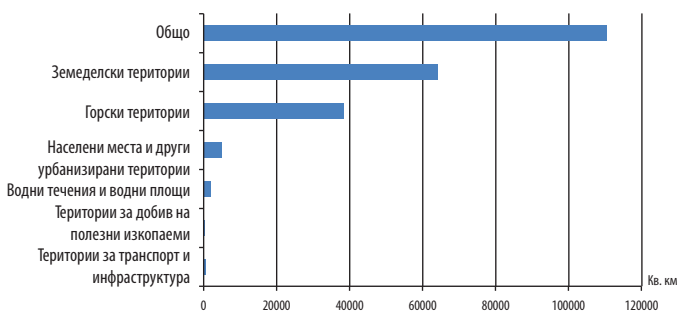
Територия и климат

Република България е разположена в Югоизточна Европа в източната част на Балканския полуостров и е с територия 110 371.9 кв. км (без акваторията на р. Дунав и Черно море).

Климатът на страната е преходен между умерено-континентален и субтропичен в неговия средиземноморски вариант (в южните части на страната). Наблюдават се четири сезона.

Горите (широколистни и иглолистни) заемат 34% от територията на страната. Разнообразната природа е естествена среда на ценни животински видове.

Фиг. 1. Територия на България¹

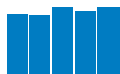

¹ Източник: Министерство на земеделието и храните - „Баланс на земеделските земи към 31.12.2011 година“.

1. Граници на България¹

Граници		Общо	Сухоzemна	Речна	Морска
Общо		2344	1246	720	378
Северна	- с Румъния	628	139	489	-
Източна	- с Черно море	378	-	-	378
Южна	- с Турция	274	143	131	-
	- с Гърция	528	458	70	-
Западна	- със Сърбия	362	332	30	-
	- с Република Северна Македония	174	174	-	-

¹ Източник: Главна дирекция „Гранична полиция“ на Министерство на вътрешните работи.

2. Метеорологични данни за 2025 година¹

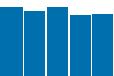
Метеорологични станции	Средно-годишно атмосферно налягане	Температура на въздуха				
		средна годишна	абсолютна максимална годишна	абсолютна минимална годишна		
	hPa	°C	дата	°C	дата	
Видин	1013.5	12.6	41.9	26.07.	-14.3	22.02.
Плевен	997.7	13.5	41.2	26.07.	-12.6	23.02.
Велико Търново	993.8	14.0	41.4	26.07.	-12.7	23.02.
Добрич	993.2	12.5	37.9	26.07.	-21.6	23.02.
Варна	1012.8	14.1	33.7	26.06.	-7.3	22.02.
Бургас	1014.4	14.3	36.7	26.06.	-5.6	20.02.
Хасково	989.8	14.4	41.4	22.07.	-10.1	22.02.
Казанлък	970.5	12.5	39.2	25.07.	-14.9	20.02.
Пазарджик	992.4	13.6	39.7	22.07.	-9.8	10.02.
София - НИМХ	948.6	12.1	38.2	26.07.	-13.3	20.02.
Кюстендил	955.8	12.5	40.6	26.07.	-11.8	22.02.
Черни връх	772.8	2.3	21.7	22.07.	-21.2	31.12.
Сандански	992.6	15.7	42.2	25.07.	-6.1	21.02.

2. Метеорологични данни за 2025 година¹

(Продължение и край)

Метеорологични станции	Средна годишна относителна влажност на въздуха	Максимален годишен 24-часов валеж		Годишна сума на валежите	Средна годишна облачност
	%	мм	дата	мм	(0 - 10)
Видин	72	53.3	03.10.	525	5
Плевен	70	71.7	08.10.	511	5
Велико Търново	66	58.0	08.10.	537	5
Добрич	72	56.4	04.10.	482	5
Варна	74	50.0	04.10.	438	5
Бургас	76	110.3	03.10.	660	5
Хасково	68	67.3	03.10.	648	6
Казанлък	70	58.3	03.10.	551	5
Пазарджик	69	84.8	03.10.	568	5
София - НИМХ	67	44.5	03.10.	616	5
Кюстендил	72	58.7	03.10.	599	5
Черни връх	77	28.3	25.05.	480	6
Сандански	63	74.7	22.11.	581	5

¹ Източник: Национален институт по метеорология и хидрология.

Реки, езера и планини

Реките в страната са сравнително къси и немного пълноводни. Най-дългата река в България е Искър с дължина 368 км, а най-пълноводната - Марица. Главни реки в страната са Дунав (470 км; гранична с Румъния), Искър, Вит, Осъм, Янтра (притоци на Дунав), Камчия, Марица, Места и Струма.

60% от територията на България е с планински и хълмист релеф. Планините са изключително разнообразни и са част от Алпо-Хималайската верига, която обхваща планински системи на два континента - Европа и Азия. Те са достъпни през четирите годишни сезона и предоставят неограничени възможности за отдих, спорт и туризъм. Най-високата планина в България и на Балканския полуостров е Рила с връх Мусала - 2 925 метра.

3. По-големи реки¹ и естествени езера² на територията на България

Реки	Дължина - км	Езера	Повърхност - км ²
Искър	352.3	Бургаско	27.6
Тунджа	328.4	Варненско	17.4
Марица	309.0	Атанасовско	16.9
Осъм	204.6	Мандренско	10.0
Струма	275.1	Поморийско ³	5.0
Янтра	222.0	Белославско	3.9
Камчия	190.7		
Арда	229.1		

¹ Източник: Национален институт по метеорология и хидрология.

² Източник: Агенция по геодезия, картография и кадастър към Министерство на регионалното развитие и благоустройството.

³ Без солниците.

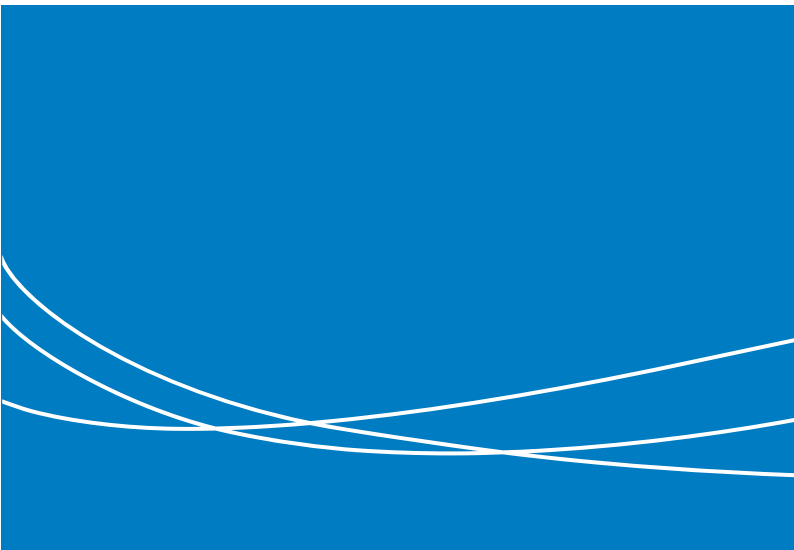

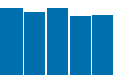
4. Планини в България, най-високите им върхове и тяхната надморска височина¹

Планини	Върхове	Височина - м
Рила	Мусала	2925
Пирин	Вихрен	2914
Стара планина	Ботев	2376
Витоша	Черни връх	2290
Осоговска планина	Руен	2251
Славянка	Гоцев връх	2212
Родопи	Голям Перелик	2191
Беласица	Радомир	2029
Влахина	Огряк	1924
Малешевска планина	Ильов връх	1803
Кървав камък	Било	1737
Милевска планина	Милевец	1733
Руй	Руй	1706
Огражден	Билска чука	1643
Средна гора	Богдан	1604
Лисец	Връшник	1500
Чудинска планина	Арамлия	1496
Конявска планина	Виден	1487
Ерулска планина	Големи връх	1481
Верила	Голям Дебелец	1415
Любаш	Любаш	1398
Стража	Стража	1389
Плана	Манастирище	1338
Еловишка планина	Плоча	1329
Земенска планина	Тичак	1295
Видлич	Вучибаба	1294
Люлин	Дупевица	1256
Ездимирска планина	Големи връх	1219
Стъргач	Асенов връх	1218
Лозенска планина	Попов дел	1190
Пенкьовска планина	Конски връх	1187
Завалска планина	Китка	1181
Голо бърдо	Ветрушка	1158
Рудини	Бандерата	1155
Черна гора	Тумба	1129
Сакар	Вишеград	856
Странджа	Градище	710

¹ Източник: Агенция по геодезия, картография и кадастър към Министерство на регионалното развитие и благоустройството.

II. НАСЕЛЕНИЕ

Население и демографски процеси

Обект на изследване в демографската статистика са съвкупностите на населението и на демографските събития.

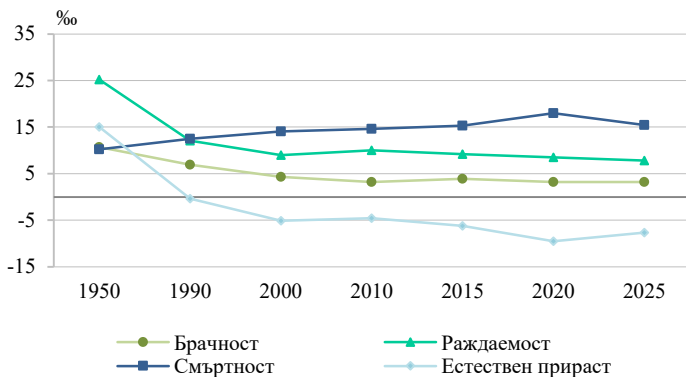
Съвкупностите на населението и техните структури се изчисляват към 31.12. въз основа на броя и структурите на населението от предходната година и настъпилите демографски събития (живородени, умрели, заселени и изселени) през годината.

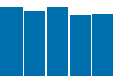
Съвкупностите на демографските събития включват събитията раждания, умирация, сключени бракове, бракоразводи и миграция. Те се регистрират в момента на тяхното настъпване през отчетната година.

Източник на данните за естественото и механичното движение на населението е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението.

През 2025 г. коефициентът на естественият прираст за страната е минус 7.7 на хиляда при -7.3 на 1 000 души за предходната година.

Фиг. 1. Коефициенти на естествено движение на населението (на 1 000 души)

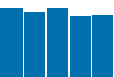
1. Основни демографски показатели

	2022	2023	2024	2025
Население към 31.12. - хил.	6447.7	6445.5	6437.4	6423.2
Полово съотношение (брой жени на 1 000 мъже)	1080	1081	1080	1080
Коефициент на възрастова зависимост	60.4	61.0	61.3	61.6
Темп на демографско остаряване	99.4	100.3	100.3	100.2
Относителен дял на градското от общото население - %	73.6	73.5	73.7	73.9
Раждаемост (на 1 000 души)	8.8	8.9	8.3	7.8
Смъртност (на 1 000 души)	18.4	15.7	15.6	15.5
Естествен прираст (на 1 000 души)	-9.6	-6.8	-7.3	-7.7
Брачност (на 1 000 души)	4.0	3.4	3.2	3.2
Детска смъртност (на 1 000 живородени)	4.8	4.9	4.5	4.6
Нетен коефициент на възпроизводство	0.86	0.87	0.83	0.78
Тотален коефициент на плодитост	1.78	1.81	1.72	1.63

2. Население според преброяванията¹

Години на преброяванията	Общо	Мъже	Жени	Относителен дял на градското от общото население на страната - %
	хиляди			
1887	3154	1605	1549	18.8
1892	3311	1691	1620	19.7
1900	3744	1910	1834	19.8
1905	4036	2057	1979	19.6
1910	4338	2207	2131	19.1
1920	4847	2421	2426	19.9
1926	5479	2743	2736	20.6
1934	6078	3054	3024	21.4
1946	7029	3517	3512	24.7
1956	7614	3799	3815	33.6
1965	8228	4114	4114	46.5
1975	8728	4358	4370	58.0
1985	8949	4433	4516	64.8
1992	8487	4171	4316	67.2
2001	7929	3863	4066	69.0
2011	7365	3587	3778	72.5
2021	6520	3136	3384	73.4

¹ До 1956 г. вкл. броят на населението е установен на базата на наличното население, а от 1965 г. - на базата на постоянното население.

Възрастово-полова структура на населението

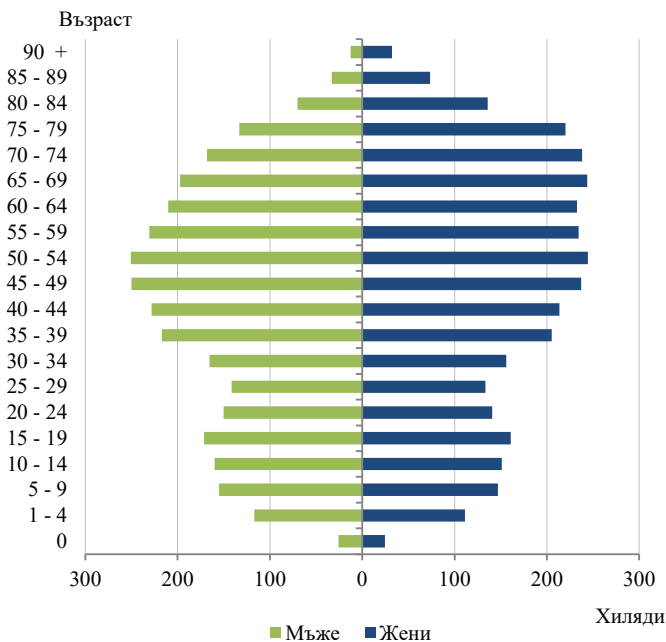
Възрастовата структура на населението е представена чрез разпределението на населението по възрастови групи. Възрастта на населението се изчислява към 31.12. на съответната година в навършени години.

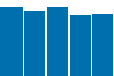
В края на 2025 г. лицата на 65 и повече навършени години са 1 557 851, или 24% от населението на страната.

Към 31.12.2025 г. децата до 15 години в страната са 891 674, или 14% от общия брой на населението.

Застаряването на населението през годините доведе до повишаване на неговата средна възраст, която от 41.0 години през 2004 г. нараства до 45.4 години в края на 2025 година.

Фиг. 2. Възрастова структура на населението към 31.12.2025 г. по пол

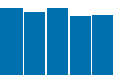
3. Население към 31.12.2025 г. по възраст и пол

Възраст (в навършени години)	Общо	Мъже	Жени	Относителен дял на градското от общото население на страната - %
	брой			
Общо	6423207	3088245	3334962	73.9
0 - 4	278514	142612	135902	75.0
5 - 9	302153	155117	147036	76.0
10 - 14	311007	159995	151012	75.1
15 - 19	331909	171233	160676	75.1
20 - 24	290845	150319	140526	76.3
25 - 29	275214	141631	133583	76.5
30 - 34	321244	165359	155885	76.5
35 - 39	422428	217084	205344	77.9
40 - 44	441854	228410	213444	77.5
45 - 49	487068	249966	237102	76.9
50 - 54	495167	250655	244512	75.5
55 - 59	464934	230714	234220	72.6
60 - 64	443019	210351	232668	70.7
65 - 69	441106	197458	243648	70.2
70 - 74	406267	168239	238028	69.8
75 - 79	353527	133344	220183	68.6
80 и повече	356951	115758	241193	67.2

4. Структура на населението под, във и над трудоспособна възраст към 31.12.¹ (Проценти)

	2022	2023	2024	2025
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0
Под трудоспособна възраст	15.2	15.2	15.1	14.9
В трудоспособна възраст	58.5	58.5	58.5	58.6
Над трудоспособна възраст	26.3	26.3	26.4	26.5
В градовете	100.0	100.0	100.0	100.0
Под трудоспособна възраст	15.4	15.4	15.4	15.2
В трудоспособна възраст	60.1	60.1	59.9	60.0
Над трудоспособна възраст	24.5	24.5	24.7	24.8
В селата	100.0	100.0	100.0	100.0
Под трудоспособна възраст	14.4	14.3	14.2	14.0
В трудоспособна възраст	54.4	54.6	54.7	54.8
Над трудоспособна възраст	31.2	31.1	31.1	31.2

¹ Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст се определят съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 г.).

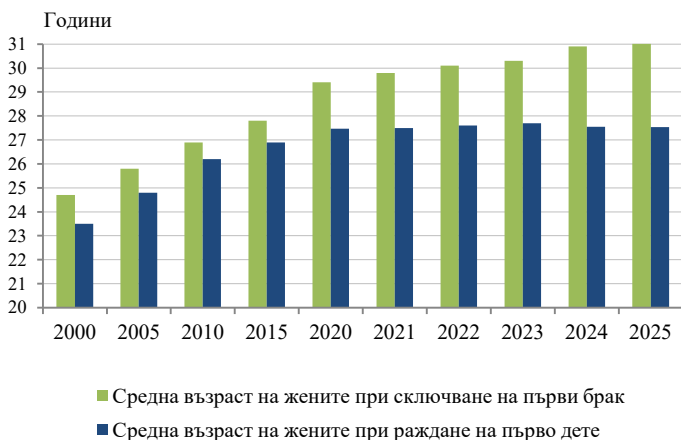
Раждаемост

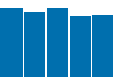
В съвкупността на ражданията се включват ражданията на живородени и мъртвородени деца, а не случаите на раждания, при които могат да бъдат родени едно, две или повече деца.

Броят на ражданията в страната през 2025 г. е 50 496, като от тях 50 241 (99.5%) са живородени. Коефициентът на раждаемост (брой живородени деца на 1 000 души от средногодишното население) е 7.8‰.

Освен коефициент на раждаемост друг основен показател, характеризиращ раждаемостта, е тоталният коефициент на плодовитост, показващ средния брой деца, които една жена би родила през целия си фертилен период. Този показател през 2025 г. е 1.63, при 1.72 през предходната година.

Фиг. 3. Средна възраст на жените при сключване на първи брак и раждане на първо дете

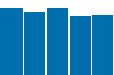

5. Живородени по възраст и местоживее на майката

(Брой)

Местоживее Възраст (в навършени години)	2022	2023	2024	2025
Общо	56596	57197	53428	50241
Под 15	248	231	216	208
15 - 19	5521	5589	5603	5274
20 - 24	9813	10206	9873	9193
25 - 29	14637	14223	13134	12712
30 - 34	15717	15588	13847	12439
35 - 39	8265	8718	8224	7945
40 - 44	1987	2166	2019	1994
45 - 49	345	423	439	401
50 и повече	60	52	70	74
Непоказано	3	1	3	1
В градовете				
Общо	41986	42388	39483	37182
Под 15	164	153	132	134
15 - 19	3077	3179	3183	3006
20 - 24	6011	6298	5991	5518
25 - 29	10886	10580	9763	9547
30 - 34	12822	12591	11234	10126
35 - 39	6975	7336	7015	6708
40 - 44	1686	1829	1708	1716
45 - 49	310	379	390	356
50 и повече	52	42	65	70
Непоказано	3	1	2	1
В селата				
Общо	14610	14809	13945	13059
Под 15	84	78	84	74
15 - 19	2444	2410	2420	2268
20 - 24	3802	3908	3882	3675
25 - 29	3751	3643	3371	3165
30 - 34	2895	2997	2613	2313
35 - 39	1290	1382	1209	1237
40 - 44	301	337	311	278
45 - 49	35	44	49	45
50 и повече	8	10	5	4
Непоказано	-	-	1	-

Смъртност

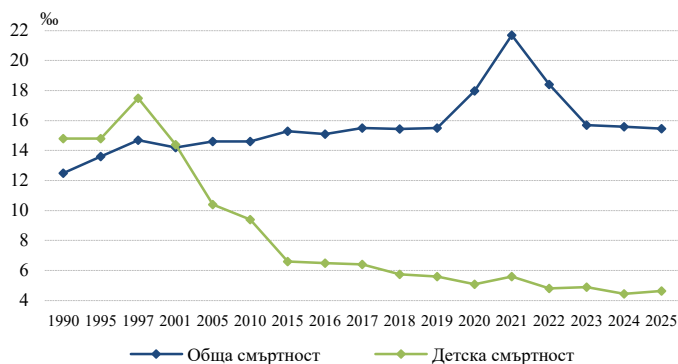
В съвкупността на умираанията се включват регистрираните през отчетната година умрели лица.

Смъртността в страната се задържа на твърде високо ниво. Коефициентът на смъртност (брой умрели лица на 1 000 души от средногодишното население) през 2025 г. е 15.5‰.

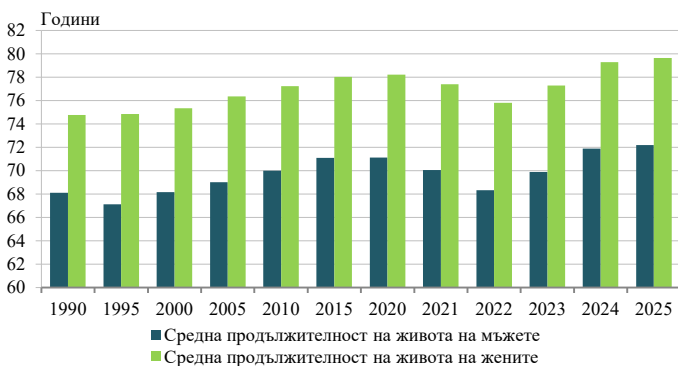
Коефициентът за детска смъртност (брой умрели деца на възраст до 1 година на 1 000 живородени деца) през 2025 г. е 4.6‰ при 4.5‰ за 2024 година. Достигнатото равнище на детска смъртност през последните няколко години е най-ниското в демографското развитие на страната, но продължава да е по-високо от това в европейските държави.

Показателят за средната продължителност на живота показва средната продължителност на предстоящия живот на новородените при хипотеза за неизменност в интензивността на наблюдаваната през дадена година повъзrastова смъртност. За периода 2023 - 2025 г. тя е 72.18 години при мъжете и 79.64 години при жените.

Фиг. 4. Коефициенти на обща и детска смъртност

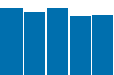
Фиг. 5. Средна продължителност на живота

6. Умирения по възраст и местоживеене

(Брой)

Местоживеене Възраст (в навършени години)	2022	2023	2024	2025
Общо	118814	101006	100736	99479
Под 1	274	281	238	233
1 - 4	71	71	73	52
5 - 9	40	42	40	40
10 - 14	64	70	42	48
15 - 19	126	115	139	123
20 - 24	174	171	162	170
25 - 29	236	206	238	214
30 - 34	409	396	360	327
35 - 39	780	680	644	634
40 - 44	1328	1131	1158	1148
45 - 49	2270	2096	2039	1936
50 - 54	3646	3223	3424	3292
55 - 59	5192	4602	4682	4693
60 - 64	8239	7215	7146	6830
65 - 69	11800	10182	10339	9747
70 - 74	16377	13594	13203	12701
75 - 79	18090	15582	15980	16430
80 - 84	18995	15733	15810	15852
85 и повече	30703	25616	25019	25009
В градовете				
Общо	76261	65195	65467	64706
Под 1	166	178	152	148
1 - 4	49	47	48	39
5 - 9	27	32	30	22
10 - 14	46	44	31	28
15 - 19	91	78	100	81
20 - 24	117	125	119	124
25 - 29	162	142	176	159
30 - 34	278	280	246	210
35 - 39	572	485	452	450
40 - 44	913	799	814	816
45 - 49	1584	1429	1458	1319
50 - 54	2442	2191	2329	2238
55 - 59	3378	3010	3078	3075
60 - 64	5367	4789	4611	4332
65 - 69	7784	6660	6809	6344
70 - 74	10678	8917	8650	8377
75 - 79	11409	9916	10270	10759
80 - 84	11599	9667	9823	9942
85 и повече	19599	16406	16271	16243
В селата				
Общо	42553	35811	35269	34773
Под 1	108	103	86	85
1 - 4	22	24	25	13
5 - 9	13	10	10	18
10 - 14	18	26	11	20
15 - 19	35	37	39	42
20 - 24	57	46	43	46
25 - 29	74	64	62	55
30 - 34	131	116	114	117
35 - 39	208	195	192	184
40 - 44	415	332	344	332
45 - 49	686	667	581	617
50 - 54	1204	1032	1095	1054
55 - 59	1814	1592	1604	1618
60 - 64	2872	2426	2535	2498
65 - 69	4016	3522	3530	3403
70 - 74	5699	4677	4553	4324
75 - 79	6681	5666	5710	5671
80 - 84	7396	6066	5987	5910
85 и повече	11104	9210	8748	8766

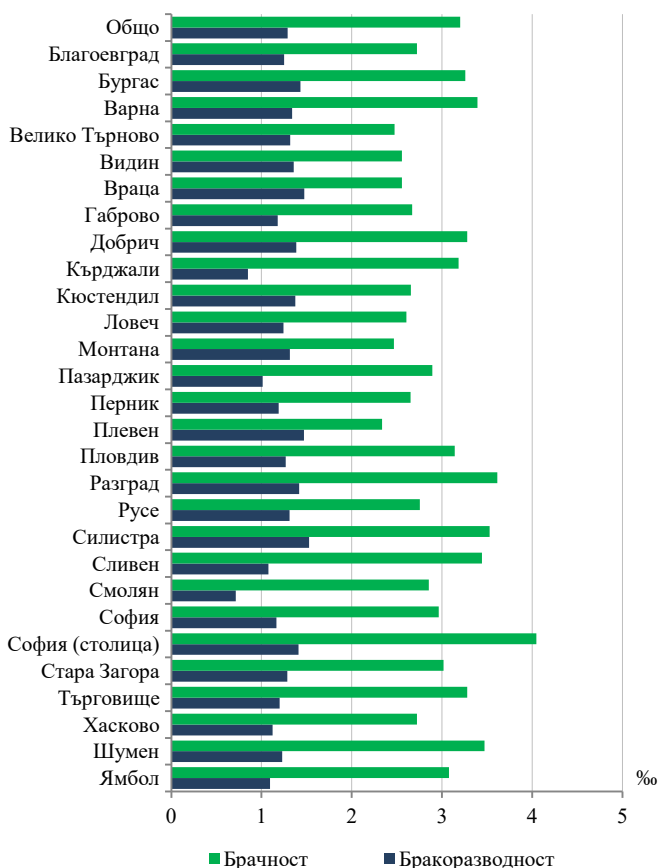
Брачност и бракоразводност

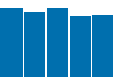
Сключените бракове и бракоразводите в териториален разрез се отнасят към населеното място, където е настоящият адрес на мъжа, или ако адресът на съпруга е извън страната - към населеното място, където е настоящият адрес на жената.

През 2025 г. са регистрирани 20 594 юридически брака - с 49 по малко спрямо предходната година, а коефициентът на брачност (брой сключени бракове на 1 000 души от средногодишното население) е 3.2‰, и запазва нивото си от предходната година.

Броят на регистрираните бракоразводи също бележи намаление спрямо 2024 г. - през 2025 г. са разтрогнати 8 298 брака, или с 352 по-малко от регистрираните през предходната година.

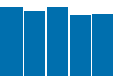
Фиг. 6. Брачност и бракоразводност по области през 2025 г.

7. Сключени бракове и бракоразводи през 2025 г. по статистически зони, статистически райони и по области

Статистически зони Статистически райони Области	Сключени бракове	Брако- разводи	Сключени бракове	Брако- разводи
	брой		на 1 000 души	
Общо	20594	8298	3.2	1.3
<i>Северна и Югоизточна България</i>				
Северозападен	1613	908	2.5	1.4
Видин	179	95	2.6	1.4
Враца	371	214	2.6	1.5
Ловеч	287	137	2.6	1.2
Монтана	276	147	2.5	1.3
Плевен	500	315	2.3	1.5
Северен централен	1938	898	2.9	1.3
Велико Търново	494	263	2.5	1.3
Габрово	249	110	2.7	1.2
Разград	357	140	3.6	1.4
Русе	510	243	2.8	1.3
Силистра	328	142	3.5	1.5
Североизточен	2790	1084	3.4	1.3
Варна	1490	588	3.4	1.3
Добрич	474	200	3.3	1.4
Търговище	309	113	3.3	1.2
Шумен	517	183	3.5	1.2
Югоизточен	3043	1226	3.2	1.3
Бургас	1271	559	3.3	1.4
Сливен	581	182	3.4	1.1
Стара Загора	868	370	3.0	1.3
Ямбол	323	115	3.1	1.1
<i>Югозападна и Южна централна България</i>				
Югозападен	7269	2725	3.6	1.3
Благоевград	779	358	2.7	1.3
Кюстендил	280	145	2.7	1.4
Перник	290	130	2.7	1.2
София	663	261	3.0	1.2
София (столица)	5257	1831	4.0	1.4
Южен централен	3941	1457	3.0	1.1
Кърджали	480	128	3.2	0.8
Пазарджик	643	225	2.9	1.0
Пловдив	2000	808	3.1	1.3
Смолян	256	64	2.9	0.7
Хасково	562	232	2.7	1.1

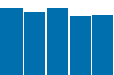
Население по области

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12.2025 година.

Най-малка по население е област Видин, в която живеят 69 465 души, или 1.1% от населението на страната, а най-голяма е област София (столица) - 1 303 813 души (20.3%). Четири са областите с население над 300 хил. души - София (столица), Пловдив, Варна и Бургас.

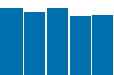
8. Естествен прираст на населението през 2025 г. по области (на 1 000 души)

Области	Естествен прираст - ‰
Общо за страната	-7.7
Благоевград	-6.0
Бургас	-6.5
Варна	-5.5
Велико Търново	-11.0
Видин	-17.9
Враца	-11.3
Габрово	-14.7
Добрич	-12.3
Кърджали	-9.6
Кюстендил	-14.8
Ловеч	-12.7
Монтана	-14.1
Пазарджик	-9.3
Перник	-13.2
Плевен	-11.2
Пловдив	-5.5
Разград	-11.8
Русе	-12.2
Силистра	-12.1
Сливен	-3.9
Смолян	-13.5
София	-9.3
София (столица)	-2.2
Стара Загора	-7.9
Търговище	-11.3
Хасково	-9.1
Шумен	-9.9
Ямбол	-8.3

9. Население към 31.12.2025 г. по пол, местоживеене, статистически зони, статистически райони и по области

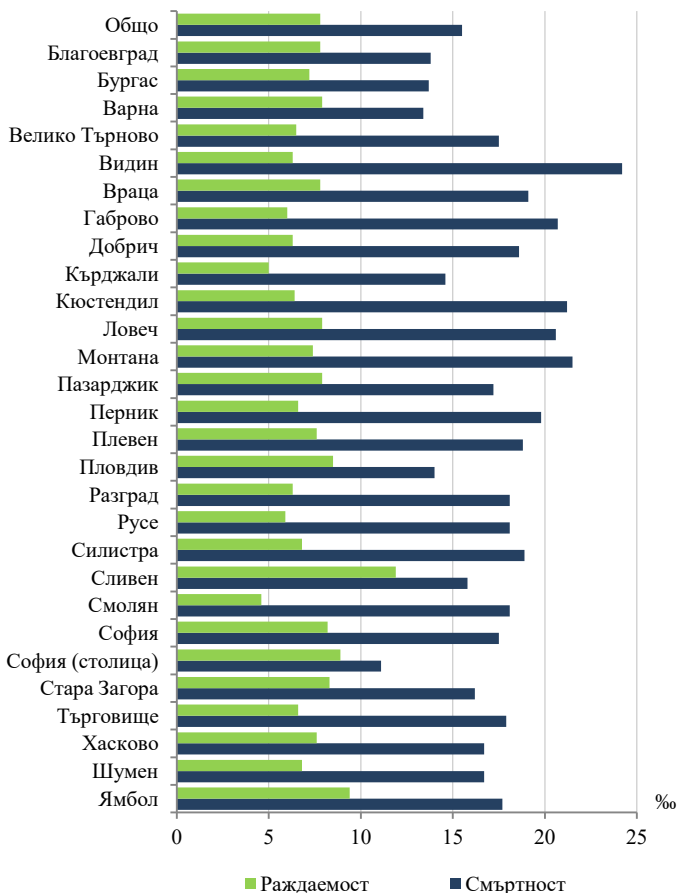
Статистически зони Статистически райони Области	Общо			В т.ч. в градовете		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Общо за страната	6423207	3088245	3334962	4745686	2258418	2487268
<i>Северна и Югоизточна България</i>						
Северозападен	647273	311591	335682	411989	195789	216200
Видин	69465	33170	36295	44067	20775	23292
Враца	144502	69895	74607	85846	40860	44986
Ловеч	109446	52916	56530	67448	32336	35112
Монтана	110970	53617	57353	70733	33746	36987
Плевен	212890	101993	110897	143895	68072	75823
Северен централен	666224	318242	347982	444822	209704	235118
Велико Търново	198803	94605	104198	139697	65640	74057
Габрово	92722	44005	48717	73686	34658	39028
Разград	98083	46999	51084	46447	21694	24753
Русе	184251	88272	95979	143948	68524	75424
Силистра	92365	44361	48004	41044	19188	21856
Североизточен	826624	397454	429170	618299	293989	324310
Варна	440532	211619	228913	373445	178170	195275
Добрич	143858	68522	75336	100154	47045	53109
Търговище	93633	45389	48244	52723	25012	27711
Шумен	148601	71924	76677	91977	43762	48215
Югоизточен	951060	456955	494105	688768	326851	361917
Бургас	391500	187626	203874	300866	142334	158532
Сливен	168267	81153	87114	109444	51964	57480
Стара Загора	286722	137582	149140	205179	97497	107682
Ямбол	104571	50594	53977	73279	35056	38223
<i>Югозападна и Южна централна България</i>						
Югозападен	2026014	974873	1051141	1705925	815974	889951
Благоевград	285644	138529	147115	173572	82805	90767
Кюстендил	104740	50268	54472	72135	34269	37866
Перник	108871	51982	56889	85364	40379	44985
София	222946	108909	114037	134326	64800	69526
София (столица)	1303813	625185	678628	1240528	593721	646807
Южен централен	1306012	629130	676882	875883	416111	459772
Кърджали	152028	74543	77485	61598	29349	32249
Пазарджик	221176	107583	113593	136467	65506	70961
Пловдив	638290	304593	333697	479204	226227	252977
Смолян	88816	42437	46379	51337	24341	26996
Хасково	205702	99974	105728	147277	70688	76589

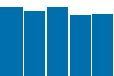

Раждаемост и смъртност по области

В териториален аспект най-висока е раждаемостта в областите Сливен и Ямбол. С най-ниска раждаемост през 2025 г. е област Смолян. Сред всички административни области в страната с най-висока смъртност през 2025 г. се отличават областите Видин, Монтана и Кюстендил, като най-нисък е този показател в област София (столица).

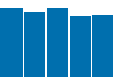
Фиг. 7. **Раждаемост и смъртност по области през 2025 година**
(на 1000 души)

10. Живородени, умрели и естествен прираст на населението през 2025 г. по статистически зони, статистически райони и по области

Статистически зони Статистически райони Области	Живо- родени	Умрели	Естествен прираст	Раждае- мост	Смърт- ност	Естествен прираст
	брой			на 1 000 души от населението		
Общо	50241	99479	-49238	7.8	15.5	-7.7
Северна и Югоизточна България						
Северозападен	4898	13181	-8283	7.5	20.2	-12.7
Видин	439	1695	-1256	6.3	24.2	-17.9
Враца	1139	2776	-1637	7.8	19.1	-11.3
Ловеч	871	2269	-1398	7.9	20.6	-12.7
Монтана	829	2408	-1579	7.4	21.5	-14.1
Плевен	1620	4033	-2413	7.6	18.8	-11.2
Северен централен	4216	12333	-8117	6.3	18.4	-12.1
Велико Търново	1303	3502	-2199	6.5	17.5	-11.0
Габрово	558	1934	-1376	6.0	20.7	-14.7
Разград	626	1785	-1159	6.3	18.1	-11.8
Русе	1097	3359	-2262	5.9	18.1	-12.2
Силистра	632	1753	-1121	6.8	18.9	-12.1
Североизточен	6001	12749	-6748	7.3	15.4	-8.1
Варна	3461	5880	-2419	7.9	13.4	-5.5
Добрич	913	2695	-1782	6.3	18.6	-12.3
Търговище	619	1684	-1065	6.6	17.9	-11.3
Шумен	1008	2490	-1482	6.8	16.7	-9.9
Югоизточен	8210	14542	-6332	8.6	15.3	-6.7
Бургас	2827	5347	-2520	7.2	13.7	-6.5
Сливен	2009	2662	-653	11.9	15.8	-3.9
Стара Загора	2389	4675	-2286	8.3	16.2	-7.9
Ямбол	985	1858	-873	9.4	17.7	-8.3
Югозападна и Южна централна България						
Югозападен	17026	26685	-9659	8.4	13.2	-4.8
Благоевград	2220	3934	-1714	7.8	13.8	-6.0
Кюстендил	677	2237	-1560	6.4	21.2	-14.8
Перник	724	2168	-1444	6.6	19.8	-13.2
София	1843	3912	-2069	8.2	17.5	-9.3
София (столица)	11562	14434	-2872	8.9	11.1	-2.2
Южен централен	9890	19989	-10099	7.6	15.3	-7.7
Кърджали	754	2199	-1445	5.0	14.6	-9.6
Пазарджик	1758	3826	-2068	7.9	17.2	-9.3
Пловдив	5392	8894	-3502	8.5	14.0	-5.5
Смолян	410	1619	-1209	4.6	18.1	-13.5
Хасково	1576	3451	-1875	7.6	16.7	-9.1

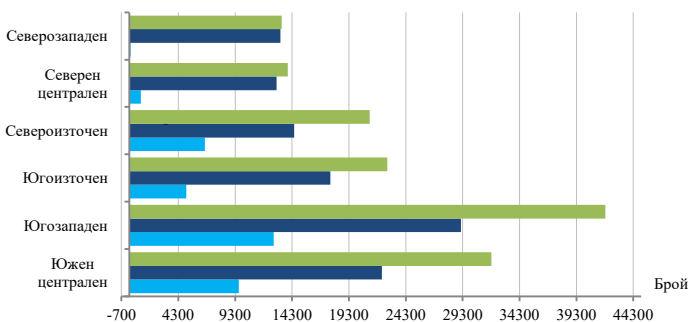

Миграция на населението

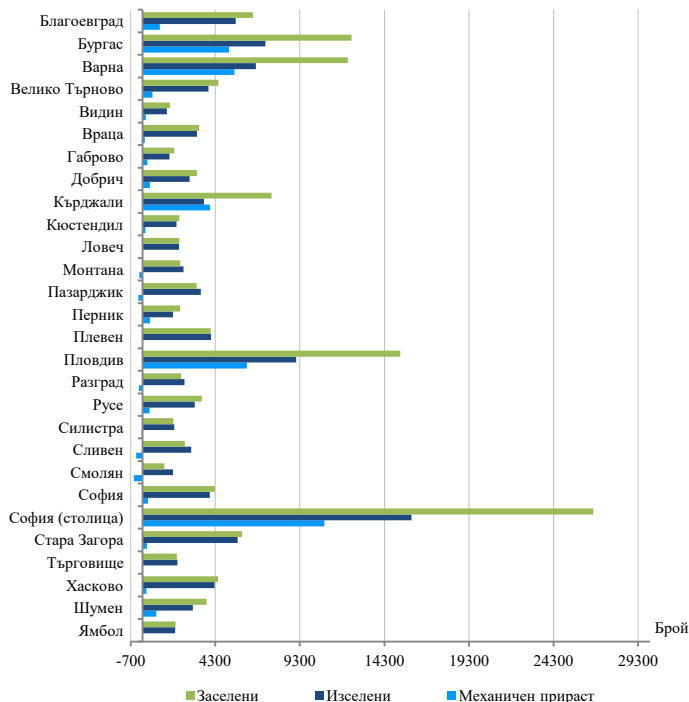
Миграцията на населението включва всички лица, декларирали промяна на настоящ адрес в рамките на страната, от страната в чужбина или от чужбина в страната.

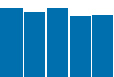
През 2025 г. най-голям механичен прираст има в областите Кърджали (26.5%), Бургас (13.1%) и Варна (12.4%). С най-голямо намаление на населението в резултат на отрицателния механичен прираст е област Смолян (-5.7%).

Фиг. 8. Механично движение на населението през 2025 г. по статистически райони

Фиг. 9. Механично движение на населението през 2025 г. по области

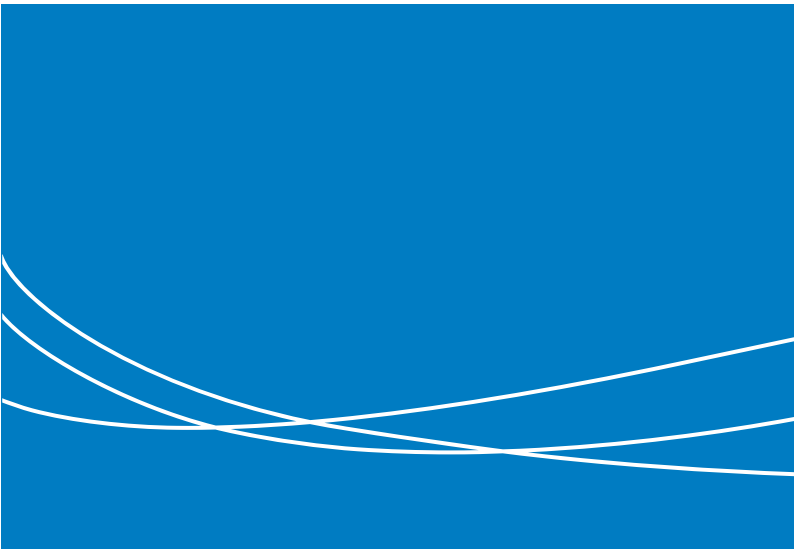
11. Механично движение на населението през 2025 г. по статистически зони, статистически райони и по области¹

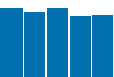
(Брой)

Статистически зони Статистически райони Области	Заселени	Изселени	Механичен прираст
Общо за страната	144843	109758	35085
<i>Северна и Югоизточна България</i>			
Северозападен	13403	13277	126
Видин	1617	1438	179
Враца	3348	3211	137
Ловеч	2176	2155	21
Монтана	2237	2425	-188
Плевен	4025	4048	-23
Северен централен	13941	12931	1010
Велико Търново	4491	3902	589
Габрово	1868	1587	281
Разград	2268	2485	-217
Русе	3505	3085	420
Силистра	1809	1872	-63
Североизточен	21132	14502	6630
Варна	12123	6693	5430
Добрич	3214	2781	433
Търговище	2018	2055	-37
Шумен	3777	2973	804
Югоизточен	22689	17680	5009
Бургас	12362	7261	5101
Сливен	2492	2871	-379
Стара Загора	5883	5611	272
Ямбол	1952	1937	15
<i>Югозападна и Южна централна България</i>			
Югозападен	41846	29155	12691
Благоевград	6522	5497	1025
Кюстендил	2179	2010	169
Перник	2218	1789	429
София	4281	3967	314
София (столица)	26646	15892	10754
Южен централен	31832	22213	9619
Кърджали	7633	3638	3995
Пазарджик	3193	3443	-250
Пловдив	15243	9081	6162
Смолян	1293	1802	-509
Хасково	4470	4249	221

¹Заселените и изселените лица в/от областите включват и движението към/от страната.

III. ПАЗАР НА ТРУДА

Повече информация за прекъсване на динамичните редове и съпоставимостта на данните от наблюдението на работната сила може да се намери на Интернет страницата на НСИ, раздел „Пазар на труда“, Наблюдение на работната сила, „Метаданни и методология“: <https://nsi.bg/bg/node/4002/>.

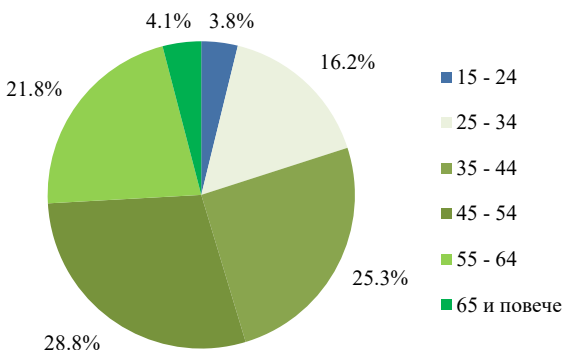
Работна сила

Работна сила (икономически активни лица) са лицата, които влагат или предлагат своя труд за производство на стоки и услуги. Работната сила включва заетите и безработните лица.

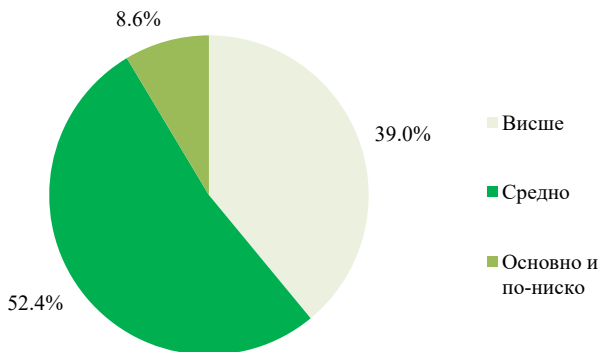
Коефициентът на икономическа активност представлява относителният дял на икономически активните лица от общото население (в съответната група).

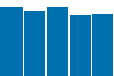
Източник на данните е Наблюдението на работната сила.

Фиг. 1. Структура на работната сила по възраст през 2025 година

Фиг. 2. Структура на работната сила по степени на образование през 2025 година

1. Работна сила

(Брой)

	2021 ¹	2022	2023	2024	2025
Общо	3034.0	3067.8	3064.3	3060.3	3037.0
По местоживеене					
В градовете	2348.3	2381.8	2372.1	2364.6	2358.0
В селата	685.6	686.0	692.1	695.7	678.9
По пол					
Мъже	1622.9	1632.0	1625.1	1625.5	1611.7
Жени	1411.0	1435.9	1439.1	1434.8	1425.3
По възрастови групи					
15 - 64	2939.6	3067.8	2951.4	2945.6	2913.8
15 - 24	106.9	120.9	123.2	117.4	116.3
25 - 34	571.7	552.7	534.9	525.8	492.4
35 - 44	786.8	783.7	774.4	776.8	768.0
45 - 54	845.5	867.0	874.1	875.7	874.4
55 - 64	628.8	641.2	644.8	649.9	662.7
65 и повече	94.3	102.4	112.9	114.7	123.2
По степени на образование					
Висше	997.4	1000.6	1017.8	1120.3	1184.8
Средно	1682.8	1722.8	1722.6	1657.0	1591.1
в т.ч. с придобита професионална квалификация	958.8	972.3	980.3	935.5	904.8
Основно и по-ниско	353.8	344.5	323.9	283.1	261.1

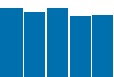
¹ Прекъсване на динамичния ред.

2. Коефициенти на икономическа активност (15 - 64 навършени години)

(Проценти)

	2021 ¹	2022	2023	2024	2025
Общо	72.3	73.7	73.9	74.0	73.5
По местоживеене					
В градовете	74.8	76.1	76.2	76.1	75.8
В селата	64.7	66.4	67.0	67.6	66.4
По пол					
Мъже	76.4	77.4	77.3	77.6	77.0
Жени	68.0	70.0	70.4	70.4	69.9
По възрастови групи					
15 - 24	19.6	21.7	21.4	19.7	19.1
25 - 34	80.1	81.6	82.6	84.4	81.7
35 - 44	86.3	87.6	87.9	88.9	88.8
45 - 54	87.0	87.8	88.0	88.7	88.9
55 - 64	67.9	70.8	72.1	72.2	73.3

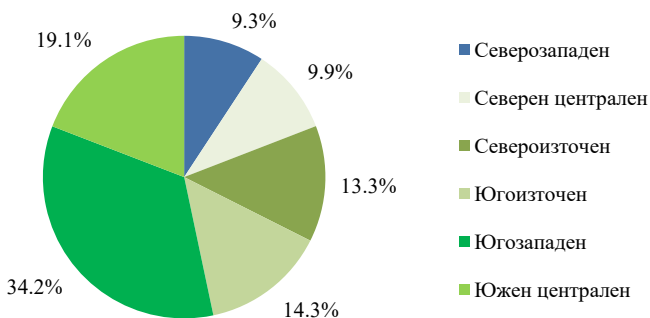
¹ Прекъсване на динамичния ред.

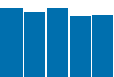

Работна сила по области

Икономически активните лица (работната сила) на възраст 15 - 64 навършени години и коефициентите на икономическа активност за същата възрастова група са представени по статистически райони съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България, влязла в сила от 14.02.2009 г., съответстваща на Европейската класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), и по области.

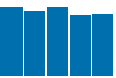
Фиг. 3. Структура на работната сила (15 - 64 навършени години) по статистически райони през 2025 година

3. Работна сила на 15 - 64 навършени години и коефициенти на икономическа активност по статистически зони, статистически райони и по области през 2025 година

Статистически зони Статистически райони Области	Работна сила - хил.	Коефициенти на икономическа активност - %
Общо	2913.8	73.5
<i>Северна и Югоизточна България</i>		
Северозападен	269.6	70.9
Видин	28.7	72.2
Враца	62.4	71.3
Ловеч	40.3	63.6
Монтана	42.1	64.5
Плевен	96.0	77.4
Северен централен	287.7	72.1
Велико Търново	84.2	71.1
Габрово	42.1	78.4
Разград	40.8	67.5
Русе	85.1	76.2
Силистра	35.5	65.0
Североизточен	387.5	75.6
Варна	217.1	78.0
Добрич	60.6	70.0
Търговище	39.1	68.5
Шумен	70.6	77.8
Югоизточен	415.4	72.5
Бургас	182.7	75.8
Сливен	61.8	62.8
Стара Загора	126.3	72.9
Ямбол	44.6	73.8
<i>Югозападна и Южна централна България</i>		
Югозападен	995.7	76.5
Благоевград	134.0	74.7
Кюстендил	43.9	71.1
Перник	49.5	74.5
София	104.7	76.0
София (столица)	663.6	77.6
Южен централен	557.9	69.9
Кърджали	58.0	63.9
Пазарджик	90.4	67.0
Пловдив	282.8	71.4
Смолян	41.7	78.5
Хасково	84.9	69.1

Заетост

Заети лица - лицата на възраст 15 - 89 навършени години, които през наблюдавания период:

- извършват работа, дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход;
- не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради:
 - годишен отпуск, болест, отпуск за бременност, раждане и отглеждане на дете до навършване на 2-годишна възраст (включително отпуск на бащата при раждане на дете), гъвкав график на работното време;
 - участие в обучение, свързано с работата;
 - сезонност на работата, ако продължават редовно да извършват дейности, свързани с работата и извън активния сезон;
 - друго отсъствие (включително неплатен отпуск за гледане на дете между 2- и 8-годишна възраст), ако очакваната му продължителност е 3 месеца или по-малко.

Лицата, произвеждащи селскостопански продукти, се считат за заети, ако основната част от продукцията е предназначена за продажба или за размяна.

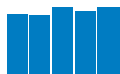
Работодатели са лицата, които сами или в съдружие с други лица управляват собствени предприятия, фирми, стопанства или извършват самостоятелно друга дейност, като наемат на работа поне едно лице.

Самостоятелно заети са лицата, които сами или в съдружие с други лица извършват стопанска дейност, работят на свободна практика, работят под аренда или извършват самостоятелно друга дейност, като не наемат на работа други лица.

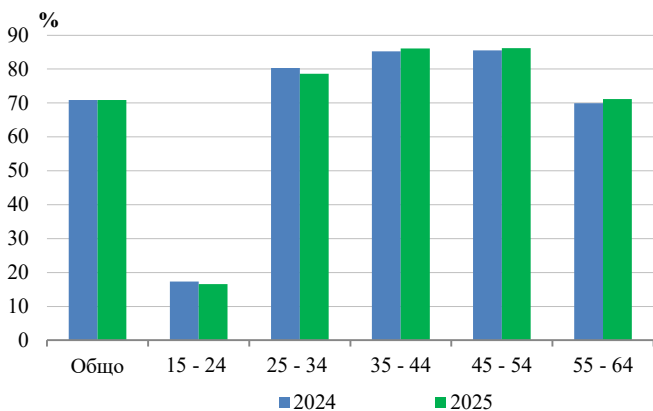
Наети са лицата, извършващи в обществен сектор или за частен работодател работа, за която получават възнаграждение в пари или в натура под формата на работна заплата, възнаграждение по граждански договор или друго възнаграждение.

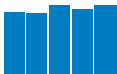
Неплатени семейни работници са лицата, които работят без формално заплащане в предприятие или стопанство на родствено лице.

Коефициентът на заетост представлява относителният дял на заетите лица от общото население (в съответната група). Източник на данните е Наблюдението на работната сила.

Фиг. 4. Коефициенти на заетост (15 - 64 навършени години) по възраст

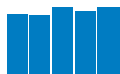

4. Заети лица

(Хиляди)

	2021 ¹	2022	2023	2024	2025
Общо	2877.2	2940.6	2931.9	2932.9	2930.1
По местоживее					
В градовете	2250.9	2302.8	2289.5	2289.6	2292.7
В селата	626.3	637.8	642.4	643.3	637.4
По пол					
Мъже	1535.6	1561.1	1553.5	1554.1	1552.4
Жени	1341.6	1379.5	1378.4	1378.7	1377.7
По възрастови групи					
15 - 64	2785.4	2840.7	2821.7	2820.8	2809.3
15 - 24	90.0	108.0	108.3	102.9	101.1
25 - 34	536.1	522.6	506.0	499.8	473.4
35 - 44	750.4	756.4	741.7	744.7	744.4
45 - 54	808.3	835.1	843.9	844.5	847.4
55 - 64	600.6	618.7	621.8	628.8	643.1
65 и повече	91.8	99.9	110.2	112.1	120.8
По степени на образование					
Висше	978.4	984.8	998.7	1102.2	1167.7
Средно	1601.4	1655.0	1651.4	1588.6	1534.0
в т.ч. с придобита професионална квалификация	916.7	937.0	944.2	902	876.1
Основно и по-ниско	297.5	300.8	281.8	242.1	228.4
По статус в заетостта					
Работодатели	107.8	114.8	119.6	142.8	165.3
Самостоятелно заети, без наети лица	195.1	199.2	198.1	197.2	209.1
Наети в частния сектор	1933.0	2012.4	2003.2	1950.6	1888.7
Наети в общественния сектор	625.3	599.0	597.6	632.1	658.1
Неплатени семейни работници	16.1	15.1	13.4	10.1	9.1

¹ Прекъсване на динамичния ред.

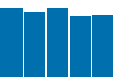

5. Коефициенти на заетост (15 - 64 навършени години)

(Хиляди)

	2021 ¹	2022	2023	2024	2025
Общо	68.5	70.6	70.7	70.9	70.9
По местоживее					
В градовете	71.7	73.6	73.5	73.7	73.7
В селата	59.0	61.7	62.1	62.4	62.3
По пол					
Мъже	72.3	74.0	73.9	74.1	74.2
Жени	64.6	67.2	67.4	67.6	67.5
По възрастови групи					
15 - 24	16.5	19.4	18.8	17.3	16.6
25 - 34	75.1	77.1	78.2	80.3	78.6
35 - 44	82.3	84.6	84.2	85.2	86.1
45 - 54	83.2	84.6	85.0	85.5	86.2
55 - 64	64.8	68.3	69.5	69.9	71.2

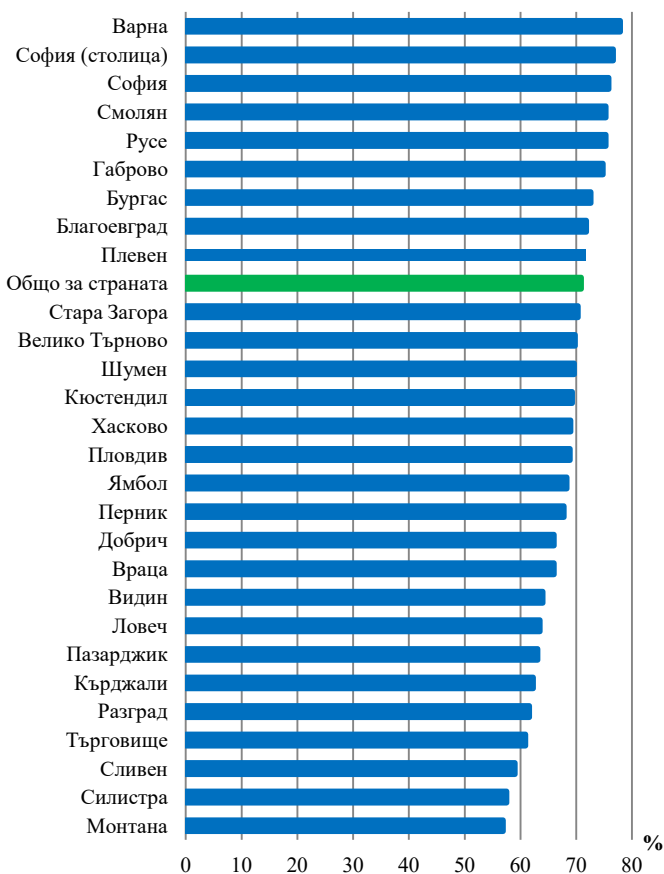
¹ Прекъсване на динамичния ред.

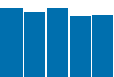

Заетост по области

Заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години и коефициентите на заетост за същата възрастова група са представени по статистически райони съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България, влязла в сила от 14.02.2009 г., съответстваща на Европейската класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), и по области.

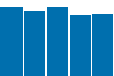
Фиг. 5. Коефициенти на заетост (15 - 64 навършени години) по области през 2025 година

6. Заети лица на 15 - 64 навършени години и коефициенти на заетост по статистически зони, статистически райони и по области през 2025 година

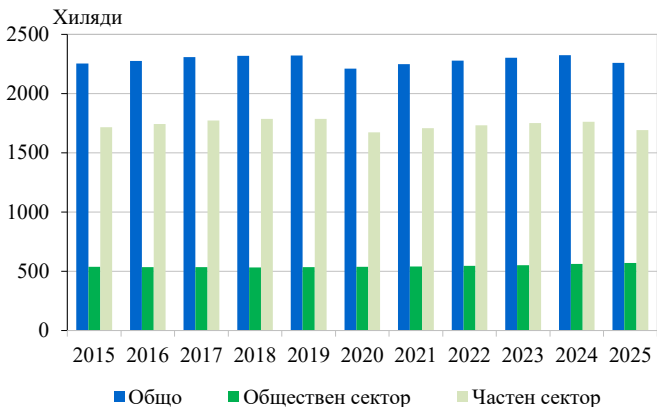
Статистически зони Статистически райони Области	Заети лица - хил.	Коефициенти на заетост - %
Общо	2809.3	70.9
<i>Северна и Югоизточна България</i>		
Северозападен	249.6	65.7
Видин	25.4	64.0
Враца	57.8	66.0
Ловеч	40.3	63.5
Монтана	37.2	56.9
Плевен	88.9	71.7
Северен централен	275.8	69.1
Велико Търново	82.7	69.8
Габрово	40.2	74.8
Разград	37.3	61.6
Русе	84.2	75.3
Силистра	31.4	57.5
Североизточен	371.9	72.5
Варна	216.8	77.9
Добрич	57.1	66.0
Търговище	34.8	60.9
Шумен	63.2	69.6
Югоизточен	396.2	69.1
Бургас	175.2	72.6
Сливен	58.0	59.0
Стара Загора	121.8	70.3
Ямбол	41.2	68.3
<i>Югозападна и Южна централна България</i>		
Югозападен	976.2	75.0
Благоевград	128.7	71.8
Кюстендил	42.8	69.3
Перник	45.1	67.8
София	104.4	75.8
София (столица)	655.2	76.6
Южен централен	539.6	67.6
Кърджали	56.6	62.3
Пазарджик	85.1	63.1
Пловдив	273.2	68.9
Смолян	40.0	75.3
Хасково	84.7	69.0

Наети лица

Наети са лицата, които са в трудово правоотношение с работодателя съгласно Кодекса на труда или в служебно правоотношение съгласно Закона за държавния служител и по силата на тези правоотношения получават възнаграждение в пари или в натура под формата на работна заплата за извършена в определен обем и качество работа. Средният годишен брой на наетите лица е средна аритметична от средния им списъчен брой през отделните месеци. Средният списъчен брой по месеци е средна аритметична от списъчния състав за всеки календарен ден.

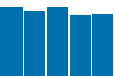
Фиг. 6. Среден годишен брой на наетите лица по форми на собственост

7. Наети лица по трудово и служебно правоотношение по икономически дейности

(Среден годишен брой)

Икономически дейности	Общо		Обществен сектор		Частен сектор	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Общо	2323880	2260562	561551	569271	1762329	1691291
Селско, горско и рибно стопанство	62561	61189	10778	10227	51783	50962
Добивна промишленост	18177	17451	6593	6273	11584	11178
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	82214	81683	226	247	81988	81436
Производство на текстил, кожи и изделия от тях	61834	58463	..	..	..	..
Производство на дървен материал, хартия и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	26061	25757	..	..	..	..
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	2334	2296	-	-	2334	2296

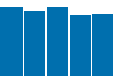

7. Наети лица по трудово и служебно правоотношение по икономически дейности

(Продължение и край)

(Среден годишен брой)

Икономически дейности	Общо		Обществен сектор		Частен сектор	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Производство на химични продукти	13808	14410	-	-	13808	14410
Производство на лекарствени вещества и продукти	7808	7825	..	..	..	..
Производство на изделия от каучук, пластмаси и минерални суровини	48315	47698	..	..	..	..
Производство на основни метали и метални изделия, без машини	65516	64650	..	..	..	..
Производство на компютърна техника, електронни и оптични продукти	10122	9715	..	..	..	..
Производство на електрически съоръжения	24231	23583	-	-	24231	23583
Производство на машини с общо и специално предназначение	28934	28179	-	-	28934	28179
Производство на превозни средства	29456	25384	-	-	29456	25384
Производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	42269	42060	894	867	41375	41193
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	28481	28189	13551	13573	14930	14616
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	37064	37129	22724	23180	14340	13949
Строителство	138176	129333	2204	2153	135972	127180
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	380447	376560	276	226	380171	376334
Транспорт, складиране и пощи	143889	138130	40355	39812	103534	98318
Хотелиерство и ресторантьорство	121272	102646	3948	4056	117324	98590
Издателска дейност, филмопроизводство, радио и телевизия	10500	10267	2659	2725	7841	7542
Далекосъобщения	17016	16439	..	..	..	..
Дейности в областта на информационните технологии и услуги	103933	102153	..	..	..	..
Финансови и застрахователни дейности	55514	55678	1608	1599	53906	54079
Операции с недвижими имоти	22688	20694	2391	2348	20297	18346
Юридически, счетоводни, консултантски и инженерни дейности	47932	45731	902	937	47030	44794
Научноизследователска и развойна дейност	12546	13225	7641	8015	4905	5210
Рекламна и ветеринарномедицинска дейност; други професионални дейности	28669	25006	142	100	28527	24906
Административни и спомагателни дейности	113081	108719	18244	18444	94837	90275
Държавно управление, държавно обществено осигуряване	112349	113144	112349	113144	x	x
Образование	168134	167774	156864	157579	11270	10195
Хуманно здравеопазване	114654	113141	70051	68709	44603	44432
Медико-социални грижи с настаняване и социална работа без настаняване	66947	74224	63443	70781	3504	3443
Култура, спорт и развлечения	38806	37550	15377	15608	23429	21942
Други дейности, н.д.	38142	34487	1255	1291	36887	33196

Безработица

Безработни са лицата на възраст 15 - 74 навършени години, които нямат работа през наблюдавания период, като едновременно с това търсят активно работа през период от четири седмици, включително наблюдаваната, и са на разположение да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

За безработни се считат и лицата, които не търсят активно, но са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период.

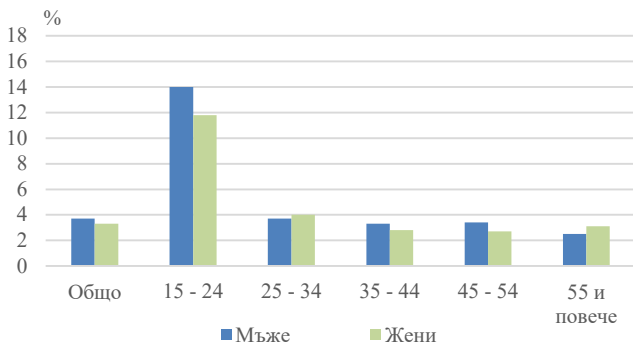
Продължителността на безработицата се определя от по-краткия от следните два периода:

- продължителност на търсене на работа;
- продължителност на времето, през което лицето е било без работа.

Източник на данните, с изключение на данните за регистрираните безработни, е Наблюдението на работната сила.

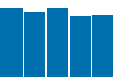
Източник на данните за регистрираните безработни в бюрата по труда е Агенцията по заетостта.

Фиг. 7. Коефициенти на безработица по пол и възраст през 2025 година

8. Безработни лица по възраст и продължителност на безработицата през 2025 година

Продължителност на безработицата	Общо	До 5 месеца	6 - 11 месеца	12 - 23 месеца	2 и повече години
Общо	106.9	43.4	18.1	18.9	26.5
По възрастови групи					
15 - 24	15.3	7.7	2.3	3.5	(1.7)
25 - 34	19.0	8.5	3.4	2.7	4.4
35 - 44	23.6	9.3	4.0	3.6	6.8
45 - 54	27.0	9.9	3.8	5.6	7.7
55 и повече	22.0	8.0	4.6	3.5	5.9

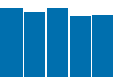

9. Безработни лица

(Среден годишен брой)

	2021 ¹	2022	2023	2024	2025
Общо	156.7	127.3	132.4	127.4	106.9
По местоживееене					
В градовете	97.4	79.0	82.6	75.0	65.3
В селата	59.3	48.2	49.8	52.4	41.5
По пол					
Мъже	87.3	70.8	71.7	71.4	59.3
Жени	69.4	56.4	60.7	56.1	47.6
По възрастови групи					
15 - 64	154.2	124.7	129.7	124.8	104.5
15 - 24	16.9	12.8	14.9	14.5	15.3
25 - 34	35.6	30.1	28.9	26.0	19.0
35 - 44	36.3	27.3	32.8	32.1	23.6
45 - 54	37.2	31.9	30.2	31.2	27.0
55 и повече	30.7	25.1	25.6	23.7	22.0
По степени на образование					
Висше	19.0	15.8	19.1	18.1	17.1
Средно	81.4	67.8	71.2	68.4	57.1
в т.ч. с придобита професионална квалификация	42.2	35.2	36.0	33.5	28.6
Основно и по-ниско	56.3	43.7	42.1	41.0	32.7
По продължителност на безработицата					
До 5 месеца	48.6	38.2	40.8	40.8	43.4
6 - 11 месеца	30.2	20.2	22.3	20.9	18.1
12 - 23 месеца	34.8	28.9	27.3	25.2	18.9
2 и повече години	43.1	39.9	42.0	40.5	26.5
Регистрирани безработни в бюрата по труда към 31.12.	157.3	153.9	158.2	148.2	147.1

¹ Прекъсване на динамичния ред.

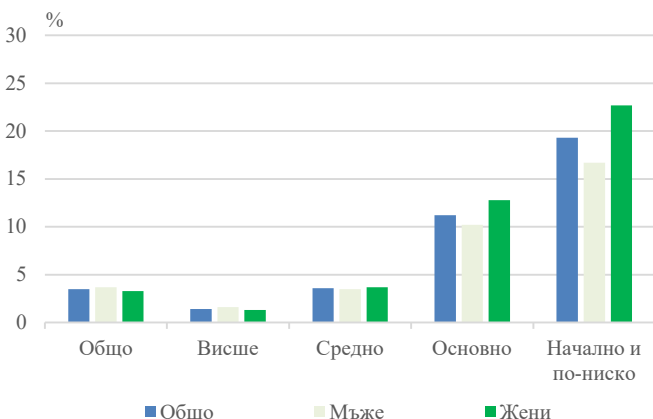
Коефициент на безработица

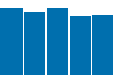
Коефициентът на безработица представлява относителният дял на безработните лица от икономически активното население (работната сила).

Коефициентът на продължителна безработица представлява относителният дял на продължително безработните лица (безработни от една и повече години) от икономически активното население.

Обезкуражени са лицата извън работната сила (икономически неактивните лица) на възраст 15 - 74 навършени години, които желаят да работят, но не търсят активно работа, защото не вярват, че ще намерят.

Фиг. 8. Коефициенти на безработица по пол и степен на образование през 2025 година

10. Коефициенти на безработица

(Среден годишен брой)

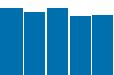
	2021 ¹	2022	2023	2024	2025
Общо	5.2	4.1	4.3	4.2	3.5
По местоживее					
В градовете	4.1	3.3	3.5	3.2	2.8
В селата	8.6	7.0	7.2	7.5	6.1
По пол					
Мъже	5.4	4.3	4.4	4.4	3.7
Жени	4.9	3.9	4.2	3.9	3.3
По възрастови групи					
15 - 64	5.2	4.2	4.4	4.2	3.6
15 - 24	15.8	10.6	12.1	12.3	13.1
25 - 34	6.2	5.4	5.4	4.9	3.9
35 - 44	4.6	3.5	4.2	4.1	3.1
45 - 54	4.4	3.7	3.5	3.6	3.1
55 и повече	4.2	3.4	3.4	3.1	2.8
Коефициент на продължителна безработица	2.6	2.2	2.3	2.1	1.5

11. Обезкуражени лица

(Хиляди)

	2021 ¹	2022	2023	2024	2025
Общо	55.0	48.8	38.3	24.2	17.4
По местоживее					
В градовете	27.2	24.0	16.9	9.6	7.3
В селата	27.8	24.8	21.4	14.6	10.1
По пол					
Мъже	30.6	24.4	22.0	14.0	10.6
Жени	24.4	24.3	16.3	10.2	6.8
По възрастови групи					
15 - 64	52.5	46.9	37.0	23.2	16.5
15 - 24	8.6	7.0	7.1	4.6	3.0
25 - 34	11.8	10.0	8.1	4.3	3.7
35 - 44	11.6	9.9	5.9	4.9	3.1
45 - 54	10.8	11.3	8.1	4.1	3.8
55 и повече	12.1	10.7	9.0	6.3	3.8
По степени на образование					
Висше	(2.6)	(2.2)	(1.4)	(1.3)	(1.1)
Средно	16.7	16.9	15.1	7.6	5.5
в т.ч. с придобита професионална квалификация	8.5	7.7	6.7	4.5	3.6
Основно и по-ниско	35.7	29.7	21.8	15.3	10.8

¹ Прекъсване на динамичния ред.

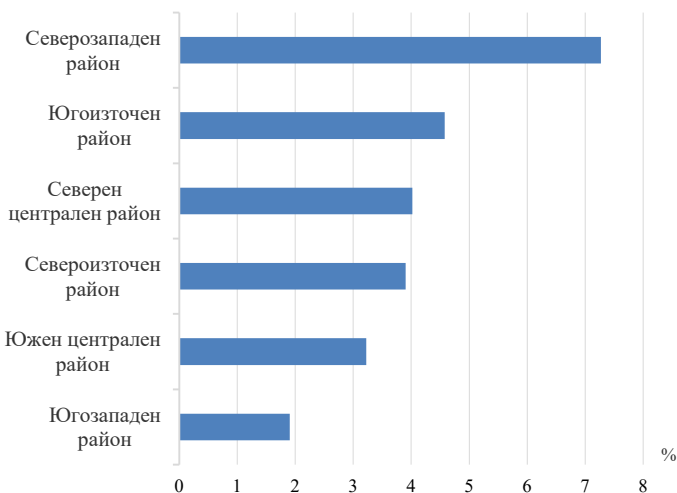

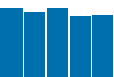
Безработица по области

Безработните лица и коефициентите на безработица са представени по статистически райони съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България, влязла в сила от 14.02.2009 г., съответстваща на Европейската класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), и по области.

Източник на данните за регистрираните безработни в бюрата по труда е Агенцията по заетостта.

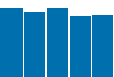
Фиг. 9. Коефициенти на безработица по статистически райони през 2025 година

12. Безработица по статистически зони, статистически райони и по области през 2025 година

Статистически зони Статистически райони Области	Безработни лица - хил.	Коефициенти на безработица - %	Регистрирани безработни в бюрата по труда към 31.12. - хил.
Общо	106.9	3.5	147.1
<i>Северна и Югоизточна България</i>			
Северозападен	20.7	7.3	24.3
Видин	3.2	11.0	3.6
Враца	4.6	7.2	6.0
Ловеч	(0.1)	(0.2)	3.4
Монтана	5.1	11.4	5.2
Плевен	7.7	7.3	6.0
Северен централен	12.1	4.0	18.7
Велико Търново	1.4	1.6	4.4
Габрово	1.9	4.2	1.7
Разград	3.7	8.6	4.0
Русе	(0.9)	(1.1)	4.8
Силистра	4.1	11.0	3.7
Североизточен	15.9	3.9	21.2
Варна	(0.3)	(0.1)	7.4
Добрич	3.6	5.7	3.7
Търговище	4.4	10.8	4.0
Шумен	7.6	10.0	6.1
Югоизточен	19.7	4.6	20.6
Бургас	7.8	4.1	9.1
Сливен	3.9	6.1	4.3
Стара Загора	4.5	3.5	5.1
Ямбол	3.5	7.4	2.1
<i>Югозападна и Южна централна България</i>			
Югозападен	19.6	1.9	30.7
Благоевград	5.3	3.8	10.3
Кюстендил	(1.1)	(2.5)	2.9
Перник	4.4	8.5	1.9
София	(0.3)	(0.3)	3.8
София (столица)	8.5	1.2	11.8
Южен централен	18.8	3.2	31.6
Кърджали	(1.4)	(2.4)	4.2
Пазарджик	5.4	5.7	7.3
Пловдив	9.8	3.3	11.8
Смолян	(1.9)	(4.2)	3.3
Хасково	(0.2)	(0.3)	5.1

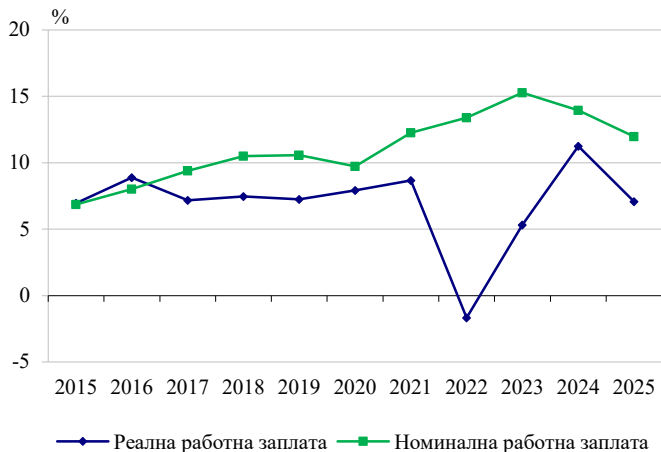

Средна годишна заплата

Брутната годишна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение е възнаграждението, заплащано на наетите лица обикновено на редовни интервали от време преди отчисляването на данъците (данък върху доходите на физическите лица) и на социалните осигуровки за сметка на наетите.

Средната брутна годишна заплата се изчислява, като начислените средства за работна заплата за отчетната година се разделят на средния списъчен брой на наетите по трудово и служебно правоотношение, без лицата в отпуск по майчинство.

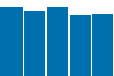
Фиг. 10. Изменение в номиналната и реалната работна заплата при база предшестващата година

12. Средна годишна заплата по икономически дейности

(Левове)

Икономически дейности	Общо		Обществен сектор		Частен сектор	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Общо	27898	31239	28685	32292	27644	30880
Селско, горско и рибно стопанство	19401	20497	23051	25380	18629	19502
Добивна промишленост	34063	37028	32830	34681	34773	38352
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	22478	25041	27648	33331	22464	25016
Производство на текстил, кожи и изделия от тях	15365	17394	..	..	15342	17373
Производство на дървен материал, хартия и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	20462	23124	..	..	20469	23143
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	43289	45723	-	-	43289	45723

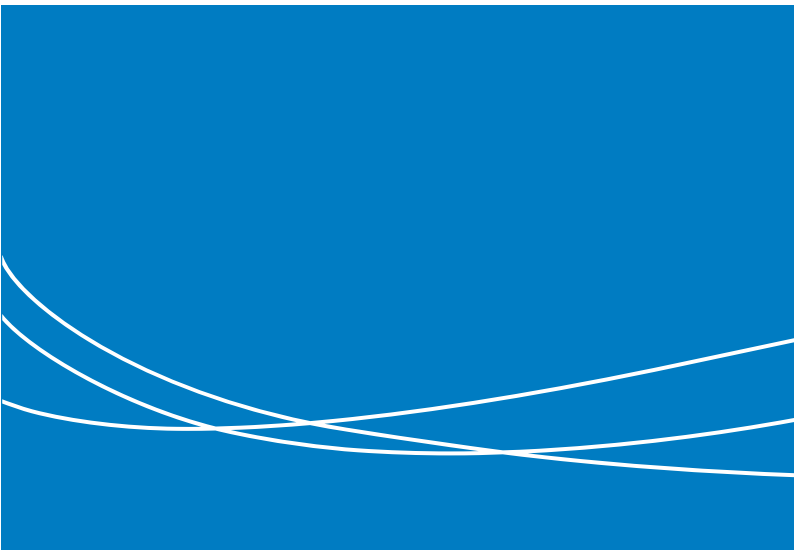
12. Средна годишна заплата по икономически дейности

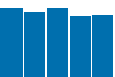
(Продължение и край)

(Левове)

Икономически дейности	Общо		Обществен сектор		Частен сектор	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Производство на химични продукти	28942	30723	-	-	28942	30723
Производство на лекарствени вещества и продукти	28273	31220	..	..	27780	30904
Производство на изделия от каучук, пластмаси и минерални суровини	22832	25038	..	..	22829	25037
Производство на основни метали и метални изделия, без машини	26557	28897	..	..	26795	28967
Производство на компютърна техника, електронни и оптични продукти	33839	35906	..	..	33840	35937
Производство на електрически съоръжения	27047	29646	-	-	27047	29646
Производство на машини с общо и специално предназначение	26808	30185	-	-	26808	30185
Производство на превозни средства	26338	28942	-	-	26338	28942
Производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	26890	30103	26212	27678	26905	30155
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	41631	43515	50461	52749	33613	34929
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	20609	23677	19476	21882	22407	26672
Строителство	22921	25684	22966	28895	22920	25629
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	23876	26846	27962	33672	23873	26842
Транспорт, складиране и пощи	23236	26309	29266	34026	20860	23149
Хотелиерство и ресторантьорство	17044	19074	20761	23297	16917	18897
Издателска дейност, филмопроизводство, радио и телевизия	33896	38403	28737	30898	35681	41180
Далекосъобщения	43582	48897	..	..	43590	48905
Дейности в областта на информационните технологии и услуги	71020	76185	53083	55167	71205	76420
Финансови и застрахователни дейности	41620	46685	63757	72081	40933	45906
Операции с недвижими имоти	24628	29888	20083	23673	25177	30701
Юридически, счетоводни, консултантски и инженерни дейности	34691	40040	30588	36179	34773	40124
Научноизследователска и развойна дейност	44920	50019	30688	36319	68243	72165
Рекламна и ветеринарномедицинска дейност; други професионални дейности	42242	43973	24144	28151	42335	44038
Административни и спомагателни дейности	23483	26661	14589	16891	25219	28688
Държавно управление, държавно обществено осигуряване	32823	36609	32823	36609	x	x
Образование	29689	34499	29788	34612	28273	32706
Хуманно здравеопазване	34894	39093	33716	37132	36777	42207
Медико-социални грижи с настаняване и социална работа без настаняване	17641	20203	17559	20187	19154	20546
Култура, спорт и развлечения	24104	27936	23194	26275	24713	29143
Други дейности, н.д.	17872	21454	18539	21017	17849	21472

IV. ОБРАЗОВАНИЕ

Видове образователни институции

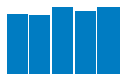
Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учащи в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Образователните програми в тези институции обхващат всички степени на образование и/или придобиване на степен на професионална квалификация. Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

От учебната 2021/2022 година Националният статистически институт (НСИ) премина към използването на административни данни за предучилищното и училищното образование, а от 2023/2024 година - и за висшето образование. Данните за предучилищното и училищното образование се получават от Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование, а тези за висшето образование - от Регистъра на действащите, прекъсналите и завършилите студенти и докторанти, поддържан от Националния център за информация и документация (НАЦИД). И двете системи функционират под ръководството на Министерството на образованието и науката (МОН).

Видове образователни институции:

- Детски градини;
- Училища¹ (I - XII клас) - начални (I - IV клас), основни (I - VII клас), обединени (I - X клас), гимназии (VIII - XII клас), средни (I - XII клас), професионални (по изкуствата, спортни, професионални гимназии, предоставящи обучение по програми за придобиване на степен професионална квалификация);
- Центрове за професионално обучение, обхващащи обучението на лица, навършили 16 години, в платени професионални програми, водещи до придобиване на степен на професионална квалификация според Закона за професионалното образование и обучение;
- Професионални колежи, провеждащи програми с прием след средно образование;
- Висши училища - колежи, университети и специализирани висши училища. Статистическото изследване на висшето образование обхваща всички акредитирани висши училища съгласно Закона за висшето образование и до учебната 2021/2022 година вкл. частните духовни висши училища, създадени по реда на Закона за вероизповеданията.

¹ Съгласно Закона за предучилищното и училищното образование.

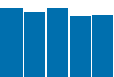
1. Учебни институции по вид и форма на собственост

	2021/2022		2022/2023		2023/2024		2024/2025	
	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни
Общо	4536	544	4533	549	4509	526	4521	549
Детски градини	1817	117	1817	119	1827	123	1830	125
Училища ¹	2352	104	2347	108	2341	108	2329	107
Начални (I - IV кл.)	126	7	127	8	128	9	129	10
Основни (I - VII кл.)	1136	34	1128	35	1123	33	1110	30
Обединени (I - X кл.)	75	-	75	-	74	-	70	-
Гимназии (VIII - XII кл.)	116	20	116	19	115	19	114	18
Средни (I - XII кл.)	503	35	499	33	499	33	505	36
Училища по изкуствата	21	-	21	-	21	-	21	-
Спортни училища	25	-	25	-	25	-	25	-
Професионални гимназии	350	8	356	13	356	14	355	13
Професионални колежи след средно образование	21	19	22	19	19	16	17	14
Центрове за професионално обучение ²	292	288	296	290	271	266	294	290
Висши училища ³	54	16	51	13	51	13	51	13
Университети и специализирани висши училища	50	12	48	10	48	10	48	10
Колежи в структурата на университети и специализирани висши училища	17	-	17	-	16	-	16	-
Самостоятелни колежи	4	4	3	3	3	3	3	3

¹ Вкл. българските училища в чужбина, финансирани от държавата.

² Центрове, провеждащи обучение по програми за придобиване на степен на професионална квалификация.

³ След промяна в Закон за вероизповеданията, от учебната 2022/2023 г. трите духовни висши училища не попадат в обхвата на изследването.

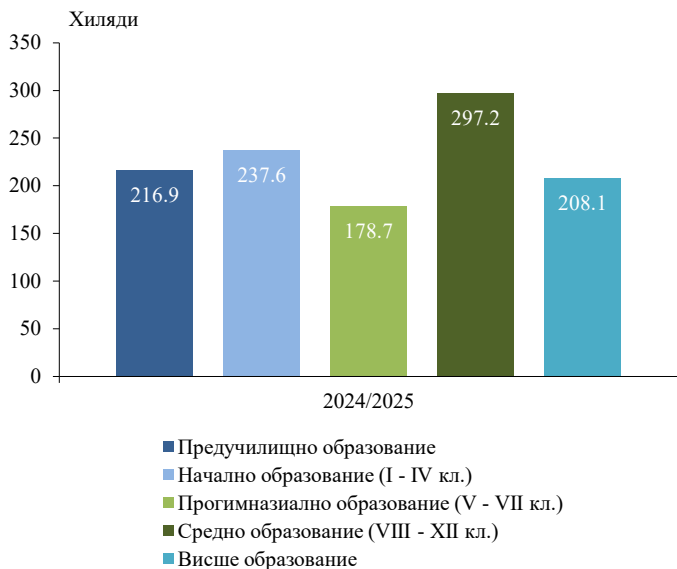

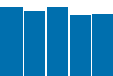
Записани учащи

Методологията на статистиката на образованието е изградена на основата на Международната стандартна класификация на образованието (МСКО), ревизия 2011 г., и съпътстващите я методически ръководства:

- Предучилищно образование в детски градини и подготвителни групи в училищата (образователна степен МСКО - 0);
- Начален и прогимназиален етап на основното образование и средно образование във всички видове училища (образователни степени МСКО - 1, 2 и 3);
- Професионално обучение след средно образование в професионални колежи (образователна степен МСКО - 4);
- Професионално обучение срещу заплащане за придобиване на степен на професионална квалификация в центрове за професионално обучение и училища (образователни степени МСКО - 2 и 3);
- Висше образование за придобиване на образователно-квалификационни степени „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“ в колежи, университети и специализирани висши училища (образователни степени МСКО - 6 и 7);
- Висше образование за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в университети, специализирани висши училища и научни организации (образователна степен МСКО - 8).

Фиг. 1. Записани учащи по степени на образование

2. Записани учащи по степени на Международната стандартна класификация на образованието (МСКО 2011)

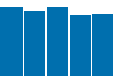
(Брой)

	2021/2022 ¹		2022/2023		2023/2024 ^{2,3}		2024/2025	
	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни	общо	в т.ч. частни
Общо	1159605	53650	1155980	53801	1132983	50482	1151376	56633
Предучилищно образование (МСКО - 0)	214847	5569	216481	5977	216857	6129	216885	6585
Начално образование (I - IV клас, МСКО - 1)	233548	4880	232742	5141	234521	5206	237579	5455
Прогимназиално образование (V - VII клас, МСКО - 2)	195109	3430	189779	3743	182691	3790	178692	3816
Средно образование (VIII - XII клас, МСКО - 3)	280039	5121	286766	5680	293779	6246	297227	6480
Професионално обучение за възрастни - I степен професионална квалификация (МСКО - 2)	3380	2907	3711	2671	3464	2555	3660	3128
Професионално обучение за възрастни - II степен професионална квалификация (МСКО - 3)	2429	2073	2092	1604	2258	1832	2904	2543
Професионално обучение за възрастни - III степен професионална квалификация (МСКО - 3)	2559	1918	2476	1652	3034	2277	5535	4825
Професионално обучение след средно образование (МСКО - 4)	586	380	603	456	682	454	787	546
Професионално обучение за възрастни - IV степен професионална квалификация (МСКО - 4)	127	127	-	-	-	-	-	-
Висше образование (МСКО - 6, 7, 8)	226981	27245	221330	26877	195697	21993	208107	23255
Образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ (МСКО - 6)	7799	1430	6783	1188	6321	1098	5983	1130
Образователно-квалификационни степени „бакалавър“ (МСКО - 6)	139000	18596	135947	18558	123335	16304	130911	16638
Образователно-квалификационни степени „магистър“ (МСКО - 7)	73640	6940	72052	6842	60857	4442	66184	5299
Образователна и научна степен „доктор“ (МСКО - 8)	6542	279	6548	289	5184	149	5029	188

¹ Прекъсване на динамичния ред за предучилищното и училищното образование поради промяна на източника на данни и датата на наблюдение.

² Прекъсване на динамичния ред за висшето образование поради промяна на източника на данни и методологията.

³ Данните за образователна и научна степен „доктор“ (МСКО - 8) за 2023 г. са ревизирани.

Преподаватели

Учителите (преподавателите) са длъжностните лица, които непосредствено провеждат учебните занятия съгласно учебните планове, независимо дали са пълно или непълно заети.

Управленският персонал включва длъжностни лица, изпълняващи управленски функции на равнище образователна институция - директори, заместник-директори с преподавателска заетост.

В броя на преподавателите са включени учители и управленски персонал с преподавателска дейност.

Предучилищно образование

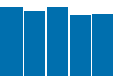
Детските градини и предучилищните групи в училищата обхващат децата на възраст 3 - 6 години.

3. Предучилищно образование

(Брой)

	2021/2022 ¹	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Детски градини	1817	1817	1827	1830
Педагогически персонал	19975	19747	20001	20907
в т.ч. детски учители	18726	18830	19236	18022
Децата	214847	216481	216857	216885
в т.ч. момичета	104332	105234	105281	105391

¹ Прекъсване на динамичния ред поради промяна на източника на данни.

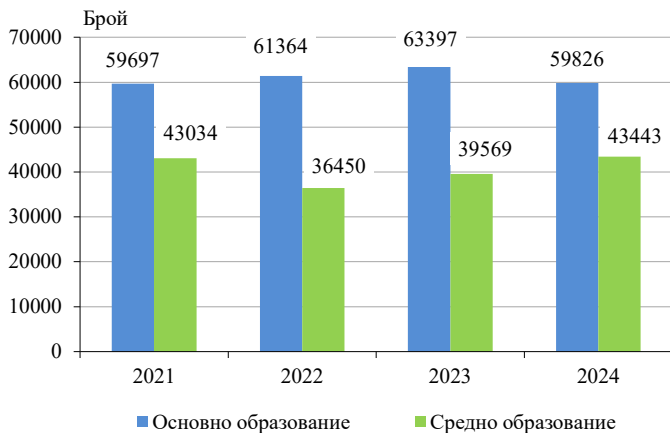

Училищно образование

Данните за броя на учениците са представени по групи класове.

За завършили степен на образование се считат тези ученици, които са получили документ за завършена степен от легитимна образователна институция, съдържащ изискващите се според закона записвания и печати.

Фиг. 2. Завършили основно и средно образование

4. Ученици по групи класове

(Брой)

	2021/2022 ¹	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Общо	708696	709287	710991	713498
I - IV кл.	233548	232742	234521	237579
V - VII кл.	195109	189779	182691	178692
VIII - XII кл.	280039	286766	293779	297227

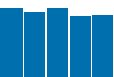
¹ Прекъсване на динамичния ред поради промяна на източника на данни.

5. Завършили основно и средно образование

(Брой)

	2021 ¹	2022	2023	2024
Основно образование	59697	61364	63397	59826
Средно образование	43034	36450	39569	43443

¹ Прекъсване на динамичния ред поради промяна на източника на данни.

Професионално обучение

Обучението за придобиване на степен професионална квалификация се осъществява в професионални паралелки.

В броя на завършилите са посочени успешно издържалите изпитите и получили свидетелство за придобита степен професионална квалификация.

Разпределението на учащите и на завършилите програми за придобиване на професионална квалификация за всички степени по области на образованието е представено според Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

Завършилите средно образование и придобили II или III степен професионална квалификация имат право да продължат образованието си във висшите училища или да започнат работа по придобитата професия (специалност).

Фиг. 3. Структура на учащите по области на образованието в програми за придобиване на III степен професионална квалификация през учебната 2024/2025 година

6. Учащи в професионалните програми по степен на професионална квалификация и области на образованието през учебната 2024/2025 година

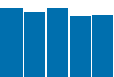
(Брой)

Области на образованието	Общо	Степен на професионална квалификация			
		I	II	III	IV
Общо	170177	4061	28575	136754	787
Изкуства	18276	-	215	18057	4
Хуманитарни науки	140	-	-	140	-
Журналистика, масова комуникация и информация	63	-	-	63	-
Стопанско управление и администрация	17023	76	2240	14687	20
Физически науки	8	-	-	8	-
Информатика	24329	504	2134	21691	-
Техника	39988	594	7014	32267	113
Производство и преработка	10710	958	3514	6238	-
Архитектура и строителство	7092	213	762	6117	-
Селско, горско и рибно стопанство	13188	563	2578	10047	-
Ветеринарна медицина	1086	-	-	1086	-
Здравеопазване	1726	-	935	664	127
Социални услуги	992	-	229	763	-
Услуги за личността	31455	1153	8502	21549	251
Транспорт	3464	-	452	3012	-
Опазване на околната среда	304	-	-	304	-
Обществена сигурност и безопасност	333	-	-	61	272

7. Завършили професионални програми през 2024 г. по степен на професионална квалификация и области на образованието

(Брой)

Области на образованието	Общо	Степен на професионална квалификация			
		I	II	III	IV
Общо	21992	481	2473	18694	344
Изкуства	2086	-	20	2060	6
Хуманитарни науки	14	-	-	14	-
Журналистика, масова комуникация и информация	15	-	-	15	-
Стопанско управление и администрация	2770	18	253	2471	28
Информатика	3596	80	381	3135	-
Техника	4886	55	324	4499	8
Производство и преработка	1047	161	254	632	-
Архитектура и строителство	1142	45	51	1046	-
Селско, горско и рибно стопанство	1209	38	156	1015	-
Ветеринарна медицина	161	-	-	161	-
Здравеопазване	254	-	115	86	53
Социални услуги	74	-	3	71	-
Услуги за личността	4165	84	857	3134	90
Транспорт	334	-	59	275	-
Опазване на околната среда	43	-	-	43	-
Обществена сигурност и безопасност	196	-	-	37	159

Професионално обучение - IV степен

Професионалните колежи осъществяват професионално обучение с придобиване на IV степен професионална квалификация с продължителност до две години. В тях се приемат лица със завършено средно образование.

Висше образование

За студент се счита всяко лице, включено в образователна програма на формалното висше образование според МСКО 2011, независимо от формата на обучение. Формалното образование включва учебните програми, провеждани в легитимните образователни институции, създадени по установения законов ред.

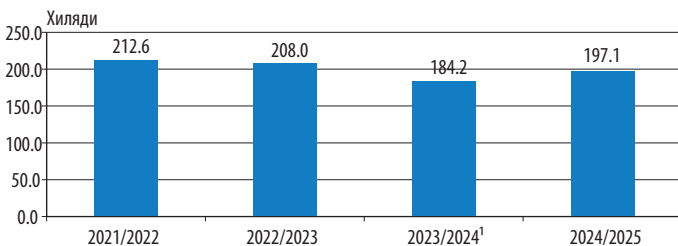
НСИ ежегодно установява броя на записаните студенти чрез броене на учащите, а не броя на записванията. Например в рамките на едно висше училище, според действащата национална методология, студентите се броят само веднъж в случаите на едновременно изучаване на две специалности.

На завършилите с минимален срок на обучение по учебен план четири години се присъжда образователно-квалификационна степен „бакалавър“. Образователно-квалификационна степен „магистър“ се присъжда на завършилите с минимален срок на обучение пет години или не по-малко от една година след степен „бакалавър“.

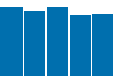
Образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ е степен на професионалното висше образование. Тя се присъжда след завършено обучение в колеж с минимален срок на обучение три години.

Образователна и научна степен „доктор“ се присъжда от научно жури според изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България след минимум тригодишно обучение и успешна защита на дисертационен труд.

Фиг. 4. Студенти в университетите и специализираните висши училища

¹ Прекъсване на динамичния ред поради промяна на източника на данни и методологията.

8. Студенти, обучаващи се във висшите училища

(Брой)

	2021/2022	2022/2023	2023/2024 ¹	2024/2025
Общо	220439	214782	190513	203078
В университети и специализирани висши училища	212640	207999	184192	197095
В колежи	7799	6783	6321	5983

¹ Прекъсване на динамичния ред поради промяна на източника на данни и методологията.

9. Завършили висше образование¹

(Брой)

	2021	2022	2023 ²	2024
Общо	46135	47675	44077	47767
Професионален бакалавър	1864	1795	1603	1601
Бакалавър	23269	23295	22097	22983
Магистър	21002	22585	20377	23183

¹ Без образователна и научна степен „доктор“.

² Прекъсване на динамичния ред поради промяна на източника на данни.

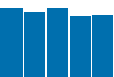
10. Докторанти във висшите училища и научните организации

(Брой)

	2021	2022	2023 ^{1,2}	2024
Обучаващи се	6542	6548	5184	5029
в т.ч. редовно обучение	3709	3629	3104	3063
Придобили образователна и научна степен „доктор“	1149	1101	955	1159
в т.ч. редовно обучение	542	503	478	613

¹ Прекъсване на динамичния ред поради промяна на източника на данни.

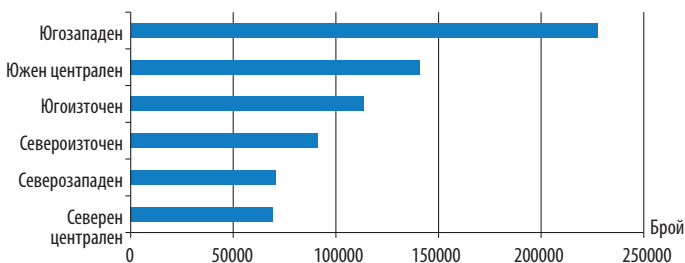
² Данните за 2023 г. са ревизирани.

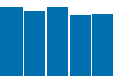

Училища, преподаватели и ученици по области

Административно-териториалните единици „области“ са представени съгласно Закона за административно-териториалното устройство на Република България, влязъл в сила от 1999 г. (28 области), а териториалните единици за статистически цели - статистически зони и статистически райони, съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България. Тази класификация кореспондира с Класификацията NUTS на Евростат.

Фиг. 5. Ученици през учебната 2024/2025 г. по статистически райони

11. Училища, преподаватели и ученици през учебната 2024/2025 година по статистически зони, статистически райони и области¹

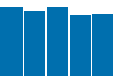
(Брой)

Статистически зони Статистически райони Области	Училища	Преподаватели ²	Ученици
Общо за страната	2329	69224	713498
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>1257</i>	<i>33993</i>	<i>345078</i>
Северозападен	317	7367	70652
Видин	32	708	6749
Враца	69	1734	16736
Ловеч	55	1229	11942
Монтана	58	1211	11884
Плевен	103	2485	23341
Северен централен	274	7261	69298
Велико Търново	85	2237	21008
Габрово	30	909	9245
Разград	52	1140	11024
Русе	66	1950	18603
Силистра	41	1025	9418
Североизточен	301	8856	91323
Варна	123	4610	51467
Добрич	65	1534	14286
Търговище	49	1066	9802
Шумен	64	1646	15768
Югоизточен	365	10509	113805
Бургас	135	4282	47023
Сливен	68	1839	20258
Стара Загора	119	3238	33909
Ямбол	43	1150	12615
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>1072</i>	<i>35231</i>	<i>368420</i>
Югозападен	566	21417	227542
Благоевград	117	3404	34356
Кюстендил	38	1036	10598
Перник	40	1089	11378
София	96	2416	23937
София (столица) ³	275	13472	147273
Южен централен	506	13814	140878
Кърджали	69	1472	13480
Пазарджик	110	2507	25367
Пловдив	194	6573	71032
Смолян	56	1132	8597
Хасково	77	2130	22402

¹ Без висшите училища и професионалните колежи.

² Вкл. учители, директори и заместник-директори с преподавателска заетост.

³ Вкл. българските училища в чужбина, финансирани от държавата.

Степен на обхват на образователната система

Показателят „групов нетен коефициент на записване“ цели да покаже степента на обхват на населението в образователната система по определени възрастови групи, съответстващи на дадено образователно ниво.

12. Групови нетни коефициенти¹ на записване на населението в образователната система по степени на образование според МСКО 2011

(Проценти)

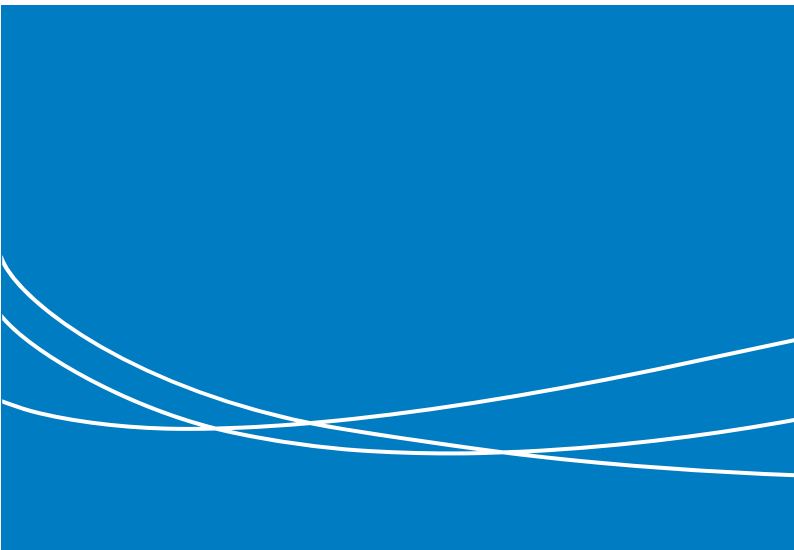
	2021/22 ²	2022/23	2023/24 ³	2024/25
Предучилищно образование (МСКО - 0)	86.4	87.3	87.9	88.6
Начално образование (I - IV клас, МСКО - 1)	93.1	92.7	92.5	92.7
Прогимназиално образование (V - VII клас, МСКО - 2)	91.4	90.7	89.9	89.6
Средно образование (VIII - XII клас, МСКО - 3)	87.5	86.2	85.1	84.7
Професионално обучение след средно образование (МСКО - 4)	0.02	0.04	0.03	0.04
Висше образование (МСКО - 6, 7)	48.2	46.0	42.2	43.4

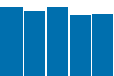
¹ Груповите коефициенти са изчислени в проценти като отношение на броя на учащите по степени във възрастовите групи 3 - 6, 7 - 10, 11 - 13, 14 - 18, 19 - 20 и 19 - 23 години към броя на населението в същите възрастови групи.

² Прекъсване на динамичния ред за предучилищното и училищното образование поради промяна на източника на данни и датата на наблюдение.

³ Прекъсване на динамичния ред за висшето образование поради промяна на източника на данни и методологията.

V. КУЛТУРА И ИЗКУСТВО

Издателска дейност

Националното писмено културно наследство придобива изражение в издадената в страната книжна продукция (книги, брошури, вестници, списания, бюлетини и периодични сборници). Статистическата отчетност за издадената продукция дава представа на широката общественост за броя на заглавията и тиража по различни класификационни групи.

1. Издадени заглавия

(Брой)

Категория	2021	2022	2023	2024	2025
Книги и брошури	11 700	11 828	10 361	10 143	10 267
Списания и бюлетини	494	503	475	481	525
Вестници	201	191	180	178	167

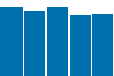
2. Тираж

(Млн. броеве)

Категория	2021	2022	2023	2024	2025
Книги и брошури	5.0	5.6	5.4	6.3	5.3
Списания и бюлетини	7.0	7.1	7.9	6.5	5.8
Вестници	119.6	102.8	87.2	95.6	88.5

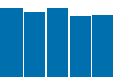
3. Издаделска дейност

	2021	2022	2023	2024	2025
Книги и брошури					
Заглавия - бр.	11 700	11 828	10 361	10 143	10 267
Тираж - млн. бр.	5.0	5.6	5.4	6.3	5.3
Списания и бюлетини					
Заглавия - бр.	494	503	475	481	525
Годишен тираж - млн. бр.	7.0	7.1	7.9	6.5	5.8
Вестници					
Заглавия - бр.	201	191	180	178	167
Годишен тираж - млн. бр.	119.6	102.8	87.2	95.6	88.5

4. Книги и брошури през 2025 г. по предназначение

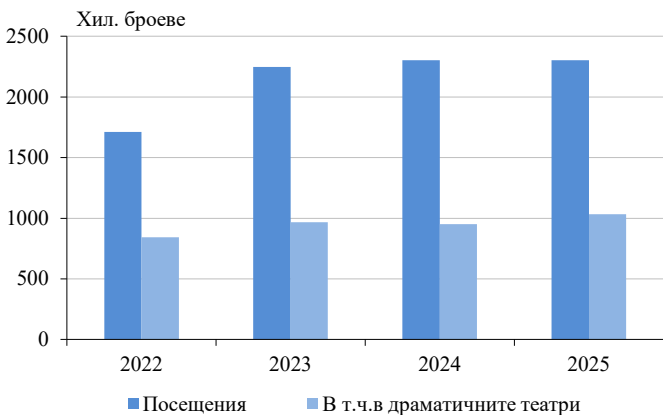
Предназначение	Общо		Книги		Брошури	
	заглавия - бр.	тираж - хил.	заглавия - бр.	тираж - хил.	заглавия - бр.	тираж - хил.
Общо	10 267	5 313	8 939	4 438	1 328	874
Обществено-политическа	12	3	12	3	-	-
Научна литература	2 663	389	2 544	375	119	14
Популярна литература	2 066	1 005	1 905	933	161	72
Научно-популярна за възрастни	2 066	1 005	1 905	933	161	72
Професионална	101	54	87	45	14	9
Професионално-производствена	101	54	87	45	14	9
Учебна литература	1 325	1 753	1 183	1 505	142	249
Висши училища	792	117	750	112	42	5
Общообразователни и специални училища	424	1 582	335	1 361	89	221
Учебно-методична	109	55	98	32	11	23
Художествена литература	2 743	1 136	2 592	1 108	151	29
Художествена литература за възрастни	2 743	1 136	2 592	1 108	151	29
Литература за деца и юноши	1 160	913	456	425	704	488
Художествена литература за деца и юноши	723	528	295	260	428	269
Научно-популярна литература за деца и юноши	437	385	161	165	276	219
Официално-документална литература	38	12	38	12	-	-
Справочна литература	159	47	122	32	37	15

Сценични изкуства и кина

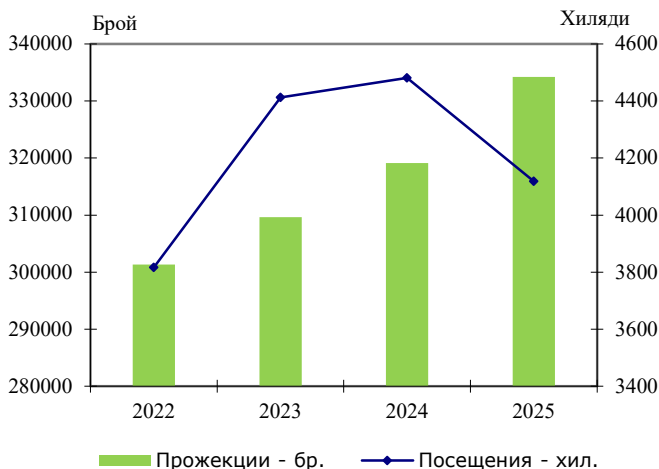
НСИ наблюдава дейността на театрите, оперите, оперетите и музикалните колективи (филхармонии, ансамбли за народни песни и танци и оркестри), местата, посетителите и изнесените представления.

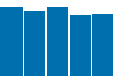
Фиг. 1. Посещения в театрите

През 2025 г. кината в страната са 85, а киноекраните - 238, като броят им намалява с 2 спрямо 2024 година.

Фиг. 2. Посещения и прожекции в кината

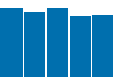
5. Театри

	2022	2023	2024	2025
Театри - бр.	72	83	81	89
Места - хил.	31.7	34.1	46.9	36.2
Представления - хил.	13.2	16.1	16.6	16.1
Посещения - млн.	1.7	2.2	2.3	2.3

6. Кина

	2022	2023	2024	2025
Кина - бр.	85	81	84	85
Прожекции - бр.	301350	309659	319136	334187
Посещения - хил.	3816	4412	4481	4118

1

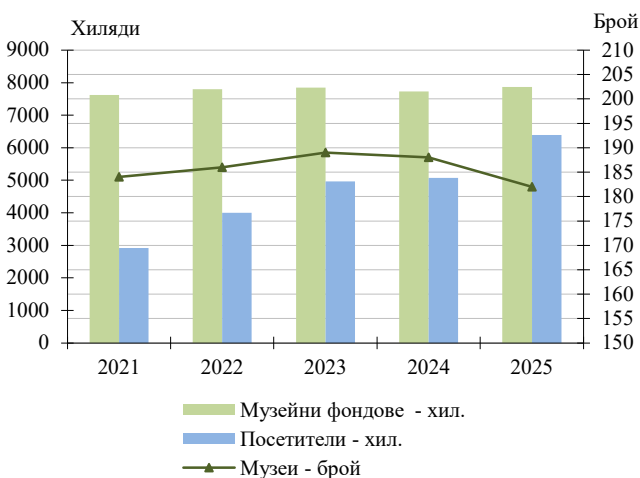

Музеи и читалища

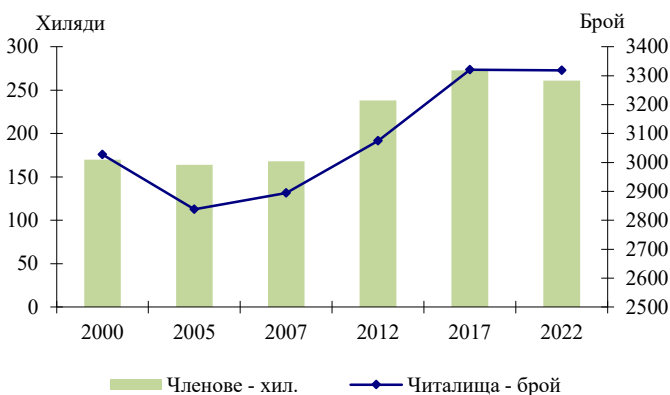
Музеят е културна и научна организация, която издирва, изучава, опазва и представя културни и природни ценности и образци с познавателна, образователна и естетическа цел. НСИ наблюдава всички открити за посещение музеи: исторически, природни, археологически, етнографски, изложбени галерии и други.

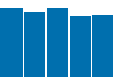
Народните читалища са „традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи“ (чл. 2, ал. 1 от Закона за народните читалища). НСИ провежда изследването за дейността на читалищата на всеки пет години.

Фиг. 3. Музеи

Фиг. 4. Читалища и членове в читалищата

7. Музеи

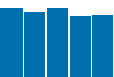
	2022	2023	2024	2025
Музеи - бр.	186	189	178	182
Музейни фондове (движими културни ценности) - хил. бр.	7804	7848	7733	7865
Електронни единици - хил. бр.	463	436	482	520
Посетители - хил. бр.	4001	4965	5070	6394
Посетители в деня за свободен вход - хил. бр.	545	789	682	700
Персонал - бр.	3392	3658	3423	3551
в т.ч. специалисти с научна степен или академична длъжност и уредници	1062	1120	1101	1110

8. Приходи, разходи и персонал в музеите по статистически зони и статистически райони през 2025 година

Статистически зони Статистически райони	Приходи - хил. лв.	Разходи - хил. лв.	Персонал - бр.	
			общо	в т.ч. щатен
Общо за страната	169833	155211	3551	3183
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>85379</i>	<i>74643</i>	<i>1906</i>	<i>1697</i>
Северозападен	13373	11591	293	282
Северен централен	29568	26694	666	596
Североизточен	19274	16440	479	371
Югоизточен	23165	19918	468	448
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>84454</i>	<i>80567</i>	<i>1645</i>	<i>1486</i>
Югозападен	52753	51046	1018	932
Южен централен	31701	29522	627	554

9. Читалища

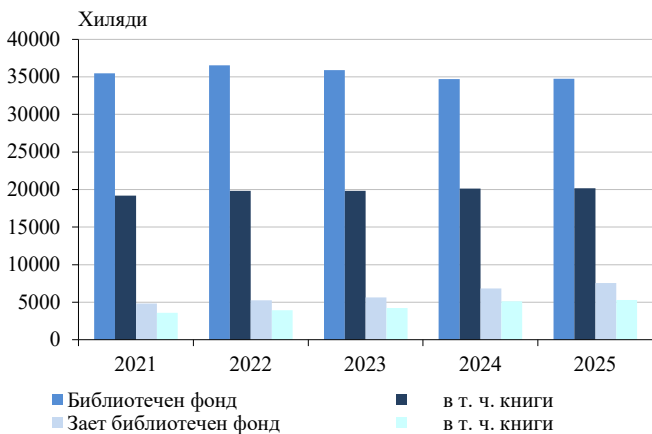
	2007	2012	2017	2022
Читалища - бр.	2895	3075	3321	3319
В градовете	548	587	663	665
В селата	2347	2488	2658	2654
Членове - хил.	168	238	273	261
В градовете	67	96	111	106
В селата	101	142	162	155

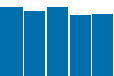

Библиотеки

От 2002 г. НСИ наблюдава библиотеките с библиотечен фонд над 200 хил. броя. Това са най-големите библиотеки в страната: Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, регионалните библиотеки и някои по-големи читалищни, специални библиотеки и библиотеки към висши училища. В края на 2025 г. библиотеките са 49 на брой и имат 34 750 хил. библиотечен фонд. Читателите са 287 хиляди. В сравнение с предходната година през 2025 г. книгите в библиотеките се увеличават с 0.2%.

Фиг. 5. Библиотеки с библиотечен фонд над 200 хил. броя

10. Библиотеки с библиотечен фонд над 200 000 броя

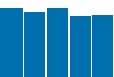
	2022	2023	2024	2025
Библиотеки - бр.	49	49	49	49
Библиотечен фонд - хил.	36528	35901	34697	34750
в т.ч. книги	19825	19848	20147	20189
Зает библиотечен фонд - хил.	7378	5638	6822	7567
в т.ч. книги	5333	4226	5142	5275
Читатели - хил.	314	270	277	287

11. Библиотеки с библиотечен фонд над 200 000 броя през 2025 година

Библиотеки по вид	Библио-теки - бр.	Библиотечен фонд - хил.		Читатели - хил.	Зает библиотечен фонд - хил.	
		общо	в т.ч. книги		общо	в т.ч. книги
Общо за страната	49	20189		287	7567	5275
Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“	1	8596	2023	32	1044	493
Регионални библиотеки	27	12231	10374	174	4492	4043
Читалищни общински библиотеки	4	1020	952	9	190	150
Библиотеки към висши училища	13	7538	5075	65	1796	549
Специални библиотеки	4	5364	1765	7	46	40

12. Библиотеки с библиотечен фонд над 200 000 броя по статистически зони и статистически райони през 2025 година

Статистически зони Статистически райони	Библио-теки - бр.	Библиотечен фонд - хил.	Читатели - хил.	Посещения - хил.	Зает библиотечен фонд - хил.
Общо за страната	49	34750	287	4930	7567
Северна и Югоизточна България	28	10535	140	2220	2634
Северозападен	6	1691	20	248	477
Северен централен	9	3400	43	470	891
Североизточен	6	2823	42	833	570
Югоизточен	7	2621	34	669	697
Югозападна и Южна централна България	21	24215	147	2710	4933
Югозападен	14	20864	102	2341	3639
Южен централен	7	3351	45	369	1294

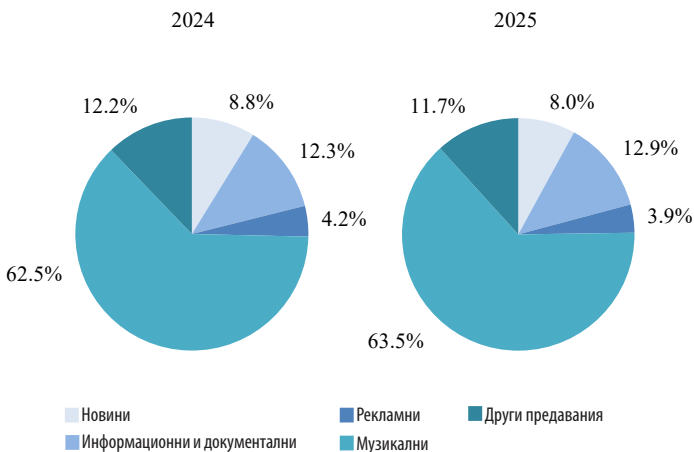

Радиопрограмна и телевизионна дейност

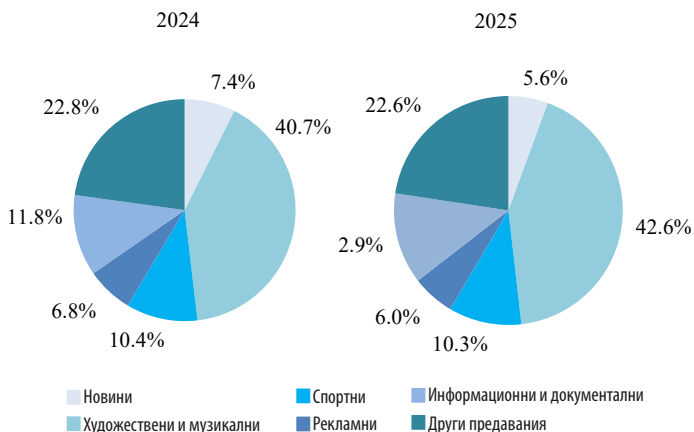
През 2025 г. броят на радиооператорите в страната е 70. Делът на излъчените реклами е 3.9% от всички предавания.

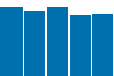
В сравнение с 2024 г. общата продължителност на телевизионните предавания през 2025 г. е нараснала с 1.8%. През 2025 г. делът на телевизионните реклами е 6% от всички предавания.

Фиг. 6. Структура на радиопредаванията

Фиг. 7. Структура на телевизионните предавания

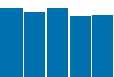
13. Радио- и телевизионни станции

	2022	2023	2024	2025
Радиооператори - бр.	73	73	71	70
Програми - часове	603201	605616	606888	583021
Телевизионни станции - бр.	112	113	119	123
Програми - часове	778163	772653	801809	816378

14. Радиопрограми по вид

(Часове)

	2022	2023	2024	2025
Общо предавания	603201	605616	606888	583021
Новини, бюлетини, коментари, спортни новини, времето	52567	51823	53467	46454
Информационно-тематични	26907	26892	28417	30506
Актуални	26764	26907	28652	26102
Информационно-забавни	17888	16694	17536	18203
Изкуство и култура	9264	9277	8327	9805
Образователни	8076	8610	8156	6847
Научни	1398	2087	1662	1757
Религиозни	1484	3330	3744	3793
Драматични	398	458	417	375
Спортни	8250	8060	8213	4943
Забавни	20440	18851	12147	11528
Музикални	376450	380290	379056	370427
Сериозна музика (класическа)	15034	15883	20004	15217
Лека забавна музика	247224	250122	242492	246784
Други музикални програми	114192	114285	116560	108426
Детско-младежки	12944	12811	13675	6999
Регионални	7583	7686	9218	9870
Рекламни	25074	24360	25770	22862
Анонси (промоции)	3516	3574	3620	3533
Некласифицирани	4198	3906	4811	9017

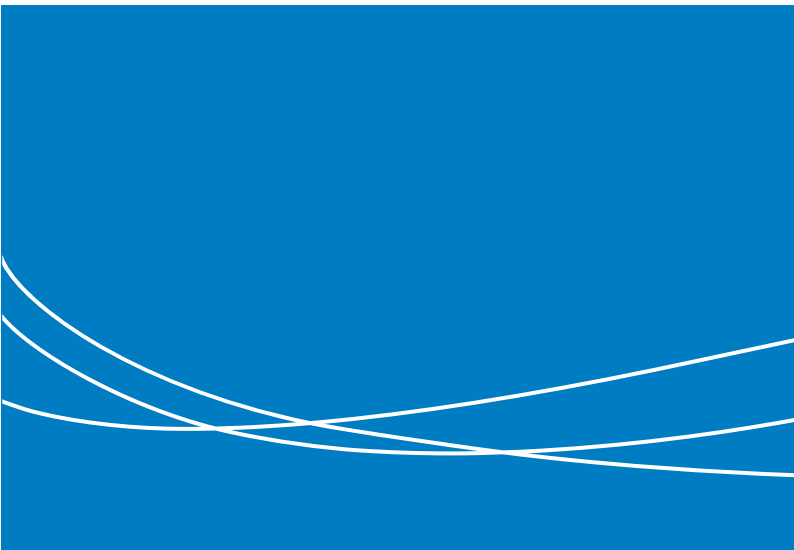

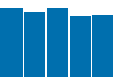
15. Телевизионни програми по вид

(Часове)

	2022	2023	2024	2025
Общо предавания	778163	772272	801809	808582
Новини, бюлетини, коментари, спортни новини, времето	62058	60422	58936	45255
Информационни предавания	25811	26331	28432	31361
Преки включвания от Парламента	2167	3265	4194	4020
Информационно-забавни	32755	27665	29144	28479
Актуални предавания	40784	39769	43196	43264
Човешки истории	4610	4266	4312	6804
Изкуство, хуманитарни науки, естествени науки	15322	15658	16715	10377
Образователни предавания	7762	8437	9564	9505
Религиозни предавания	6530	7298	7260	7483
Спортни предавания	88968	80724	83327	83243
Художествени предавания	186926	188944	195852	201287
Игрални филми	97572	98259	95458	98395
Телевизионни или видеофилми	89354	90685	100394	102892
Забавни предавания	21917	17765	23665	32478
Музикални предавания	122569	140126	131032	143031
Детски предавания	5216	5509	5909	5386
Младежки предавания	3895	12742	6824	6484
Документални предавания	28754	29656	37710	44700
Регионални предавания	7620	8814	15724	9936
Реклами	59446	46873	54797	48800
Телевизионен пазар	15859	13275	15272	15663
Некласифицирани	39194	34733	29944	31026

VI. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Лечебни и здравни заведения и медицински персонал

Здравната мрежа включва заведенията за болнична и извънболнична помощ и други здравни заведения. Данните са по състояние в края на годината. Данните за легловия фонд включват броя на действително разкритите и временно закритите легла за срок по-малък от шест месеца, но не включват временно разкритите легла.

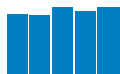
При анализиране на данните за здравната мрежа трябва да се има предвид, че броят на заведенията и легловият фонд се променят не само в резултат на разкриване и закриване на заведения, но и поради промени, свързани с преобразуване на заведенията от един вид в друг или обединяване на заведения.

В края на 2025 г. здравната мрежа в страната разполага с 60 182 легла във всички видове заведения. Лечебни заведения за болнична помощ са болниците, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, центровете за психично здраве. Към 31.12.2025 г. лечебните заведения за болнична помощ са 338 с 56 925 легла.

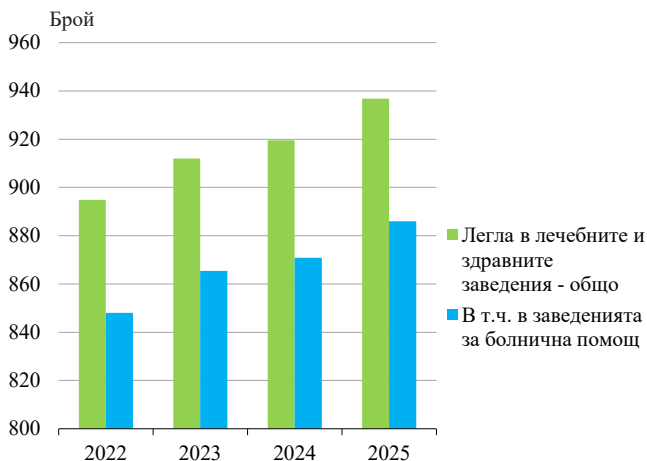
Общата осигуреност на населението с легла в лечебните и здравните заведения през 2025 г. е 937 легла на 100 хил. души от населението. Осигуреността с легла за болнична помощ е 886 легла на 100 хил. души от населението.

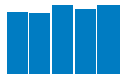
В броя на медицинския персонал (физически лица на основен трудов договор) се включват практикуващите в лечебните и здравните заведения независимо от ведомствената подчиненост на заведенията. Не се включват данни за работещите извън страната медицински специалисти и за тези, които не работят в здравни заведения - напр. лекарите във фармацевтичната промишленост.

Практикуващите лекари към края на 2025 г. са 30 409, а лекарите по дентална медицина - 8 080. Показателите за страната за осигуреността на населението с лекари и с лекари по дентална медицина към 31.12.2025 г. са съответно 47.3 и 12.6 на 10 000 души.

Фиг. 1. Легла на 100 000 души от населението

1. Лечебни и здравни заведения към 31.12.

(Брой)

	2023		2024		2025	
	заведе- ния	легла	заведе- ния	легла	заведе- ния	легла
Лечебни заведения за болнична помощ	341	55724	341	56061	338	56925
Болници	319	53472	319	53806	316	54674
Многопрофилни болници	181	39168	181	39801	178	40434
Специализирани болници	138	14304	138	14005	138	14240
Центрове за кожно-венерически заболявания	3	30	3	30	3	30
Комплексни онкологични центрове	7	1203	7	1203	7	1199
Центрове за психично здраве	12	1019	12	1022	12	1022
Лечебни заведения за извънболнична помощ	2237	1307	2289	1283	2380	1382
Диагностично-консултативни центрове	113	293	114	276	114	288
Медицински центрове	834	922	846	929	906	1 017
Дентални центрове	67	9	68	3	70	3
Медико-дентални центрове	67	83	70	75	76	74
Самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории	1156	-	1191	-	1214	-
Други лечебни и здравни заведения	149	1742	149	1849	148	1875
в това число:						
Центрове за спешна медицинска помощ ¹	27	-	28	-	28	-
Центрове за трансфузионна хематология	4	-	4	-	4	-
Хосписи	45	1252	44	1318	46	1493
Домове за медико-социални грижи за деца	4	418	3	352	2	172
Център за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания	10	70	12	177	12	210

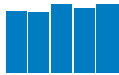
¹ В броя на центровете за спешна медицинска помощ от 2024 година се включва и Центърът за спешна медицинска помощ по въздуха.

2. Медицински персонал в лечебните и здравните заведения към 31.12.¹

(Брой)

	2022	2023	2024	2025
Лекари	29599	29911	30149	30409
На 10 000 души от населението	45.9	46.4	46.8	47.3
Лекари по дентална медицина	7602	7607	7784	8080
На 10 000 души от населението	11.8	11.8	12.1	12.6
Професионалисти по здравни грижи и други медицински специалисти	44493	44523	44554	44772
На 10 000 души от населението	69.0	69.1	69.2	69.7
В т.ч. медицински сестри	28827	28570	28393	28357
На 10 000 души от населението	44.7	44.3	44.1	44.1

¹ По основно трудово правоотношение.

Медицински персонал по области

При анализа на данните за здравната мрежа и медицинския персонал трябва да се имат предвид специфичните особености на дейностите по медицинското обслужване в териториален аспект. В зависимост от специализацията на медицинските дейности лечебните заведения обслужват населението на една или няколко общини, области или на цялата страна.

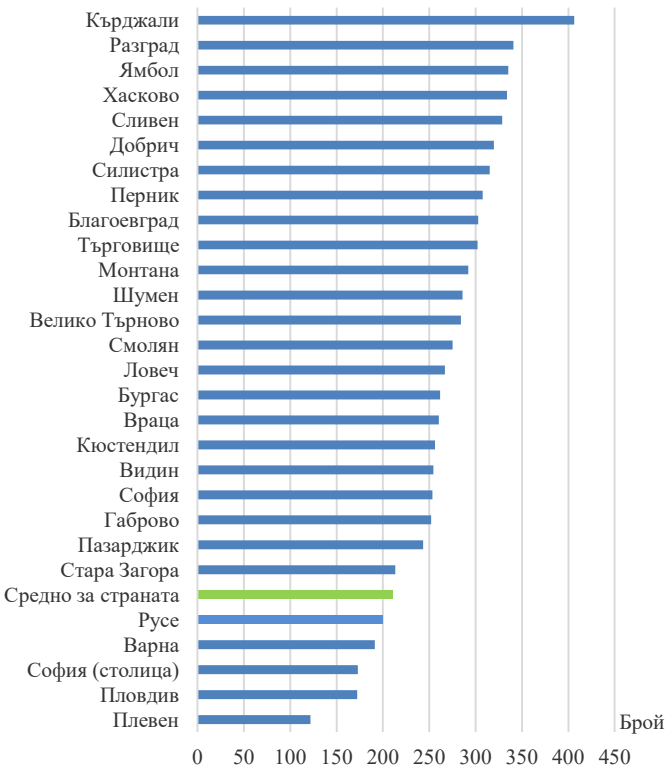
Показателите за населението на един лекар и на един лекар по дентална медицина са изчислени с броя на населението в края на годината.

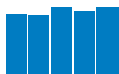
Населението на един лекар общо за страната за 2025 г. е 211 души.

С показатели, по-благоприятни от този за страната, са областите Плевен, Пловдив, София (столица), и Варна.

Най-голям е броят на подлежащото за обслужване от един лекар население в областите Кърджали (406 души) и Разград (341).

Фиг. 2. Население на един лекар към края на 2025 г. по области

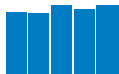

3. Обслужване на населението от лекари и лекари по дентална медицина по статистически зони, статистически райони и по области

(Брой)

Статистически зони Статистически райони Области	Население на един					
	лекар			лекар по дентална медицина		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Общо за страната¹	215	214	211	847	827	795
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>238</i>	<i>237</i>	<i>235</i>	<i>1065</i>	<i>1055</i>	<i>1005</i>
Северозападен	199	194	192	1312	1327	1305
Видин	260	254	254	983	1008	992
Враца	259	259	260	1330	1377	1417
Ловеч	265	267	267	1275	1274	1177
Монтана	288	293	292	1487	1523	1480
Плевен	130	125	122	1388	1372	1365
Северен централен	270	267	259	1108	1107	1036
Велико Търново	287	284	284	972	997	970
Габрово	243	242	252	1090	1091	1030
Разград	345	336	341	1549	1579	1533
Русе	224	219	200	968	949	857
Силистра	317	325	315	1579	1509	1339
Североизточен	228	234	231	828	825	752
Варна	184	192	191	621	633	553
Добрич	333	332	320	1275	1210	1240
Търговище	313	305	302	1471	1393	1419
Шумен	292	292	286	1258	1214	1228
Югоизточен	262	258	260	1169	1131	1134
Бургас	256	255	262	1213	1147	1169
Сливен	326	322	329	1360	1344	1325
Стара Загора	224	217	213	984	959	953
Ямбол	341	341	335	1381	1387	1376
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>212</i>	<i>210</i>	<i>208</i>	<i>740</i>	<i>718</i>	<i>696</i>
Югозападен	205	202	200	766	743	716
Благоевград	324	316	303	892	886	874
Кюстендил	263	261	256	1006	1011	970
Перник	318	312	308	730	704	622
София	256	254	253	1742	1677	1651
София (столица)	176	173	173	669	646	626
Южен централен	225	223	220	703	682	668
Кърджали	392	399	406	1094	1150	1179
Пазарджик	249	246	243	1019	985	933
Пловдив	178	174	172	535	513	502
Смолян	302	301	275	774	774	759
Хасково	323	336	334	1051	1021	1029

¹ Показателите за страната са изчислени с общия брой на лекарите и на лекарите по дентална медицина, вкл. към други ведомства и практикуващи в индивидуални и групови практики по договор с НЗОК в повече от една област - вж. методологичните бележки.

Заболявания от злокачествени новообразувания и активна туберкулоза

Данните за заболяванията от новообразувания и туберкулоза се събират въз основа на годишните статистически отчети, изготвяни по известията за тези заболявания от специализираните лечебни заведения. Изчисляват се два показателя - за болестност и заболяемост.

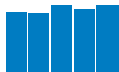
Коефициентът за болестност представлява отношение между общо регистрираните заболявания (вкл. и за предходни години) и средногодишното население за съответната година. Показателят за заболяемост представлява отношение между новооткритите за годината заболявания и средногодишното население за същия период.

Броят на регистрираните заболявания от злокачествени новообразувания на 100 000 души от населението се увеличава от 4 577 през 2022 г. на 4 815 през 2025 година. Заболеваемостта е 371 на 100 000 души от населението.

При децата до 17 навършени години болестността от злокачествени новообразувания е 96 регистрирани заболявания на 100 000 деца. Заболеваемостта е 6 на 100 000 деца от съответната възрастова група.

През 2025 г. коефициентът на болестност от активна туберкулоза е 40 на 100 000 души от населението, а коефициентът на заболяемост - 13 на 100 000.

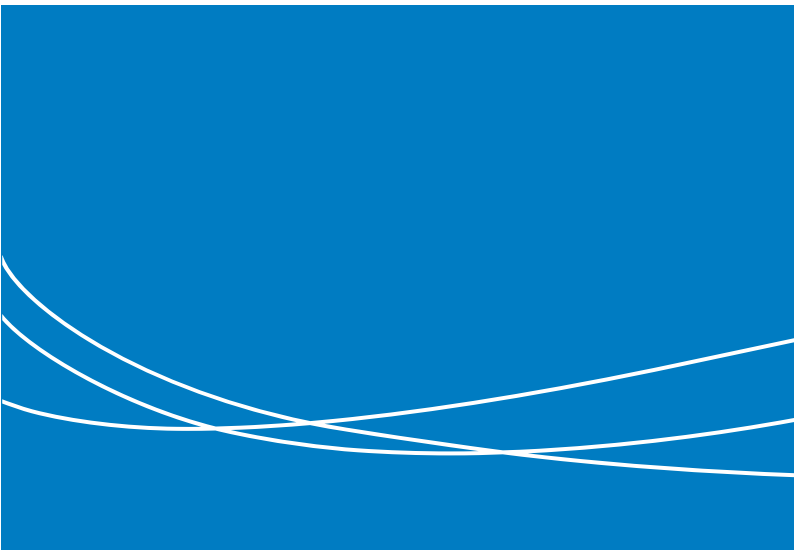
При децата на възраст до 17 навършени години коефициентите на болестност и на заболяемост са съответно 6 и 3 на 100 000 деца.

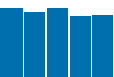
4. Регистрирани заболявания¹

	2022	2023	2024	2025
	От злокачествени новообразувания			
	Общо			
Общо	295880	295827	299244	309627
в т.ч. новооткрити	26235	26208	25225	23854
От общия брой: деца от 0 до 17 навършени години				
Общо	1201	1153	1111	1053
в т.ч. новооткрити	57	52	49	61
	На 100 000 души от населението			
Общо	4577	4589	4646	4815
в т.ч. новооткрити	406	407	392	371
От общия брой: деца от 0 до 17 навършени години ²				
Общо	109	105	101	96
в т.ч. новооткрити	5	5	4	6
	От активна туберкулоза			
	Общо			
Общо	2541	2419	2439	2541
в т.ч. новооткрити ³	772	869	885	810
От общия брой: деца от 0 до 17 навършени години				
Общо	62	60	65	70
в т.ч. новооткрити ³	36	23	31	29
	На 100 000 души от населението			
Общо	39	38	38	40
в т.ч. новооткрити ³	12	13	14	13
От общия брой: деца от 0 до 17 навършени години ²				
Общо	6	5	6	6
в т.ч. новооткрити ³	3	2	3	3

¹ Данни на Националния център по обществено здраве и анализи.² Данните са изчислени с броя на населението в съответната възрастова група.³ Вкл. рецидиви.

**VII. ДОХОДИ, РАЗХОДИ
И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВАТА**

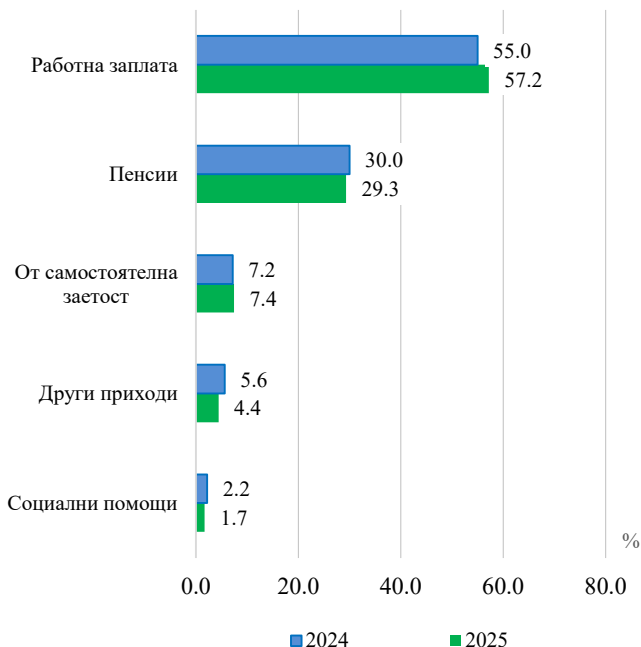
Доходи, разходи и потребление на домакинствата

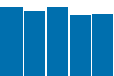
Данните за общия доход, общия разход, потреблението на основни хранителни продукти и покупателната способност на домакинствата са резултат от провежданото от НСИ тримесечно репрезентативно наблюдение на домакинските бюджети върху случайна извадка от 3 060 домакинства в страната.

Общ доход на домакинствата

Общият доход включва всички парични и остойностени натурални доходи независимо от източниците на постъпление.

Фиг. 1. Структура на общия доход на домакинствата по източници на доход през 2024 и 2025 години

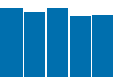

Доходи, разходи и потребление на домакинствата

1. Общ доход на домакинствата по източници на доход

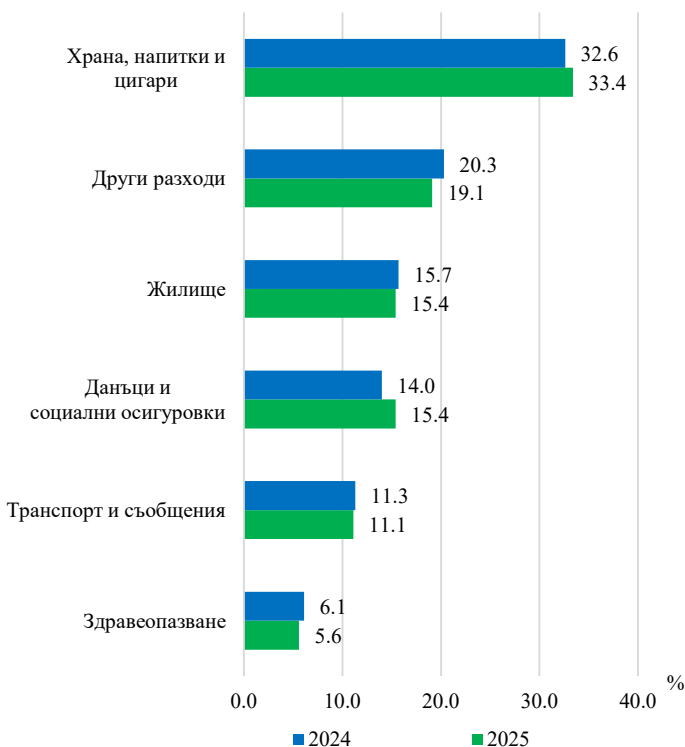
Източници на доходи	2021	2022	2023	2024	2025
	Средно на лице - левове				
Общ доход	7705	9008	10846	12857	14403
Брутен общ доход	7434	8720	10499	12488	14031
Работна заплата	4379	4851	5941	7071	8231
Извън работната заплата	49	71	101	171	144
От самостоятелна заетост	401	421	621	923	1072
От собственост	33	52	35	35	21
Пенсии	2311	3039	3451	3863	4224
Обезщетения за безработни	31	30	28	41	39
Семейни добавки за деца	71	75	100	111	99
Други обезщетения и помощи	90	93	94	129	107
Регулярни трансфери от други домакинства	70	89	128	144	93
Приходи от продажби	15	30	49	80	235
Други приходи	255	257	299	290	137
Изтеглени спестявания	278	376	423	437	412
Заеми и кредити	53	56	56	125	63
	Структура - %				
Общ доход	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Брутен общ доход	96.5	96.8	96.8	97.1	97.4
Работна заплата	56.8	53.9	54.8	55.0	57.2
Извън работната заплата	0.6	0.8	0.9	1.3	1.0
От самостоятелна заетост	5.2	4.7	5.7	7.2	7.4
От собственост	0.4	0.6	0.3	0.3	0.1
Пенсии	30.0	33.7	31.8	30.0	29.3
Обезщетения за безработни	0.4	0.3	0.3	0.3	0.3
Семейни добавки за деца	0.9	0.8	0.9	0.9	0.7
Други обезщетения и помощи	1.2	1.0	0.9	1.0	0.7
Регулярни трансфери от други домакинства	0.9	1.0	1.2	1.1	0.6
Приходи от продажби	0.2	0.3	0.5	0.6	1.6
Други приходи	3.3	2.9	2.8	2.3	0.9

Общ разход на домакинствата

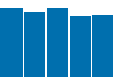
Общият разход включва всички парични разходи за хранителни и нехранителни стоки и услуги и остойностените натурални разходи, групирани в съответствие с приетата от Евростат Международна класификация на потребителските разходи (COICOP).

Фиг. 2. Структура на общия разход на домакинствата по групи разходи през 2024 и 2025 година

2. Общ разход на домакинствата по групи разходи

Групи разходи	2021	2022	2023	2024	2025
Средно на лице - левове					
Общ разход	7042	8389	10044	11712	12661
Потребителски общ разход	5788	6970	8216	9466	10177
Храна и безалкохолни напитки	2057	2529	2987	3357	3713
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	289	327	390	452	520
Облекло и обувки	256	281	348	435	401
Жилища, вода, електроенергия и горива за битови нужди	974	1187	1211	1260	1361
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	333	379	474	570	589
Здравеопазване	442	546	610	716	707
Транспорт	483	614	744	839	877
Съобщения	315	360	415	480	536
Свободно време, културен отдих и образование	312	380	558	780	820
Разнообразни стоки и услуги	326	366	479	577	654
Данъци	394	423	554	680	789
Социални осигуровки	532	597	801	960	1161
Регулярни трансфери към други домакинства	63	68	89	113	113
Други разходи	264	330	385	494	421
Влог	533	651	697	956	1266
Изплатен дълг и даден заем	141	141	202	260	235
Структура - %					
Общ разход	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Потребителски общ разход	82.2	83.1	81.8	80.8	80.4
Храна и безалкохолни напитки	29.2	30.1	29.7	28.7	29.3
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.1	3.9	3.9	3.9	4.1
Облекло и обувки	3.6	3.4	3.5	3.7	3.2
Жилища, вода, електроенергия и горива за битови нужди	13.8	14.1	12.1	10.8	10.7
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	4.7	4.5	4.7	4.9	4.7
Здравеопазване	6.3	6.5	6.1	6.1	5.6
Транспорт	6.9	7.3	7.4	7.2	6.9
Съобщения	4.5	4.3	4.1	4.1	4.2
Свободно време, културен отдих и образование	4.4	4.5	5.6	6.7	6.5
Разнообразни стоки и услуги	4.6	4.4	4.8	4.9	5.2
Данъци	5.6	5.0	5.5	5.8	6.2
Социални осигуровки	7.6	7.1	8.0	8.2	9.2
Регулярни трансфери към други домакинства	0.9	0.8	0.9	1.0	0.9
Други разходи	3.7	3.9	3.8	4.2	3.3

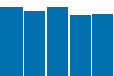

Потребление на основни хранителни продукти

Потреблението на основни хранителни продукти включва количествата храни, консумирани в дома. Не е включена консумацията в заведения за обществено хранене.

Фиг. 3. Средномесечно потребление средно на лице по основни хранителни продукти и напитки от домакинствата през 2025 г.

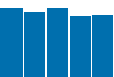

Доходи, разходи и потребление на домакинствата

3. Потребление на основни хранителни продукти и напитки от домакинствата

(Средно на лице)

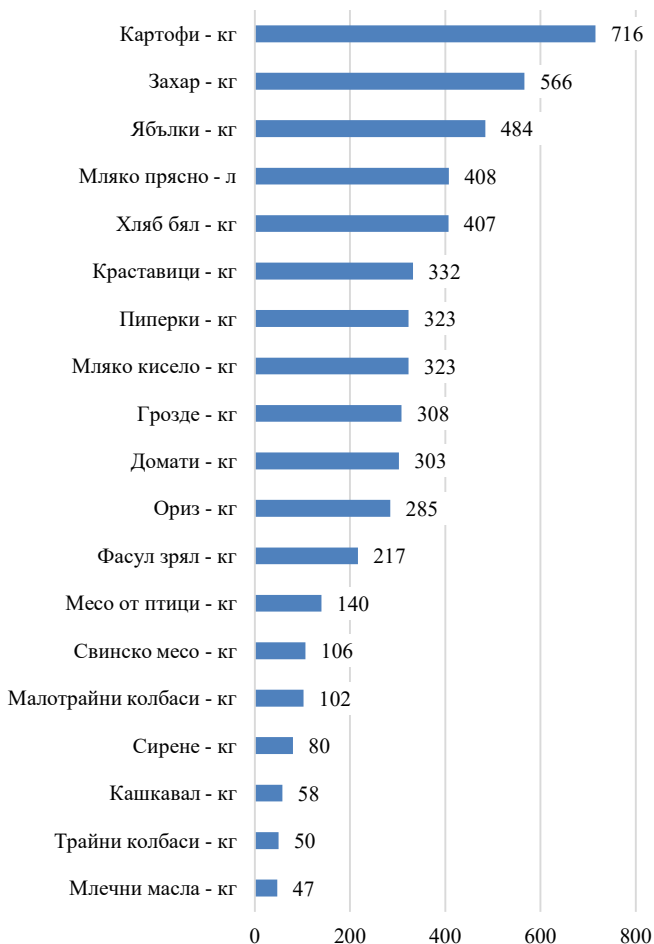
Продукти и напитки	2021	2022	2023	2024	2025
Хляб и тестени изделия - кг	78.2	75.6	72.5	69.1	67.3
Брашно - кг	9.4	9.0	8.8	8.5	8.2
Ориз - кг	6.1	5.7	5.6	5.4	5.3
Други зърнени продукти и храни - кг	0.8	0.7	0.8	0.8	0.9
Сладкарски изделия от брашно - кг	6.6	6.8	7.1	7.5	7.4
Месо - кг	38.4	37.8	38.1	40.4	41.0
Месни произведения - кг	14.6	15.4	16.2	17.1	17.1
Риба и рибни продукти - кг	6.2	6.1	6.2	7.0	7.0
Прясно мляко - л	19.2	18.5	18.7	19.6	19.8
Кисело мляко - кг	28.9	28.5	27.3	28.2	28.7
Сирене - кг	12.0	12.1	11.6	11.5	10.8
Кашкавал - кг	5.1	4.9	4.9	5.3	5.2
Яйца - бр.	160	160	162	166	168
Олио - л	12.0	11.2	10.6	9.9	9.4
Маргарин и други растителни мазнини - кг	0.8	0.7	0.7	0.6	0.5
Млечни масла - кг	1.4	1.4	1.4	1.4	1.3
Плодове (пресни и замразени) - кг	56.4	53.6	54.2	60.0	60.4
Компоти - кг	5.4	5.0	4.8	3.8	3.2
Зеленчуци (пресни и замразени) - кг	75.9	75.1	75.0	76.2	76.8
Зрял фасул - кг	4.4	4.2	4.1	3.8	3.8
Леща - кг	3.0	2.9	3.1	3.1	3.2
Зеленчукови консерви - кг	9.5	9.3	9.4	8.6	8.8
Зеленчукови нектари и сокове - л	0.6	0.5	0.5	0.4	0.4
Туршии - кг	4.5	4.3	4.6	4.3	4.0
Картофи - кг	28.1	27.5	27.2	26.9	26.8
Захар - кг	6.6	6.3	5.8	5.3	4.9
Захарни изделия - кг	2.1	2.0	2.2	2.4	2.6
Шоколадови изделия - кг	1.9	1.9	2.1	2.4	2.3
Сол - кг	1.8	1.7	1.6	1.6	1.5
Оцет - л	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4
Безалкохолни напитки - л	78.7	82.5	88.4	99.5	108.9
Алкохолни напитки - л	31.7	32.0	34.9	36.3	38.0
Цигари - бр.	781	891	1005	1089	1180

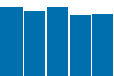

Покупателна способност на домакинствата

Покупателната способност е количеството стоки от един вид, което може да се купи с годишния паричен доход средно на лице от домакинство, ако той се използва само за покупката на тази стока.

Фиг. 4. Средномесечна покупателна способност на лице от домакинството през 2025 г.

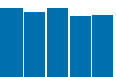

Доходи, разходи и потребление на домакинствата

4. Покупателна способност на домакинствата на лице

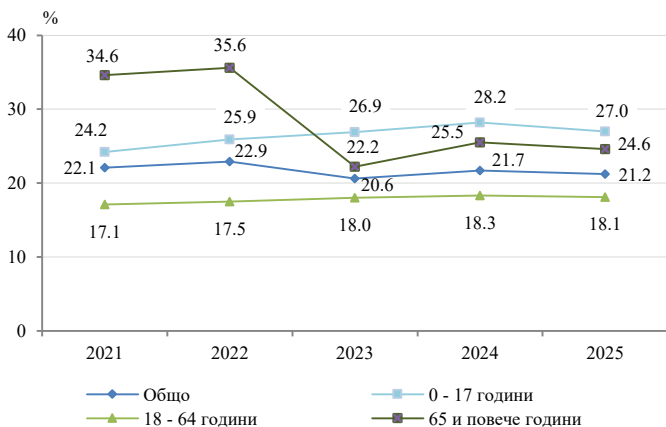
Стоки	2021	2022	2023	2024	2025
	Хранителни стоки				
Хляб бял - кг	4230	3841	4418	5176	4879
Ориз - кг	2706	2754	2938	3347	3415
Фасул зрял - кг	1728	1812	2110	2426	2598
Картофи - кг	7507	7102	6655	7748	8589
Домати - кг	3088	2925	3180	3601	3631
Краставици - кг	3231	3107	3307	3816	3984
Пиперки - кг	3329	3254	3630	3934	3876
Ябълки - кг	4558	4917	5311	5837	5807
Грозде - кг	4302	4613	4437	3828	3697
Мляко прясно - л	4223	4016	4009	4632	4890
Мляко кисело - кг	3026	2877	3063	3622	3876
Сирене - кг	873	786	805	936	962
Кашкавал - кг	580	532	559	666	691
Свинско месо - кг	952	1001	1005	1169	1273
Месо от птици - кг	1431	1326	1398	1590	1676
Малотрайни колбаси - кг	1036	1052	1082	1188	1223
Трайни колбаси - кг	462	485	504	556	596
Яйца - бр.	31904	27118	24502	29730	32598
Захар - кг	5245	4182	4195	5785	6798
Млечни масла - кг	477	437	511	590	568
	Нехранителни стоки				
Мъжки обувки - чф.	172	183	186	193	210
Дамски обувки - чф.	203	203	221	257	252
Детски обувки - чф.	229	222	248	276	299
Мъжки костюми - бр.	35	60	53	57	42
Дамски костюми - бр.	80	91	108	96	103
Въглища - т	22	20	22	35	25
Телевизори - бр.	18	14	18	18	18

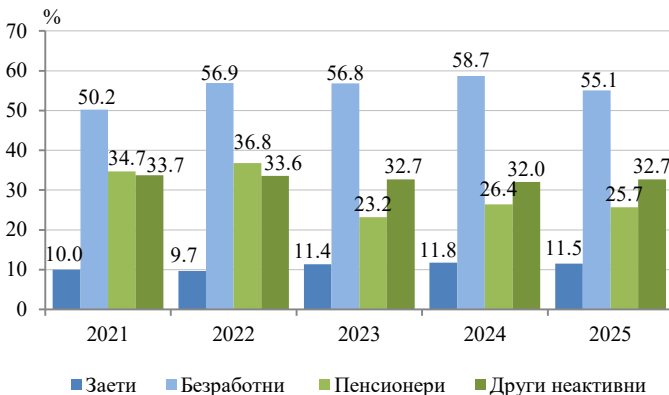
Индикатори за бедност

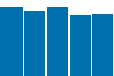
Изследването на доходите и условията на живот е основен източник на статистически данни за доходите и социалното включване и съпътстващите ги общи индикатори. За пресмятане на индикаторите за бедност и социално включване се използва общ разполагаем (нетен) доход на еквивалентна единица. Поради различния състав и брой лица в домакинствата се прилагат еквивалентни скали. Използва се модифицираната ОЕСД скала, според която първият възрастен на възраст 14 и повече години получава тегло 1.0, вторият възрастен на възраст 14 и повече години получава тегло 0.5 и всяко дете на възраст под 14 години получава тегло 0.3. Теглата се присъждат на всеки член на домакинството и се сумират, за да се получи еквивалентен размер на домакинството. Общият разполагаем (нетен) доход за всяко домакинство се разделя на неговия еквивалентен размер и се формира общ разполагаем (нетен) доход на еквивалентна единица. Данните за равнището на бедност показват относителния дял на бедните под линията на бедност, определена като 60% от медианния еквивалентен разполагаем доход.

Фиг. 5. Относителен дял на бедните по възрастови групи

Фиг. 6. Относителен дял на бедните по икономическа активност

Доходи, разходи и потребление на домакинствата

5. Относителен дял на бедните по възрастови групи

Възрастови групи	2021	2022	2023	2024	2025
Общо	22.1	22.9	20.6	21.7	21.2
0 - 17	24.2	25.9	26.9	28.2	27.0
18 - 64	17.1	17.5	18.0	18.3	18.1
65 и повече	34.6	35.6	22.2	25.5	24.6

6. Относителен дял на бедните по типове домакинства

Тип домакинство	2021	2022	2023	2024	2025
Общо	22.1	22.9	20.6	21.7	21.2
Домакинства без деца	22.5	23.3	17.5	19.2	19.2
Едно лице в домакинство на възраст под 65 години	23.6	25.9	24.6	23.7	23.7
Едно лице в домакинство на възраст на 65 и повече години	55.4	61.3	36.4	40.4	39.7
Едно лице в домакинството - жена	48.6	56.2	32.5	35.0	34.4
Едно лице в домакинството - мъж	34.7	34.3	30.5	31.4	30.7
Двама възрастни под 65 години	10.6	10.2	11.4	10.9	14.3
Двама възрастни, поне един от тях на 65 и повече години	21.3	16.4	10.7	14.6	14.4
Трима или повече възрастни	8.0	8.5	7.8	8.2	7.2
Домакинства със зависими деца	21.8	22.6	23.6	24.3	23.3
Един родител със зависими деца	35.7	34.9	42.8	40.0	40.4
Двама възрастни с едно зависисимо дете	13.2	12.2	14.6	17.7	16.6
Двама възрастни с две зависими деца	16.1	18.5	21.2	22.4	20.1
Двама възрастни с три или повече зависими деца	49.3	48.5	55.2	47.0	52.3
Три или повече възрастни със зависими деца	24.8	25.6	22.4	22.5	21.9

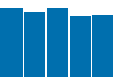
7. Относителен дял на бедните по икономическа активност

Икономическа активност	2021	2022	2023	2024	2025
Заети	10.0	9.7	11.4	11.8	11.5
Незаети	37.2	39.5	30.1	32.1	31.2
Безработни	50.2	56.9	56.8	58.7	55.1
Пенсионери	34.7	36.8	23.2	26.4	25.7
Други неактивни	33.7	33.6	32.7	32.0	32.7

8. Неравенство в разпределението на дохода

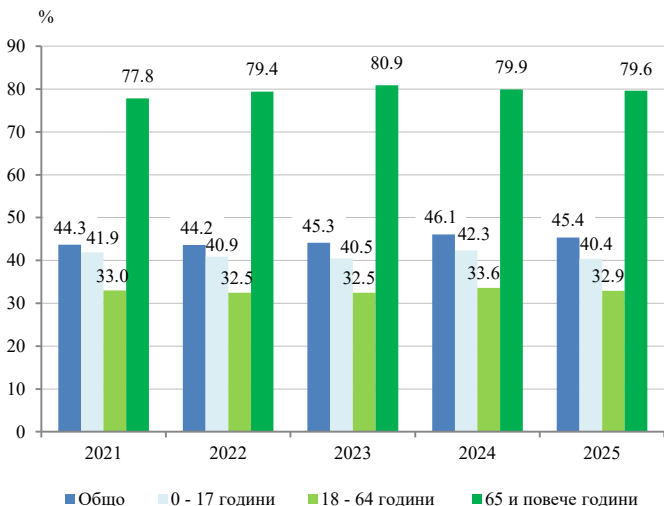
Икономическа активност	2021	2022	2023	2024	2025
S80/S20 ¹	7.4	7.3	6.6	7.0	7.0
Коефициент на Джини	39.7	38.4	37.2	38.4	37.7

¹ Отношение между доходите на най-бедните и най-богатите 20% от домакинствата.

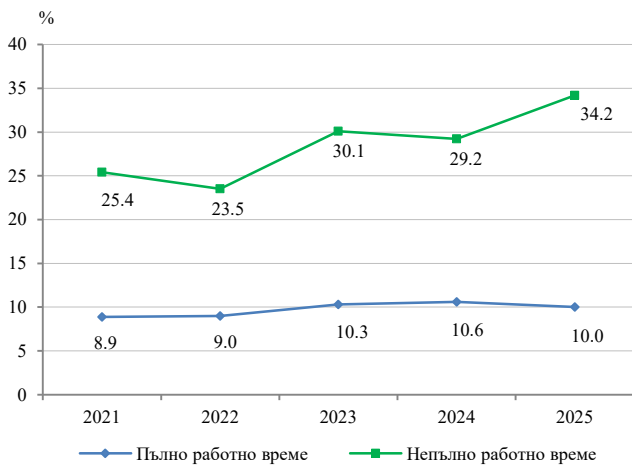

Доходи, разходи и потребление на домакинствата

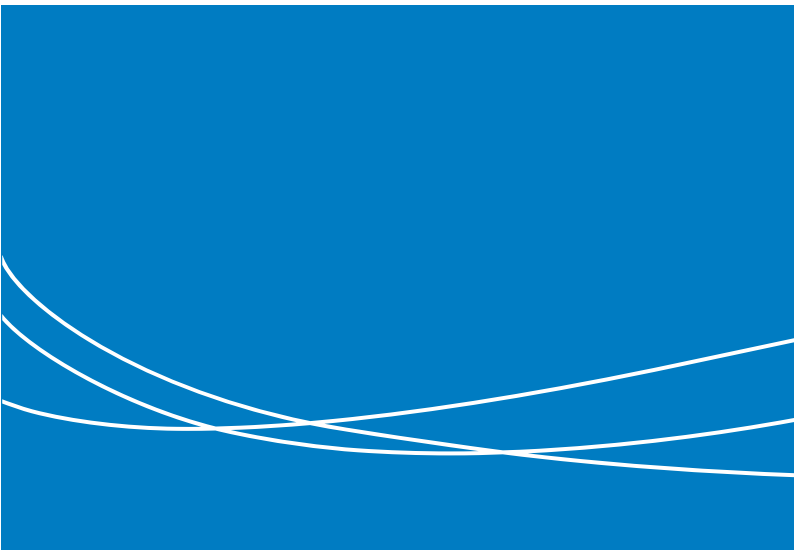
Фиг. 7. Относителен дял на бедните преди социалните трансфери по възраст

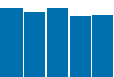

Фиг. 8. Относителен дял на работещи бедни (по заетост на пълно работно време/ непълно работно време)

VIII. ПРЕСТЪПНОСТ И ПРАВОСЪДИЕ

Престъпления, завършили с осъждане

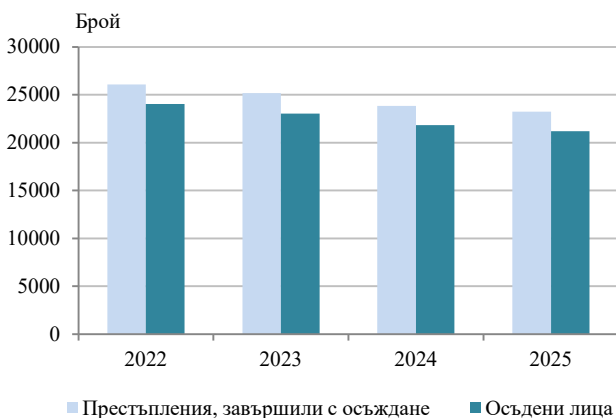
Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и за осъдените лица са на основата на годишни данни и обхващат дейността на окръжните, районните и военните съдилища на територията на страната по наказателни дела от общ, частен и административен характер.

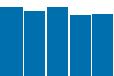
В броя на престъпленията, завършили с осъждане за дадена отчетна година се включва информацията от наказателните дела с влязла в сила присъда през отчетната година. Престъпленията, завършили с осъждане са тези, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите. Престъпление, извършено от повече от едно лице (в съучастие), се отчита за завършило с осъждане, когато поне едно от обвиняемите лица е осъдено ефективно или условно. Когато едно престъпление е извършено от няколко лица, то се отчита само един път. Извършените престъпления в чужбина, подсъдни на съдилищата в Република България, се включват в общия брой на престъпленията.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, са получени от наблюдение на НСИ и информация от административен източник - Единна информационна система за противодействие на престъпността, поддържана от Администрацията на главния прокурор.

По окончателни данни през 2025 г. броят на престъпленията, завършили с осъждане, е 23 245.

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица

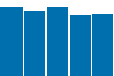
Престъпност и правосъдие

1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица¹

(Брой)

Вид на престъплението	2022		2023		2024		2025	
	прес- тъпле- ния	осъ- дени лица	прес- тъпле- ния	осъ- дени лица	прес- тъпле- ния	осъ- дени лица	прес- тъпле- ния	осъ- дени лица
Общо	26088	24047	25169	23037	23831	21821	23245	21187
в това число:								
Престъпления против личността	1726	1373	1860	1455	2313	1788	2536	1944
от тях:								
Умишлени убийства (довършени и опити)	53	55	62	70	59	62	60	62
Причинени телесни повреди	720	653	814	699	1056	865	1194	923
Разврат	242	198	241	181	263	202	269	215
в т.ч. изнасилване (довършено и опит)	32	28	30	28	28	26	34	35
Престъпления против брака, семейството и младежа	599	569	624	573	609	547	567	521
Престъпления против собствеността	4617	5052	4748	5069	4597	4980	4213	4517
от тях:								
Кражби	3217	3693	3298	3663	3163	3583	2926	3281
Грабежи	411	481	455	512	447	508	392	466
Присвоявания	75	75	64	60	79	77	70	67
Престъпления против стопанството	1082	1064	939	896	759	721	687	637
Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи	89	78	91	70	87	82	81	81
Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции	2715	2458	2713	2559	2391	2273	1867	1732
Документни престъпления	1158	945	951	761	866	653	843	637
Престъпления против реда и общественото спокойствие	453	406	475	425	547	473	540	440
в т.ч. хулиганство	356	296	325	260	381	296	379	292
Общопасни престъпления	13428	11902	12543	11022	11424	10096	11678	10457
от тях:								
Престъпления по транспорта и съобщенията	9598	8666	8622	7626	7699	6893	7581	6894
Противозаконно отнемане на МПС	164	174	175	191	165	153	152	141
Престъпления, свързани с наркотици	2938	2413	3341	2869	3258	2812	3655	3195
Военни престъпления	5	4	5	5	1	1	2	2

¹ Според влезлите в сила присъди.

Осъдени лица

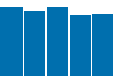
Осъдените лица през дадена отчетна година включват тези, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание през същата година. В случаите, когато в едно наказателно дело е осъдено лице за повече от едно престъпление, се отчита най-тежкото наложено наказание по съвкупност. Когато едно лице е осъдено за няколко престъпления, то се отчита към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление. Броят на осъдените лица не съвпада с физическия им брой, тъй като едно лице може да се яви в качеството на осъдено лице няколко пъти през календарната година в различни наказателни дела. Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението. Непълнолетни са лицата, навършили 14, но ненавършили 18 години. Наказателноотговорни са лицата, навършили 14 години.

По окончателни данни през 2025 г. броят на осъдените лица е 21 187.

2. Осъдени лица по пол¹

Пол	2022	2023	2024	2025
	Брой			
Общо	24047	23037	21821	21187
Мъже	21973	21167	19941	19398
Жени	2074	1870	1880	1789
	Структура - %			
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0
Мъже	91.4	91.9	91.4	91.6
Жени	8.6	8.1	8.6	8.4

¹ Според влезлите в сила присъди.

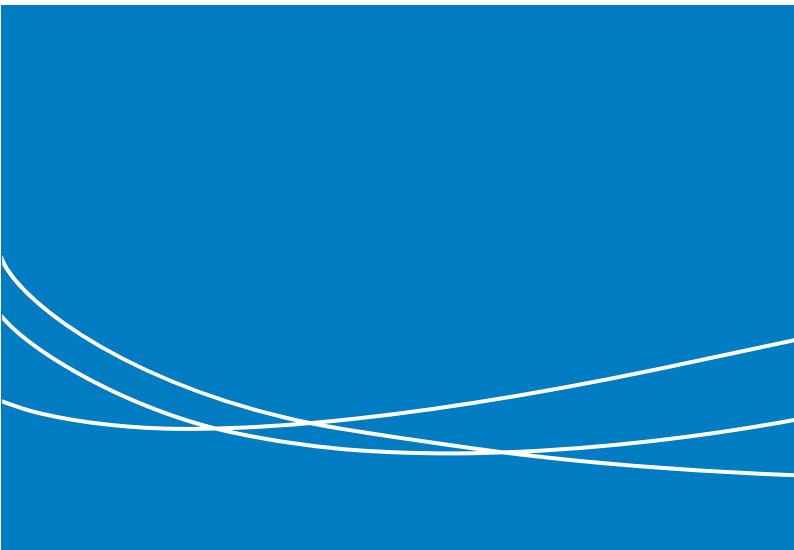

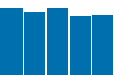
3. Осъдени лица по възраст¹

Пол	2022	2023	2024	2025
	Брой			
Общо	24047	23037	21821	21187
14 - 17	912	748	781	719
18 - 24	5155	4784	4376	4196
25 - 29	3480	3252	2980	2797
30 - 39	6705	6533	6212	6037
40 - 49	4316	4356	4232	4158
50 и повече	3479	3364	3240	3280
	Структура - %			
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0
14 - 17	3.8	3.2	3.6	3.4
18 - 24	21.4	20.8	20.0	19.8
25 - 29	14.5	14.1	13.7	13.2
30 - 39	27.9	28.4	28.5	28.5
40 - 49	17.9	18.9	19.4	19.6
50 и повече	14.5	14.6	14.8	15.5

¹ Според влезлите в сила присъди.

ІХ. НАЦІОНАЛНИ СМЕТКИ

Брутен вътрешен продукт

Националните сметки на България са разработени в съответствие с възприетите методологически принципи на „Европейската система от сметки 2010“ (ЕСС 2010) - издание на Евростат, и на „Системата на националните сметки 2008“ - съвместно издание на ООН, ОИСР, Евростат, МВФ и Световната банка. Основен макроикономически показател на Системата на националните сметки е брутният вътрешен продукт.

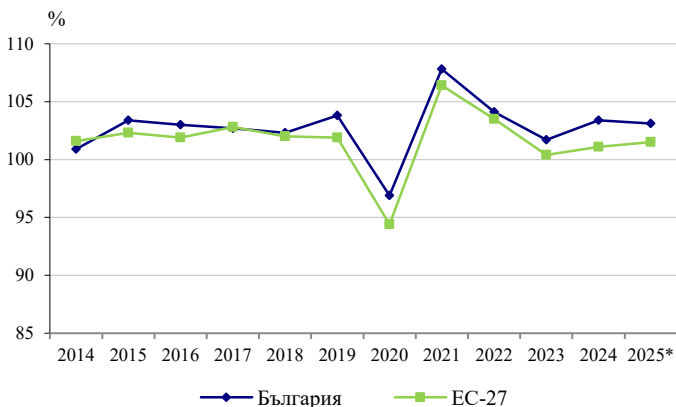
Оценките за БВП представят състоянието и тенденциите в развитието на икономиката и са индикатор за определяне на икономическата политика на макроравнище.

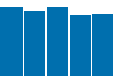
Брутният вътрешен продукт представлява балансирана оценка на данните, направена по следните три метода:

- производствен метод;
- метод на разходите за крайно използване (потребление);
- стойностен метод (метод на доходите).

Всеки от изброените методи се базира на различни икономически агрегати, които, взети заедно, представляват обобщение на логическите взаимовръзки в Системата на националните сметки. Основно изискване на системата е независимост на трите оценки, т.е. всеки компонент на БВП при различните подходи да бъде оценен самостоятелно и независимо.

Фиг. 1. Индекси на физическия обем на БВП - България и ЕС-27

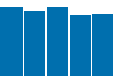
1. Брутен вътрешен продукт на човек от населението

Пол	2022	2023	2024	2025*
В левове	26041	28733	31810	35323
В евро	13315	14691	16264	18060
В щатски долари	13987	15881	17594	20500
Валутен курс - левове за 1 щ.д.	1.862	1.809	1.808	1.735

2. Брутен вътрешен продукт и брутна добавена стойност по икономически сектори и групировки по икономически дейности по цени на съответната година

(Млн. левове)

Икономически сектори и групировки по икономически дейности	2022	2023	2024	2025*
Селско, горско и рибно стопанство	6248	4663	4817	5616
Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	36921	34801	34741	37829
Строителство	5679	7171	8559	10299
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	32672	37560	42614	44875
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	11214	13391	15132	16871
Финансови и застрахователни дейности	9798	10058	11850	12731
Операции с недвижими имоти	12187	14038	14331	16255
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	9888	11433	13006	14158
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	22704	26183	30613	35169
Култура, спорт и развлечения; други дейности; дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление; дейности на екстериториални организации и служби	2370	2759	3107	3606
Брутна добавена стойност по базисни цени	149682	162057	178772	197410
Корективи	18672	22818	26135	29502
Данъци върху продуктите	24963	24294	27073	30506
Субсидии върху продуктите	6291	1476	938	1004
БВП по пазарни цени	168354	184875	204907	226912

Брутна добавена стойност

БВП по производствения метод се изчислява като сума от брутната добавена стойност по базисни цени общо за икономиката и корективите, които включват нето данъци върху продуктите (данъци минус субсидии), данък добавена стойност и мита върху вноса. От своя страна, брутната добавена стойност представлява балансираща статия в сметка „Производство“ и характеризира резултата от производствения процес - брутна продукция, и изразходваните в този процес стоки и услуги - междинно потребление.

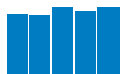
Брутната продукция (базисни цени) е стойността на произведените стоки и услуги в резултат на производствената дейност на единиците резиденти през съответния период.

Междинното потребление включва стойността на всички стоки и услуги, трансформирани или изцяло изразходвани в процеса на производство през съответния период, с изключение на потреблението на дълготрайните активи, отчетено като потребление на основен капитал (амортизация).

3. Структура на брутната добавена стойност по икономически сектори и групировки по икономически дейности по цени на съответната година

%

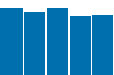
Икономически сектори и групировки по икономически дейности	2022	2023	2024	2025*
Селско, горско и рибно стопанство	4.2	2.9	2.7	2.8
Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	24.7	21.5	19.4	19.2
Строителство	3.8	4.4	4.8	5.2
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	21.8	23.2	23.9	22.8
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	7.5	8.3	8.5	8.5
Финансови и застрахователни дейности	6.5	6.2	6.6	6.5
Операции с недвижими имоти	8.1	8.6	8.0	8.2
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	6.6	7.0	7.3	7.2
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	15.2	16.2	17.1	17.8
Култура, спорт и развлечения; други дейности; дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление; дейности на екстериориални организации и служби	1.6	1.7	1.7	1.8
Брутна добавена стойност по базисни цени	100.0	100.0	100.0	100.0

4. Индекси на физическия обем на brutния вътрешен продукт по икономически сектори и групировки по икономически дейности и на brutната добавена стойност

(Предшестващата година = 100)

Икономически сектори и групировки по икономически дейности	2022	2023	2024	2025*
Селско, горско и рибно стопанство	92.8	84.7	107.3	101.4
Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	114.3	94.7	92.8	96.6
Строителство	105.3	103.8	111.0	106.5
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	101.1	105.8	109.6	102.1
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	102.0	104.3	101.6	104.2
Финансови и застрахователни дейности	109.2	99.5	106.0	103.6
Операции с недвижими имоти	103.8	108.0	97.4	105.8
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	105.4	103.8	103.8	102.2
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	107.0	102.9	105.1	106.3
Култура, спорт и развлечения; други дейности; дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление; дейности на екстериториални организации и служби	99.0	97.0	102.8	103.8
Брутна добавена стойност по базисни цени	105.5	101.0	102.8	102.6
Корективи (данъци минус субсидии върху продуктите)	94.1	106.9	107.6	106.8
БВП по пазарни цени	104.1	101.7	103.4	103.1

Компенсация на наетите и брутен опериращ излишък/ брутен смесен доход

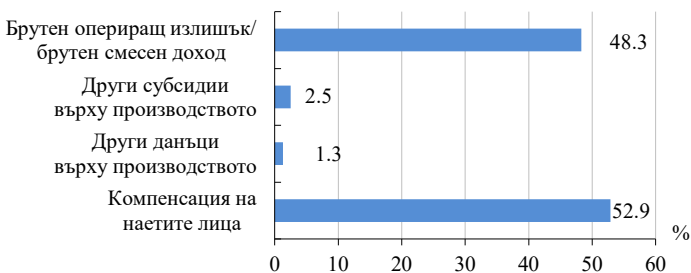
Методът на доходите се съставя паралелно с производствения метод за оценка на БВП и характеризира създаването на първичните доходи на участниците в производствения процес. БВП по метода на доходите се състои от компенсация на наетите лица, нето данъци върху производството и вноса, брутен опериращ излишък/брутен смесен доход и корективи.

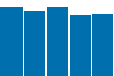
Компенсацията на наетите лица се състои от всички начисления на работодателя в полза на наетите лица - работна заплата в стойност и в натура, всички доплащания съгласно националното законодателство и социалноосигурителни и здравни вноски за сметка на работодателя.

Нето други данъци (данъци минус субсидии) върху производството и вноса са включени като компонент на добавената стойност по отрасли и представляват свързани с производството като цяло некомпенсируеми плащания на работодателя към държавния бюджет, намалени със субсидиите върху производството, предоставени на стопанските единици.

Брутен опериращ излишък/брутен смесен доход е балансираща статия в стойностния метод. Тя е измерител на резултата от производствената дейност на стопанските единици и се изчислява като разлика между брутната добавена стойност, компенсацията на наетите лица и нето данъците върху производството и вноса.

Фиг. 2. Структура на компонентите на брутната добавена стойност по метода на доходите през 2025* година

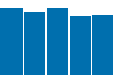

5. Брутен вътрешен продукт по компоненти на brutната добавена стойност по цени на съответната година

(Млн. левове)

Икономически сектори и групировки по икономически дейности	2022	2023	2024	2025*
Компенсация на наетите лица	70304	80922	93189	104371
Нето данъци върху производството (данъци минус субсидии)	-1870	-1655	-2025	-2317
Операщ излишък и смесен доход, бруто	81248	82790	87608	95356
Потребление на основен капитал	18948	21315	23445	x
Операщ излишък и смесен доход, нето	62300	61475	64163	x
Брутна добавена стойност по базисни цени	149682	162057	178772	197410
Корективи	18672	22818	26135	29502
БВП по пазарни цени	168354	184875	204907	226912

Инвестиции и потребление

БВП по метода на разходите за крайно използване се изчислява като сума от индивидуалното потребление, колективното потребление, бруто образуването на основен капитал, изменението на запасите и външнотърговското салдо на стоки и услуги.

Индивидуалното потребление на домакинствата се състои от крайни потребителски разходи на домакинствата, крайни потребителски разходи на правителството за предоставени индивидуални услуги на домакинствата и крайни потребителски разходи на НТООД.

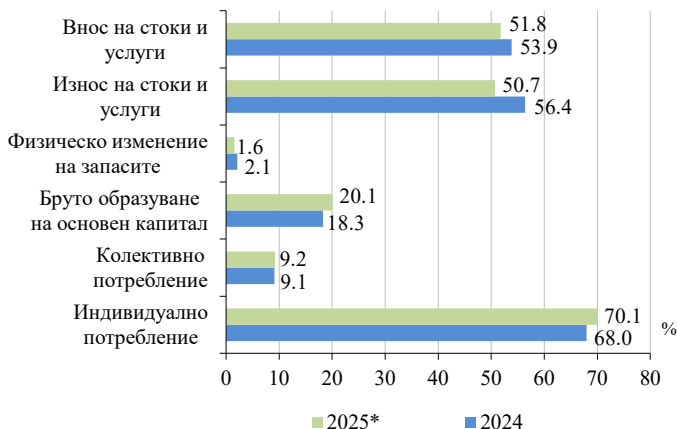
Колективното потребление се измерва с крайните разходи на правителството за колективни услуги, предоставени на обществото като цяло.

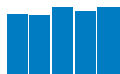
Бруто образуването на основен капитал включва разходите за придобиване на дълготрайни нефинансови активи, включително увеличението на незавършеното строителство, намалени с приходите от продажба на съществуващи дълготрайни материални активи.

Изменението на запасите включва изменение на запасите от суровини и материали, незавършено производство, готова продукция и стоки за препродажба в предприятията и изменение на запасите на домакинствата, резултат от некорпорираните им дейности.

Външнотърговското салдо (износ минус внос на стоки и услуги) като компонент на крайно използвания БВП представлява разликата между стойността на изнесените и внесените стоки и услуги. Износът и вносът на стоки се отчитат по цени FOB.

Фиг. 3. Структура на brutния вътрешен продукт по компоненти на крайното използване

6. Брутен вътрешен продукт по компоненти на крайното използване по текущи цени

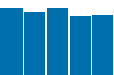
(Млн. левове)

	2022	2023	2024	2025*
Брутен вътрешен продукт	168354	184875	204907	226912
Крайно потребление	128283	140693	157894	179988
Индивидуално потребление	113030	124336	139265	159017
Колективно потребление	15253	16357	18629	20971
Бруто капиталообразуване	38196	36583	41862	49277
Бруто образуване на основен капитал	28627	34624	37524	45683
Физическо изменение на запасите	9568	1958	4339	3595
Външнотърговско салдо (износ - внос)	1876	7599	5151	-2354
Износ на стоки и услуги	117813	114632	115506	115132
Внос на стоки и услуги	115938	107033	110355	117485
Статистическа разлика	0	0	0	0

7. Индекси на физическия обем на brutния вътрешен продукт по компоненти на крайното използване

(Предшестващата година = 100)

	2022	2023	2024	2025*
Брутен вътрешен продукт	104.1	101.7	103.4	103.1
Крайно потребление	105.0	101.1	104.6	107.6
Индивидуално потребление	104.1	101.1	104.8	108.2
Колективно потребление	112.0	100.7	103.0	103.2
Бруто капиталообразуване	109.2	87.2	105.3	107.8
Бруто образуване на основен капитал	106.5	110.2	101.5	111.4
Физическо изменение на запасите	.	.	.	.
Външнотърговско салдо (износ - внос)	-3.2	5.5	-2.1	-8.0
Износ на стоки и услуги	112.1	100.0	101.8	97.9
Внос на стоки и услуги	115.3	94.5	103.9	105.9
Статистическа разлика	.	.	.	.

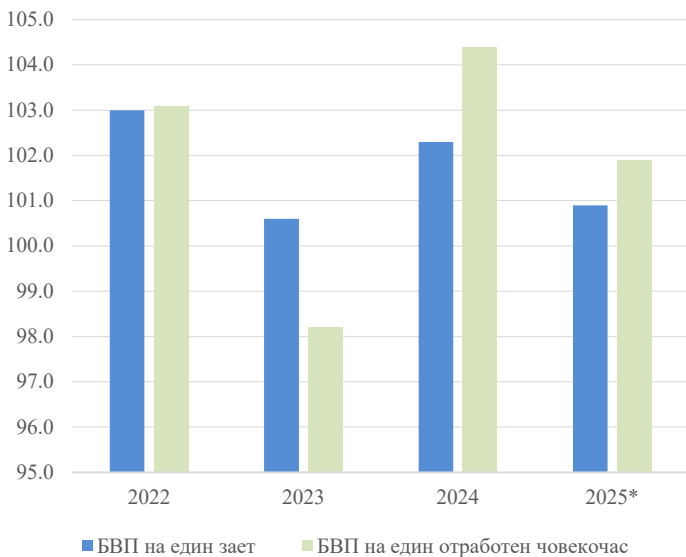
Производителност на труда

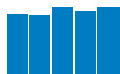
Производителността на труда е съставен икономически показател, който съпоставя постигнатия резултат (новосъздадения продукт) с вложения трудов фактор при осъществяването на определена икономическа активност на определена икономическа територия за определен период. Основните съставни елементи на производителността на труда са показателите, измерващи резултата от осъществяваната производствена активност (числител), и показателите за вложения труд в производствения процес (знаменател).

За целите на международните сравнения на производителността на труда на националните икономики е възприето използването на БВП.

БДС е показател, който е приложим за изчисляване на производителността на труда както на национално ниво, така и на ниво производствени дейности.

Фиг. 4. Индекси на физическия обем на БВП на един зает и един отработен човекочас
(Предходна година = 100)

8. Брутен вътрешен продукт на един зает и един отработен човекочас по цени на съответната година

(Левове)

	2022	2023	2024	2025*
БВП на един зает	48878	53103	58234	63109
БВП на един отработен човекочас	30.2	32.0	35.8	39.2

9. Брутна добавена стойност на един зает и един отработен човекочас по икономически сектори по цени на съответната година¹

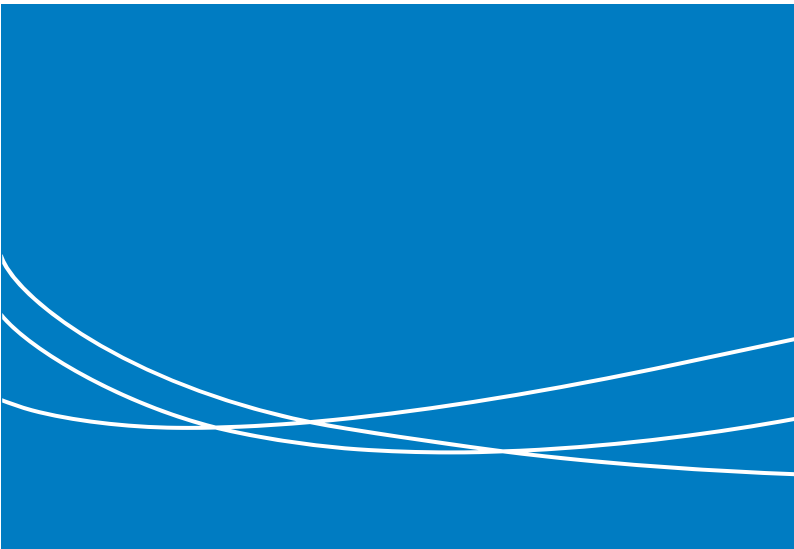
Икономически сектори и групировки по икономически дейности	На един зает			На един отработен човекочас		
	2023	2024	2025*	2023	2024	2025*
Аграрен сектор	9020	9854	11730	6.4	7.1	8.6
Индустрия	48943	50592	56139	28.6	30.2	33.6
Услуги	49956	55151	58419	29.4	33.3	35.7
Общо за икономиката	43627	47748	51659	26.3	29.4	32.1

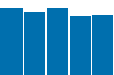
10. Индекси на физическия обем на брутната добавена стойност на един зает и един отработен човекочас¹

Икономически сектори и групировки по икономически дейности	На един зает			На един отработен човекочас		
	2023	2024	2025*	2023	2024	2025*
Аграрен сектор	85.5	113.4	103.5	87.7	114.2	106.2
Индустрия	96.3	96.1	98.4	93.4	98.2	98.7
Услуги	102.2	102.3	100.1	99.0	105.0	101.2
Общо за икономиката	99.9	101.8	100.3	97.5	104.0	101.4

¹ За изчисленията на производителността на труда данните за брутната добавена стойност не включват условно начисления наем на лицата, живеещи в собствени жилища.

Х. ФИНАНСИ

Парични агрегати

Паричното предлагане включва пасиви с паричен характер на парично-финансовите институции (ПФИ) към резидентния сектор с изключение на тези към сектор „Централно държавно управление“ и към сектор ПФИ. За измерването му се използват паричните агрегати М1, М2 и М3.

Паричният агрегат М1 - „тесни пари“, включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън ПФИ и овърнайт депозити в левове и чуждестранна валута).

Показателят „пари извън парично-финансовите институции“ включва парите в обращение, намалени с парите в касите в левове на други парично-финансови институции.

Овърнайт депозитите съдържат депозити, които нямат определен срок и могат незабавно да се конвертират в пари в брой или да се преведат чрез банково нареждане или чек без ограничения или санкции. Тук се включват и депозитите до един ден и безсрочните депозити. Прехвърляемите спестовни депозити са част от безсрочните депозити.

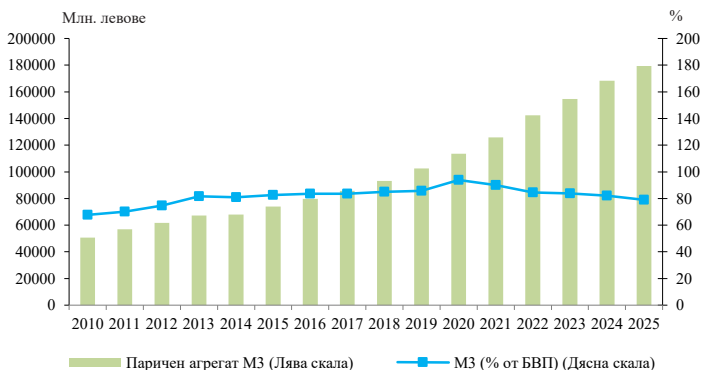
Паричният агрегат М2 включва паричния агрегат М1 и квазипарите.

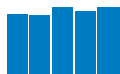
Квазипарите се състоят от депозити с договорен матуритет до две години и депозити, договорени за ползване след предизвестие (вкл. непрехвърляемите спестовни депозити) до три месеца. Депозити с договорен матуритет са депозити, които не са незабавно на разположение, тъй като имат договорен срок преди тегленето им. В тази категория се включват и получените кредити. Депозитите, договорени за ползване след предизвестие, включват непрехвърляемите спестовни депозити и други депозити, договорени за ползване след предизвестие.

Паричният агрегат М3 е известен като парично предлагане (широки пари) и включва паричния агрегат М2 и търгуемите инструменти.

Търгуемите инструменти обхващат репо-сделки, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и издадени дългови ценни книжа до две години.

Фиг. 1. Паричен агрегат М3

1. Парично предлагане към 31.12.^{1,2}

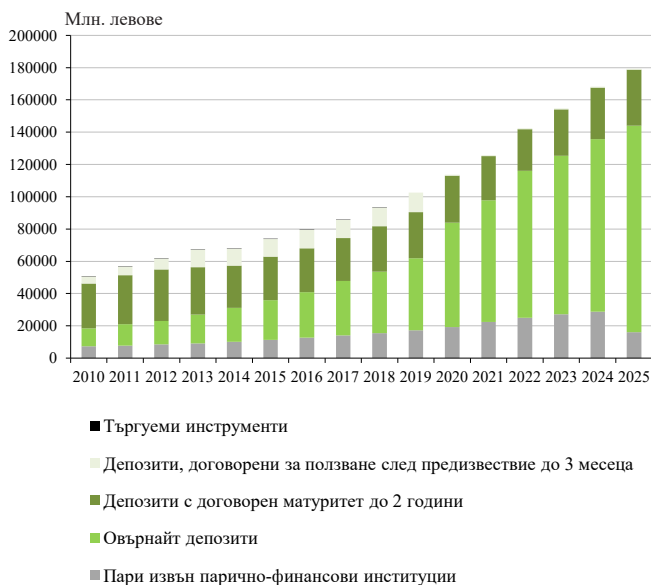
(Млн. левове)

	2022	2023	2024	2025
Широки пари МЗ	142370.9	154757.7	168279.5	179390.3
Пари М1	115979.7	125285.9	135767.0	143993.4
Пари извън парично-финансови институции	24998.4	27134.5	28850.4	16129.9
Овърнайт депозити	90981.3	98151.4	106916.6	127863.5
Пари М2 (М1 + квазипари)	142370.9	154757.7	168279.5	179390.3
Квазипари	26391.2	29471.8	32512.5	35396.9
Депозити с договорен матуритет до 2 години	25764.4	28871.4	31900.3	34715.2
Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	626.8	600.4	612.3	681.7
Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/ дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	0.0	0.0

¹ Източник: БНБ.

² Дефиницията на паричните агрегати е в съответствие с изискванията на ЕЦБ.

Фиг. 2. Компоненти на паричния агрегат МЗ

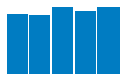
Вземания на парично-финансовите институции от правителствения и неправителствения сектор

Вземанията на парично-финансовите институции от сектор „Държавно управление“ и от неправителствения сектор формират вътрешния кредит, който е част от нетните вътрешни активи, включени в паричния отчет. Той е част от месечната парична статистика, която се публикува от БНБ.

Вътрешният кредит обхваща кредита на консолидирания сектор „Държавно управление“ (нетни вземания от сектор „Централно държавно управление“ и брутни вземания от сектори „Местно държавно управление“ и „Социалноосигурителни фондове“) и кредита на неправителствения сектор (брутни вземания от нефинансови предприятия, финансови предприятия, домакинства и НТООД).

Фиг. 3. Вземания на парично-финансовите институции от правителствения и неправителствения сектор

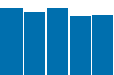

2. Вземания на парично-финансовите институции от правителствения и неправителствения сектор към 31.12.¹

	2022	2023	2024	2025
Вземания от сектор „Държавно управление“	1821.6	4046.1	8450.5	6851.9
Централно държавно управление (нето)	1432.8	3548.8	7972.2	6299.1
Вземания	14689.0	15582.8	18417.3	21943.4
ДЦК	14071.4	15103.9	18103.8	21219.7
Репо-сделки	0.0	0.0	0.0	0.0
Кредити	617.6	478.9	313.5	723.7
Минус: задължения (депозити и репо-сделки)	13256.2	12034.0	10445.1	15644.4
Местно държавно управление и социалноосигурителни фондове	388.8	497.3	478.3	552.8
Ценни книжа, различни от акции	59.6	32.1	26.0	21.9
Репо-сделки	0.0	0.0	0.0	0.0
Кредити	329.2	465.2	452.3	530.9
Вземания от неправителствения сектор	82636.1	92719.8	106190.8	122456.6
Нефинансови предприятия	42176.0	45399.0	50072.6	55160.0
Репо-сделки	404.0	555.8	524.3	459.6
Кредити	41146.2	44142.2	48580.6	53507.2
Ценни книжа, различни от акции	428.4	496.0	765.3	987.3
Акции и други капиталови инструменти	197.4	205.0	202.4	205.9
Финансови предприятия	7333.0	8924.3	9744.0	11157.7
Репо-сделки	51.9	86.7	120.2	168.4
Кредити	5946.0	7486.3	8345.3	9532.8
Ценни книжа, различни от акции	620.9	651.2	585.1	729.5
Акции и други капиталови инструменти	714.2	700.1	693.4	727.0
Домакинства и НТООД	33127.1	38396.5	46374.2	56138.9
Репо-сделки	0.3	0.3	0.3	0.3
Кредити	33126.8	38396.2	46373.9	56138.6

¹ Източник: БНБ.

Лихвени проценти

Лихвените проценти са по левови инструменти. Изчисляват се чрез претегляне със съответните обеми с изключение на основния лихвен процент и дългосрочния лихвен процент за оценка на степента на конвергенция (ДЛП), които се изчисляват като средноаритметични величини.

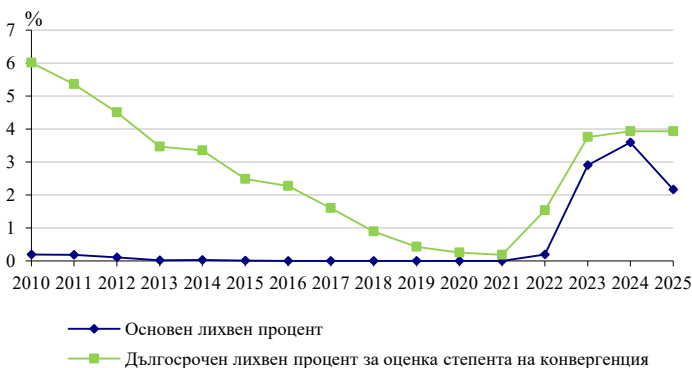
Постигнатата доходност на дългосрочните ДЦК е средно претеглена ефективна доходност до падеж от индивидуалните сделки с лихвоносни ДЦК на вторичния пазар през отчетния период. Използвана е ISMA формула и бройна конвенция АСТ/365. Ценните книжа са групирани според първоначалния си матуритет.

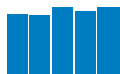
Дългосрочният лихвен процент за оценка на степента на конвергенция се определя на основата на доходността до падеж на вторичния пазар по дългосрочна ценна книга (бенчмарк), емитирана от Министерството на финансите и деноминирана в национална валута.

Ефективните годишни лихвени проценти са средно претеглени съответно с обемите по нов бизнес през отчетния период или със салдата към края на отчетния период. Това са лихвените проценти, прилагани от банките по отношение на кредитите и депозитите на резидентните сектори „Нефинансови предприятия“ и „Домакинства и НТООД“.

Годишният процент на разходите включва всички лихвени плащания по кредита, както и всички такси, комисиони и други разходи за сметка на клиента, извършването на които е условие за отпускането на кредита. Изчислява се само за кредити за потребление и жилищни кредити.

Фиг. 4. Динамика на лихвените проценти

3. Лихвени проценти^{1,2}

(Проценти)

	2022	2023	2024	2025
Основен лихвен процент	0.20	2.90	3.59	2.17
Междубанков паричен пазар	0.74	3.21	3.61	2.14
Доходност на дългосрочни ДЦК	1.15	3.48	3.12	2.51
Дългосрочен лихвен процент за оценка на степента на конвергенция	1.53	3.76	3.93	3.93
Нов бизнес ³				
Депозити с договорен матуритет	0.07	1.48	1.67	1.34
Краткосрочни кредити, различни от овърдрафт	4.90	7.25	7.79	7.13
Дългосрочни кредити, различни от овърдрафт	4.19	4.85	5.00	4.90
Годишен процент на разходите	6.00	6.21	6.21	5.84
Салда ³				
Овърнайт депозити ⁴	0.01	0.02	0.02	0.02
Депозити с договорен матуритет	0.10	0.40	0.71	0.77
Овърдрафт ⁴	3.89	4.64	4.33	4.06
Краткосрочни кредити, различни от овърдрафт	5.87	7.29	7.26	7.05
Дългосрочни кредити, различни от овърдрафт	4.00	4.27	4.27	4.17

¹ Източник: БНБ.

² Лихвените проценти са по левови инструменти.

³ Ефективни годишни лихвени проценти, прилагани от банките, по отношение на кредити и депозити на сектори „Нефинансови предприятия“ и „Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)“.

⁴ Лихвените проценти по нов бизнес и по салда съвпадат.

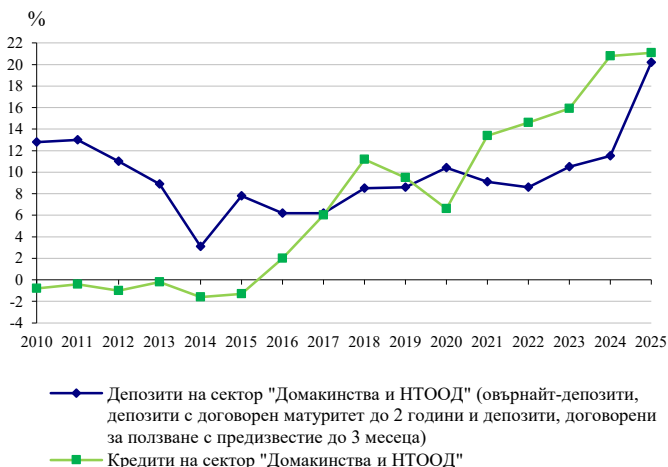
Депозити и кредити на сектор „Домакинства и НТООД“

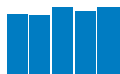
Депозитите са средствата, приети от ПФИ, които могат да бъдат платими на виждане, платими без срок на предизвестие, със срок на предизвестие или при други предварително договорени условия на плащане. Депозитите се приемат по договореност между страните, като се уговорят условията по воденето на депозитните сметки, размерът на лихвата, сроковете на изплащане и санкциите за страните при неизпълнение на договореностите. Те са задължение (пасив) на финансовите институции.

Депозитите с договорен матуритет не са незабавно на разположение, тъй като имат договорен срок или други ограничения при ползването им. Тези депозити не могат да се използват за извършване на плащания и не са конвертируеми в пари в брой преди падеж без значимо ограничение или санкция. В тази категория се включват и получените кредити.

Депозитите, договорени за ползване след предизвестие, включват непрехвърляеми спестовни депозити и други депозити, договорени за ползване след предизвестие. Спестовните депозити са непрехвърляеми депозити без определен матуритет, които служат за съхранение на пари на домакинствата срещу издаване на лична спестовна книжка или аналогичен документ. Такива депозити са жилищните влогове, детските влогове и други. Другите депозити, договорени за ползване след предизвестие, са непрехвърляеми депозити без определен матуритет, които не могат да бъдат конвертирани в пари в брой без период на предизвестие. При тях конвертирането в пари в брой не е възможно или е възможно преди срока на предизвестиято, но с някаква санкция. Тук се отнасят и непрехвърляеми депозити, които са с фиксиран матуритет, но конвертирането им в пари в брой преди настъпването на матуритета им е възможно само срещу предизвестие.

Фиг. 5. Годишно изменение на депозитите и кредитите на сектор „Домакинства и НТООД“

Кредитите са финансови активи, възникнали с цел осигуряване на парични средства, стоки или услуги на кредитополучателя. Условието по кредитите (фиксирано от кредитора или договорено) обикновено се оформя с непрехвърляем документ. Кредитът е безусловен дълг, който трябва да бъде изплатен при падежа му и да носи доход под формата на лихва. В сектор „Финансови предприятия“ са включени и предоставените от отчетните единици маржин депозити.

Овърдрафтът представлява дебитно салдо по разплащателна сметка. Погасяването се извършва автоматично при постъпване на суми по разплащателните сметки. Включват се кредити както с предварително договорени лихвени условия и размер, така и без уговорка.

Потребителски кредити - кредити, предоставени за покупка на стоки и услуги, които се употребяват лично от домакинствата. Жилищни кредити - кредити, предоставени на домакинствата с цел инвестиране в жилища за собствено ползване или наем, вкл. за строителство и за подобрения на жилища.

Други кредити - всички останали видове кредити, предоставени на домакинствата, вкл. кредити за обучение и лечение. В показателя се включват всички кредити с търговска или производствена цел, както и кредитите за НТООД.

4. Депозити и кредити на сектор „Домакинства и НТООД“ към 31.12¹

(Проценти)

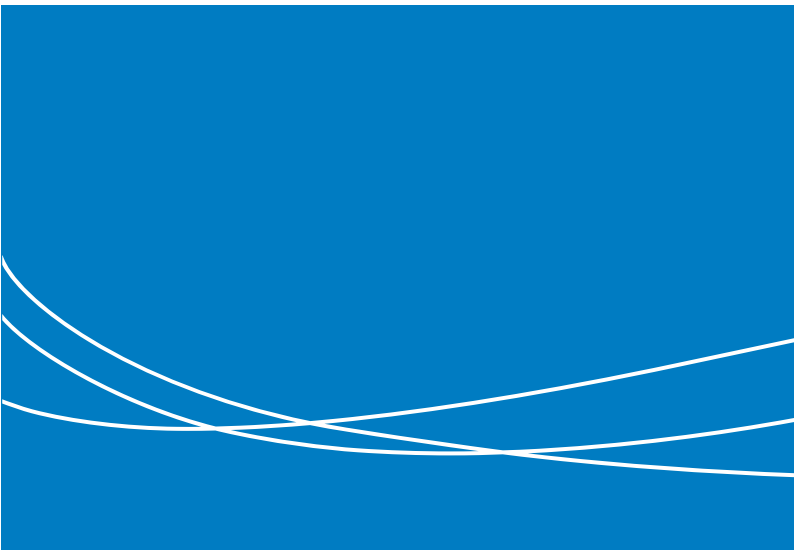
	2022	2023	2024	2025
Депозити на сектор „Домакинства и НТООД“	70361.4	77767.8	86726.7	104246.3
В левове	46449.6	53388.2	61505.5	76901.4
Депозити с договорен матуритет до 2 години	10513.9	11034.6	11972.1	13791.9
Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	347.9	334.2	353.2	421.6
Овърнайт депозити	35587.8	42019.4	49180.2	62687.9
В чуждестранна валута ²	23911.8	24379.6	25221.2	27344.9
Кредити на сектор „Домакинства и НТООД“	33126.9	38396.2	46373.9	56138.6
В левове	31691.8	37199.9	45153.0	54284.9
Овърдрафт	1160.1	1215.2	1302.5	1273.7
Потребителски кредити	14698.8	16158.7	18604.6	21009.2
Жилищни кредити	15454.8	19441.7	24769.2	31507.2
Други кредити	378.1	384.3	476.7	494.8
В чуждестранна валута ³	1435.1	1196.3	1220.9	1853.7

¹ Източник: БНБ.

² Показателят включва данни за овърнайт депозити, депозити с договорен матуритет до 2 години и депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца.

³ Показателят включва овърдрафт, потребителски кредити, жилищни кредити и други кредити.

XI. ЦЕНИ

Индекс на потребителските цени

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

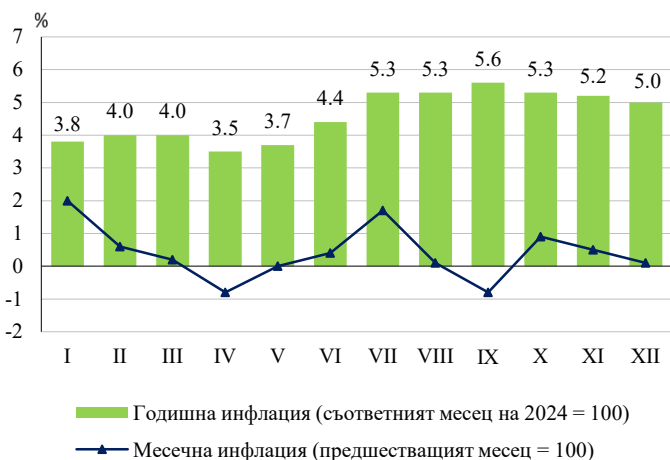
Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

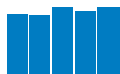
12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерител на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Фиг. 1. Индекси на потребителските цени по месеци на 2025 година

1. Годишни индекси на потребителските цени по основни групи стоки (годишна инфлация - %)

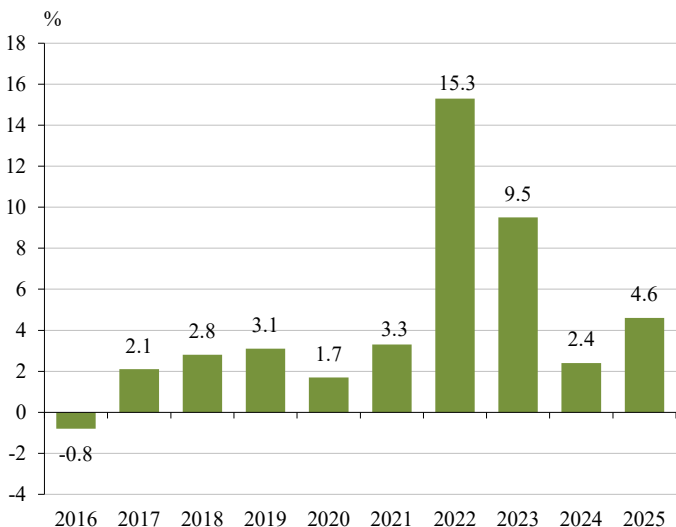
(Декември спрямо декември на предшестващата година = 100)

Потребителски групи	2022	2023	2024	2025
Общ ИПЦ	16.9	4.7	2.2	5.0
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	26.1	5.6	2.8	5.6
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	3.7	6.3	6.0	7.5
Облекло и обувки	7.6	3.1	-1.2	0.0
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	19.9	0.5	2.8	7.6
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	13.9	5.1	-1.5	1.2
Здравеопазване	8.7	8.1	1.8	-4.7
Транспорт	8.1	3.3	-0.6	0.5
Съобщения	5.9	2.7	-3.2	2.6
Развлечения и култура	14.8	3.3	3.7	14.3
Образование	10.3	8.2	7.1	8.5
Ресторанти и хотели	21.0	9.5	7.5	9.8
Разнообразни стоки и услуги	11.0	8.8	3.4	4.9

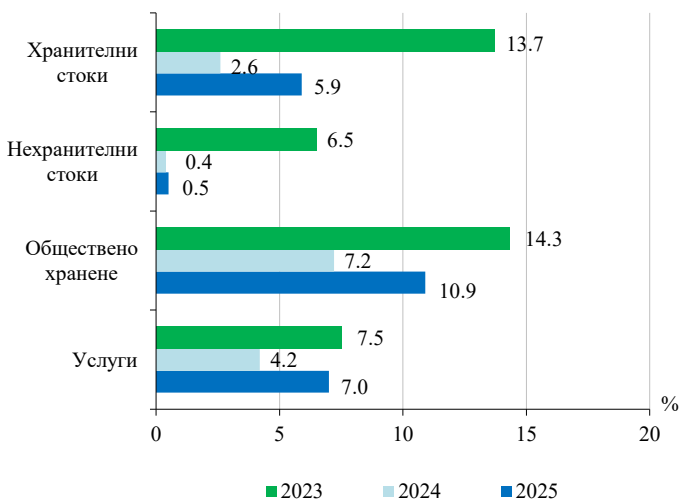
Фиг. 2. Индекси на потребителските цени по групи стоки (годишна инфлация)

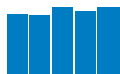

Фиг. 3. Индекси на потребителските цени (средногодишна инфлация)

Фиг. 4. Индекси на потребителските цени по групи стоки (средногодишна инфлация)

2. Средногодишни индекси на потребителските цени по основни групи стоки (средногодишна инфлация - %)

(Предшестващата година = 100)

Потребителски групи	2022	2023	2024	2025
Общ ИПЦ	15.3	9.5	2.4	4.6
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	22.0	13.7	2.6	6.0
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	2.6	6.1	5.9	7.2
Облекло и обувки	6.6	5.7	-0.4	-0.3
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	19.7	7.1	3.0	7.1
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	11.6	9.0	0.8	-0.2
Здравеопазване	3.2	11.6	3.4	-2.7
Транспорт	22.7	-1.8	0.6	-0.4
Съобщения	0.7	5.5	-2.3	2.4
Развлечения и култура	10.9	12.4	0.2	11.1
Образование	7.0	10.1	7.1	7.8
Ресторанти и хотели	17.6	13.5	7.7	9.9
Разнообразни стоки и услуги	6.5	12.2	4.5	4.4

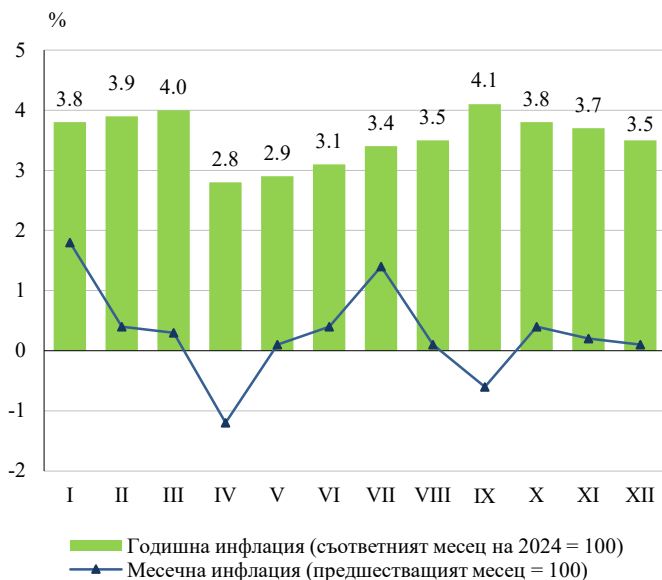
Хармонизиран индекс на потребителските цени

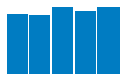
Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната.

ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

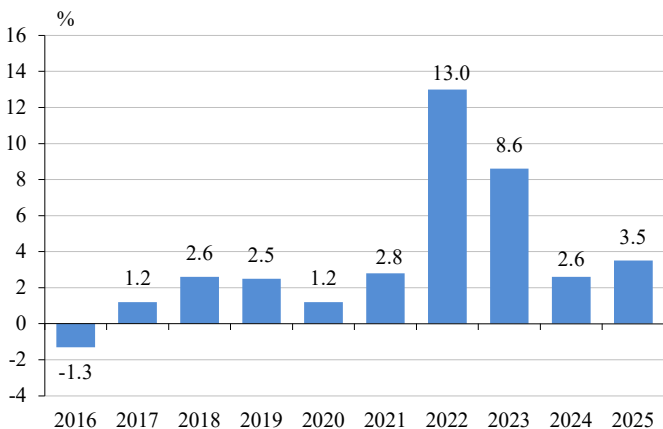
В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2016/792 **базисната година за ХИПЦ е 2015 г.** и всички индекси се изчисляват и публикуват **при база 2015 година**.

Фиг. 5. Хармонизирани индекси на потребителските цени по месеци на 2025 година

Фиг. 6. Хармонизирани индекси на потребителските цени
(средногодишна инфлация)

3. Средногодишни хармонизирани индекси на потребителските цени по основни групи стоки (средногодишна инфлация - %)

(Предшестващата година = 100)

Потребителски групи	2022	2023	2024	2025
Общ ХИПЦ	13.0	8.6	2.6	3.5
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	21.6	14.0	2.8	6.2
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	3.2	6.5	5.7	6.8
Облекло и обувки	6.7	5.9	-0.6	0.3
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	18.4	6.5	2.8	7.2
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	11.4	8.0	1.0	0.4
Здравеопазване	3.2	11.5	3.3	-5.0
Транспорт	18.9	0.0	0.7	-0.2
Съобщения	0.7	5.5	-2.3	2.4
Развлечения и култура	6.4	7.6	-0.1	2.9
Образование	7.4	9.5	6.9	7.7
Ресторанти и хотели	15.2	12.2	8.2	8.4
Разнообразни стоки и услуги	6.2	10.8	4.4	4.5

Фиг. 7. Хармонизирани индекси на потребителските цени по избрани групи стоки (средногодишна инфлация)

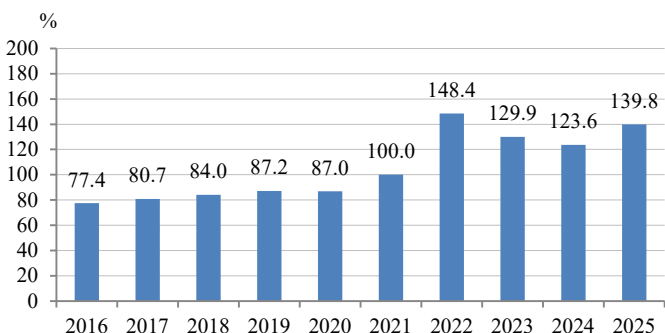
Индекс на цените на производител

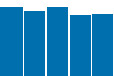
Индексите на цените на производител на вътрешния пазар в промишлеността измерват изменението на цените на промишлените продукти, произвеждани от промишлените предприятия и продавани на вътрешния пазар, на основата на постоянна извадка от предприятия и продукти. Наблюдаваните цени не включват данък добавена стойност, акцизи и субсидии.

Информация за изчисляване на индексите се получава от месечното наблюдение на цените на производител, при което се сравняват цените на конкретни специфични продукти, с еднакво качество и в двата периода и се правят необходимите корекции при промяна на качеството на наблюдаваните конкретни продукти.

Индексите на цените се изчисляват при фиксирана база, или индексите на цени на различните нива на агрегация се получават като претеглени средни чрез възходяща система за претегляне, определена от структурата на Класификацията на икономическите дейности (КИД - 2008).

Фиг. 8. Индекси на цени на производител на вътрешния пазар в промишлеността (2021 = 100)

6. Индекси на цените на производител на вътрешния пазар по икономически дейности

Икономически дейности	Код	2023	2024	2025	2023	2024	2025
		2021 = 100			предшестващата година = 100		
Общо		129.9	123.6	139.8	87.5	95.2	113.1
Добивна промишленост	B	114.1	123.4	144.1	101.3	108.2	116.8
Преработваща промишленост	C	131.8	131.6	143.6	103.7	99.8	109.2
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	CA	135.7	137.6	164.5	113.0	101.4	119.5
Производство на текстил и облекло; обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	CB	123.7	132.3	145.1	112.8	106.9	109.7
Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	CC	137.4	132.7	139.1	106.0	96.6	104.8
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	CD	..	..	..	..	..	..
Производство на химични продукти	CE	128.7	117.9	133.7	83.8	91.6	113.4
Производство на лекарствени вещества и продукти	CF	115.0	107.2	108.0	109.4	93.2	100.7
Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини	CG	136.1	139.3	147.8	111.8	102.3	106.1
Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване	CH	120.5	118.0	128.9	97.3	97.9	109.3
Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	CI	114.7	117.3	119.3	107.3	102.2	101.7
Производство на електрически съоръжения	CJ	122.2	126.5	138.1	106.0	103.5	109.2
Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение	CK	123.6	129.3	133.3	110.7	104.6	103.1
Производство на превозни средства	CL	115.0	122.2	120.3	110.7	106.3	98.4
Производство на мебели, производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	CM	125.7	133.6	141.3	111.5	106.3	105.7
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	D	128.9	111.5	150.0	70.3	86.5	134.6

Индекси на цените на производител в селското стопанство

Изследването за цените на производител в селското стопанство се провежда в съответствие с основните изисквания на Методологията на Евростат за статистиката на селскостопанските цени (Handbook of Agricultural Price Statistics).

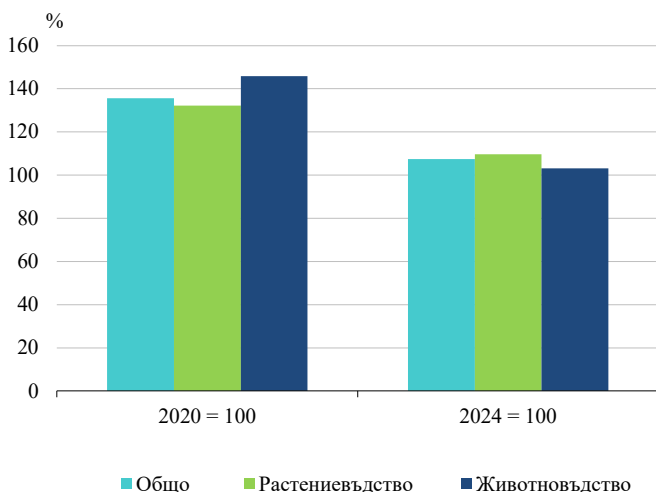
Наблюдението е извадково и се провежда тримесечно.

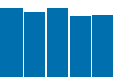
Обект на наблюдение е цената на производител на дефиниран конкретен продукт. Това е цената на най-голямата по количество продажба в съответния месец от отчетния период.

Цената на производител е цената на изхода на земеделското стопанство, т.е. тя не включва разходи за доставка, съхранение, транспорт и други разходи, възникнали при продажбата или закупуването на селскостопански продукти. Цената не включва получените субсидии върху продуктите (ако има такива), ДДС и други платени данъци.

На основата на събраната информация за цените на производител в селското стопанство се изчисляват индекси на цените на производител при три основни бази: базов период, актуализиран на всеки пет години (2015 = 100; 2020 = 100 и т.н.), съответно тримесечие на предходна година и предходна година = 100.

Фиг. 9. Индекси на цените на производител в селското стопанство за 2025 година

7. Индекси на цените на производител в селското стопанство през 2025 година

	2025 в % към	
	2020	2024
Общо	135.6	107.5
Растениевъдство	132.2	109.6
Зърнени култури	117.8	102.6
Технически култури	133.4	106.9
Фуражни култури	150.1	107.3
Картофи	161.2	100.1
Зеленчуци	157.6	115.2
Плодове	215.7	170.2
Други растителни продукти	206.1	105.5
Животновъдство	145.9	103.2
Живи животни	134.8	96.9
Живи животни от рода на едрия рогат добитък	162.7	109.3
Живи животни от рода на свинете	108.7	85.7
Живи животни от рода на овцете и козите	171.3	111.6
Домашни птици	133.7	96.3
Животински продукти	156.5	111.2
Сурово мляко	152.1	111.0
Краве мляко	151.1	112.0
Други видове мляко	157.1	104.6
Яйца	188.2	113.5
Други животински продукти	119.3	104.9

Индекси на стоки и услуги за текущо потребление в селското стопанство

Провеждат се пет тримесечни извадкови наблюдения, които обхващат цените на минерални торове, фуражи, препарати за растителна защита, ветеринарномедицински продукти и посевен и посадъчен материал. Обект на наблюденията са покупните цени на наблюдаваните стоки и услуги за текущо потребление в селското стопанство, т.е. цените, които купувачът действително плаща за стоките. Те включват данъците и таксите и изключват субсидиите и приспадаемия ДДС. На основата на събраните данни, както и на допълнителна информация от други изследвания, провеждани от НСИ, се изчислява общият индекс на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство (междинно потребление), при три основни бази: базов период, актуализиран на всеки пет години (2015 = 100; 2020 = 100 и т.н.), съответно тримесечие на предходна година и предходна година = 100.

Фиг. 10. Индекси на цените на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство за 2025 година

8. Индекси на цените на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство през 2025 година

	2025 в % към	
	2020	2024
Общо	134.3	100.3
Посевен и посадъчен материал	151.9	102.0
Електроенергия, горива и други	130.7	96.5
Минерални торове	136.5	100.5
Преки торове	136.1	100.0
Азотни торове	139.3	98.6
Фосфорни торове	135.3	102.0
Калиеви торове	97.1	112.2
Смесени торове	138.5	101.9
Продукти за растителна защита	103.0	95.5
Фунгициди	95.6	93.7
Инсектициди	97.7	97.1
Хербициди	109.1	96.3
Ветеринарномедицински продукти	131.3	105.3
Фуражи	144.7	100.9
Преки фуражи	132.3	102.5
Смесени фуражи	151.2	99.4
Поддръжка и ремонт на превозни средства, машини и дребно оборудване	143.2	109.1
Поддръжка и ремонт на селскостопански сгради	150.6	105.1
Други стоки и услуги	124.5	102.4

Индекс на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство

Индексът на цените на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство се изчислява при три основни бази: базов период, актуализиран на всеки пет години (2015 = 100; 2020 = 100 и т.н.), съответно тримесечие на предходна година и предходна година = 100. За целта се използват:

- тримесечни индекси за внос на селскостопански машини и транспортно оборудване от отдел „Статистика на външната търговия“;
- месечни индекси за сградно строителство от отдел „Структурна бизнес статистика“.

9. Индекси на цените на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство през 2025 година

	2025 в % към	
	2020	2024
Общо	140.7	109.6
Материали	156.8	111.4
Селскостопански машини	159.6	112.3
Транспортно оборудване	134.0	105.5
Селскостопански сгради	110.1	105.9

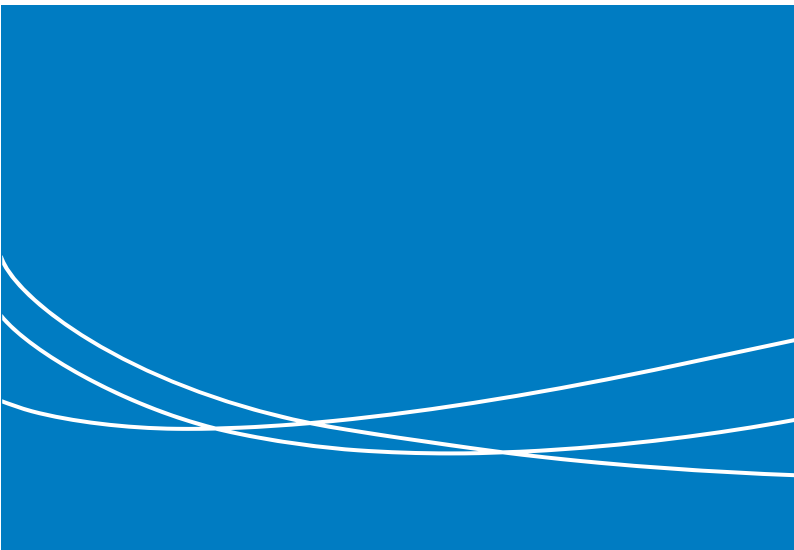
Общ индекс на цените на стоките и услугите в селското стопанство

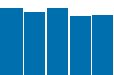
Индексът се изчислява въз основа на изчисления индекс на цените на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство и индекса на цените на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство.

10. Общ индекс на цените на стоките и услугите в селското стопанство през 2025 година

	2025 в % към	
	2020	2024
Общо	135.4	102.1

XII. ИЗНОС И ВНОС НА СТОКИ

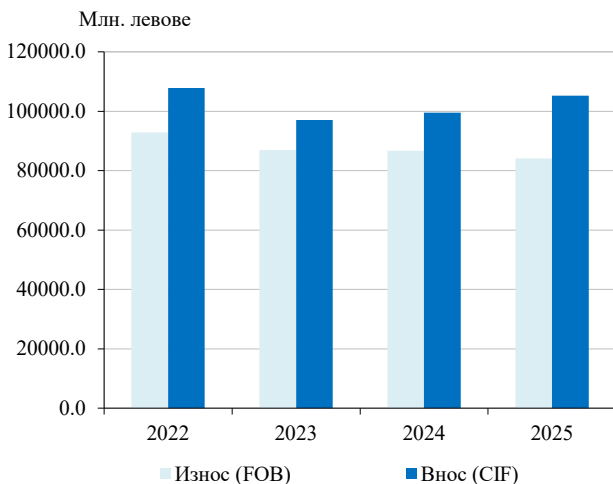

Външнотърговски стокообмен

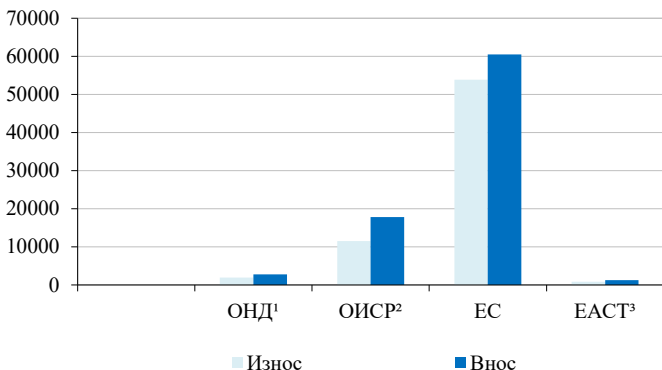
Показателите, характеризиращи стокообмена на Република България, се базират на данни за износа и вноса от Единния административен документ за търговията с трети страни, месечните наблюдения на вътресъюзния износ и вътресъюзния внос на стоки на задължените фирми при търговията с държави - членки на ЕС, статистически оценки на необхванатите стокови потоци при вътресъюзната търговия със стоки и допълнителна информация от други административни източници.

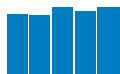
Основен търговски партньор на България през последните години е Европейският съюз, като над половината от износа и вноса на страната се осъществява със страните от ЕС.

Фиг. 1. Износ и внос

Фиг. 2. Износ и внос по икономически зони за 2025 година

1. Външнотърговски стокообмен

	2022	2023	2024	2025
Стокообмен - млн. лв.	200830.6	183976.6	186242.7	189422.9
Износ (FOB)	92917.8	86903.6	86689.1	84146.4
Внос (CIF)	107912.8	97073.0	99553.6	105276.5

2. Брой на страните - търговски партньори на България

	2022	2023	2024	2025
Стокообмен	216	210	217	215
Износ	212	205	213	211
Внос	172	173	175	185

3. Износ и внос по групи страни

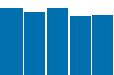
(Млн. левове)

	2022	2023	2024	2025
Износ	92917.8	86903.6	86689.1	84146.4
от него:				
ОНД ¹	1715.0	1923.7	1876.9	1988.1
ОИСР ²	11351.1	11497.6	11671.7	11529.6
ЕС	60583.5	55155.0	55988.7	53883.9
ЕАСТ ³	733.5	801.0	885.6	879.3
Внос	107912.8	97073.0	99553.6	105276.5
от него:				
ОНД ¹	12933.0	7460.2	3628.0	2774.0
ОИСР ²	13983.5	12796.8	14582.6	17820.6
ЕС	59612.4	58140.2	57957.7	60538.5
ЕАСТ ³	700.0	1096.8	1809.0	1238.9

¹ ОНД включва: Азербайджан, Армения, Беларус, Казахстан, Киргизстан, Република Молдова, Руска федерация, Таджикистан, Туркменистан и Узбекистан.

² ОИСР включва: Австралия, Американски Вирджински острови, Израел, Исландия, Канада, Колумбия, Коста Рика /от 2022 г./, Мексико, Нова Зеландия, Норвегия, Обединено кралство, Република Корея, САЩ, Турция, Чили, Швейцария и Япония.

³ ЕАСТ включва: Норвегия, Швейцария, Исландия и Лихтенщайн.

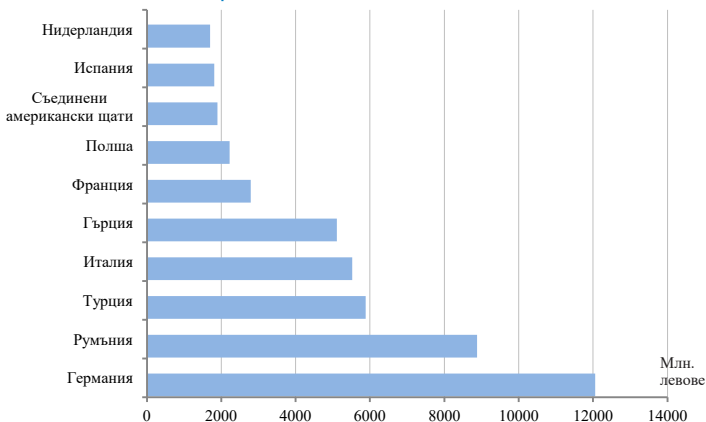

Износ по основни търговски партньори

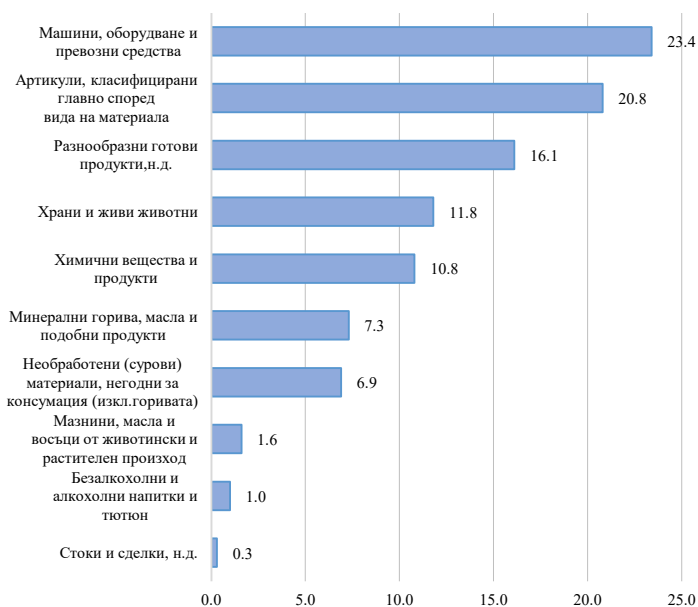
Географското разпределение на данните за износа е по страни, за които са изпратени стоките. На графиката са показани топ 10 страни, за които изнасяме стоки.

Разпределението на износа по Стандартната външнотърговска класификация показва най-голям дял на машини, оборудване и превозни средства, следвани от артикули, класифицирани главно според вида на материала.

Фиг. 3. Износ - топ 10 страни за 2025 година

Фиг. 4. Структура на износа по раздели на SITC, рев. 4, за 2025 година

4. Износ по страни - основни търговски партньори

(Млн. левове)

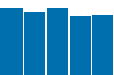
Страни	2022	2023	2024	2025
Общо	92917.8	86903.6	86689.1	84146.4
в това число:				
Австрия	1849.2	1787.4	1328.8	1461.9
Алжир	1020.4	1079.3	1024.7	1232.6
Белгия	2397.4	2734.2	1844.5	1697.2
Германия	13083.4	11834.2	12933.5	12060.5
Гибралтар	1026.3	336.3	1069.8	464.3
Грузия	489.4	566.4	766.9	721.3
Гърция	6053.4	4784.7	5153.4	5107.0
Дания	439.1	396.2	385.2	440.1
Египет	1266.8	1452.2	1291.1	660.3
Израел	587.6	414.9	325.5	306.4
Испания	2433.6	2266.6	1633.5	1812.8
Италия	6974.1	6238.9	5857.1	5520.2
Кипър	390.3	279.0	257.1	325.3
Китай	1539.0	2015.6	1479.7	1412.2
Либия	372.7	315.5	118.7	175.2
Ливан	337.7	53.8	145.0	121.2
Нидерландия	2450.4	1731.2	1498.4	1699.1
Обединено кралство ¹	1452.0	1629.4	1297.1	1233.1
Обединени арабски емирства	274.5	350.4	297.8	387.0
Полша	2098.0	2032.0	2169.1	2225.3
Португалия	239.3	242.1	248.4	285.1
Република Северна Македония	1522.0	1727.6	1570.6	1432.2
Румъния	9444.9	7962.3	8540.0	8880.0
Руска федерация	956.3	979.7	726.7	821.5
Словакия	879.1	1015.8	881.7	851.6
Словения	517.2	469.9	493.8	335.3
Сингапур	49.5	267.8	76.6	103.0
Съединени американски щати	2068.1	2230.4	2093.6	1899.3
Сърбия	2286.6	1880.6	1855.3	1693.4
Турция	5553.1	5071.3	5837.8	5887.0
Украйна	2252.6	1675.1	1027.2	1069.9
Унгария	1636.8	1100.8	1151.8	1175.4
Франция	3080.3	2837.9	2833.5	2789.2
Хърватия	739.9	625.2	996.6	628.0
Чехия	1526.5	1635.1	1608.8	1623.0
Швейцария	608.5	664.2	744.4	672.4
Швеция	697.6	788.3	705.3	856.6

¹ Обединеното кралство включва: Северна Ирландия, Великобритания, Англо-нормандски острови и остров Ман.

5. Износ по раздели на SITC, рев. 4

(Млн. левове)

	2022	2023	2024	2025
Общо	92917.8	86903.6	86689.1	84146.4
Храни и живи животни	10064.7	11232.5	9875.4	9955.1
Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн	636.2	751.0	748.5	874.3
Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. горивата)	5281.9	5245.6	4937.7	5808.1
Минерални горива, масла и подобни продукти	10658.8	6746.9	8394.1	6101.0
Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход	3369.1	1687.3	1207.9	1375.5
Химични вещества и продукти	10995.4	9142.6	8882.2	9043.0
Артикули, класифицирани главно според вида на материала	20014.9	17560.9	18808.0	17466.4
Машини, оборудване и превозни средства	19095.4	20506.9	19713.6	19675.5
Разнообразни готови продукти, н.д.	12673.4	13568.4	13782.2	13575.1
Стоки и сделки, н.д.	128.0	461.5	339.5	272.4

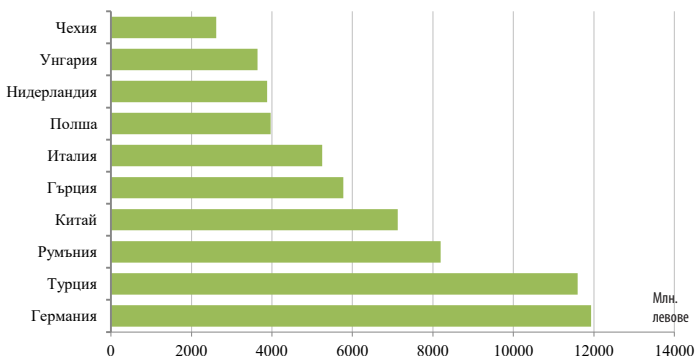

Внос по основни търговски партньори

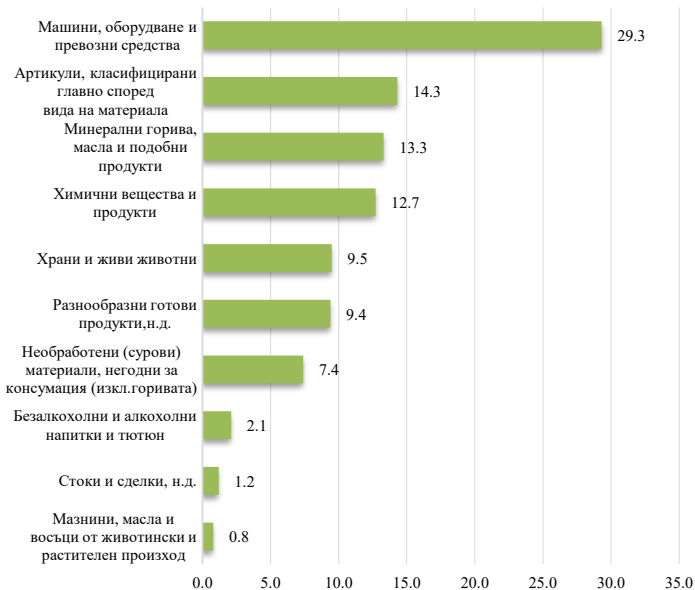
Географското разпределение на данните за вноса е по страни, от които са изпратени стоките. На графиката са показани топ 10 страни, от които внасяме стоки.

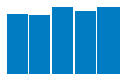
Разпределението на вноса по Стандартната външнотърговска класификация показва най-голям дял на машини, оборудване и превозни средства, следвани от артикули, класифицирани главно според вида на материала.

Фиг. 5. Внос - топ 10 страни за 2025 година

Фиг. 6. Структура на вноса по раздели на SITC, рев. 4, за 2025 година

6. Внос по страни - основни търговски партньори

(Млн. левове)

Страни	2022	2023	2024	2025
Общо	107912.8	97073.0	99553.6	105276.5
в това число:				
Австрия	2370.4	2585.4	2389.0	2487.1
Белгия	2027.7	2159.9	1935.9	2114.8
Германия	11663.9	11991.6	11316.6	11932.0
Грузия	1018.5	584.0	389.0	788.8
Гърция	6347.9	4245.0	5754.6	5776.6
Дания	463.0	618.3	506.3	553.5
Египет	482.9	727.3	1794.9	1145.5
Индия	477.7	483.7	450.3	508.0
Ирландия	427.3	389.0	442.5	523.3
Испания	2192.7	1839.1	1636.6	1748.5
Италия	6443.4	6490.6	5618.3	5252.1
Йордания	25.3	52.6	29.9	26.3
Китай	6251.4	5257.7	5389.1	7129.2
Нидерландия	4453.3	3966.3	3649.2	3880.3
Обединено кралство ¹	862.6	785.2	947.2	769.4
Полша	3572.2	3784.3	3713.4	3964.6
Република Корея	388.8	362.2	431.7	342.7
Република Северна Македония	876.8	1030.7	987.4	1144.5
Руска федерация	11702.3	6535.4	1217.9	596.2
Румъния	7384.8	6686.5	8050.4	8192.7
Словакия	1104.9	1166.5	1206.8	1190.3
Словения	798.5	882.4	906.3	1253.0
Съединени американски щати	1586.3	1078.2	831.5	2047.8
Сърбия	1861.0	2286.0	1984.2	2381.0
Тайван ²	486.1	308.1	255.6	217.8
Турция	9095.8	7957.3	8952.1	11597.4
Украйна	3411.8	1979.3	2212.8	1937.2
Унгария	3392.1	3377.4	3333.3	3644.6
Франция	2351.1	2601.0	2313.0	2370.4
Хърватия	240.4	259.0	328.1	349.0
Чехия	2402.3	2738.6	2400.4	2615.0
Швейцария	623.0	763.4	840.6	857.9
Швеция	690.6	797.4	576.8	563.0
Япония	458.0	384.0	326.9	328.0

¹ Обединеното кралство включва: Северна Ирландия, Великобритания, Англо-нормандски острови и остров Ман.

² Отделна митническа територия Тайван, Пенгу, Кинмен и Матцу.

7. Внос по раздели на SITC, рев. 4

(Млн. левове)

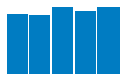
	2022	2023	2024	2025
Общо	107912.8	97073.0	99553.6	105276.5
Храни и живи животни	7526.5	8370.1	8913.9	9972.3
Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн	1468.1	1686.6	1849.8	2255.0
Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. горивата)	9612.0	7436.7	8787.9	7807.8
Минерални горива, масла и подобни продукти	18077.0	10787.4	13951.5	14007.6
Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход	1636.0	898.7	1054.2	838.6
Химични вещества и продукти	15269.0	13206.8	12494.0	13361.3
Артикули, класифицирани главно според вида на материала	17258.1	15417.8	14433.6	15056.3
Машини, оборудване и превозни средства	28570.5	30372.9	28151.5	30845.4
Разнообразни готови продукти, н.д.	8394.2	8785.8	9288.7	9855.0
Стоки и сделки, н.д.	101.4	110.2	628.5	1277.2

Износ и внос на някои стоки

При отчитането на външнотърговските стокови потоци Националният статистически институт прилага Специалната система на търговия. Отчитането на стоковите потоци по видове стоки се извършва съгласно Комбинираната номенклатура.

8. Износ на някои стоки

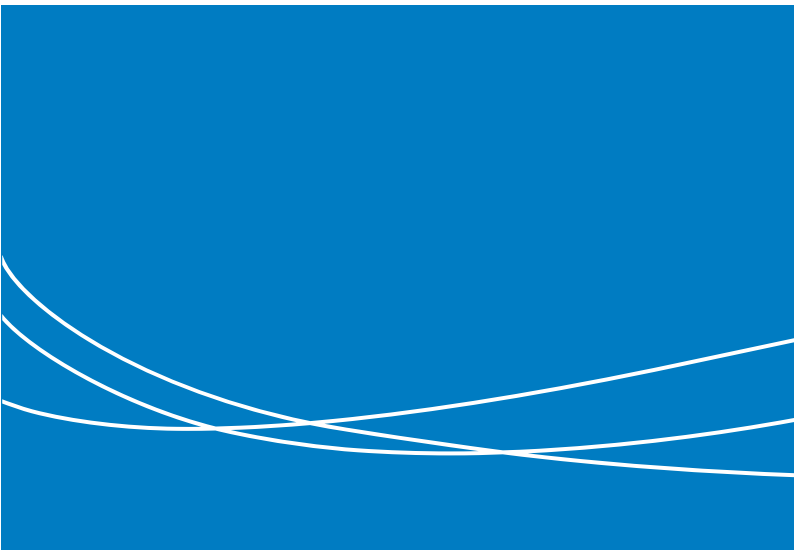
Стоки	2022	2023	2024	2025
Свинско месо (прясно, охладено или замразено) - хил. т	7.9	7.5	6.5	7.6
Месо от домашни птици (прясно, охладено или замразено) - хил. т	34.1	30.8	31.5	30.1
Бяло саламурено сирене и кашкавал - хил. т	12.7	13.0	13.2	11.4
Домати (пресни или охладени) - хил. т	14.0	17.2	13.8	13.8
Краставици и корнишони (пресни или охладени) - хил. т	10.6	8.0	6.9	9.2
Царевица - хил. т	963.5	1364.9	889.0	451.5
Консервирани домати - хил. т	4.3	3.2	2.3	5.9
Други консервирани зеленчуци - хил. т	23.0	19.1	18.6	17.8
Суров или необработен тютюн - хил. т	23.7	21.7	17.2	18.0
Цигари - хил. т	5.9	7.8	8.6	10.9
Паста за зъби - хил. т	9.6	9.6	9.2	7.7
Пневматични гуми от каучук (нови) - хил. т	3.6	3.2	3.0	4.1
Мъжки костюми, ансамбли, сака, панталони и други за мъже или момчета - млн. лв.	327.7	396.9	380.7	397.4
Мъжки ризи - млн. лв.	48.4	56.1	39.1	31.1
Кожени обувки - хил. чф.	3126.9	2642.7	1807.6	1725.0
Помпи за течности - млн. лв.	284.5	297.2	317.6	327.7
Стругове - хил. т	3.8	3.6	3.4	3.0
Електрически акумулатори - млн. лв.	416.4	648.4	511.1	555.8
Мебели - млн. лв.	518.3	466.5	459.9	436.2

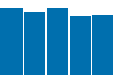

9. Внос на някои стоки

Стоки	2022	2023	2024	2025
Банани - хил. т	63.1	70.2	68.7	75.5
Портокали - хил. т	33.6	38.0	32.2	30.7
Лимони - хил. т	39.0	38.4	43.1	34.2
Грейпфрути - хил. т	19.7	12.8	16.1	11.7
Маслини - хил. т	15.1	13.6	10.4	11.7
Кафе на зърна - хил. т	35.8	33.9	40.4	40.4
Пипер (черен или бял) - т	796.1	814.2	822.4	986.4
Ориз - хил. т	133.3	86.4	54.5	68.1
Маргарин - хил. т	5.5	5.5	6.0	5.7
Шоколад - хил. т	36.2	36.8	37.9	38.9
Плодови и зеленчукови сокове - хил. т	25.8	23.3	22.7	19.6
Захар - хил. т	304.6	233.9	231.2	246.3
Соев шрот - хил. т	92.9	91.6	98.4	127.3
Сол - хил. т	252.5	166.6	170.0	236.1
Каменни въглища (без антрацит) - хил. т	430.6	357.8	236.9	320.2
Антрацит - хил. т	968.5	165.3	63.6	174.7
Кокс - хил. т	81.0	172.8	194.8	229.6
Целулоза - хил. т	7.1	7.3	4.3	4.8
Вестникарска хартия - хил. т	19.9	12.1	13.1	12.2
Цигарена хартия - хил. т	8.0	7.3	9.3	7.4
Памук (вкл. линтер) - хил. т	1.6	2.3	2.1	3.1
Обувки (кожени) - хил. чф.	3915.1	4132.9	3387.6	3784.7
Тръби от чугун и стомана - хил. т	80.4	91.3	78.4	119.9
Хладилници - хил. бр.	65.8	74.4	86.7	116.8
Перални машини - хил. бр.	324.5	275.7	278.1	301.6
Прахосмукачки - хил. бр.	640.0	619.8	788.3	848.7
Телевизори - хил. бр.	752.7	732.3	754.4	668.2
Битови шевни машини - хил. бр.	20.6	32.9	19.3	11.3
Зърнокомбайни - бр.	963	767	374	248
Пътнически автомобили - хил. бр.	78.4	91.4	95.1	100.0
Товарни автомобили - хил. бр.	15.5	12.0	24.3	11.8
Автобуси и тролейбуси - бр.	2045	3718	2974	5687
Велосипеди - хил. бр.	84.0	62.1	47.0	45.1
Мотоциклети - хил. бр.	56.6	46.5	75.9	160.9
Трактори - хил. бр.	8.4	8.4	6.8	7.4
Мотокултиватори - бр.	3245	5105	6733	5216
Фотоапарати - млн. лв.	1.5	1.4	1.6	1.1
Битови часовници - хил. бр.	1110.7	1196.5	1304.9	1111.0

XIII. ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС

Платежен баланс

Платежният баланс на България (стандартно представяне) е в съответствие с шестото издание на „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция“ (МВФ, 2009) и Ръководните правила на Европейската централна банка. Компонентите на стандартното представяне са класифицирани в следните основни категории:

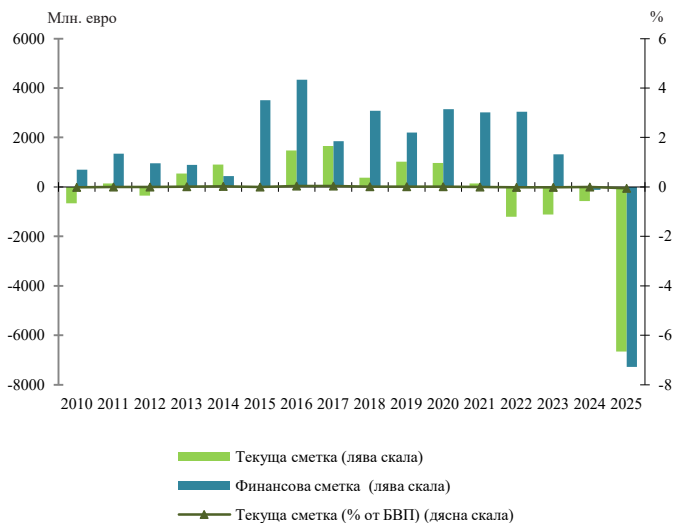
Текуща сметка - обхваща получаването и предоставянето на стоки и услуги, първичен и вторичен доход между резиденти и нерезиденти.

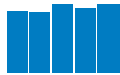
Капиталова сметка - включва две категории: (1) капиталови трансфери за получаване и плащане между резиденти и нерезиденти; и (2) придобиване или намаляване на непроизведени нефинансови активи между резиденти и нерезиденти.

Финансова сметка - обхваща всички трансакции, включващи финансови активи и пасиви, осъществени между резиденти и нерезиденти.

Грешки и пропуски (нето) - компенсаторна статия.

Фиг. 1. Текуща и финансова сметка

1. Платежен баланс на България¹

(Млн. евро)

	2022	2023	2024	2025
Текуща и капиталова сметка	-408.1	608.0	1095.6	-4235.7
Текуща сметка	-1201.0	-867.0	-726.9	-7052.1
Стоки и услуги, нето	1564.3	4454.7	3124.6	-1214.4
Търговски баланс ²	-5083.7	-3931.4	-5053.8	-9832.2
Услуги, нето	6648.0	8386.1	8178.4	8617.9
Първичен доход, нето	-4315.7	-6826.8	-4776.1	-7116.5
Вторичен доход, нето	1550.3	1505.1	924.7	1278.8
Капиталова сметка	792.9	1475.0	1822.5	2816.4
Брутно придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи, нето	-1059.3	701.5	441.7	362.2
Капиталови трансфери, нето	1852.2	773.5	1380.7	2454.1
Финансова сметка³	3036.1	1221.2	-28.3	-7205.2
Преки инвестиции, нето ⁴	-2858.1	-3788.5	-1588.7	-2944.6
Портфейлни инвестиции, нето ⁵	1060.9	1248.3	2317.7	-2305.2
Финансови деривати, нето	3.9	11.7	-38.0	22.4
Други инвестиции, нето	837.7	470.0	184.2	1409.6
Резервни активи на БНБ ⁶	3991.7	3279.7	-903.6	-3387.4
Балансиращи статии:				
Салдо по текущата и капиталовата сметки	-408.1	608.0	1095.6	-4235.7
Салдо по финансовата сметка	3036.1	1221.2	-28.3	-7205.2
Нето грешки и пропуски ⁷	3444.2	613.2	-1123.9	-2969.5

¹ Стандартно представяне на платежния баланс в съответствие с 6-то издание на „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция“ на МВФ. Предварителни данни към 18 септември 2026 година.

² Предварителни данни за 2024 г. и 2025 г. на НСИ и БНБ. Данните са съставени съгласно методологията за съставяне на статистиката на платежния баланс.

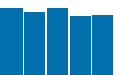
³ Отрицателният знак (-) показва намаление на активи или пасиви, а положителният - увеличение на активи или пасиви.

⁴ Данни съгласно принципа Актив/Пасив. Източници: фирми с чуждестранно участие и от фирми с инвестиции в чужбина, банките, Централен депозитар, нотариуси, НСИ, Агенцията за публични предприятия и контрол и други. Данните за 2025 г. подлежат на ревизия с годишните данни на НСИ и допълнително постъпили отчети на предприятията с чуждестранно участие.

⁵ На базата на данни от банките, небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове, институции от сектор Държавно управление и нефинансови предприятия, които инвестират в ценни книжа без посредничество на местно лице инвестиционен посредник.

⁶ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики, и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации. Положителният знак (+) показва увеличение на резервните активи, а отрицателният (-) - намаление.

⁷ Размерът на статия „Нетни грешки и пропуски“ показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка.

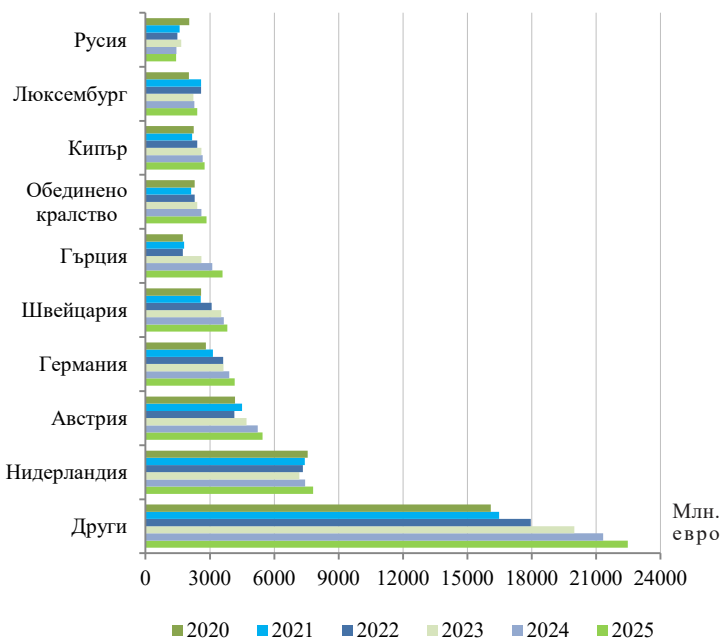

Преки чуждестранни инвестиции

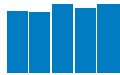
Пряка чуждестранна инвестиция в страната е международната инвестиция, при която прекият инвеститор - резидент на чуждестранна икономика, придобива дълготраен интерес в предприятие - резидент на българската икономика (пряко инвестиционно предприятие). Наличието на дълготраен интерес предполага дългосрочно взаимоотношение между прекия инвеститор и прякото инвестиционно предприятие и значителна степен на влияние от страна на инвеститора при управлението на прякото инвестиционно предприятие. Поради необходимостта от международна съпоставимост на данни на отделните страни в „Ръководството по платежен баланс“ е възприет принципът, че придобиването на 10 или повече процента от правото на глас при управление на инвестиционното предприятие се счита за установяване на отношение между пряк инвеститор и пряко инвестиционно предприятие.

Пряката чуждестранна инвестиция включва както първоначалната трансакция, чрез която се установява отношението между прекия инвеститор и прякото инвестиционно предприятие, така и всички последващи трансакции между тях. Трансакциите могат да бъдат както в посока на увеличение/намаление на задълженията на инвестиционното предприятие към прекия инвеститор, така и в посока на увеличение/намаление на вземанията на инвестиционното предприятие от прекия инвеститор.

Фиг. 2. Размер на преките чуждестранни инвестиции в България по страни¹

¹ Източник: БНБ. Предварителни данни към 30 септември 2026 г.

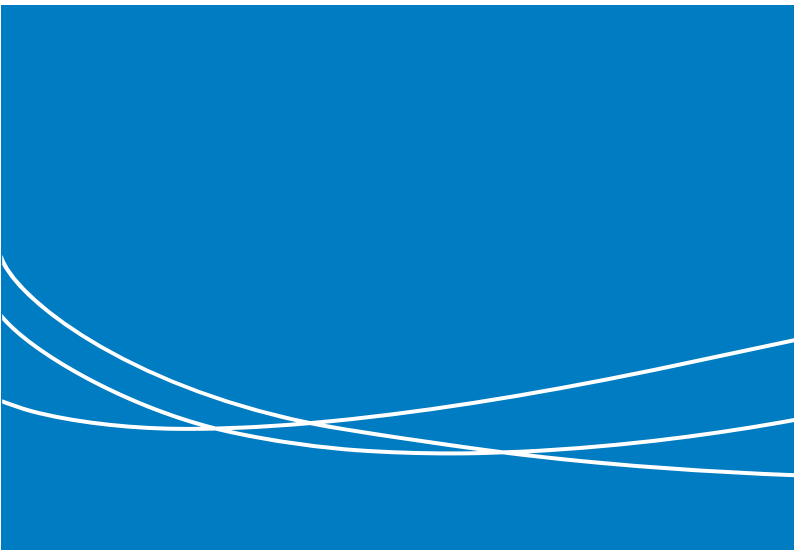
2. Приток на преки чуждестранни инвестиции в България по икономически дейности¹

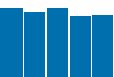
(Млн. евро)

Икономически дейности	2022	2023	2024	2025
Общо	3759.9	4231.6	2298.8	3285.5
Административни и спомагателни дейности	67.8	55.3	55.0	-11.8
Добивна промишленост	44.7	99.9	-72.4	41.6
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	-2.7	11.7	41.8	15.4
Други дейности	1.8	15.6	-0.9	9.8
Култура, спорт и развлечения	40.7	7.1	35.9	5.4
Образование	-3.9	1.4	1.0	3.0
Операции с недвижими имоти	156.1	96.6	-26.3	168.4
Преработваща промишленост	891.4	1243.6	254.7	525.3
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	372.1	-456.6	192.9	176.5
Професионални дейности и научни изследвания	-253.7	123.8	22.9	326.5
Селско, горско и рибно стопанство	4.9	0.9	-2.2	12.4
Строителство	-24.0	107.9	6.0	57.5
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	832.2	515.7	323.3	314.9
Транспорт, складиране и пощи	38.5	5.9	125.2	20.5
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	609.2	826.1	-107.6	751.2
Финансови и застрахователни дейности	1020.6	1557.5	1475.5	872.6
Хотелиерство и ресторантьорство	-12.2	24.9	-11.9	22.2
Хуманно здравеопазване и социална работа	1.5	10.8	1.6	1.6
Некласифицирани	-25.0	-16.5	-15.7	-27.5

¹ Източник: БНБ. Предварителни данни към 18 септември 2026 г.

XIV. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

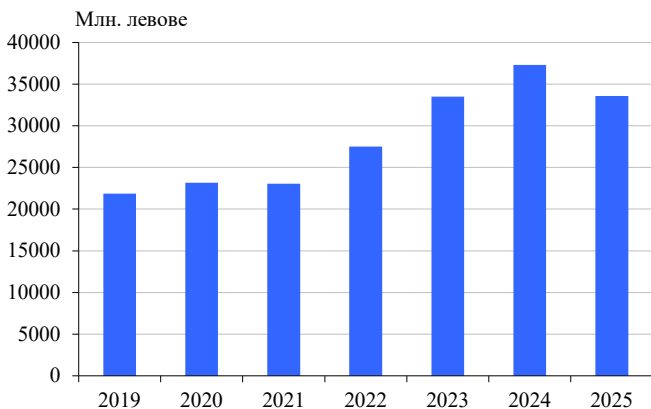

Разходи за придобиване на ДМА

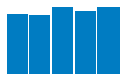
Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи са фактически извършените разходи за придобиване на земя, сгради, строителни съоръжения и конструкции, машини, оборудване, транспортни средства и др. чрез строителство и за купуване, включително и употребяваните ДМА. Данните за разходите за придобиване на дълготрайни материални активи са по цени на съответната година.

Фиг. 1. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи

1. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи по видове

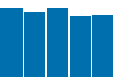
	(Хил. левове)			
	2022	2023	2024	2025
Общо	27522260	33503298	37290032	33575124
Земя	2294278	2411038	2455440	1459053
Сгради, строителни съоръжения и конструкции	9557540	12347013	13122073	12243431
Машини, оборудване и транспортни средства	11501461	14024616	16320229	16736764
Други разходи	4168981	4720631	5392290	3135876

2. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи по икономически дейности

(Хил. левове)

Икономически дейности	2023	2024	2025
Общо	33503298	37290032	33575124
Селско, горско и рибно стопанство	2236403	2064844	1446880
Добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	9073127	9870021	10365721
Строителство	2424347	3169366	2292223
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	7785102	7985092	7786201
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	1242543	3249716	789100
Финансови и застрахователни дейности	396457	677353	593499
Операции с недвижими имоти	3306583	3775491	3562772
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	1977562	2128940	1792142
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална дейност	4402742	3780017	4475164
Други услуги	658432	589192	471422

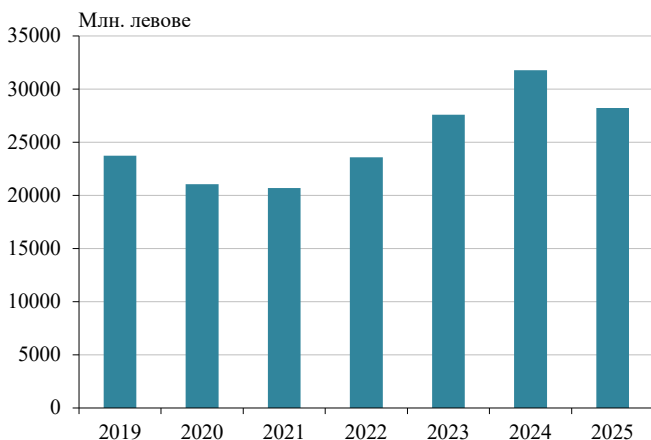

Придобити дълготрайни материални активи

В обема на придобитите дълготрайни материални активи се включва стойността на всички придобити дълготрайни материални активи независимо от начина на придобиването им (строителство или закупуване). Придобитите чрез строителство дълготрайни материални активи се отчитат след въвеждането им в експлоатация по реда, установен от Министерството на регионалното развитие и благоустройството с Наредба № 2 от 31. 07. 2003 г. за разрешаване на ползването на строежите в Република България.

Данните за придобитите дълготрайни материални активи са по цени на съответната година.

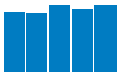
Фиг. 2. Придобити дълготрайни материални активи

3. Придобити дълготрайни материални активи по видове

(Хил. левове)

	2022	2023	2024	2025
Общо	23572282	27587097	31776078	28231407
Земя	2294278	2411038	2455440	1459053
Сгради, строителни съоръжения и конструкции	7540098	8609316	9954048	9154415
Машини, оборудване и транспортни средства	11123503	13554662	15738469	15372015
Други разходи	2614403	3012081	3628121	2245924

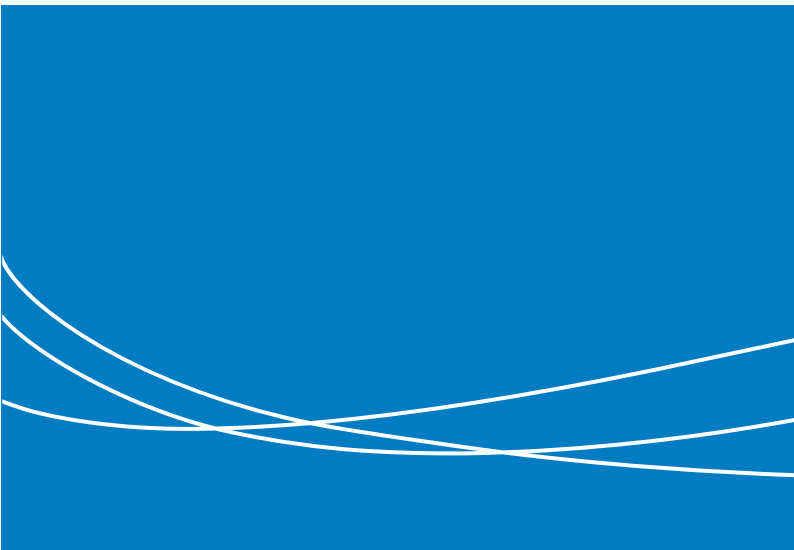

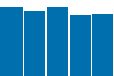
4. Придобити дълготрайни материални активи по икономически дейности

(Хил. левове)

Икономически дейности	2023	2024	2025
Общо	27587097	31776078	28231407
Селско, горско и рибно стопанство	2088532	1975551	1593322
Добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	7973787	8469229	8278745
Строителство	1800505	2424098	2042682
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	6646210	6739745	6350395
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	1196438	3161610	665621
Финансови и застрахователни дейности	402433	621215	606541
Операции с недвижими имоти	2428444	2725338	2465564
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	1895948	1927319	1660613
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална дейност	2501214	3264883	4127556
Други услуги	653586	467090	440368

**XV. ТЪРГОВИЯ;
ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЬОРСТВО**

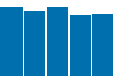
Обекти за продажби на дребно

В броя на обектите за продажби на дребно са включени магазините и павилионите от стационарната търговска мрежа, притежаващи търговска зала за обслужване на клиентите. В броя на магазините не са включени бензиностанциите и газостанциите. Стоковата специализация на обектите е определена съобразно преобладаващия асортимент на продажбите.

През 2024 г. е отчетен спад в броя на обектите за продажби на дребно. В сравнение с 2023 г. намалява броят както на магазините за хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия, така и на магазините за нехранителни потребителски стоки, съответно с 1.0 и 0.5%.

1. Обекти за продажби на дребно към 31.12.

Вид и стокова специализация	Брой			Изменение - % (предшестващата година = 100)	
	2022	2023	2024	2023	2024
Магазини и павилиони - общо	111632	108524	107810	-2.8	-0.7
За храни, напитки и тютюневи изделия	41163	39293	38893	-4.5	-1
Специализирани	15747	14633	14496	-7.1	-0.9
Неспециализирани с разнообразни хранителни стоки	25416	24660	24397	-3.0	-1.1
За нехранителни стоки	70469	69231	68917	-1.8	-0.5
Специализирани	54892	54232	54715	-1.2	0.9
Неспециализирани с разнообразни нехранителни стоки	15577	14999	14202	-3.7	-5.3
Бензиностанции	2495	2515	2435	0.8	-3.2
Газостанции	310	307	308	-1.0	0.3

Оборот в търговията, хотелиерството и ресторантьорството

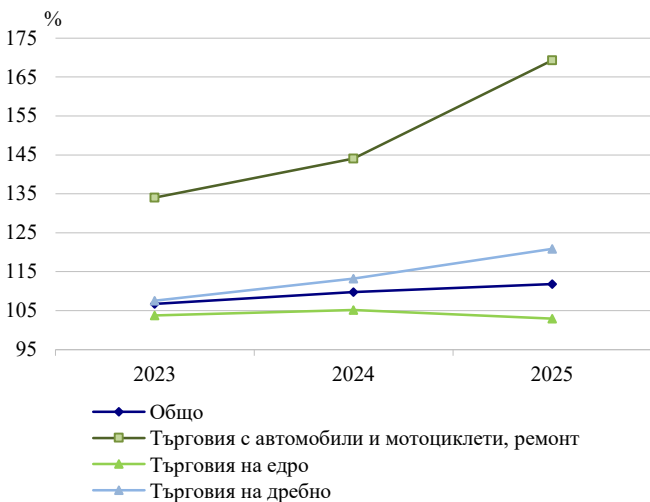
Показателят включва реализирания оборот от стопанските субекти, класифицирани към сектор Г „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ и сектор И „Хотелиерство и ресторантьорство“ по КИД - 2008. Тук се посочват всички приходи, фактурирани през отчетния период за извършени доставки на продукцията, стоки или услуги, включително начислените акцизи.

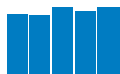
Индексите на оборота се изчисляват за всички групи търговски дейности, дефинирани в Регламент (ЕС) № 1893/2006. Те отразяват изменението на оборота между две последователни години по съпоставими цени и се изчисляват при база средногодишни цени на 2021 г., като са верижно обвързани и съпоставими по обхват. Влиянието на цените се елиминира чрез дефлиране на оборота, като се използват индексите на потребителските цени и индексите на цените на производител, прегрупирани според съдържанието на съответните групи дейности.

През 2025 г. оборотът в сектор „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ по предварителни данни реално бележи увеличение от 1.8% спрямо предшестващата година. В търговията на дребно общият индекс на увеличение е с 6.8%. В търговията на едро спадът с 2.1% до голяма степен определя величината на общия индекс, тъй като дейността формира около 70% от обема на оборота за търговския сектор. В търговията с автомобили и мотоциклети се наблюдава ръст от 17.5%.

В сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“ оборотът през 2025 г. по съпоставими цени намалява с 0.2% в сравнение с 2024 година. В дейност „Ресторантьорство“ се наблюдава намаление с 3.1%, докато дейност „Хотелиерство“ бележи ръст с 3.7%.

Фиг. 1. Индекси на оборота за основните търговски дейности (2021 = 100)

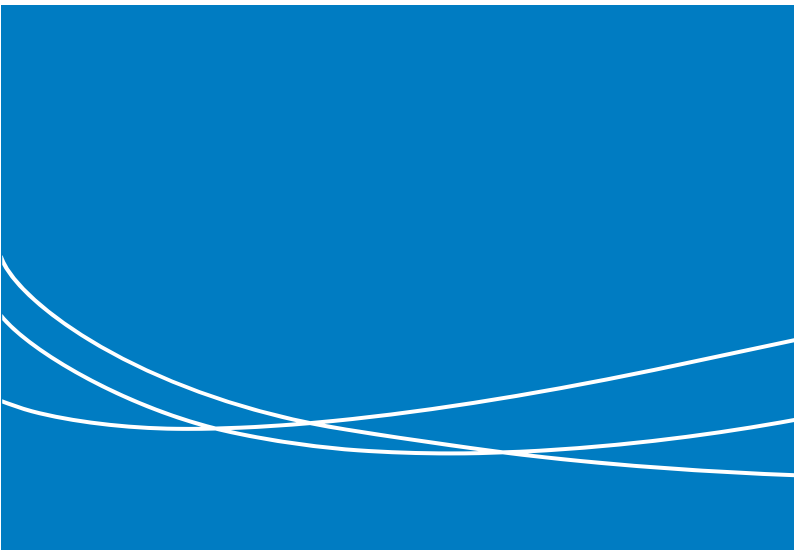

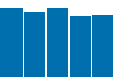
2. Оборот в сектор „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ и сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“

(Млн. левове)

Икономически дейности	2022	2023	2024	2025
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	206889	208283	217977	230815
Търговия с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт	12497	15482	16889	19343
Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	145048	139129	142329	148082
в това число:				
Търговия на едро със селскостопански суровини и живи животни	20700	20367	19190	18461
Търговия на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	25052	27889	30019	32327
Търговия на едро с нехранителни потребителски стоки	20301	21636	23839	27852
Търговия на едро с компютърна и комуникационна техника	4052	4089	4407	5413
Търговия на едро с машини и оборудване със стопанско предназначение и части за тях	7843	8356	8629	7204
Търговия на едро с неселскостопански междинни продукти, отпадъци и скрап	52718	40610	36852	37160
Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети	49344	53672	58759	63390
в това число:				
Търговия на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	17074	20204	22300	23562
Търговия на дребно в неспециализирани магазини с разнообразни стоки	2482	2704	2864	3193
Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали	7696	6481	6481	7142
Търговия на дребно с фармацевтични и медицински стоки, козметика и тоалетни принадлежности	4654	5293	6042	6669
Търговия на дребно с текстил, облекло, обувки и кожни изделия	2123	2462	2748	3093
Търговия на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита	6056	6469	6936	7818
Търговия на дребно с компютърна и комуникационна техника и други потребителски стоки	6177	6685	7321	8231
Хотелиерство и ресторантьорство	7533	9043	10322	11077
Хотелиерство	2755	3268	3689	3954
Ресторантьорство	4778	5775	6633	7123

XVI. ПРОМИШЛЕННОСТ

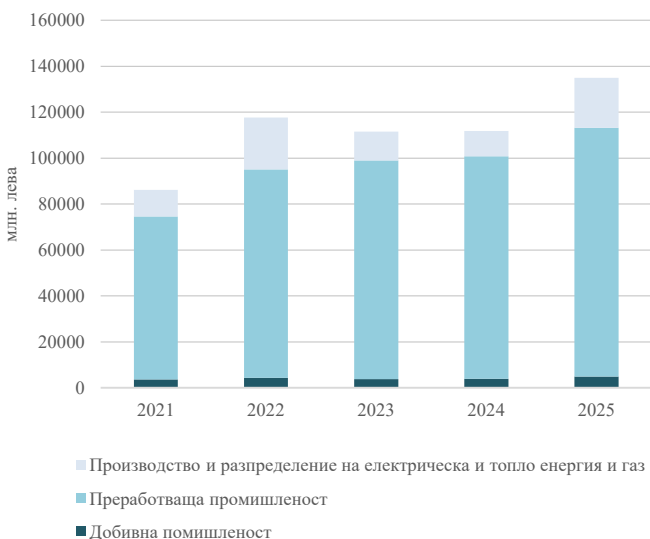
Продукция на промишлените предприятия

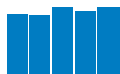
В информацията за промишлеността се включва дейността на предприятията за добив на суровини и природни ресурси (добивна промишленост), за производство на промишлени продукти и услуги (преработваща промишленост), за производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива и за доставяне на води, канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване.

Показателят „продукция на промишлените предприятия“ отразява цялостната дейност на предприятията, т.е. включени са приходите и от непромишлените дейности. Продукцията включва: приходите от продажби на продукция и услуги, разходите за придобиване на активи по стопански начин, други приходи, изменението на запасите от готова продукция и изменението на запасите от незавършено производство.

Продукцията в стойностно изражение е публикувана по цени на съответната година.

Фиг. 1. Продукция на промишлените предприятия

1. Продукция на промишлените предприятия

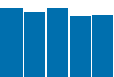
(Хил. левове)

	2023	2024	2025
Общо	114037210	114733741	138664108
Добивна промишленост	3887734	4000805	4988906
Преработваща промишленост	95051277	96842046	108162668
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	12614347	10975093	21831546
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	2483852	2915797	3680987

2. Продукция на промишлените предприятия по икономически дейности

(Хил. левове)

Икономически дейности	2023	2024	2025
Общо	114037210	114733741	138664108
Добивна промишленост	3887734	4000805	4988906
Преработваща промишленост	95051277	96842046	108162668
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	16998865	17189960	20362426
Производство на текстил и облекло; обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	4047570	3752929	4908469
Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	4075687	4068231	5204233
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	..	..	..
Производство на химични продукти	4531808	4238035	5031332
Производство на лекарствени вещества и продукти	..	..	..
Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини	9454257	9606290	12097380
Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване	20990862	24135549	25363480
Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	2417313	2395261	2655137
Производство на електрически съоръжения	5135539	4845735	5540709
Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение	4744812	4400488	5380226
Производство на превозни средства	6788336	6183852	5830059
Производство на мебели; производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	5099367	5249801	7628361
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	12614347	10975093	21831546
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	2483852	2915797	3680987

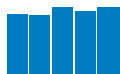

Структура на продукцията на промишлените предприятия

Структурите (относителните дялове) са изчислени по цени на съответната година. Наблюдава се промяна в приноса на основните подсектори в обема на продукцията. Нараства делът на производството на мебели; производството, н.д.; ремонта и инсталирането на машини и оборудване и производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива, докато относителният дял на производството на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване и производството на превозни средства намалява.

Фиг. 2. Относителен дял на произведената продукция в някои основни дейности

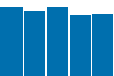

3. Структура на продукцията на промишлените предприятия по икономически дейности

(Проценти)

Икономически дейности	2023	2024	2025
Общо	100.0	100.0	100.0
Добивна промишленост	3.4	3.5	3.6
Преработваща промишленост	83.3	84.4	78.0
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	14.9	15.0	14.7
Производство на текстил и облекло; обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	3.5	3.3	3.5
Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	3.6	3.5	3.8
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	..	..	..
Производство на химични продукти	4.0	3.7	3.6
Производство на лекарствени вещества и продукти	..	..	..
Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини	8.3	8.4	8.7
Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване	18.4	21.0	18.3
Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	2.1	2.1	1.9
Производство на електрически съоръжения	4.5	4.2	4.0
Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение	4.2	3.8	3.9
Производство на превозни средства	6.0	5.4	4.2
Производство на мебели; производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	4.5	4.6	12.1
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	11.1	9.6	15.7
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	2.2	2.5	2.7

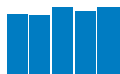
Индекси на промишленото производство, календарно изгладени

Индексът на промишленото производство е изчислен на базата на календарно изгладения месечен индикатор „Индекси на промишленото производство“. Наблюдението е извадково. От юли 2024 г. индексите са преизчислени при база 2021 година.

4. Индекси на промишленото производство, календарно изгладени

(Предшестващата година = 100)

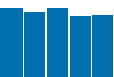
	2023	2024	2025
Общо	103.7	99.8	92.7
Добивна промишленост	93.3	89.4	86.7
Преработваща промишленост	108.8	105.2	101.4
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	83.4	79.8	62.8
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	94.6	99.6	73.7

5. Индекси на промишленото производство, календарно изгладени

(Предшестващата година = 100)

Икономически дейности	2023	2024	2025
Общо	103.7	99.8	92.7
Добивна промишленост	93.3	89.4	86.7
Преработваща промишленост	108.8	105.2	101.4
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	103.6	102.6	90.2
Производство на текстил и облекло; обработка на кожи, производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	96.7	81.1	68.7
Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях (без мебели); печатна дейност	91.0	92.5	80.4
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	..	..	..
Производство на химични продукти	97.5	104.3	92.2
Производство на лекарствени вещества и продукти	105.0	117.3	116.7
Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини	91.3	87.5	90.7
Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване	128.8	140.8	137.7
Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	111.8	105.4	110.0
Производство на електрически съоръжения	111.4	99.2	105.9
Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение	101.0	89.9	96.2
Производство на превозни средства	124.7	108.5	105.9
Производство на мебели; производство, н.д.; ремонт и инсталиране на машини и оборудване	105.5	98.5	105.4
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	83.4	79.8	62.8
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	94.6	99.6	73.7

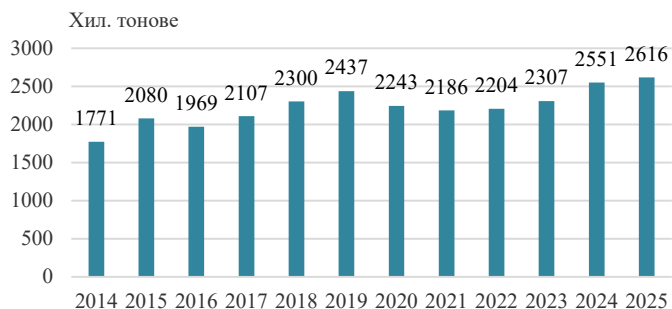
Промишлени продукти в натурално изражение

Годишното статистическо изследване на промишлените продукти в натурално изражение се провежда на основата на Националната номенклатура на промишлената продукция (ПРОДПРОМ), която е пряко приложение на Европейската номенклатура на промишлените продукти (PRODCOM List) и осигурява сравнимост с промишлените продукти на ЕС. Информация се събира за всички ПРОДПРОМ кодове, за които се знае, че има производство на основата на представителна извадка от промишлени и непромишлени предприятия с промишлена дейност, в съответствие с изискванията на методиката на статистическото изследване.

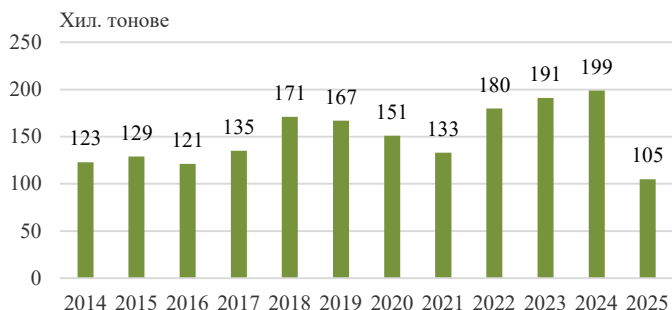
В данните за произведените промишлени продукти в натурално изражение (табл. 6) са включени общо произведените изделия през съответната отчетна година, вкл. произведените на ишлема, както и преработените и употребените за собствени производствени нужди (вътрешен оборот; спомагателен материал в друго производство) на предприятията.

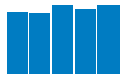
Поради специфичния характер на изследването, публикуваните данни подлежат на непрекъснато преразглеждане и актуализиране с цел подобряване качеството на разпространяваните данни.

Фиг. 3. Портланд цимент

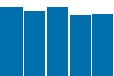
Фиг. 4. Рафинирано слънчогледово масло

6. Производство на основни промишлени продукти

Промислени изделия	2022	2023	2024	2025
Медни руди и техните концентрати - хил. т	35521	34435	34275	33758
Оловни, цинкови и калаени руди и техните концентрати - хил. т	879	873	838	803
Варовиков флюс; варовици за производство на вар или цимент (без трошен варовик, използван като добавъчен материал за бетон или за настилка на пътища и декоративни варовици) - хил. т	7025	5813	5816	5399
Естествен пясък - хил. т	7262	7229	7889	6614
Олово, рафинирано, недеформирано (необработено) - хил. т	89	77	107	118
Полиспасти с електрически двигател (без специално предназначение за повдигане на превозни средства) - бр.	12619	12254	11283	8579
Електрокари с височина на подема $\geq$ 1 м - бр.	41	18	..	..
Мотокари, снабдени с подемно устройство - бр.	22	..	..	..
Стругове (вкл. стругови центри), хоризонтални без цифровопрограмно управление - бр.	..	..	..	..
Велосипеди (вкл. велосипеди на три колела за пренасяне на товари) без двигател - хил. бр.	351	193	109	89
Оловни акумулатори, без тези за задействане на бутални двигатели - бр. елементи	432716	370280	328571	324704
Асансьори и товароподемници - бр.	962	843	667	575
Електрически бойлери и бързовари - хил. бр.	1162	1127	1081	1077
Броячи за електричество (вкл. калибрирани) - хил. бр.	..	..	..	..
Бои и лакове на базата на синтетични полимери или химически модифицирани естествени полимери, диспергирани или разтворени във водна среда - хил. т	20	17	18	18
Перилни и почистващи препарати - т	92877	106125	86291	80566
Паста за зъби - хил. бр.	93262	90578	86244	72787
Шампоани - т	4851	5411	5396	3944
Портланд цимент - хил. т	2204	2307	2551	2616
Негасена, гасена и хидратна вар - хил. т	1418	1305	1403	1192
Строителни тухли от неогнеупорна керамика - хил. м ³	693	643	634	690
Битумни смеси на базата на природен асфалт или битум, нефтен битум, минерален катран или пек от минерален катран - хил. т	3035	2966	3965	3814

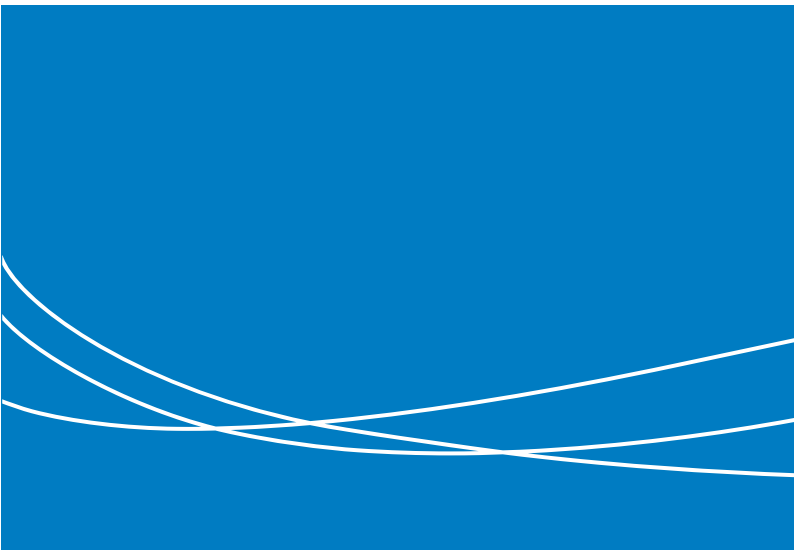
6. Производство на основни промишлени продукти

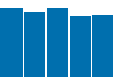
(Продължение и край)

Промислени изделия	2022	2023	2024	2025
Вълнообразен картон (велпапе) на роли или листа - хил. т	158	158	161	163
Тоалетна хартия - хил. т	23.7	24.4	25.6	28.2
Памучни преди н.п.д - хил. т	0.9	0.8	..	..
Вълнени преди - хил. т	6.5	..	7.9	..
Памучни тъкани (без специалните) - млн. м ²	5.1	4.1	4.3	3.1
Чорапогащи - млн. бр.	2.8	2.5	2.1	2.3
Чорапи - млн. чф.	54.7	30.5	25.2	24.2
Спално бельо, тъкано, от памук - т	1063	1141	1283	1298
Обувки (вкл. ботуши) с горна част от естествена кожа, с външно ходило от каучук, пластмаси или кожа (без спортни обувки и без тези със защитно метално бомбе) - хил. чф.	1592	1244	890	896
Месо (без субпродуктите) ¹ - хил. т	210	209	216	242
Колбаси - хил. т	106	102	108	80
Риба и рибни продукти, преработени или консервирани - хил. т	18	22	24	30
Зеленчуци, преработени и консервирани ¹ - хил. т	80	80	94	91
Плодове, преработени и консервирани ¹ - хил. т	76	75	74	50
Масло, мазнини и пасти за мазане ¹ - хил. т	1	1	1	1
Бяло саламурено сирене ¹ - хил. т	62	63	60	59
Кашкавал ¹ - хил. т	25	26	23	22
Обработено мляко, прясно, течнo ¹ - хил. л	72050	65930	68622	84798
Кисело мляко ¹ - хил. т	163	161	159	166
Слънчогледово масло и неговите фракции, рафинирани, но не химически променени - хил. т	180	191	199	105
Майонеза, готови сосове и други препарати за сосове; комбинирани подправки - хил. т	16	16	16	15
Брашно пшенично или брашно - смес от пшеница и ръж - хил. т	503	479	487	479
Ориз - хил. т	30	22	25	29
Готови храни за селскостопански животни (без премикси) - хил. т	923	979	996	915
Макарони, юфка и подобни макаронени изделия - т	10799	9814	9898	9123
Конфитюри, мармалади, желета, сладка, мус, пюрета и каши от други плодове (без тези от цитрусови плодове и хомогенизирани продукти от плодове) - хил. т	12	11	13	11
Спиртни напитки от дестилати от вино и/или гроздови джибри - хил. л алк. 100%	5572	5273	4669	4627
Вина тихи, вкл. със защитено географско указание (ЗГУ) и сортови вина (без тези със защитено наименование за произход (ЗНП) и гроздова мъст, чиято ферментация е прекъсната чрез прибавка на алкохол - млн. л	101	107	79	70
Пиво от малц (без безалкохолно пиво и пиво със съдържание на алкохол <= 0.5% обемни) - млн. л	442	463	475	438
Цигари, съдържащи тютюн или смеси от тютюн и заместители на тютюна - млн. бр.	..	..	..	..

¹ Източник: Министерство на земеделието и храните.

XVII. СТРОИТЕЛСТВО И ЖИЛИЩЕН ФОНД

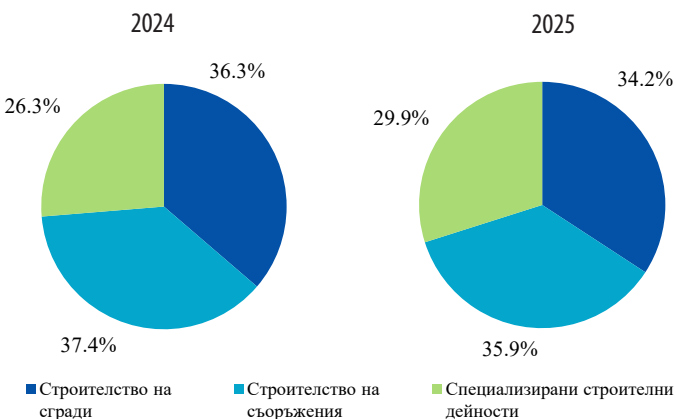
Продукция на строителните предприятия

Публикуваните данни за продукцията на строителните предприятия са по цени на съответната година.

Предприятията в сектор „Строителство“ се класифицират съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД - 2008), според която те се разделят на: „Строителство на сгради“, „Строителство на съоръжения“ и „Специализирани строителни дейности“.

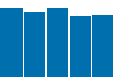
Съгласно Регламентите на Евростат, от 2021 г. в показателя „произведена продукция“ (стойност на продукцията) не се включват начислените акцизи и другите оперативни приходи, но се включват приходите от субсидии, свързани с продуктите или оборота, произтичащи от държавно подпомагане.

Фиг. 1. Структура на продукцията на строителните предприятия

1. Продукция на строителните предприятия

	(Хил. левове)			
	2022	2023	2024	2025
Общо	23407443	29127348	33460172	28581846
Сградно строителство	8927586	10365430	12142318	9765252
Строителство на съоръжения	8725154	11321372	12505267	10264816
Специализирани строителни дейности	5754703	7440546	8812587	8551778

Жилищен фонд

Данните за жилищния фонд към края на 2025 г. са получени на основата на резултатите от преброяването на жилищния фонд към 07.09.2021 г., като са прибавени данните за новопостроените жилищни сгради и са извадени данните за разрушения жилищен фонд през периода 07.09.2021 – 31.12.2025 година.

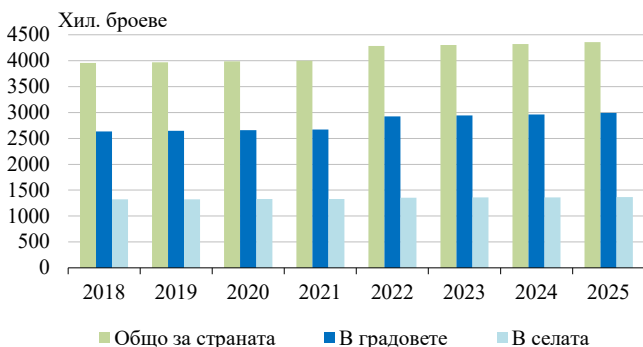
Жилищни сгради са постройките, които по първоначално изграждане или чрез преустрояване са предназначени за постоянно обитаване и се състоят от едно или повече жилища, които заемат най-малко 60% от разгънатата им площ. В обхвата на наблюдението „Жилищен фонд в края на годината“ са включени обитаваните и необитаваните жилищни сгради, общежитията и сградите за колективни домакинства.

Стоманобетонни сгради са тези, на които носещият скелет и подовите конструкции са изградени от стоманобетон, а стените са от панели, тухлена зидария или други материали.

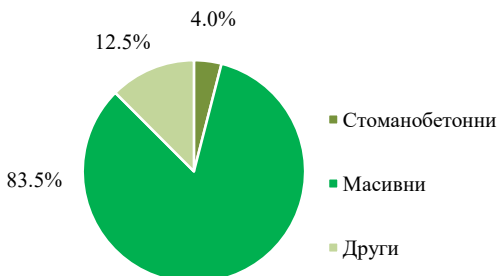
Масивни сгради са тези, на които носещите стени са от тухлена и каменна зидария, а поясите, гредите и подовата конструкция са изградени от стоманобетон, но нямат стоманобетонни колони. Към масивните сгради спадат тези, на които само подовите елементи са сглобяеми.

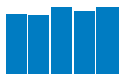
В групата „други сгради“ са включени построените от камък, кирпич (сурови тухли), дърво и други материали.

Фиг. 2. Жилища

Фиг. 3. Структура на жилищните сгради по вид на конструкцията през 2025 година

2. Жилищен фонд

	2022 [*]	2023	2024	2025
	Общо			
Жилища - хил. бр.	4283	4304	4324	4361
Полезна площ - хил. м ²	346735	348915	350876	354190
в т.ч. жилищна площ ¹	270713	272430	273915	276299
	В градовете			
Жилища - хил. бр.	2927	2944	2961	2995
Полезна площ - хил. м ²	236292	237959	239442	242274
в т.ч. жилищна площ ¹	182901	184217	185349	187388
	В селата			
Жилища - хил. бр.	1356	1360	1363	1366
Полезна площ - хил. м ²	110443	110956	111434	111916
в т.ч. жилищна площ ¹	87812	88213	88566	88911

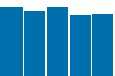
¹ От 01.01.2019 г. в състава на жилищната площ се включват и кухните с площ над 4 кв. м.

3. Жилищни сгради

(Хил. броеве)

	2022 [*]	2023	2024	2025
	Общо			
Общо	2062	2066	2071	2075
Стоманобетонни	71	75	79	82
Масивни	1731	1731	1732	1732
Други	260	260	260	260
Непоказано	-	-	-	1
	В градовете			
Общо	809	811	814	816
Стоманобетонни	45	47	50	52
Масивни	723	723	723	723
Други	41	41	41	41
Непоказано	-	-	-	-
	В селата			
Общо	1253	1255	1257	1259
Стоманобетонни	26	28	29	30
Масивни	1008	1008	1009	1009
Други	219	219	219	219
Непоказано	-	-	-	1

¹ Поради преизчисление на данните за жилищния фонд през 2022 г. същите са актуализирани.

Разрешителни за строеж и жилища в експлоатация

Данните за издадените разрешителни за строеж са от провежданите от НСИ тримесечни статистически наблюдения, които осигуряват информация за издадените от местните администрации разрешителни за строеж на нови сгради според техния вид и разгъната застроена площ.

Видовете сгради се посочват в съответствие с КСС - 2001 и се подразделят на:

- Жилищни - сгради, полезната площ на които в голямата си част е предназначена за жилищни цели за постоянно обитаване.
- Нежилищни - сгради за различни нежилищни нужди, които включват:

- административни - офиси и сгради за административна дейност на ведомства и други организации и сдружения (представителни сгради - банки, пощи, правителствени сгради, сгради за конференции, конгреси, съдилища, общини);

- други сгради - всички останали видове сгради, предназначени за различни дейности: производствена, търговска, транспортна, просветна, културна, спортна, селскостопанска, здравеопазване, бази за почивка и краткосрочно пребиваване (хотели, мотели, почивни домове, хижи и др.).

Разгъната (обща) застроена площ на сградите е сумата от застроените площи на всички етажи по външни измерения.

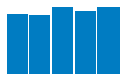
В обхвата на наблюдението се включват новопостроените жилищни сгради с одобрен приемателен протокол Образец 16 или издадено разрешение за ползване съгласно Наредба №2/31.07.2003 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Жилищната площ включва площта на стаите и кухните с площ 4 и повече квадратни метри. До 31.12.2018 г. площта на кухните с площ над 4 кв. м се разглежда отделно.

Стаята е пространство в жилището, оградено със стени от пода до тавана и покрива, с размери, достатъчни за помещаването на легло за възрастен човек (най-малко 4 кв. м.), и най-малко 2 м височина на по-голямата част от стените до тавана.

В състава на спомагателната площ се включва площта на спомагателните помещения, стаите и кухните с площ по-малка от 4 кв. м, вестибюлите с портал и друга преграда, коридорите, антретата, баните, тоалетните, килерите, дрешниците, другите спомагателни помещения (сушилни, перални, балкони и лоджии) независимо от големината на площта им.

Полезната площ на жилището представлява сума от жилищната и спомагателната площ.

4. Издадени разрешителни за строеж на нови сгради

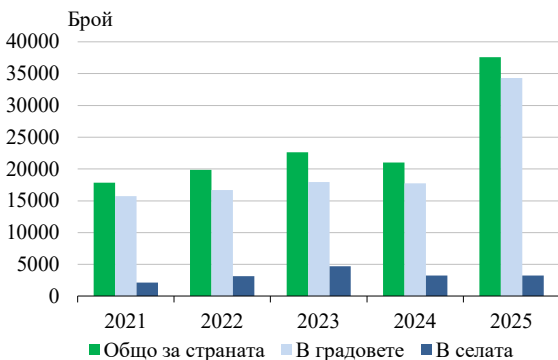
Видове сгради	2022	2023	2024	2025
Жилищни сгради - бр.	8169	8165	7786	8850
в тях жилища - бр.	48210	47290	39834	49848
Разгъната застроена площ - хил. м ²	5649	5374	4613	5880
Административни сгради - бр.	70	80	76	57
Разгъната застроена площ - хил. м ²	115	210	172	56
Други сгради - бр.	4631	4923	4614	4867
Разгъната застроена площ - хил. м ²	2528	2921	2181	2642

5. Въведени в експлоатация жилища

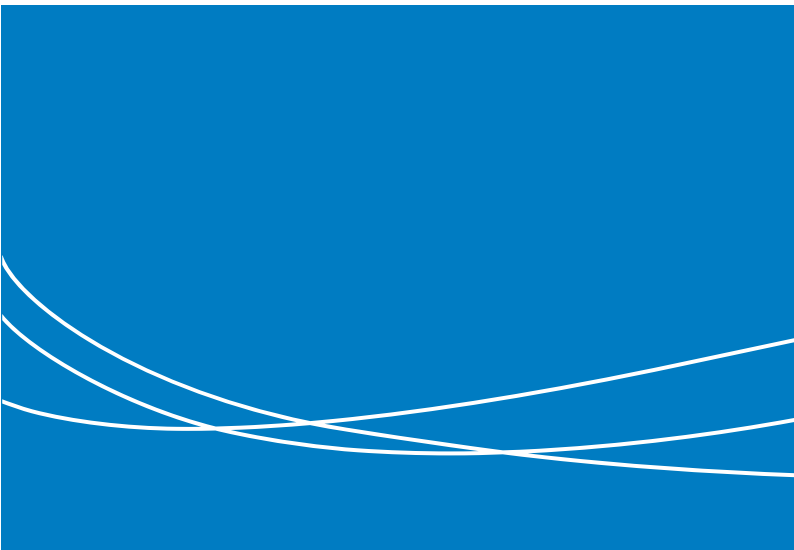
	2022	2023	2024	2025
Общо				
Жилища - бр.	19847	22649	20998	37571
Полезна площ - хил. м ²	2039	2240	2025	3371
в т.ч. жилищна площ ¹	1615	1767	1538	2428
В градовете				
Жилища - бр.	16705	17951	17736	34308
Полезна площ - хил. м ²	1559	1704	1521	2869
в т.ч. жилищна площ ¹	1238	1347	1164	2067
В селата				
Жилища - бр.	3142	4698	3262	3263
Полезна площ - хил. м ²	480	536	504	502
в т.ч. жилищна площ ¹	377	420	374	361

¹ От 01.01.2019 г. в състава на жилищната площ се включват и кухнята с площ над 4 кв. м.

Фиг. 4. Въведени в експлоатация жилища

XVIII. ЕНЕРГЕТИКА

Общ енергиен баланс

Общият енергиен баланс (ОЕБ) е съвкупност от енергийните баланси на всички енергийни продукти, които се потребяват в страната, в единна обща мерна единица. Той включва следните показатели:

Производство на първична енергия е производството на базата на суровини, добити на територията на страната. Включва производството на въглища (отчита се пречистеното производство), суров нефт, природен газ, ядрена енергия, енергия от възобновяеми източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална и топлина от околната среда), биомаса, биогазове, течни биогорива и невъзобновяеми горива. От 2019 година то обхваща и първичното производство на топлинна енергия, което се изчислява по оценка на количествата електрическа и топлинна енергия, произведени от топлината от химични процеси и ефективността на производствения процес.

Към възстановени и рециклирани продукти се отнасят шламът и шистите от каменни въглища, възстановени от мините, а нефтопродуктите и използваните смазочни масла са за преработка.

Внос (вкл. вътресъюзния внос) и *износ* (вкл. вътресъюзния износ) включват количествата, преминали политическите граници на страната, независимо дали е имало митническо оформяне, или не. Транзитът не се отчита (с изключение на електрическата енергия). За първичните продукти в енергийния баланс като износ се отчитат само количествата, произведени в страната.

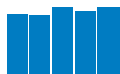
Изменение на запасите е разликата между запасите в началото и в края на годината при производителите, големите търговски фирми и потребителите.

Брутна налична енергия е резултативен показател от *производство на първична енергия + възстановени продукти + внос – износ + изменение на запасите*. Показва количеството енергия, необходимо за удовлетворяване на енергийното търсене в страната.

Международна морска бункеровка са заредените в страната горива на корабите, плаващи под всякакъв флаг по море или реки (пристанището на тръгване и пристанището на пристигане са в различни държави).

Брутно вътрешно потребление е резултативен показател - от *Брутна налична енергия* се изваждат количествата за *Международна морска бункеровка*.

Международни полети са количествата горива, доставени на територията на страната на летателните апарати за международни полети. Разделението на вътрешни и международни полети се прави на базата на мястото на излитане и мястото на кацане, а не в зависимост от националната принадлежност на авиокомпанията.

1. Общ енергиен баланс за 2024 година

(Хил. тонове нефтен еквивалент)

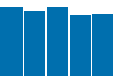
	Общо	Въглища и твърди горива от тях	Произведени газове	Торф и продукти от торф	Битуминозни шисти и битуминозни пясъци	Нефт и нефтени продукти
Производство на първична енергия	9633.8	2564.1	-	-	4.7	-
Възстановени и рециклирани продукти	52.5	5.0	-	-	-	47.5
Внос	11890.2	284.2	-	-	-	8735.9
Износ	4620.8	1.0	-	-	-	3764.6
Изменение на запасите	378.9	226.5	-	-	3.8	103.9
Брутна налична енергия	17334.6	3078.8	-	-	8.5	5122.6
Международна морска бункеровка	57.1	-	-	-	-	57.1
Брутно вътрешно потребление	17277.5	3078.8	-	-	8.5	5065.5
Международни полети	233.5	-	-	-	-	233.5
Общо доставена енергия	17044.0	3078.8	-	-	8.5	4832.0
Вложено за преобразуване	17291.4	2827.4	-	-	9.2	7731.4
Получено от преобразуване	12054.2	131.8	-	-	-	7565.2
Енергиен сектор	966.2	0.0	-	-	-	451.8
Загуби при разпределение	403.7	31.3	-	-	-	0.8
Налично за крайно потребление	10436.9	351.9	-	-	-0.7	4213.2
Крайно неенергийно потребление	466.5	65.5	-	-	-	278.1
Крайно енергийно потребление	9845.9	249.9	-	-	-	3896.8
Статистическа разлика	124.5	36.5	-	-	-0.7	38.3

1. Общ енергиен баланс за 2024 година

(Продължение и край)

(Хил. тонове нефтен еквивалент)

	Природен газ	Възобновяеми и био-горива	Невъзобновяеми отпадъци	Ядрена енергия	Топлинна енергия	Електрическа енергия
Производство на първична енергия	7.6	2788.3	85.6	4114.9	68.9	-
Възстановени и рециклирани продукти	-	-	-	-	-	-
Внос	2284.6	76.4	-	-	-	509.1
Износ	-	261.3	-	-	-	593.9
Изменение на запасите	40.9	6.4	-2.6	-	-	-
Брутна налична енергия	2333.1	2609.7	82.9	4114.9	68.9	-84.8
Международна морска бункеровка	-	-	-	-	-	-
Брутно вътрешно потребление	2333.1	2609.7	82.9	4114.9	68.9	-84.8
Международни полети	-	-	-	-	-	-
Общо доставена енергия	2333.1	2609.7	82.9	4114.9	68.9	-84.8
Вложено за преобразуване	994.5	1505.3	11.7	4114.9	79.1	17.9
Получено от преобразуване	-	178.3	-	-	865.3	3313.4
Енергиен сектор	26.0	-	-	-	154.1	334.2
Загуби при разпределение	7.3	-	-	-	165.3	199.0
Налично за крайно потребление	1305.3	1282.8	71.2	-	535.7	2677.5
Крайно неенергийно потребление	122.9	-	-	-	-	-
Крайно енергийно потребление	1098.6	1281.2	71.2	-	545.4	2702.7
Статистическа разлика	83.7	1.6	-	-	-9.7	-25.3

Общо доставена енергия представлява количеството енергия, необходимо за задоволяване на вътрешното потребление в страната. За вторичните продукти, получени от преобразуващ процес, данните могат да бъдат отрицателно число.

Вложено за преобразуване са количествата горива и енергия, които се влагат за производство на други видове енергийни продукти.

Получено от преобразуване са вторичните енергийни продукти, получени в резултат на отделните преобразуващи процеси: производство на електрическа и топлинна енергия, брикетиране, коксово и доменно производство, производство на нефтопродукти. Включва се цялата произведена топлинна енергия от централите за обществено ползване и само продадената от заводските централи.

Потреблението на енергийния сектор отразява крайното потребление на енергия и горива (в резултат на което не се получават други енергийни продукти) за осъществяване и поддържане на основната дейност на предприятията, добиващи и произвеждащи енергийни продукти.

Загуби при разпределението включва загубите при преноса и разпределението на природния газ и на топлинната енергия, при преноса и разпределението на електрическата енергия и при транспортирането на другите горива.

Налично за крайно потребление са количествата енергийни продукти, налични за крайно използване. Този показател се изчислява като: *Общо доставена енергия - Вложено за преобразуване + Получено от преобразуване - Потребление на енергийния сектор - Загуби при разпределението*.

Има два вида крайно потребление: неенергийно и енергийно.

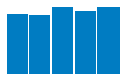
Крайното неенергийно потребление показва количествата горива, използвани като суровина за производството на негоривни продукти.

Крайно енергийно потребление е разходът на горива/енергия, при чието изгаряне/използване не се получават други енергийни продукти. Тук се включва и разходът на горива за произведената от заводските централи топлинна енергия, която не се продава, а се използва за дейността на предприятията, които са я произвели.

Статистическа разлика е разликата между *Налично за крайно потребление* и *Крайно потребление* (неенергийно + енергийно).

Информацията от общия енергиен баланс е показана в хиляди тонове нефтен еквивалент. В световната практика се използват джаулът и неговите кратни като обща енергийна единица. За преминаване от един в друг вид мерна единица се използва следната зависимост:

$$1 \text{ ГДж} = 278 \text{ кВтч} = 0.023885 \text{ т н.е.}$$

2. Структура на производството на първична енергия

(Проценти)

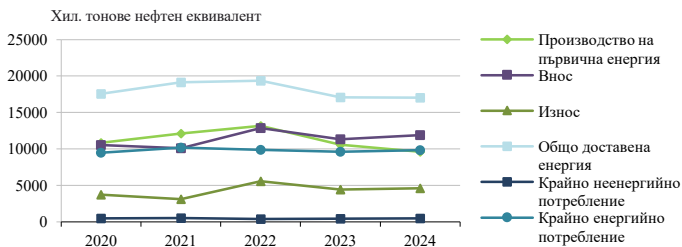
	2021	2022	2023	2024
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0
Въглища и твърди горива от тях	38.7	44.8	33.0	26.6
Битуминозни шисти и битуминозни пясъци	0.1	0.0	0.1	0.0
Нефт и нефтени продукти	..	0.0	..	..
Природен газ	0.2	0.1	0.1	0.1
Възобновяеми и биогорива	24.5	21.3	25.7	28.9
Невъзобновяеми отпадъци	0.6	0.6	0.7	0.9
Ядрена енергия	35.4	32.6	39.9	42.7
Топлинна енергия ¹	0.5	0.5	0.6	0.7

¹ Топлина от химични процеси.

3. Крайно енергийно потребление по сектори

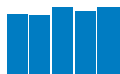
	2022	2023	2024	2024 в % към 2023
	хил. т н.е.			
Общо	9856.9	9607.1	9845.9	102.5
Индустриален сектор	2703.5	2540.3	2594.8	102.1
Черна металургия	102.9	99.6	95.2	95.6
Химическа и нефтохимическа промишленост	759.7	715.1	766.8	107.2
Цветна металургия	176.4	165.7	180.2	108.7
Неметални минерали	579.9	556.0	551.6	99.2
Транспортно оборудване	18.1	20.5	20.0	97.3
Машини, метални изделия и оборудване	129.1	121.1	118.5	97.9
Добивна промишленост (без енергийните суровини)	174.9	174.0	167.0	96.0
Храни, напитки и тютюн	285.1	286.5	288.0	100.5
Целулозно-хартиена и полиграфическа	193.2	135.8	130.6	96.2
Дървен материал и изделия от него (без мебели)	74.9	68.5	78.0	113.9
Строителство	72.0	72.2	74.9	103.7
Текстил и кожи	51.6	46.1	41.4	89.7
Други в индустрията	85.7	79.0	82.6	104.5
Транспортен сектор	3468.1	3527.8	3748.7	106.3
Железопътен транспорт	44.8	41.5	43.5	104.8
Автомобилен транспорт	3330.8	3384.7	3569.0	105.4
Вътрешни полети	8.0	5.6	5.5	97.8
Вътрешно корабоплаване	0.2	0.1	0.1	75.3
Тръбопроводен транспорт	84.4	95.8	130.6	136.4
Други в транспорта	-	-	-	-
Други сектори	3685.3	3539.1	3502.4	99.0
Търговия и обществени услуги, и други неупоменати	1343.4	1264.7	1320.1	104.4
Домакинства	2137.4	2046.6	1961.5	95.8
Селско и горско стопанство	193.3	193.6	189.5	97.9
Рибно стопанство	0.6	0.5	0.5	92.2
Невключени никъде другаде (други)	10.6	33.7	30.8	91.3

Фиг. 1. Енергийни потоци

Фиг. 2. Структура на енергийните ресурси в крайното енергийно потребление през 2024 година

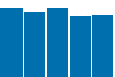

4. Баланс на електрическата енергия

(ГВтч)

	2021	2022	2023	2024
Брутно производство	47568.1	50499.3	40255.5	38535.2
Нетно производство	43457.8	45960.0	36923.2	35710.6
Внос	1857.0	1470.0	4414.8	5920.8
Износ	10635.3	13664.6	7748.3	6907.6
Вложено за преобразуване в електроцентрали и топлоцентрали (за ПАВЕЦ)	376.9	49.6	77.1	173.6
Използвано за зареждане на батерии	-	-	-	34.6
Ресурси/Доставки	34302.6	33715.7	33512.6	34515.6
Загуби при разпределение	2602.3	2510.6	2365.5	2314.3
Налично за крайно потребление	31700.2	31205.1	31147.1	32201.3
Енергиен сектор	1119.0	1308.6	1198.3	1062.3
Индустриален сектор	9693.3	9608.4	9111.4	9063.2
Транспортен сектор	450.4	454.2	425.2	472.3
Домакинства	11953.3	11969.7	12311.7	12908.0
Селско, горско и рибно стопанство	317.6	277.9	324.4	320.5
Търговия, обществени услуги и други	8555.1	8409.1	8053.2	8562.4
Невключени никъде другаде (други)	-	-	109.5	106.3
Статистическа разлика	-388.6	-822.7	-386.7	-293.8

Електрическа енергия и топлинна енергия

Производството на електрическа енергия представлява брутното производство. Това е сума на произведената от всички електроцентрали електрическа енергия (вкл. ПАВЕЦ), измерена на изходните клеми на генераторите. Брутната електрическа енергия включва и собствените нужди на централата.

Собствените нужди са количествата електрическа енергия, изразходвани от производствените съоръжения в електроцентралата, те включват и загубите в трансформаторите на главния генератор.

Производството на топлинна енергия представлява брутно произведената от обществените централи топлинна енергия и само продадената топлинна енергия от заводските централи.

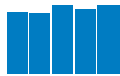
Централите за обществено ползване отчитат брутното производство на топлинна енергия. Това е топлинната енергия, произведена от инсталациите, включваща и собствените нужди на централата.

Заводските централи отчитат само продадените количества топлинна енергия. Произведената топлинна енергия от заводските централи и потребена в основната дейност на предприятието не се отчита.

Наличното количество електрическа енергия за крайно потребление представлява, от една страна: *нетното производство + внос – износ – вложена електрическа енергия в електро- и топлоцентрали – загуби при разпределение*, а от друга: *крайното енергийно потребление по отделните икономически сектори (Индустрия, Транспорт, Домакинства, Селско, горско и рибно стопанство, Търговия и обществени услуги, Енергиен сектор, Невключени никъде другаде) + статистическата разлика*.

Потреблението на електрическа енергия по икономически дейности не включва собствените нужди на електрическите централи, тъй като те се отчитат отделно в потреблението на Енергиен сектор.

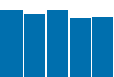
Аналогично се тълкува наличното количество топлинна енергия за крайно потребление.

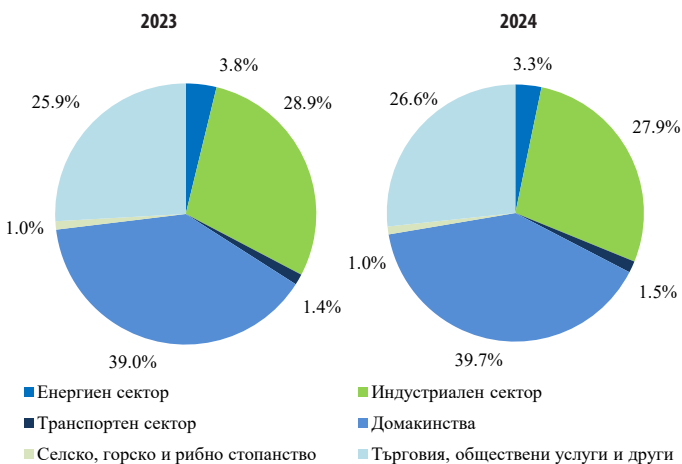
5. Баланс на топлинната енергия

(ГВтч)

	2021	2022	2023	2024
Брутно производство	11390.4	10113.0	9877.5	10063.9
Нетно производство	10534.4	9374.3	9197.4	9391.4
Вложено за преобразуване в електроцентрали и топлоцентрали	135.8	108.6	102.7	118.4
Доставки	10398.6	9265.7	9094.7	9273.0
Загуби при разпределение	2029.8	1885.3	1937.8	1922.5
Налично за крайно потребление	8368.9	7380.5	7156.9	7350.5
Енергиен сектор	1629.0	956.3	896.0	1119.9
Индустриален сектор	1214.9	1376.5	1432.8	1335.7
Домакинства	3940.6	3575.0	3397.2	3246.4
Селско, горско и рибно стопанство	94.5	68.4	68.7	59.4
Търговия, обществени услуги и други	1439.9	1443.3	1394.7	1669.2
Невключени никъде другаде (други)	-	-	34.3	32.6
Статистическа разлика	50.0	-39.2	-66.8	-112.8

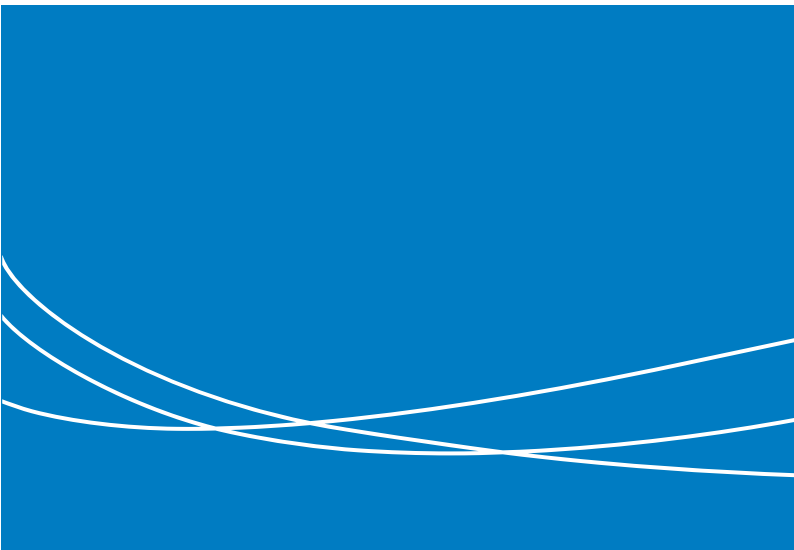
Фиг. 3. Структура на потреблението на електрическа енергия по икономически сектори

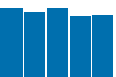

Фиг. 4. Структура на потреблението на топлинна енергия по икономически сектори

XIX. ТРАНСПОРТ

Транспорт - основни данни за развитието на транспорта

Транспортът е отрасъл на националната икономика, който обхваща транспортните предприятия, извършващи услуги срещу заплащане. В съответствие с Националната класификация на икономическите дейности разделът включва всички видове транспорт (железопътен, автомобилен, морски, речен, въздушен, тръбопроводен и градски електротранспорт).

Разделът съдържа основни данни, характеризиращи състоянието и настъпилите промени в обществения и частния сектор.

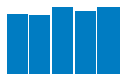
Общата дължина на железопътните линии включва текущия път и гаровите коловози. В текущия път влизат дължината на железопътните линии между осите на гарите и разстоянието от граничните гари до държавната граница. Дължината на удвоените и електрифицираните линии е измерена в една посока.

В междуселищните автобусни линии се включват и международните редовни автобусни линии.

Маршрутната дължина на тролейбусните и електробусните линии, трамвайната мрежа и метрото е сбор от общата еднопосочна експлоатационна дължина на линиите. Дължината на покриващите се линии се отчита еднократно.

Източник на данните за регистрираните товарни превозни средства и автобуси е Главна дирекция „Национална полиция“ към Министерството на вътрешните работи.

Броят на тролейбусите, електробусите, трамваите и моторните на метрото се отнася за наличните превозни средства, собственост на предприятията от градския електротранспорт.

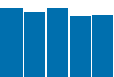

1. Основни данни за развитието на транспорта

	2022	2023	2024	2025
Дължина на железопътните линии - км	5451	5451	5445	5445
в т.ч. текущ път - км	4029	4029	4025	4025
Относителен дял на електрифицираните жп линии от общата дължина на жп линии в текущ път - %	73.5	73.4	73.6	73.6
Междуселищни автобусни линии - бр.	3099	3030	3150	3047
Обща дължина на междуселищните автобусни линии - хил. км	351.6	325.2	332.4	256
Градове с тролейбусен транспорт - бр.	10	10	10	10
Маршрутна дължина на тролейбусните линии към 31.12. - км	409	419	408	508
Маршрутна дължина на електробусните линии към 31.12. - км	317	920	1290	1455
Маршрутна дължина на трамвайната мрежа към 31.12. - км	139	125	158	149
Маршрутна дължина на метрото към 31.12. - км	50	50	50	50

2. Транспортни средства към 31.12. по видове

	2022	2023	2024	2025
Регистрирани товарни превозни средства - бр.	514373	532355	552485	579432
Товарни автомобили	422213	436804	453775	476850
Специални автомобили	42762	45204	48343	51418
Влекачи	49398	50347	50367	51164
Регистрирани автобуси - бр.	17534	17942	17812	18019
Тролейбуси - бр.	330	337	330	329
Пътнически места - бр.	35568	36162	35540	35440
Електробуси - бр.	99	209	220	235
Пътнически места - бр.	6261	15068	15507	16477
Трамваи - бр.	301	314	314	314
Пътнически места - бр.	57271	59879	59879	59879
Мотриси за подземен електротранспорт - бр.	298	298	298	298
Пътнически места - бр.	82574	82574	82574	82574
Морски товарни кораби - бр.	1	1	1	1
Пълна товароподемност - хил. т	7	7	7	7
Морски пътнически кораби - бр.	11	9	12	15
Пътнически места - бр.	397	228	690	763
Речни несамоходни товарни кораби - бр.	107	103	106	112
Товароподемност - хил. т	181	177	182	195
Речни пътнически кораби - бр.	5	5	5	5
Пътнически места - бр.	885	885	885	885

Превозени товари и пътници и извършена работа от транспорта

Основните показатели, характеризиращи превозната дейност на транспорта, са свързани с осъществяването на превоз на товари и пътници със сухопътен, воден, въздушен и градски електротранспорт.

Сухопътният транспорт включва превозната дейност на железопътния и автомобилния транспорт, както и преноса на продукти с тръбопроводен транспорт.

Данните за товарния сухопътен транспорт включват превозените товари и извършената работа от железопътния, автомобилния и тръбопроводния транспорт. Пътническите превози със сухопътен транспорт се отнасят за превозените пътници и извършената работа от железопътния и автобусния транспорт.

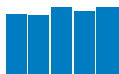
Данните за градския електротранспорт включват превозените пътници и извършената работа от тролейбусния и електробусния транспорт в страната, трамвайния транспорт и метрото в гр. София.

3. Превозени товари и извършена работа от транспорта

Видове транспорт	2022	2023	2024	2025
	Превозени товари - хил. т			
Общо	130504	136103	123099	135560
Сухопътен транспорт ¹	126881	131310	118036	132436
Воден транспорт ²	3608	4776	5048	3105
Въздушен транспорт	15	17	15	19
	Извършена работа - млн. ткм			
Общо	43162	40288	36 828	36297
Сухопътен транспорт ¹	42367	39542	35763	35245
Воден транспорт ²	780	723	1 052	1023
Въздушен транспорт	15	23	13	29

¹ Включва железопътен, автомобилен и тръбопроводен транспорт.

² Данните са обобщени за речния и морския транспорт.

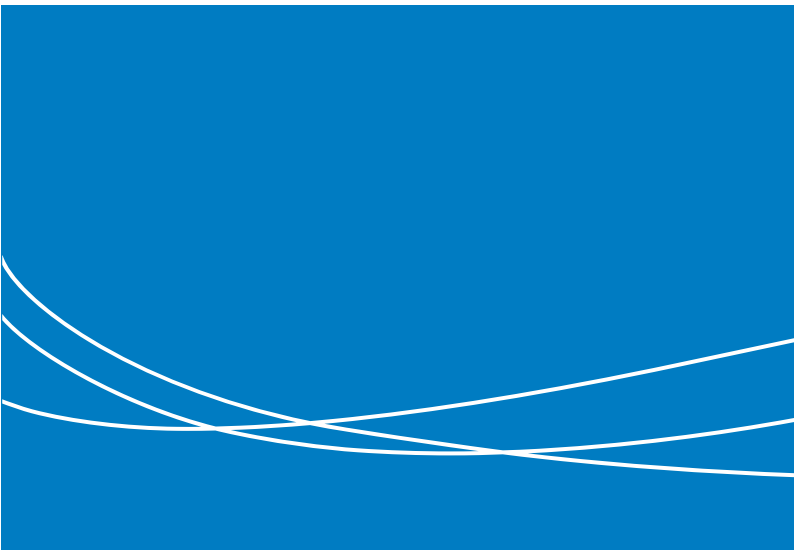
4. Превозени пътници и извършена работа от транспорта

Видове транспорт	2022	2023	2024	2025
Превозени пътници - хиляди				
Общо	593201	624849	682532	751092
Сухопътен транспорт ¹	348402	355001	361919	411860
Воден транспорт ²	214	275	264	179
Въздушен транспорт	2418	2451	1646	1638
Градски електротранспорт	242167	267122	318703	337415
Извършена работа - млн. пкм				
Общо	13688	12714	13466	12046
Сухопътен транспорт ¹	8341	8552	9376	7868
Воден транспорт ²	29	37	35	39
Въздушен транспорт	4062	2698	2173	2085
Градски електротранспорт	1256	1427	1882	2054

¹ Данните се отнасят само за платените пътувания от железопътния и автобусния транспорт.

² Данните са обобщени за речния и морския транспорт.

XX. ТУРИЗЪМ

Места за настаняване

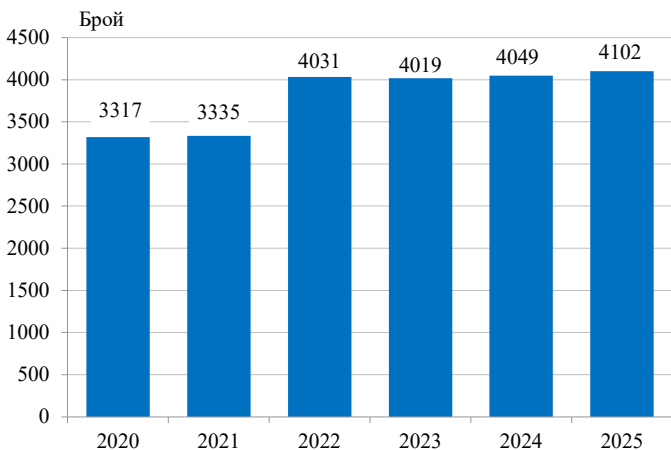
Методологията, която се прилага при статистическото изследване, е в съответствие с Регламент № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на туризма и Регламент № 1051/2011 на Европейската комисия за прилагане на Регламент № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на туризма по отношение на структурата на отчетите за качеството и предаването на данните.

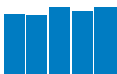
Обект на изучаване са всички категоризирани места за настаняване с 10 и повече легла, функционирали през съответния период - хотели, къмпинги и други места за краткосрочно настаняване (вилни и туристически селища, хостели, къщи за гости, бунгала, почивни домове, хижи, частни квартири и апартаменти и други).

При наблюдението на материалната база на туризма се събират данни за местата за настаняване по видове, реализираните нощувки в тях, пренощуващите лица, приходите от нощувки и други.

През 2025 г. в страната са функционирали 4 102 места за настаняване - хотели, мотели, хижи, къмпинги и други места за краткосрочно настаняване, с 10 и повече легла.

Фиг. 1. Места за настаняване

1. Места за настаняване¹

	2022	2023	2024	2025
Места за настаняване - бр.	4031	4019	4049	4102
Легла - хил. бр.	354.7	359.9	360.6	374.7
Легладенонощия - хил. бр.	68969	72890	73596	77857
Използваемост на легладенонощията - %	35.0	36.9	37.6	37.0
Реализирани нощувки - хил. бр.	24173	26865	27646	28817
в т.ч. от чужди граждани	12887	14554	15058	16083
Приходи от нощувки - млн. лв.	1675.8	2080.2	2402.2	2793.9
Хотели - бр.	2276	2259	2268	2272
Легла - хил. бр.	294.2	299.1	299.6	314.2
Легладенонощия - хил. бр.	58037	61146	62041	65878
Използваемост на легладенонощията - %	38.1	40.1	40.9	40.2
Реализирани нощувки - хил. бр.	22117	24532	25357	26487
в т.ч. от чужди граждани	12557	14200	14752	15772
Приходи от нощувки - млн. лв.	1604.8	1990.5	2305.4	2683.4
Къмпинги - бр.	14	35	34	48
Легла - хил. бр.	1.1	1.6	1.9	2.6
Легладенонощия - хил. бр.	130	324	384	587
Използваемост на легладенонощията - %	53.2	39.6	36.9	26.2
Реализирани нощувки - хил. бр.	69	128	142	154
в т.ч. от чужди граждани	3	9	13	15
Приходи от нощувки - млн. лв.	0.7	2.5	3.3	4.1
Други места за краткосрочно настаняване - бр.	1741	1725	1747	1782
Легла - хил. бр.	59.4	59.2	59.1	57.9
Легладенонощия - хил. бр.	10802	11420	11171	11392
Използваемост на легладенонощията - %	18.4	19.3	19.2	19.1
Реализирани нощувки - хил. бр.	1987	2205	2147	2176
в т.ч. от чужди граждани	327	345	293	296
Приходи от нощувки - млн. лв.	70.3	87.2	93.5	106.4

¹ Функционирали през съответната година.

Реализирани нощувки

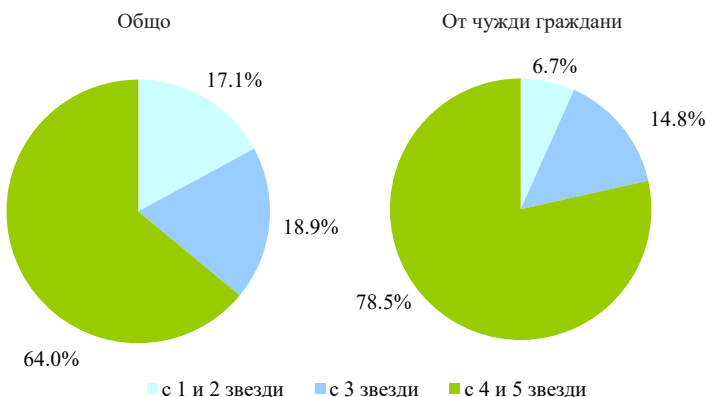
Общият брой на реализираните нощувки в местата за настаняване през 2025 г. в сравнение с 2024 г. се увеличава с 1 170.4 хил. (4.2%) до 28 816.6 хиляди.

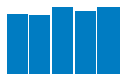
Броят на реализираните нощувки от чужди граждани (16 083.3 хил.) във всички места за настаняване през 2025 г. се увеличава с 6.8% спрямо предходната година.

Почти всички чужди граждани - 98.1%, предпочитат да нощуват в хотели, докато в останалите места за настаняване (къмпинги, хижи и други места за краткосрочно настаняване) са нощували 1.9%.

Структурата на реализираните нощувки от чужди граждани през 2025 г. показва, че най-висок е относителният дял на нощувките в местата за настаняване с четири и пет звезди (78.5%), следван от тези с три звезди (14.8%) и с една и две звезди (6.7%).

Фиг. 2. Структура на реализираните нощувки в местата за настаняване през 2025 г. по категории

2. Реализирани нощувки от чужди граждани в местата за настаняване през 2025 г. по страни и категории

(Брой)

Страни	Общо	Категория на местата за настаняване			
		с 1 и 2 звезди	с 3 звезди	с 4 звезди	с 5 звезди
Общо	16083286	1072706	2380343	9476360	3153877
ЕС	9962403	505676	1248590	6281492	1926645
Австрия	168439	9937	14110	102828	41564
Белгия	132627	8324	11807	83009	29487
Германия	1546170	48431	143281	1035775	318683
Гърция	229044	15680	41450	131505	40409
Дания	140788	12413	16391	89250	22734
Естония	34396	2336	6523	20419	5118
Ирландия	132048	14984	20455	75577	21032
Испания	151437	12104	28886	81717	28730
Италия	208611	16899	51188	103884	36640
Кипър	28135	1301	5256	14948	6630
Латвия	44648	2309	9274	24423	8642
Литва	92946	2528	11388	61375	17655
Люксембург	15829	299	642	10077	4811
Малта	11893	637	2571	6084	2601
Нидерландия	152638	12288	20394	94649	25307
Полша	1431311	46870	197550	965905	220986
Португалия	37582	3601	5991	19632	8358
Румъния	3558713	200048	378503	2180904	799258
Словакия	283775	13373	55879	179215	35308
Словения	25060	4199	7270	10170	3421
Унгария	202105	15829	43709	121056	21511
Финландия	61651	10107	9441	33023	9080
Франция	240637	17039	26792	149990	46816
Хърватия	30284	2379	6347	15690	5868
Чехия	911275	19412	120421	621084	150358
Швеция	90361	12349	13071	49303	15638
Други европейски страни	4141138	430843	832987	2196964	680344
Норвегия	176140	28492	25520	90319	31809
Обединено кралство	1264687	161311	129394	730297	243685
Република Северна Македония	149127	8898	23039	92098	25092
Руска федерация	76604	6657	14797	34790	20360
Сърбия	189685	19233	42529	105585	22338
Турция	485341	54332	66102	176476	188431
Украйна	1748255	147959	524593	944275	131428
Швейцария	51299	3961	7013	23124	17201
Други страни	878382	41142	66680	396829	373731
Израел	695877	29349	44500	326237	295791
Съединени американски щати	165875	9975	19455	62782	73663
Япония	16630	1818	2725	7810	4277
Останал свят	1101363	95045	232086	601075	173157

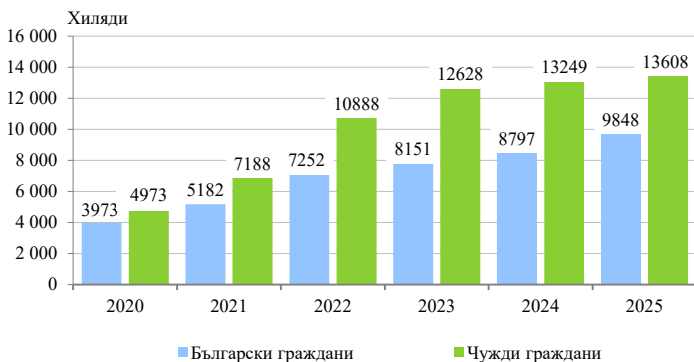
Пътувания на български граждани в чужбина и посещения на чужди граждани в България

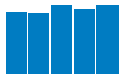
Статистическите данни за пътуванията на български граждани в чужбина и посещенията на чужди граждани в България са разработени на основата на месечна информация, получавана от Министерството на вътрешните работи, и извадково изследване на Националния статистически институт сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Пътуванията на български граждани в чужбина през 2025 г. са 9 848.2 хил., което е увеличение с 12.0% в сравнение с 2024 година.

През 2025 г. посещенията на чужди граждани в България са 13 608.2 хил., като с други цели са 45.0% от тях, с цел почивка и екскурзия - 44.4%, и със служебна цел - 10.6%. В сравнение с предходната година посещенията на чужди граждани в България се увеличават с 2.7%.

Фиг. 3. Пътувания на български граждани в чужбина и посещения на чужди граждани в България

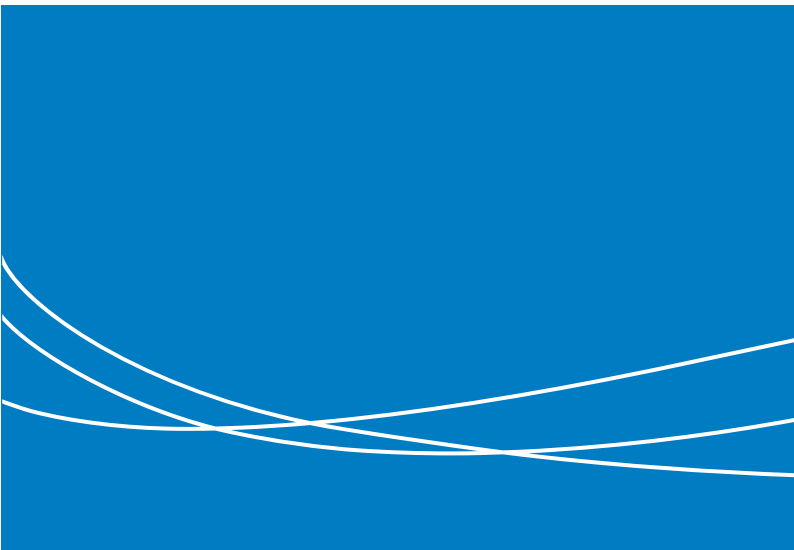

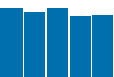
3. Пътувания на български граждани в чужбина и посещения на чужди граждани в България по страни

(Брой)

Страни	Пътувания на български граждани в чужбина		Посещения на чужди граждани в България	
	2024	2025	2024	2025
Общо	8796793	9848159	13249456	13608246
ЕС	4968473	5626753	6697390	7576235
Австрия	284551	314513	198267	230866
Белгия	123036	142905	136887	144684
Германия	524294	571799	920368	1018269
Гърция	1982330	2242450	1190898	1355194
Дания	31722	34693	47792	57927
Ирландия	13200	14256	52976	62146
Испания	202737	223408	116087	150608
Италия	287729	329530	180958	217214
Кипър	8976	9657	27930	29211
Малта	12505	12245	6224	8350
Нидерландия	89932	100843	197520	220768
Полша	74515	85681	477751	523632
Португалия	21150	21959	23016	25480
Румъния	755820	920878	2332357	2622595
Словакия	35210	37254	78767	84032
Словения	27817	34506	16975	24065
Унгария	66401	77348	98449	121508
Финландия	7025	6858	25292	27895
Франция	219469	226268	197888	231963
Хърватия	50318	55213	34003	39741
Чехия	120613	130883	206202	243576
Швеция	17202	18731	64819	62109
Други страни от ЕС	11921	14875	65964	74402
Други европейски страни	3645078	4012020	5271630	5014328
Норвегия	11744	10701	49662	49545
Обединено кралство	202558	224587	398267	343444
Република Северна Македония	294181	344172	406199	418293
Руска федерация	4960	9588	85035	73787
Сърбия	685986	730762	728980	751231
Турция	2413396	2653249	2286711	2424392
Украйна	2608	3537	1278753	913887
Швейцария	29645	35424	38023	39749
Други страни	19480	19829	261673	276584
Израел	1210	1744	163653	219067
Канада	5296	5434	15106	8412
Съединени американски щати	12974	12651	82914	49105
Останал свят	163762	189557	1018763	741099

XXI. ГОРСКО СТОПАНСТВО

Обща горска площ

Общата горска площ включва залесени площи, земи за залесяване и недървопроизводителни земи.

Широколистните високостеблени гори включват дървесни видове, които се стопанисват по начин, запазващ семенния им произход, със съчетаване на естествено и изкуствено възобновяване.

Широколистните нискостеблени гори включват същите дървесни видове като широколистните високостеблени, но имат издънков произход (израстват от издънки) и се стопанисват по начин, запазващ тяхното биологично разнообразие и издънково възпроизводство (в т.ч. насажденията от бяла акация).

Залесена горска площ е тази, която е обрасла или засадена с горски дървета и храсти. Включва естествени насаждения, редини и склопени, несклопени и изредени култури.

Данните за извършеното залесяване са установени при инвентаризацията на горските култури.

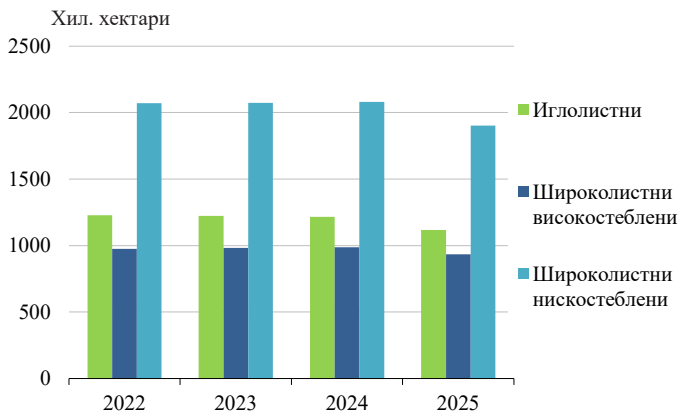
Залесяване в зрели невъзобновени гори е извършване на залесителни мероприятия в зрели гори (на възраст за главна сеч), при които естественото възобновяване е незадоволително.

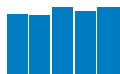
Попълване на редини е залесяването на площи с малък брой дървета на единица площ (редини).

Попълване на култури е залесяване в изкуствено създадени гори до 3-годишна възраст за възстановяване на изсъхналите (загубените) фиданки.

Под отглеждане на културите се разбира извършване на мероприятия при култури до 3-годишна възраст, подобряващи растежа и устойчивостта на културата (изсичане на издънки, окопаване, премахване на конкурентна растителност и други).

Фиг. 1. Обща горска площ по видове гори

1. Горска площ¹

(Хил. хектари)

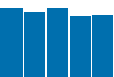
	2022	2023	2024	2025
Площ по видове гори	4273	4280	4283	3955
Иглолистни	1229	1224	1217	1117
Широколистни	3044	3056	3066	2838
Високостеблени	974	982	986	935
Нискостеблени	2070	2074	2080	1903
В т.ч. залесена горска площ²	3926	3936	3939	3613
Иглолистни	1113	1109	1102	1003
Широколистни	2813	2827	2837	2610
Високостеблени	915	923	928	877
Нискостеблени	1898	1904	1909	1734

¹Източник: Изпълнителна агенция по горите.²С площта на клека.2. Лесокултурни дейности¹

(Хектари)

	2022	2023	2024	2025
Подготовка на почвата за залесяване	2420	1743	964	416
Залесяване	1179	1711	905	590
Ново залесяване	654	783	449	349
В зрели невъзобновени насаждения	587	879	433	234
Попълване на редини	32	46	20	12
Създаване на интензивни култури	418	643	271	216
Попълване на култури	760	955	703	808
Отглеждане на култури	9968	10964	9823	5676

¹Източник: Изпълнителна агенция по горите.

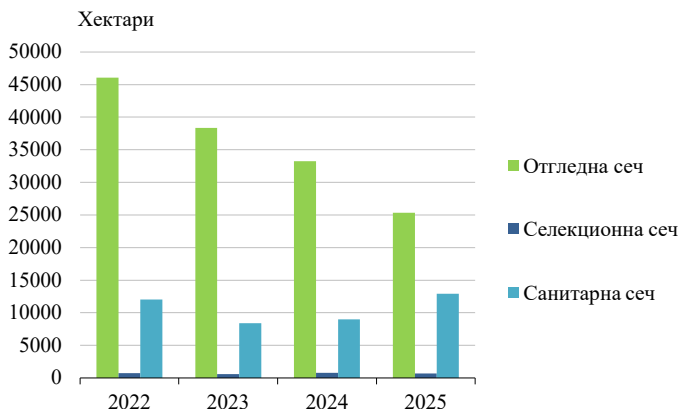
Стопанисване на горите

Отгледна сеч е сечта в млади и средновъзрастни насаждения с оглед регулиране на техния видов състав, подобряване на растежните условия и качествата на произвежданата дървесина.

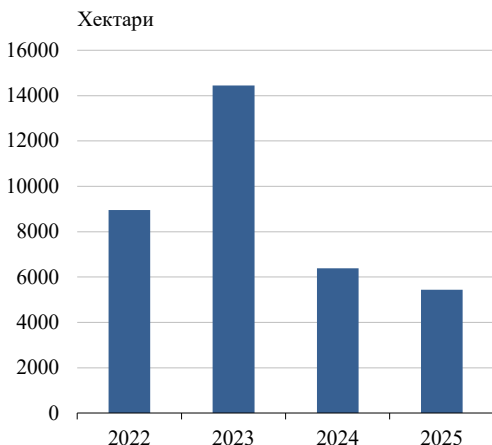
Санитарна сеч е изсичане на сухи, ветроломни или снеголомни дървета и храсти с цел предпазване на насажденията от каламитети и заболявания.

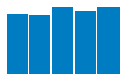
Подпомагане на естественото възобновяване е провеждане на мероприятия, улесняващи естественото възпроизводство на горите - семенно или издънково.

Фиг. 2. Площ с проведена сеч по видове

Фиг. 3. Подпомагане на естественото възобновяване на гори

3. Стопанисване на горите¹

(Хектари)

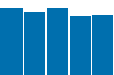
	2022	2023	2024	2025
Отгледна сеч	46085	38351	33247	25336
Иглолистни	21109	17172	16257	11147
Широколистни високостеблени	15583	13938	10978	8144
Издънкови	9393	7241	6012	6045
Селекционна сеч	735	572	809	671
Иглолистни	342	202	270	191
Широколистни високостеблени	315	271	430	378
Издънкови	78	99	109	102
Санитарна сеч	12036	8414	8963	12919
Иглолистни	9301	6071	7025	10983
Широколистни високостеблени	1192	941	694	1171
Издънкови	1543	1402	1244	765
Кастрене	1203	1860	1117	514
Подпомагане на естественото възобновяване	8956	14446	6383	5443
в т.ч. изсичане на подлес	4808	8554	4105	3714
Маркиран лесосечен фонд	124819	115885	115014	110386
Иглолистни	50332	45017	51650	49783
Широколистни високостеблени	30059	26883	26360	24086
Издънкови	44428	43985	37004	36517

4. Горско семепроизводство¹

(Килограми)

	2022	2023	2024	2025
Бране на иглолистни шишарки	4553	1224	4600	2620
Събиране и добив на семена	50531	47921	40643	15987
Иглолистни видове	1480	4844	16	483
Широколистни видове	49051	43077	40627	15504
от тях дъбов жълъд	47089	42479	32645	15401

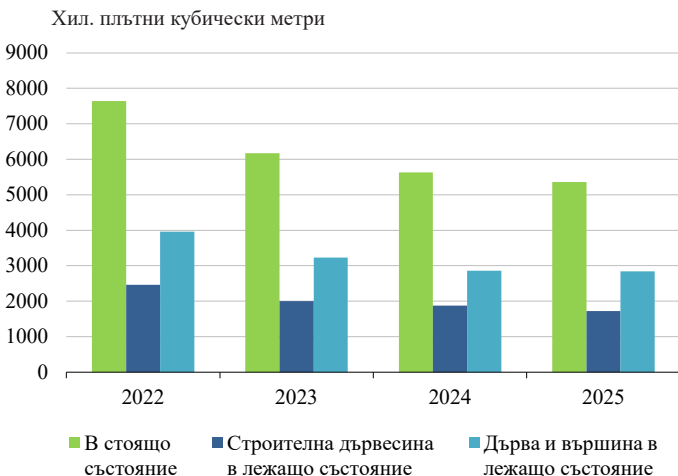
¹ Източник: Изпълнителна агенция по горите.

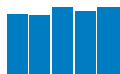

Добита дървесина

Данните включват общо добитата дървесина: от промишлен дърводобив, за местното население, суха и паднала маса и дървесина от изведени санитарни сечи в държавни, общински и частни гори.

Фиг. 4. Добита дървесина

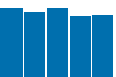

5. Добита дървесина по видове гори¹

(Хил. плътни кубически метри)

	2022	2023	2024	2025
	Общо			
В стоящо (на корен) състояние	7644	6176	5626	5363
В лежащо (отсечено) състояние	6416	5234	4736	4563
Строителна дървесина	2459	2004	1873	1725
Дърва и вършина	3957	3230	2861	2837
	Иглолистни			
В стоящо (на корен) състояние	3520	2807	2758	2557
В лежащо (отсечено) състояние	2798	2262	2224	2086
Строителна дървесина	1699	1379	1336	1234
Дърва и вършина	1099	883	887	851
	Широколистни			
В стоящо (на корен) състояние	4124	3369	2868	2806
В лежащо (отсечено) състояние	3618	2972	2512	2477
Строителна дървесина	760	625	537	491
Дърва и вършина	2858	2347	1974	1986
Високостеблен бук				
В стоящо (на корен) състояние	795	656	593	547
В лежащо (отсечено) състояние	687	571	511	477
Строителна дървесина	149	120	104	88
Дърва и вършина	537	451	406	389
Високостеблен дъб				
В стоящо (на корен) състояние	185	139	130	117
В лежащо (отсечено) състояние	160	122	113	105
Строителна дървесина	32	26	21	17
Дърва и вършина	128	96	92	88
Други широколистни високостеблени				
В стоящо (на корен) състояние	645	593	515	518
В лежащо (отсечено) състояние	563	518	452	461
Строителна дървесина	246	209	193	194
Дърва и вършина	317	309	258	267
Нискостеблени				
В стоящо (на корен) състояние	2497	1980	1629	1622
В лежащо (отсечено) състояние	2207	1758	1434	1431
Строителна дървесина	331	269	217	190
Дърва и вършина	1875	1489	1217	1241

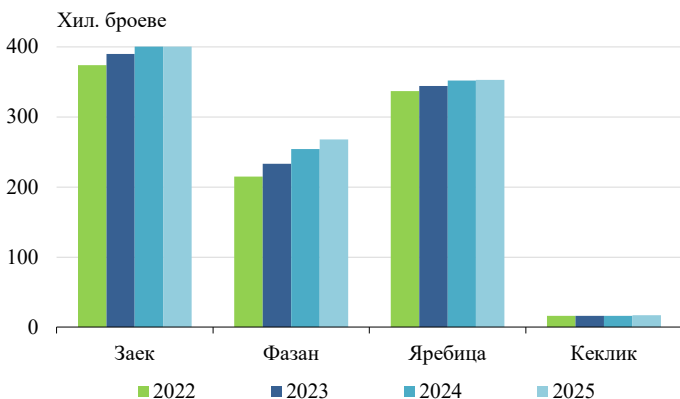
¹ Източник: Изпълнителна агенция по горите.

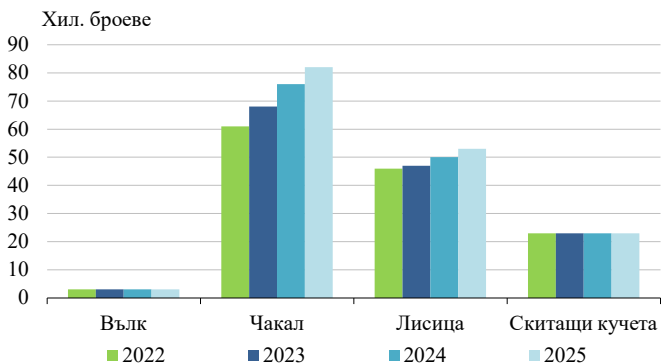
Дивеч

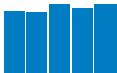
Броят на видовете дивеч в България се установява ежегодно чрез таксация, която се извършва в държавните ловностопански райони, стопанисвани от държавните горски и ловни стопанства, и в предоставените ловностопански райони, стопанисвани от ловните сдружения. Таксацията представлява преброяване на дивеча по вид, пол, възраст и брой на определена територия на дивечопригодната площ. Тя се извършва с помощта на таксационни формуляри, които се попълват за съответния район от стопанисващите дивеча. В Изпълнителната агенция по горите се води регистър на национално ниво за извършената пролетна таксация по години.

Фиг. 5. Дребен дивеч

Фиг. 6. Хищници

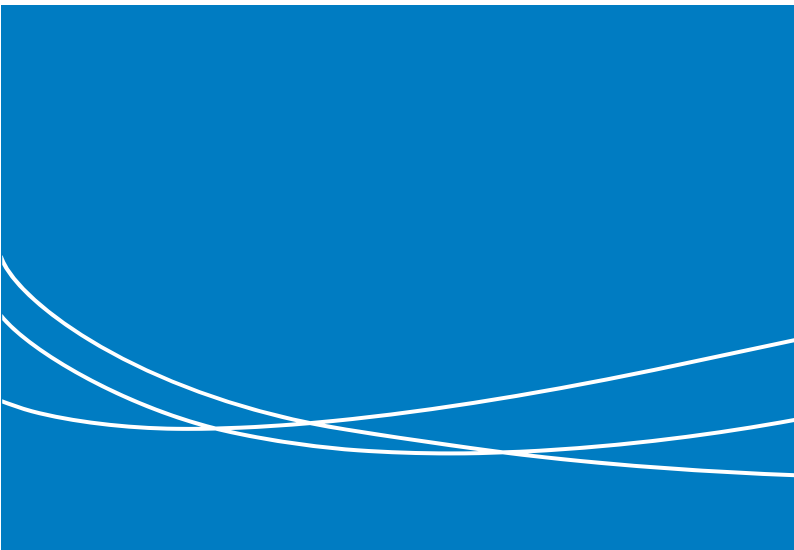
6. Дивеч¹

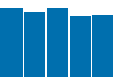
(Брой)

	2022	2023	2024	2025
	Едър дивеч			
Благороден елен	35121	38434	41443	43707
Елен лопатар	11589	12141	12812	13151
Сърна	130755	134976	142085	147349
Дива свиня	43654	47122	58303	64857
Дива коза	3319	3689	3948	4296
Муфлон	4256	4511	4705	4853
Мечка	1086	1206	1324	1426
Тибетски як	16	17	18	17
Зубър	67	72	80	102
Глухар	3709	3974	4064	4070
	Дребен дивеч			
Заек	374148	390121	418539	431282
Фазан	215662	233684	254093	268923
Яребица	337961	344290	352370	353770
Кеклик	16165	16070	16707	17096
	Хищници			
Вълк	3082	3001	3058	3219
Чакал	61804	68279	76645	82198
Лисица	46477	47129	50686	53004
Скитащи кучета	23299	23355	23960	23960

¹Източник: Изпълнителна агенция по горите.

XXII. СЕЛСКО СТОПАНСТВО

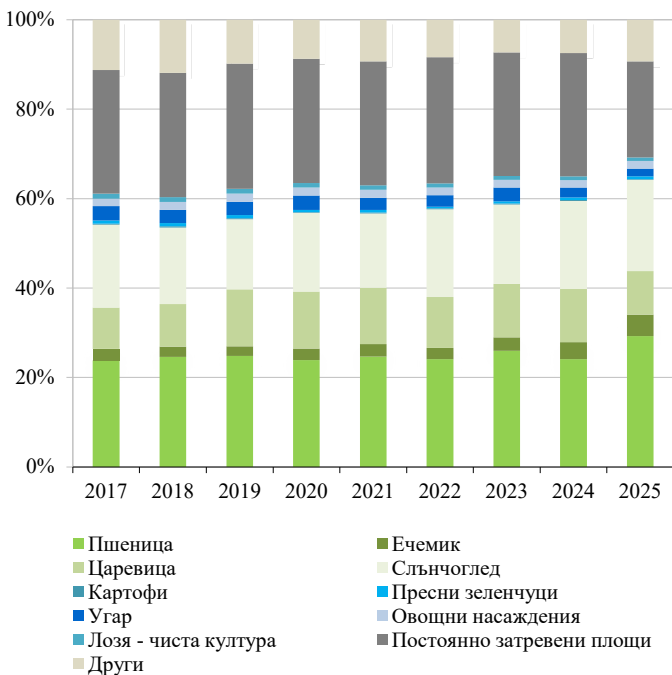
Използвана земеделска площ и обработваема земя

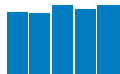
Икономическите сметки за селското стопанство (данни на НСИ) са сателитни на националните сметки.

Продукцията от отрасъл „Селско стопанство“ представлява стойността на всички произведени стоки и услуги от единиците със селскостопанска дейност, в т.ч. и от домакинствата. Данните се отнасят за крайната продукция, която не включва вътрешния оборот (стоките и услугите, произведени и потребени в самото стопанство през отчетния период). От 2007 г. информацията включва и финансовото подпомагане от националния бюджет и бюджета на ЕС.

Основна цел на разработването на икономическите сметки е изчисляването на нетния предприемачески доход, който дава представа за състоянието и тенденциите в развитието на отрасъл „Селско стопанство“.

Фиг. 1. Структура на използваната земеделска площ

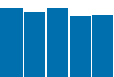

1. Обработваема земя и използвана земеделска площ^{1,2}

(Хектари)

	2022	2023	2024	2025
Обработваема земя	3455143	3472814	3478885	3467614
Пшеница	1207969	1301482	1207279	1341281
Ечемик	127270	151880	190649	220807
Ръж и тритикале	31327	42042	29323	35908
Овес	13632	15210	24710	29447
Царевица	572048	595560	595092	444946
Други житни	14549	19930	18123	31618
Слънчоглед	985591	892956	984895	933436
Тютюн	3207	2502	2399	3400
Други маслодайни култури	146800	86532	68744	111632
Други индустриални култури	48837	45574	51575	44428
Картофи	10285	8948	8301	8239
Фасул, грах и други варива	22198	14934	28757	26879
Пресни зеленчуци	21206	23681	28293	30887
Окопни и други едногодишни фуражи	5940	8528	16693	14305
Ливади засети с бобови	104618	103168	104847	105587
Ливади засети с житни	5010	4402	4399	5220
Угар	132752	153480	112700	77384
Оранжерии	1904	2006	2105	2210
Използвана земеделска площ	5022062	5002992	5014053	4582079
Семейни градини	13332	12739	12730	11138
Овощни насаждения	83572	82561	83281	79671
Лозя - чиста култура	47551	46948	46258	36209
Смесени трайни насаждения	6310	6016	5918	4287
Разсадници	1907	1506	1508	1509
Общо трайни насаждения	139341	137031	136966	121676
Постоянно затревени площи и ливади - овощни градини	1414246	1380408	1385473	981651
Площ със селскостопанско предназначение	5226087	5208482	5215876	4775137

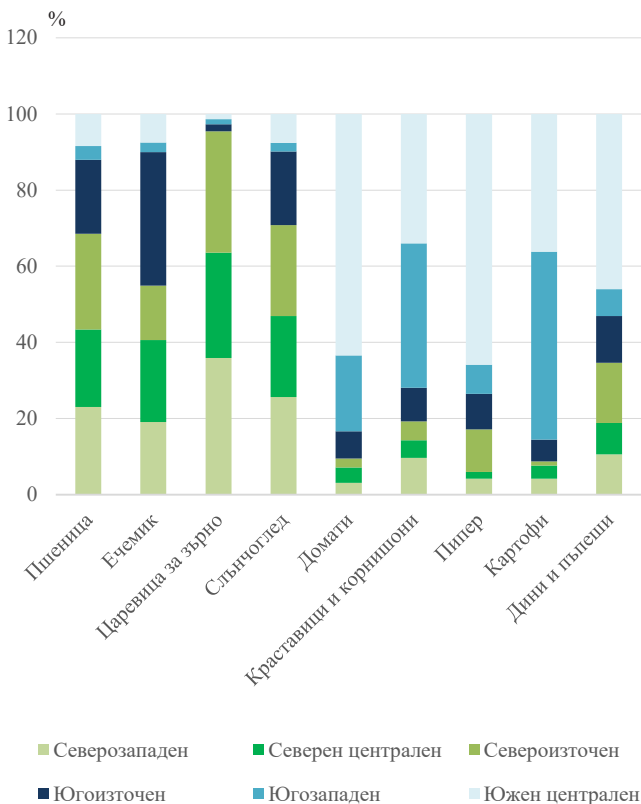
¹ Източник: Министерство на земеделието и храните.² Данните са от наблюдението за заетостта и използването на територията на България (БАНСИК).

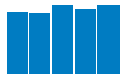

Производство от земеделски култури

Данните за площи, производството и средни добиви от земеделски култури са резултат от специализираните наблюдения за определяне на добивите през 2025 година. Анкетите се провеждат през ноември, чрез интервюиране на земеделски стопани. В общото производство на зеленчуците се включва производството от открити площи и оранжерии.

Фиг. 2. Структура на производството на основни култури през 2025 г. по статистически райони

2. Реколтирани площи, производство и средни добиви от основни земеделски култури¹

Култури	Реколтирани площи - ха		Производство - хил. т		Средни добиви - кг/ха	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Пшеница	1194507	1273260	6846	7353	5731	5775
Ечемик	196376	196188	1052	1064	5360	5422
Царевица за зърно	503025	382022	1598	993	3177	2599
Слънчоглед	929145	942414	1609	1571	1732	1667

3. Площи, производство и средни добиви от зеленчукови култури, картофи, дини и пъпеши¹

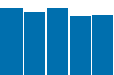
Култури	Площи ² - ха		Производство ³ - т		Средни добиви ⁴ - кг/ха	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Домати	2912	2312	128144	105235	24411	25611
Краставици и корнишони	479	755	54450	54632	18795	18903
Пипер	2697	2412	57169	49800	19133	18728
Картофи	6770	6796	113935	94029	16829	13833
Дини и пъпеши	9425	8669	160505	128897	17030	14869

¹ Източник: Министерство на земеделието и храните.

² Реколтирани площи, без площта на оранжериите.

³ Вкл. оранжерийното производство (за 2024 г. и 2025 г. производството на пъпеши е само от открити площи).

⁴ Средните добиви са без оранжерийните.

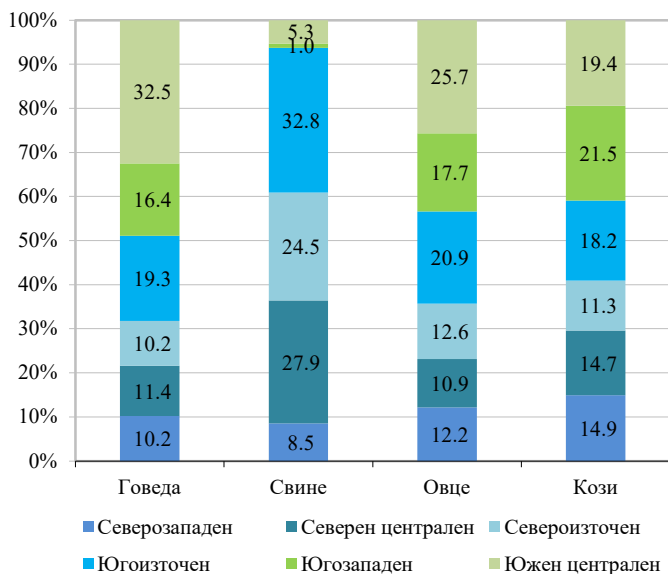

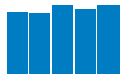
Селскостопански животни и птици

Информацията за броя на селскостопанските животни в България е в резултат на проведена специализирана анкета. Получени са статистически данни за броя на селскостопанските животни по видове и категории, количеството произведено мляко и реализацията му по направления, продадените и закланите животни в стопанствата и основна информация за структурата на животновъдството. Анкетата е осъществена чрез интервю с ръководителите на животновъдните стопанства.

Информацията за броя на птиците и за производството на продукти от тях е получена от специализирана анкета за птицевъдството. Изчерпателно се анкетираят всички големи птицевъдни стопанства. Получените резултати се допълват с информация за малките птицевъдни структури, получена от дребни животновъдни стопанства, определени чрез извадка.

Фиг 3. Структура на животновъдството по статистически райони към 1.11.2025 г.

4. Селскостопански животни по вид към 1.11.¹

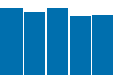
(Хил. броеве)

Видове животни	2022	2023	2024	2025
Говеда	559.5	553.4	538.5	542.2
в т.ч. крави	361.5	355.6	338.6	346.0
Биволи	20.3	20.9	20.0	20.8
в т.ч. биволици	14.8	15.3	14.6	16.0
Свине	601.7	724.7	700.8	718.2
в т.ч. основни свине-майки	49.8	54.0	47.5	56.1
Овце	1096.4	1072.8	1020.9	968.8
в т.ч. овце-майки	928.9	901.2	867.1	816.9
Кози	184.0	175.0	150.0	145.4
в т.ч. кози-майки	156.3	145.3	127.8	121.5
Птици - общо	15507.0	14522.0	13559.4	16667.6
в т.ч. кокошки носачки и ярки	7139.0	6583.1	6742.7	7826.8

5. Стопанства и селскостопански животни по вид към 1.11.2025 г.¹

	Стопанства - хил. бр.	Селскостопански животни	
		хил. бр.	средно на едно стопанство - бр.
Говеда	13.6	542.2	39.9
в това число:			
Крави	13.0	346.0	26.6
Телета до 1 година	8.0	103.1	12.9
Биволи	0.4	20.8	52.0
в т.ч. биволици	0.4	16.0	40.0
Свине	0.5	718.2	1436.4
в т.ч. свине-майки	0.2	56.1	280.5
Овце	9.5	968.8	102.0
в т.ч. овце-майки	9.4	816.9	86.9
Кози	3.1	145.4	46.9
в т.ч. кози-майки	3.1	121.5	39.2

¹ Източник: Министерство на земеделието и храните.

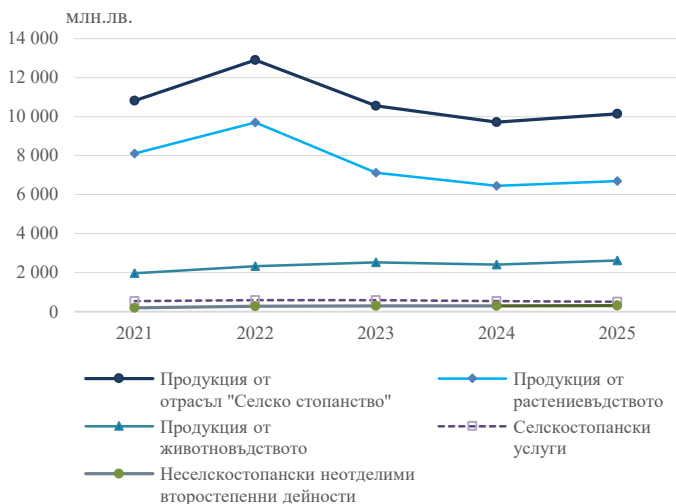
Икономически сметки за селското стопанство

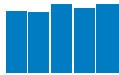
Икономическите сметки за селското стопанство (данни на НСИ) са сателитни на националните сметки.

Продукцията от отрасъл „Селско стопанство“ представлява стойността на всички произведени стоки и услуги от единиците със селскостопанска дейност, в т.ч. и от домакинствата. Данните се отнасят за крайната продукция, която не включва вътрешния оборот (стоките и услугите, произведени и потребени в самото стопанство през отчетния период). От 2007 г. информацията включва и финансовото подпомагане от националния бюджет и бюджета на ЕС.

Основна цел на разработването на икономическите сметки е изчисляването на нетния предприемачески доход, който дава представа за състоянието и тенденциите в развитието на отрасъл „Селско стопанство“.

Фиг. 4. Структура на крайната продукция по текущи цени

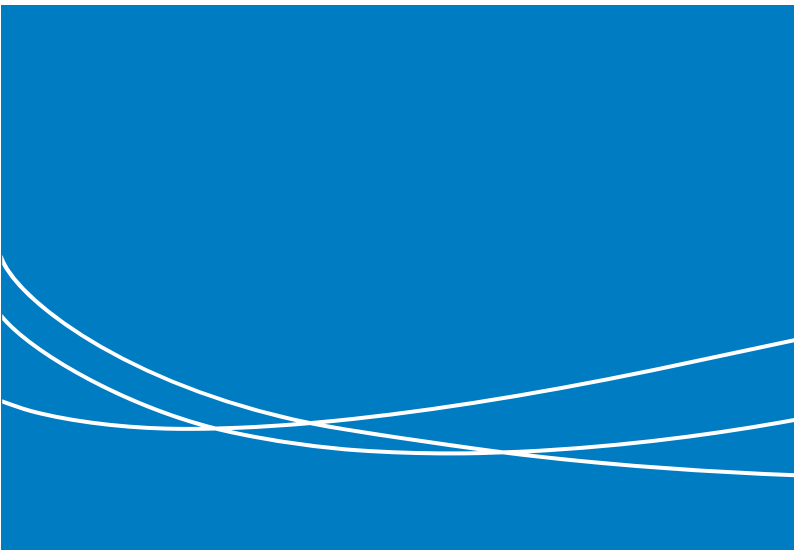

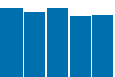
6. Икономически сметки за селското стопанство - крайна продукция по текущи цени

(Млн. левове)

Показатели	2021	2022	2023	2024	2025
Зърнени култури	4429.3	5485.4	4104.0	3411.5	3455.8
Технически култури	2578.2	2971.0	1783.8	1758.0	1983.2
Фуражни култури	172.1	205.5	221.4	198.8	226.8
Зеленчуци	405.4	512.5	532.6	559.2	595.5
Картофи	84.4	97.7	75.6	75.2	62.8
Плодове	361.2	386.4	355.4	391.9	317.5
Вино	.	.	.	.	.
Други растениевъдни култури	34.4	41.3	51.7	53.0	59.4
Продукция от растениевъдството	8110.2	9699.8	7124.5	6447.6	6701.0
Селскостопански животни	966.1	1151.0	1362.5	1331.5	1337.4
Продукти от животновъдството	996.5	1182.6	1172.7	1082.5	1285.2
Продукция от животновъдството	1962.6	2333.6	2535.2	2414.0	2622.6
Селскостопански стоки	10072.8	12033.4	9659.7	8861.6	9323.6
Селскостопански услуги	546.3	595.3	595.7	547.8	506.6
Продукция от селското стопанство	10619.1	12628.7	10255.4	9409.4	9830.2
Неселскостопански неотделими второстепенни дейности	202.3	273.2	299.0	298.1	311.3
Продукция от отрасъл „Селско стопанство“	10821.4	12901.9	10554.4	9707.5	10141.5
Междинно потребление	5612.8	6988.7	6337.4	5700.8	5656.3
Брутна добавена стойност по базисни цени	5208.6	5913.2	4217.0	4006.7	4485.2
Потребление на основен капитал	981.7	1124.4	1232.2	1304.5	1350.3
Нетна добавена стойност по базисни цени	4225.7	4788.8	2984.8	2702.2	3134.9
Доход по фактори	6160.8	7183.6	5246.5	5150.2	5059.0
Нетен опериращ излишък (смесен доход)	4949.6	5790.4	3611.6	3336.7	3185.0
Нетен предприемачески доход	3274.9	3239.2	974.7	924.1	1102.0

XXIII. ОКОЛНА СРЕДА

Статистиката на околната среда предоставя информация за състоянието и промените в условията на околната среда и въздействието на човешките дейности върху нея, както и информация за социалните действия и икономическите мерки, които обществото предприема, за да избегне или смекчи това въздействие и да възстанови и поддържа капацитета ѝ.

Сметките за околната среда са статистическа система, обединяваща икономическа и екологична информация в обща рамка, за измерване на приноса на околната среда към икономиката и въздействието на икономиката върху околната среда. Те организират данни за околната среда от много области, използвайки същите концепции и терминология като националните сметки. В този смисъл те се явяват сателитни сметки към националните сметки, чрез които могат да бъдат подложени на анализ и оценка различни аспекти на икономиката.

Емисии във въздуха

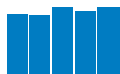
Емисия представлява изпускането на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух.

Емисиите във въздуха са пряк резултат от стопанската активност в страната. Размерът на емитираните вредни вещества зависи както от количеството на употребените горива и произведената продукция, така и от равнището на използваните технологии.

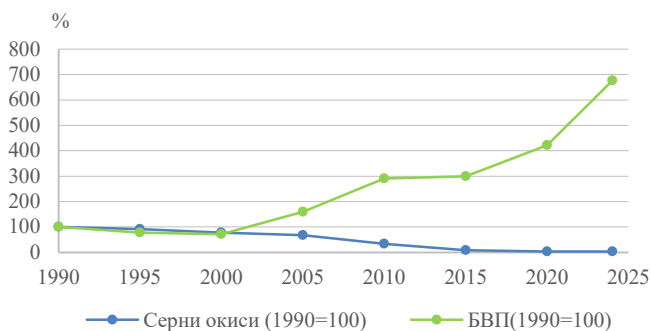
Емисиите на вредни вещества във въздуха за територията на страната са изчислени въз основа на данни от специализирано статистическо изследване на Националния статистически институт и информация от Изпълнителната агенция по околна среда към Министерството на околната среда и водите. Емисиите са определени по изчислителен метод на базата на следните показатели: консумирано гориво, съдържание на сяра, топлотворна способност, количество произведена продукция и вложени суровини, както и емисионни фактори за съответните замърсители.

Най-общата характеристика на връзката „икономика - околна среда“ се съдържа в показателя „емисия на единица брутен вътрешен продукт“. Отнесени към произведения БВП, емисиите характеризират неговата ресурсоемкост (енергоемкост) и структура. Големият разход на енергия за производството на единица БВП се съпътства и с големи емисии на единица БВП и обратното.

На следващата фигура е представена тенденцията на емисиите на серен диоксид и тренда на БВП (в долари по текущи цени).

Фиг. 1. Емисии на серен диоксид и БВП

1. Емисии във въздуха^{1,2}

(Хил. тонове)

	Серни окиси	Азотни окиси	Неметанови летливи органични съединения	Метан	Въглероден окис	Въглероден двуокис	Двуазотен окис	Амоняк	Фини прахови частици до 2.5µm	Фини прахови частици до 10µm
2020										
Общо	48	90	72	234	236	36629	16	57	31	49
Индустриални горивни процеси	39	22	1	3	8	22131	0	0	1	2
Производствени процеси	6	4	30	38	18	4152	0	1	2	8
Други източници ³	4	64	41	194	210	10345	16	56	28	39
2021										
Общо	60	93	72	235	233	42433	16	62	30	46
Индустриални горивни процеси	49	27	1	3	12	26998	1	0	2	2
Производствени процеси	5	4	33	42	20	4323	0	1	2	7
Други източници ³	5	61	38	189	202	11112	15	61	26	36
2022										
Общо	69	95	73	234	196	46995	16	63	26	40
Индустриални горивни процеси	60	31	1	4	12	31696	1	0	2	3
Производствени процеси	6	5	38	48	19	4620	0	1	2	5
Други източници ³	2	59	34	182	165	10679	15	61	21	32
2023										
Общо	44	88	67	218	176	34575	16	53	23	38
Индустриални горивни процеси	37	21	1	3	10	19947	0	0	2	2
Производствени процеси	6	5	33	35	17	3894	0	1	2	6
Други източници ³	1	62	33	180	149	10734	16	52	19	30
2024										
Общо	42	87	63	209	156	32830	16	52	19	34
Индустриални горивни процеси	34	18	1	2	10	17523	0	0	1	2
Производствени процеси	7	5	33	30	19	3989	0	1	2	6
Други източници ³	1	64	29	176	127	11318	15	51	15	26

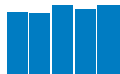
¹ Поради извършени закръглени някои числа превишават или не изчерпват съставните им.² Съгласно последното издание на ръководството на ЕМЕР/EEA Guidebook 2023 и IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories.³ Включени са данни за емисиите от автотранспорта, селското стопанство, бит и услуги.

Въз основа на данните за изчислените емисии, данни от Националните инвентаризации на емисиите и от други статистически изследвания и административни източници се изготвят и докладват Сметките за емисии във въздуха към Евростат, при спазване на принципа за резидентност, в изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 691/2011.

1.1. Сметки за емисии във въздуха¹

(Хиляди тонове)

	Въглероден диоксид	Въглероден диоксид от биомаса	Диазотен оксид	Метан	Хидрофлуоровъглероди	Перфлуорирани въглеродороди	Серен хексафлуорид, Азотен трифлуорид	Азотни оксиди	Неметанови летливи органични съединения	Серни оксиди	Амоняк	Прахови частици до 2.5µm	Прахови частици до 10µm	Въглероден оксид
2020														
Общо емисии във въздуха за страната на резидентен принцип	38098	8487	16	228	767	.	20	93	71	48	62	31	48	233
Общо емисии във въздуха от индустрията	35340	4402	15	211	488	.	20	84	34	45	57	6	22	62
Емисии във въздуха от домакинства	2758	4085	1	17	279	.	.	9	38	4	5	25	26	171
2021														
Общо емисии във въздуха за страната на резидентен принцип	44216	9378	16	235	763	.	23	103	73	60	62	30	46	236
Общо емисии във въздуха от индустрията	41171	5759	15	219	486	.	23	94	36	55	58	7	22	70
Емисии във въздуха от домакинства	3045	3619	1	16	278	.	.	9	36	5	4	23	24	166
2022														
Общо емисии във въздуха за страната на резидентен принцип	48784	8545	16	234	676	.	24	103	73	69	63	26	41	198
Общо емисии във въздуха от индустрията	43668	5322	15	222	430	.	24	87	38	67	59	7	20	54
Емисии във въздуха от домакинства	5116	3224	1	12	246	.	.	16	36	2	4	19	21	144

1.1. Сметки за емисии във въздуха^{1,2}

	Въглероден диоксид	Въглероден диоксид от биомаса	Диазотен оксид	Метан	Хидрофлуорировъглероди	Перфлуорирани въглеродороди	Серен хексафлуорид, Азотен трифлуорид	Азотни оксиди	Неметанови летливи органични съединения	Серни оксиди	Амоняк	Прахови частици до 2.5µm	Прахови частици до 10µm	Въглероден оксид
2023														
Общо емисии във въздуха за страната на резидентен принцип	36053	7373	16	214	631	.	20	90	66	44	61	23	36	173
Общо емисии във въздуха от индустрията	30848	4409	15	204	402	.	20	74	34	43	58	6	18	49
Емисии във въздуха от домакинства	5205	2963	1	10	230	.	.	16	32	1	3	17	18	125

¹ Поради извършени закръглени някои числа превишават или не изчерпват съставните им.² Съгласно НСП данните за 2024 г. ще бъдат публикувани на интернет страницата на НСИ на 19 декември 2026 година.

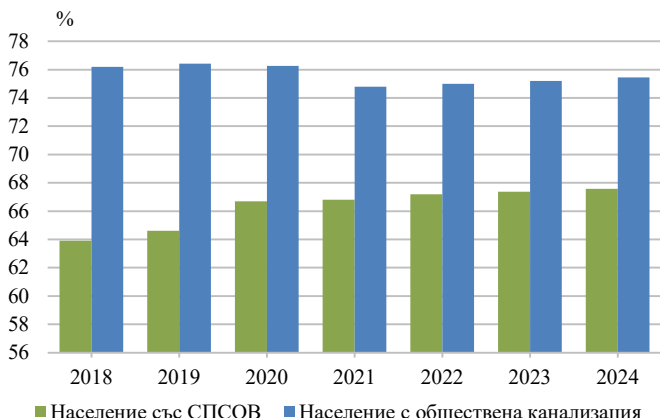
Води

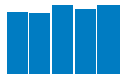
Статистиката на водите предоставя информация за отделните части на водния цикъл в количествен аспект (водовземане, използване, отпадъчни води), водната инфраструктура, пречиствателните станции за питейни води, селищните пречиствателни станции за отпадъчни води (СПСОВ). Обхватът на статистиката на водите включва дружествата предоставящи услуги по доставка и отвеждане на води (ВиК, оператори на СПСОВ и напоителни системи) и ползватели на вода.

Данните за водите са получени въз основа на годишните статистически изследвания „Обществено водоснабдяване, канализация и пречистване“ и „Водоснабдяване чрез напоителни системи“, които са изчерпателни, и „Водопотребление“, обхващащо стопански субекти, ползващи над 36 хил. куб. м вода/год., и над 20 хил. куб. м вода/год. за напояване на земеделски площи, животновъдство и промишлени цели (вкл. охлаждане). Не се наблюдава водовземането от физически лица. Представените резултати са изчислени на базата на отчетените статистически данни, пропорции и оценки. Методологията ползва и принципи от Ръководството за събиране на данни за водите за Обединения въпросник на ОИСР/Евростат „Вътрешни води“.

Делът на населението с услуги по отвеждане и пречистване на отпадъчни води дава общ преглед за развитието на инфраструктурата и опазването на околната среда.

Фиг. 2. Основни показатели за водните услуги на населението

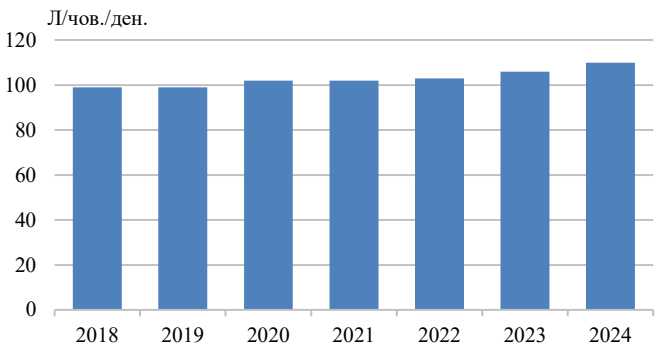
2. Иззета, използвана и отпадъчна вода

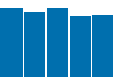
(Млн. куб. м/г.)

	2020	2021	2022	2023	2024
Иззета прясна вода - бруто	5077	5294	5519	5336	5087
Повърхностни водоизточници	4515	4755	4969	4790	4529
в т.ч. от язовири	1686	1947	2135	1881	1704
Подземни водоизточници	561	539	551	546	558
Иззета непрясна вода	36	151	18	1	1
Използвана вода по икономически дейности - общо	4310	4586	4668	4468	4239
Селско и горско стопанство	336	339	303	321	332
в т.ч. за напояване	274	283	255	268	278
Индустрия	3650	3924	4029	3824	3565
в т.ч. за охлаждане в сектор „Енергетиката“	3322	3587	3688	3490	3230
Услуги	66	66	84	73	81
Домакинства	257	256	251	250	261
Общо отведени отпадъчни води във водни обекти	713	720	703	710	691
в т.ч. от пречиствателни станции (селищни и други)	532	535	530	549	528
Отведени във водни обекти води от охлаждане	3259	3556	3576	3401	3220

Водата има ключово значение за нормалното функциониране на човека. На фиг. 3 е представено количеството вода (средно на човек дневно), доставена от общественото водоснабдяване до домакинствата. Не се включва доставена вода от общественото водоснабдяване за други потребители, общите загуби на вода (вкл. незаконно използване - кражби на вода) и подадената за технологични и противопожарни цели.

Фиг. 3. Използвана питейна вода от домакинствата от общественото водоснабдяване (ВиК) средно на човек

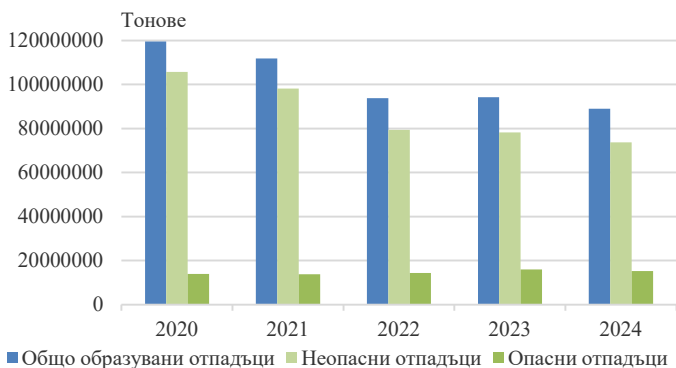
Отпадъци

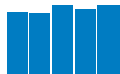
Статистиката на отпадъците обхваща отпадъците от икономическата дейност и битовите отпадъци.

Отпадъците от икономическата дейност са тези, образувани в резултат на всички икономически дейности в страната.

През 2024 г. общо образуваните отпадъци в България са 88 969 530 тона. През годините съотношението между опасни и неопасни отпадъци се запазва относително постоянно, като през 2024 г. е 17% и 83% от общото количество образувани отпадъци в страната.

Фиг. 4. Образувани производствени и опасни отпадъци по вид общо за страната

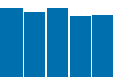

3. Образувани отпадъци от икономическа дейност по отрасли и по вид

(Тонове)

	2021	2022	2023	2024
Неопасни отпадъци - общо	98146585	79356559	78275339	73714718
Селско, горско и рибно стопанство	708721	814214	968737	883176
Добивна промишленост	78830390	56346659	60341664	56168855
Преработваща промишленост	4792658	4941263	4527279	4311509
Производство и разпределение на енергия и горива	8031743	9722577	5542396	5885599
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци	4045062	4221805	3465668	3284758
Строителство	903661	1438332	2475413	2056239
Услуги	834351	1871709	954181	1124582
Опасни отпадъци - общо	13694850	14405853	15963225	15254812
Селско, горско и рибно стопанство	2713	2998	2103	2480
Добивна промишленост	13263569	13932326	15565474	14864185
Преработваща промишленост	367030	395806	334889	351127
Производство и разпределение на енергия и горива	2978	2074	2435	2169
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци	16634	19266	23461	20897
Строителство	12488	7298	5652	618
Услуги	29438	46085	29211	13336

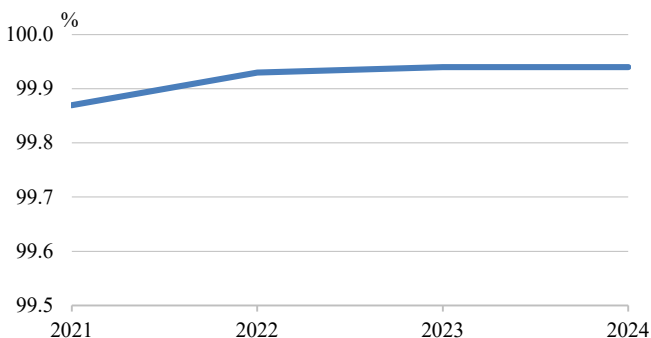

Битови са отпадъците, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав не пречи на третирането им съвместно с битовите.

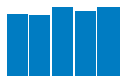
Информацията за отпадъците се осигурява чрез специализирани статистически изследвания на НСИ и административни данни от Изпълнителната агенция по околна среда, като се включва и оценка.

Делът на обслужваното население от системата за сметосъбиране продължава да се увеличава, като през 2024 г. достига 99.94%. Трайно се запазва тенденцията към обслужване на почти всички населени места с изключение на някои трудно достъпни селища.

Фиг. 5. Дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране

„Образувани битови отпадъци“ е обобщен показател, който се изчислява като сума от количествата битови отпадъци: 1) събрани чрез системи с организирано сметосъбиране, 2) събрани чрез други системи, различни от тези с организирано сметосъбиране (предимно рециклируеми материали, като метал, хартия, пластмаса и други, които се събират на специализирани за целта площадки и впоследствие се предават директно за рециклиране), и 3) статистическа оценка на образуваните отпадъци от населението, необхванато от системи с организирано сметосъбиране. Количеството образувани битови отпадъци от 2021 до 2024 г. има тенденция на увеличение, като през 2024 г. достига до 3 192 хил. тона.

4. Битови отпадъци¹

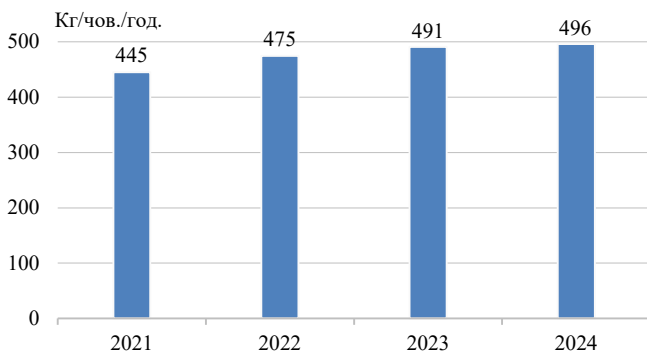
	2021	2022	2023	2024
Общо образувани битови отпадъци - хил. тонове	3058	3157	3165	3192
Директно депонирани битови отпадъци - хил. тонове	777	741	757	705
Предадени за предварително третиране битови отпадъци - хил. тонове	1960	2023	2075	2207
Предадени за рециклиране битови отпадъци - хил. тонове	302	375	315	281
Образувани битови отпадъци на човек от населението - кг/чов./г.	445	475	491	496
Населени места - брой	4746	4770	4785	4782
Дял на населението, обхванато от системи за организирано сметосъбиране - %	99,9	99,9	99,9	99,9
Депа и инсталации за третиране на битови отпадъци - брой	73	71	75	75

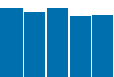
¹ Липсват данни за третираните отпадъци на община Кюстендил.

Нормата на натрупване на битовите отпадъци или образуваните битови отпадъци на човек представлява количеството образувани битови отпадъци на национално ниво, разделено на средно годишното население за съответната година. Тя показва натиска върху околната среда.

Количеството на образуваните отпадъци на човек в периода 2021 - 2024 г. всяка година се увеличава, като през 2024 г. достига до 496 кг. средно на човек.

Фиг. 6. Образувани битови отпадъци на човек от населението

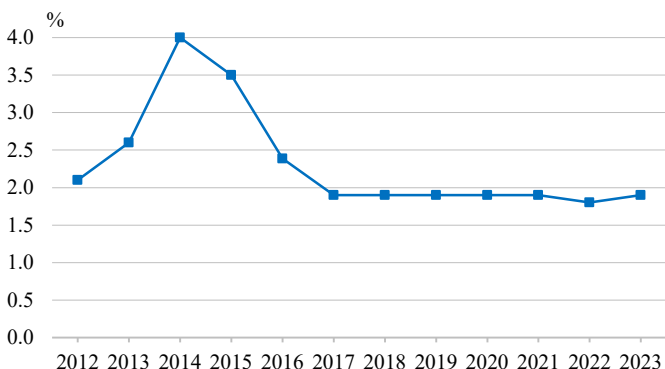
Разходи за опазване и възстановяване на околната среда

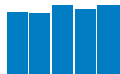
Статистиката за разходите за опазване и възстановяване на околната среда определя количествено ресурсите, отделени за опазване на околната среда от местните икономически единици. В тях се включват всички дейности и действия, чиято основна цел е предотвратяване, намаляване и отстраняване на замърсяването, както и всяко друго влошаване и загуба на качествата на околната среда. Разходите се извършват по направления за: отвеждане и пречистване на отпадъчни води, опазване на въздуха, горите, почвите, биологичното разнообразие, събиране, третиране и обезвреждане на отпадъци и други.

Източник на данните за разходите за опазване и възстановяване на околната среда е статистическо изследване. Изучаването на съвкупността на статистическото изследване съчетава два подхода - изчерпателно и извадково наблюдение. Изследването е изчерпателно за статистическите единици, за които предварително е известно, че са извършили разходи за околната среда. Останалата част от статистическата съвкупност се обхваща чрез случайна извадка, представителна на национално ниво по групи икономически дейности според броя на заетите (над 10 заети), която се обработва и допълва на базата на оценка за осигуряване на представителност на национално ниво, включително на качеството им.

Основен критерий за предприетите от обществото и държавата мерки за намаляване на натиска върху околната среда е делът на разходите за опазване и възстановяване на околната среда от произведения брутен вътрешен продукт (БВП). През 2023 г. делът на екологичните разходи от БВП е 1.9%.

Фиг. 7. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда (% от БВП)

5. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда^{1,2}

	2020	2021	2022	2023 ¹
Общо - млн. лв.	2471	2643	3030	3460
За придобиване на дълготрайни материални и нематериали активи - млн. лв.	658	704	731	1174
За поддържане на дълготрайни материални активи - млн. лв.	1813	1939	2298	2287
Дял на разходите от БВП - %	1.9	1.9	1.8	1.9

¹Ревизирани данни.

²Съгласно НСП данните за 2024 г. ще бъдат публикувани на интернет страницата на НСИ на 22 декември 2026 година.

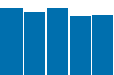
С най-голям дял в общите разходи за опазване и възстановяване на околната среда са тези за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците (59%), за опазване на чистотата на въздуха (16%) и пречистване на отпадъчните води (15%). Със значително по-малък дял са разходите за защита от шума, опазване на биологичното разнообразие, защитените територии и обекти и други - 10%.

6. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по направления^{1,2} (Хил. левове)

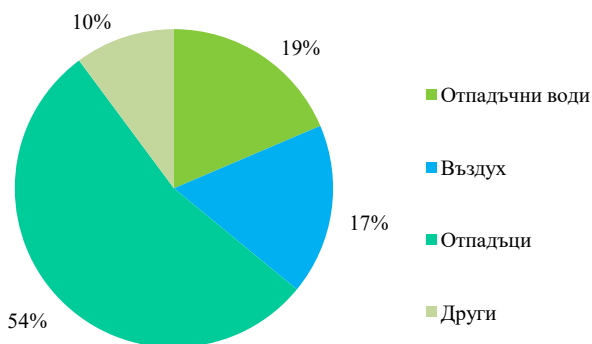
Направления	2023 ¹
Общо	3460418
За отпадъчните води	643105
За оборотно водоснабдяване	95563
За въздуха	600930
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	46894
За горите	2625
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	9674
За ловно- и рибностопански мероприятия	227
За отпадъците	1864711
За шума	35568
За научноизследователска дейност	8441
За просветна, образователна и друга подобна дейност	52
За административна дейност	72685
За апаратура за мониторинг и контрол	79099
Оценка на въздействието върху околната среда	844

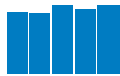
¹Ревизирани данни.

²Съгласно НСП данните за 2024 г. ще бъдат публикувани на интернет страницата на НСИ на 22 декември 2026 година.

Фиг. 8. Структура на разходите за опазване и възстановяване на околната среда по направления през 2023 година

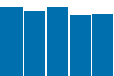

Дълготрайни материални активи с екологично предназначение

Дълготрайните материални активи с екологично предназначение (ДМАЕП) включват съоръжения, инсталации и оборудване, необходими за опазване и възстановяване на околната среда по направления (за отпадъчните води, въздуха, земята, обезвреждането на отпадъци, опазване на биоразнообразието, защитата от шума), и апаратура за мониторинг и контрол. Те не включват оборудването за опазване на чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрациите в работните помещения, т.е. дейностите за охрана на труда. Чрез статистическите данни се предоставя информация за наличността и движението на дълготрайните материални активи с екологично предназначение.

Данните за дълготрайните материални активи с екологично предназначение се събират чрез изчерпателно статистическо изследване. Методологията е съобразена с последните изисквания на Евростат (Статистическата служба на ЕС) и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие. Данните за наличните дълготрайни материални активи са публикувани по отчетна стойност и са част от общите дълготрайни материални активи в държавата.

Общата стойност на наличните в края на 2024 г. ДМА за околната среда се оценява на 11 896 млн. лева и се разпределя по основните направления за околната среда, както следва: за пречистване и отвеждане на отпадъчните води (производствени и селищни пречиствателни станции, канализационна мрежа и др.) - 34%, следвани от съоръженията за опазване на въздуха - 27%, за третиране на отпадъците - 33%, и други - 6.0%. Не се наблюдава съществена промяна спрямо предходните години в относителния дял на активите, разпределени по направления за околната среда.

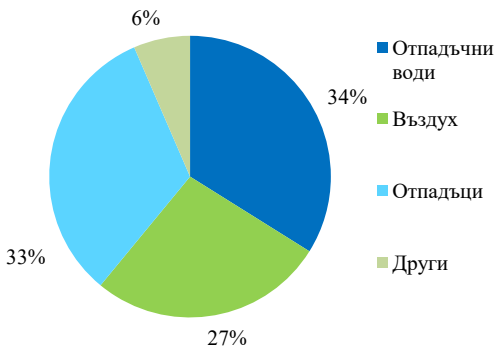

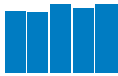
7. Дълготрайни материални активи с екологично предназначение по направления¹

Направления	2020	2021	2022	2023	2024
Общо - хил. лв.	10468033	10873312	11092112	11483538	11896277
За отпадъчните води	3672458	3693672	4050841	3974357	4032367
в т.ч. за пречиствателни станции за отпадъчни води	1680922	1928095	2009689	2126788	558979
За обратно водоснабдяване	279092	248635	240540	264386	258869
За въздуха	3118719	3256571	2976066	3073684	3220274
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	130595	131381	147025	150552	166280
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	49336	50106	52624	60139	56856
За ловно- и рибно стопански мероприятия	4532	4334	4977	4567	4650
За оползотворяване и обезвреждане на отпадъци	2991424	3267601	3381507	3679979	3871162
За шума	2260	5343	11567	31890	34906
За апаратура за мониторинг и контрол	219617	215669	226965	243984	250913

¹ По отчетна стойност в края на годината.

Фиг. 9. Наличност на дълготрайните материални активи с екологично предназначение по екологични направления към 31.12.2024 година

Екологични стоки и услуги

Секторът на екологичните стоки и услуги включва всички икономически субекти, извършващи дейности, водещи до опазване на околната среда и управление на ресурсите (наречени производители на екологични стоки и услуги). Опазването на околната среда включва всички дейности и действия, чиято основна цел е да се предотврати, намали и елиминира нейното замърсяване и влошаване. Управлението на ресурсите включва съхранението, поддържането и подобряването на природните ресурси, и в резултат предпазването им от изчерпване.

Производителите на екологични стоки и услуги могат да са или да не са специализирани в тяхното производство, може да ги произвеждат като резултат от основни или вторични дейности или да ги произвеждат за собствено ползване.

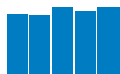
Данните за екологичните стоки и услуги се събират чрез статистическо изследване. Статистическото изследване е комбинация от изчерпателно и извадково наблюдение. Методологията е съобразена с изискванията на Европейските институции и Евростат и се базира на Ръководството за екологичните стоки и услуги от 2016 година. Секторът за екологични стоки и услуги предоставя данни за произведената продукция, добавената стойност, износа и заетите лица съгласно Системата за екологично-икономическо счетоводство (SEEA SF 2012) и Регламент № 691/2011 относно европейските икономически сметки за околната среда.

През 2023 г. общата стойност на продукцията общо за сектора на екологичните стоки и услуги по групи екологични цели възлиза на 11 002 млн. лева, което е с 2% намаление спрямо 2022 година (11 252 млн. лева).

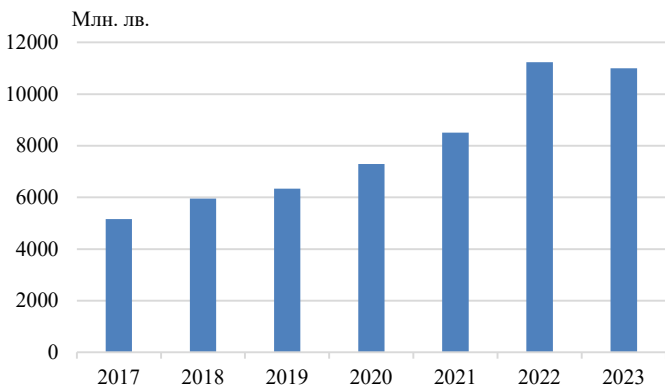
8. Екологични стоки и услуги по групи икономически дейности¹

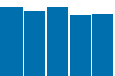
Икономическа дейност	Произведена продукция - млн. лв.	Добавена стойност - млн. лв.	Заети лица - брой
2020			
Общо	7296	3014	65564
Селско, горско и рибно стопанство	587	250	8781
Добивна и преработваща промишленост	1908	502	11119
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; Доставка на води; Канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	2450	1480	23115
Строителство	1110	399	7185
Услуги	1241	384	15364
2021			
Общо	8505	3286	68528
Селско, горско и рибно стопанство	614	226	8307
Добивна и преработваща промишленост	2511	488	12569
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; Доставка на води; Канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	3018	1775	25615
Строителство	816	237	7972
Услуги	1547	560	14065
2022			
Общо	11242	4452	72783
Селско, горско и рибно стопанство	890	348	11613
Добивна и преработваща промишленост	3713	669	13708
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; Доставка на води; Канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	4220	2552	26921
Строителство	502	252	4967
Услуги	1917	631	15574
2023			
Общо	11002	4110	74143
Селско, горско и рибно стопанство	932	323	9119
Добивна и преработваща промишленост	3684	794	15657
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; Доставка на води; Канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	3650	2056	27143
Строителство	1054	333	6258
Услуги	1682	605	15966

¹ Съгласно НСП данните за 2024 г. ще бъдат публикувани на интернет страницата на НСИ на 30 ноември 2026 година.

Фиг. 10. Произведена продукция в сектора на екологичните стоки и услуги

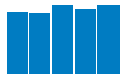
Пуснати на пазара опаковки

Опаковка са всички продукти, направени от материал от всякакво естество, използвани, за да се поставят в тях, съхраняват, пренасят, доставят и представят стоки - от сурови материали до обработени стоки, от производителя до ползвателя или потребителя. Артикули, които „не се връщат“ и се използват за същите цели, също се считат за опаковки.

Данните за пуснати на пазара опаковки, използвани за опаковане на реализираната продукция, се събрат чрез статистическо изследване на стопански субекти, които произвеждат и внасят опаковани стоки; осъществяват пакетиране на стоки срещу възнаграждение; пакетираят стоки за собствена реализация; произвеждат опаковки и прибори за еднократна употреба.

Статистическото изследване е изчерпателно в комбинация с извадково. Наблюдението е съобразено с необходимостта от пълна статистическа оценка на явлението.

През 2024 г. на пазара са пуснати 458 хил. тона опаковки - с 9.8% по-малко спрямо 2023 година. Пластмасовите опаковки са 139.8 хил. тона, което е с 1.4% по-малко спрямо 2023 година. Хартините опаковки са 140.1 хил. тона, което е с 0.8% повече спрямо 2023 година.

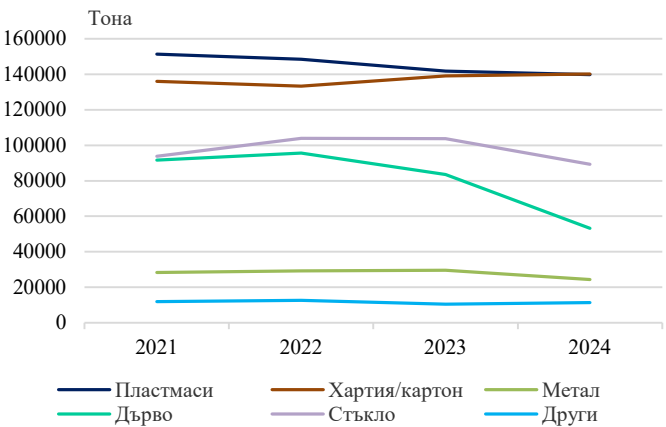

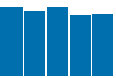
9. Пуснати на пазара опаковки

(Тонове)

	2021	2022	2023	2024
Общо	513102	523187	508213	458236
Пластмаси	151277	148367	141819	139807
Хартия/картон	136098	133242	139026	140191
Метал	28267	29313	29650	24332
Дърво	91635	95687	83466	53136
Стъкло	93879	103874	103748	89373
Други	11945	12703	10503	11398

Фиг. 11. Пуснати на пазара опаковки

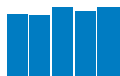
Подземни запаси

Подземните запаси и/или ресурсите на подземни природни богатства представляват минерални натрупвания в земните недра или на земната повърхност с определена геоложка изученост и икономически интерес. Запасите се делят на доказани и вероятни. Доказаните запаси са тези, чийто икономически ефективен добив е потвърден от детайлно проучване и технико-икономическа оценка или доклад за добив. Вероятните запаси са тези, чийто икономически ефективен добив е установен с детайлно или предварително проучване и предварителна технико-икономическа оценка. Ресурсите са подземни природни богатства с неизяснени напълно количествени и качествени показатели в минерални проявления или находища, които не са дефинирани с достатъчна геоложка изученост, техническа и икономическа оценка или са икономически неефективни за разработване за момента на оценката.

Подземните богатства са природни твърди, течни и газообразни минерални и органични образувания, които е възможно да бъдат използвани в материалното производство. Те се класифицират като: метални, неметални-индустриални минерали, нефт и природен газ, твърди горива, строителни материали, скалнооблицовъчни материали.

Статистическото изследване „Подземни запаси“ има за цел да бъдат оценени активите от невъзстановяеми подземни богатства в натурално и в парично изражение. В изследването участват стопанските субекти с концесии за добив на подземни богатства. В резултат от изследването се предоставят данни за площта, находищата и заетите лица в тях по икономическа дейност, количествата на запасите и ресурсите по вид - общо за страната и добива на полезни изкопаеми във физическо изражение.

Добитите количества през 2024 г. на метални полезни изкопаеми, твърди горива и неметални-индустриални минерали са съответно 38 985, 15 073 и 10 255 хил. тона. За втора поредна година се наблюдава спад в добива на твърди горива.

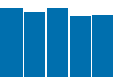
10. Добив на метални полезни изкопаеми, твърди горива и неметални-индустриални минерали

(Хил. тонове)

	2020	2021	2022	2023	2024
Метални полезни изкопаеми	32971	32707	41183	39997	38985
Твърди горива	28448	27669	35108	21109	15073
Неметални полезни изкопаеми - индустриални минерали	10453	7010	10864	8489	10255

Фиг. 12. Добив на метални полезни изкопаеми, твърди горива и неметални-индустриални минерали

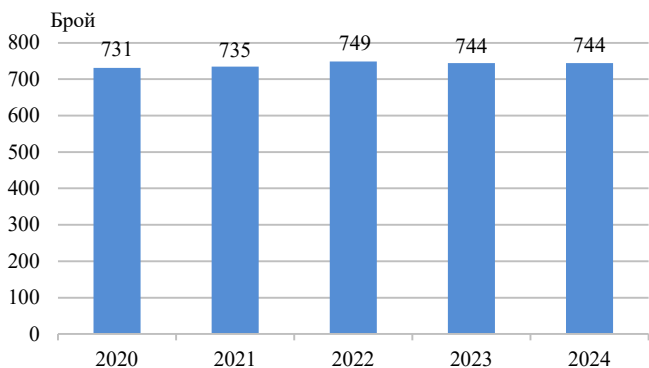
Регистрирани шумови нива

Шумът е един от основните фактори с неблагоприятно въздействие върху населението, присъстващ като нежелан или вреден външен звук, причинен от човешката дейност, в т.ч. излъчван от автомобилния, железопътния и въздушния транспорт, от инсталации и съоръжения на промишлеността и от локални източници. Наблюдават се нивата на шума в нормативно определени терени, разпределени в устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях. Специален показател за шума се използва за територии, подложени на авиационен шум.

Данните за шумовите нива се основават на изчерпателно наблюдение, обхващащо всички пунктове за регистриране на шума в страната. Източник на данните е Националният център по общественото здраве и анализи. Статистическото изследване се провежда в съответствие с Националната система за мониторинг на шума в околната среда.

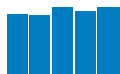
През 2024 г. са наблюдавани 744 пункта за измерване на нивата на шума, разпределени в 36 населени места, като в 506 пункта са измерени нива над допустимите норми.

Фиг. 13. Наблюдавани пунктове за регистриране на шума

Фиг. 13.1. Наблюдавани пунктове, подложени на шум, разпределени по видове зони през 2025 година

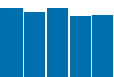

11. Наблюдавани пунктове за регистриране на шумовите нива по области през 2024 година¹

(Брой)

Области	Общо	В това число: над допустимите норми	По регистрираните шумови нива в децибели						
			под 58	58 - 62	63 - 67	68 - 72	73 - 77	78 - 82	над 82
Общо	744	506	183	142	268	132	18	1	-
Благоевград	17	3	13	4	-	-	-	-	-
Бургас	37	21	7	6	8	14	2	-	-
Варна	45	21	26	5	7	7	-	-	-
Велико Търново	48	34	4	12	21	11	-	-	-
Видин	15	13	5	-	10	-	-	-	-
Враца	15	11	6	5	3	1	-	-	-
Габрово	20	14	3	7	10	-	-	-	-
Добрич	15	11	3	2	10	-	-	-	-
Кърджали	15	10	5	-	1	5	3	1	-
Кюстендил	36	32	7	6	21	2	-	-	-
Ловеч	15	12	3	10	2	-	-	-	-
Монтана	15	13	3	9	2	1	-	-	-
Пазарджик	15	11	3	1	7	4	-	-	-
Перник	20	13	-	6	11	3	-	-	-
Плевен	21	16	5	2	9	5	-	-	-
Пловдив	43	34	-	2	10	30	1	-	-
Разград	15	14	4	3	6	2	-	-	-
Русе	30	22	2	2	18	7	1	-	-
Силистра	15	13	-	1	14	-	-	-	-
Сливен	20	11	4	6	9	1	-	-	-
Смолян	15	6	5	3	6	1	-	-	-
София (столица)	75	51	24	12	17	18	4	-	-
София	35	21	6	11	18	-	-	-	-
Стара Загора	45	33	5	10	14	9	7	-	-
Търговище	51	26	25	8	16	2	-	-	-
Хасково	20	16	5	1	8	6	-	-	-
Шумен	15	11	5	2	7	1	-	-	-
Ямбол	16	13	5	6	3	2	-	-	-

¹ Източник: Национален център по общественото здраве и анализи.

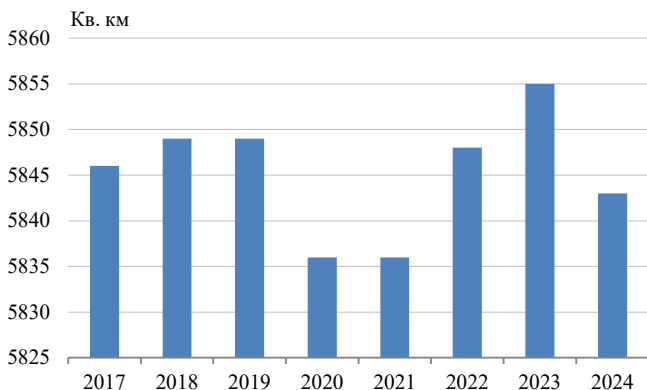
Защитени територии и обекти

„Защитени територии“ в България е обобщено понятие, обхващащо всички паркове, резервати, забележителности и защитени местности. Те са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа.

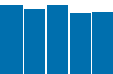
Данните за броя и площта на защитените територии и обекти по вид (резервати, природни забележителности, защитени местности, национални паркове, природни паркове и поддържани резервати), както и за броя на защитените растения, животни и вековни дървета, се осигуряват чрез статистическото изследване с административни данни от Министерството на околната среда и водите. В обхвата на изследването са всички защитени територии и обекти в страната. Статистическото изследване е изчерпателно и се провежда в съответствие със Закона за защитените територии и Закона за биологичното разнообразие.

През 2024 г. са новообявени 10 защитени местности и 3 природни забележителности с обща площ 1 934 хектара.

Фиг. 14. Площ на защитените територии

Делът на защитените територии и обекти за страната се запазва на 5.3% за 2024 година.

12. Защитени територии и обекти през 2024 година^{1,2}

	Брой			Площ - ха		
	наличност към 31.12.2024 г.	включени през 2024 г.	изключени през 2024 г.	наличност към 31.12.2024 г.	включени през 2024 г.	изключени през 2024 г.
Защитени територии	1060	13	-	584372.4	1971.7	3098.8
Резервати	55	-	-	77317.3	-	-
Природни забележителности	357	3	-	17848.6	32.4	-
Защитени местности	599	10	-	80483.1	1901.2	-
Национални паркове ³	3	-	-	147747.2	38.1	3089.6
Природни паркове	11	-	-	256441.3	-	-
Поддържани резервати ³	35	-	-	4534.9	-	9.2
Защитени видове растения	574	-	-	x	x	x
Защитени видове животни	483	-	-	x	x	x
Защитени вековни дървета	1467	57	5	x	x	x

¹ Източник: Министерство на околната среда и водите.

² Поради извършени закръглени някои числа превишават или не изчерпват съставните им.

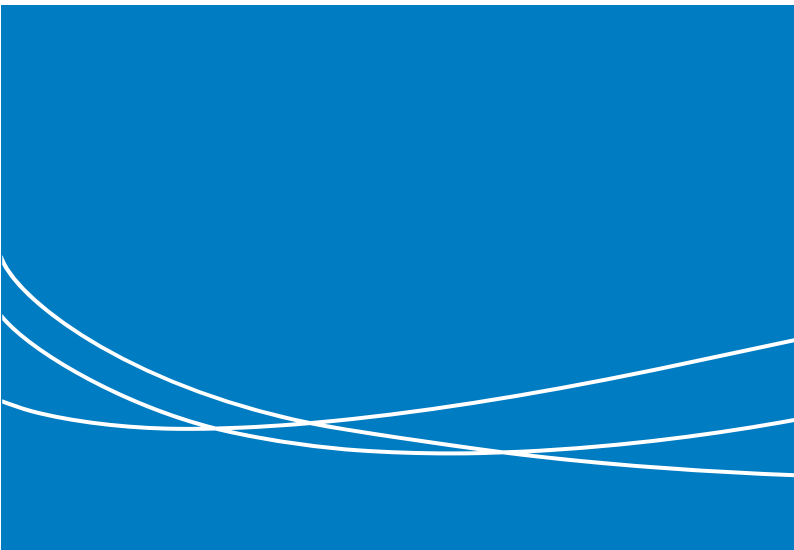
³ Включването и изключването на площта през 2024 г. е в резултат от проведени процедури по реда на чл. 42, ал. 6 от ЗЗТ за актуализация на площите на защитени територии, а не е в резултат на процедури за обявяване на нови защитени територии от съответната категория или на процедури за промяна в площите на съществуващи такива.

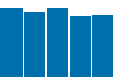
13. Защитени територии¹

Години	Площ - ха	Дял на защитените територии от общата територия на страната - %
2019	584922	5.3
2020	583582	5.3
2021	583626	5.3
2022	584836	5.3
2023	585500	5.3
2024	584372	5.3
2025	585389	5.3

¹ Източник: Министерство на околната среда и водите.

**XXIV. НИРД
И ИНОВАЦИОННА ДЕЙНОСТ**

Научноизследователска и развойна дейност

Научноизследователската и развойна дейност включва всяка творческа и систематична работа, която се провежда с цел да се увеличи обемът на знанията, включително познанието за човека, културата и обществото, както и за разработването на нови приложения на наличните знания. Научноизследователската и развойна дейност обхваща фундаментални и приложни изследвания и експериментални разработки.

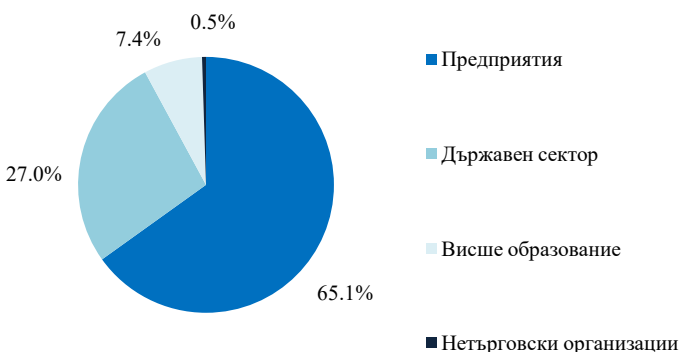
Разходите за научноизследователската и развойна дейност обхващат текущите разходи и разходите за придобиване на дълготрайни активи, предназначени за НИРД.

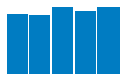
Относителният дял на разходите за НИРД от brutния вътрешен продукт е международно съпоставим измерител на интензивността на НИРД.

Персоналът, зает с научноизследователска и развойна дейност, включва две категории - изследователи и друг персонал, зает с НИРД. Той се измерва в брой и в еквивалент на пълна заетост. Персоналът в еквивалент на пълна заетост се изчислява на базата на продължителността на работното време, ангажирано с НИРД, през отчетната година.

Разходите и кадровият потенциал на научноизследователската и развойна дейност са разпределени в четири институционални сектора: сектор на предприятията, държавен сектор, сектор „Висше образование“ и сектор на нетърговските организации.

Фиг. 1. Структура на разходите за НИРД по институционални сектори през 2024 г.

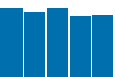

1. Разходи за научноизследователска и развойна дейност по видове

	2021	2022	2023	2024
Общо - хил. лв.	1074004	1265635	1467491	1574139
Текущи разходи	996144	1179619	1332309	1479679
Разходи за придобиване на дълготрайни активи	77860	86016	135182	94460
Относителен дял на разходите за НИРД от БВП - %	0.77	0.75	0.79	0.77

2. Персонал, зает с научноизследователска и развойна дейност, по категории

Категории	2021	2022	2023	2024
	Брой			
Общо	34613	37056	35179	36401
Изследователи	23234	24350	23489	25103
Друг персонал, зает с НИРД	11379	12706	11690	11298
	Еквивалент на пълна заетост			
Общо	25122	27090	25410	26472
Изследователи	16230	17487	16356	17601
Друг персонал, зает с НИРД	8892	9603	9054	8871

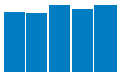
Иновационна дейност

Иновацията представлява реализирането на пазара на нов или усъвършенстван продукт (стока или услуга) и/или внедряването в предприятието на нов или усъвършенстван бизнес процес, които се различават значително от предишните продукти и бизнес процеси в предприятието.

Иновационно активно предприятие е предприятие, което през отчетния период е осъществило една или повече дейности за разработване и внедряване на нови или усъвършенствани продукти и/или бизнес процеси.

Продуктовата иновация представлява реализирането на пазара на нова или усъвършенствана стока или услуга, която се различава значително от предишните стоки и услуги на предприятието. Към продуктите иновации се отнасят и значителните промени в дизайна на стоките. Не се включват обикновените препродажби на нови стоки и чисто естетическите промени на стоките.

Бизнес процесовата иновация представлява внедряването в предприятието на нов или усъвършенстван бизнес процес за една или повече бизнес функции, които се различава значително от предишните бизнес процеси в предприятието.

3. Дял на иновационно активните предприятия от общия брой предприятия за 2022 година¹

(Проценти)

Икономически сектори/дейности	
Общо	26.1
Индустрия	32.9
Добивна промишленост	18.9
Преработваща промишленост	33.8
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	18.5
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	20.5
Услуги	19.6
Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	16.6
Транспорт, складиране и пощи	8.4
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	40.9
Финансови и застрахователни дейности	20.6
Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи	15.1
Научноизследователска и развойна дейност	100.0
Рекламна дейност и проучване на пазари	21.7

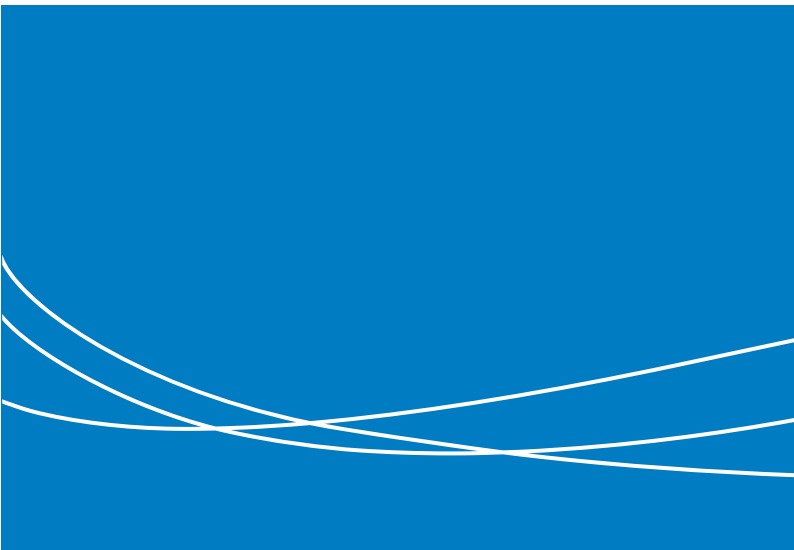
4. Дял на предприятията, реализирали нови или усъвършенствани продукти, нови за пазара, от общия брой предприятия за 2022 година¹

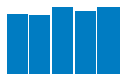
(Проценти)

Икономически сектори/дейности	
Общо	7.4
Индустрия	9.5
Добивна промишленост	0.9
Преработваща промишленост	10.0
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	1.6
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	3.1
Услуги	5.4
Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	4.0
Транспорт, складиране и пощи	0.6
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	14.7
Финансови и застрахователни дейности	5.8
Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи	4.2
Научноизследователска и развойна дейност	37.7
Рекламна дейност и проучване на пазари	5.6

¹ Данните се отнасят за предприятия с повече от 9 заети лица в икономическите дейности, посочени в таблицата.

МЕЖДУНАРОДЕН ПРЕГЛЕД

Територия и население по континенти

1. Територия и население по континенти¹

Континенти	2024	
	Територия - милиони кв. км	Население към средата на годината милиони
Общо за света	130.1	8162.0
Азия ²	31.0	4806.9
Европа ³	22.1	745.1
Америка	38.8	1048.8
Северна Америка	18.7	385.3
Средна и Южна Америка	20.1	663.5
Африка	29.6	1515.1
Австралия и Океания	8.5	46.1

¹ Източник: сайт на ООН - <http://www.unstats.un.org/>.

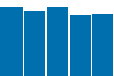
² Вкл. европейската част на Турция, без азиатската част на Руската федерация.

³ Без европейската част на Турция, вкл. азиатската част на Руската федерация.

2. Население към средата на годината¹

(Милиони)

Страни	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Европа							
ЕС-27							
Австрия	8.84	8.88	8.92	8.96	9.04	9.13	9.18
Белгия	11.43	11.49	11.54	11.59	11.68	11.78	11.86
България²	7.03	6.98	6.93	6.88	6.47	6.45	6.44
Германия	82.91	83.09	83.16	83.20	83.18	83.29	83.52
Гърция	10.73	10.72	10.70	10.57	10.44	10.41	10.41
Дания	5.79	5.81	5.83	5.86	5.90	5.95	5.98
Естония	1.32	1.33	1.33	1.33	1.35	1.37	1.37
Ирландия	4.90	4.98	5.04	5.11	5.21	5.31	5.40
Испания	46.78	47.12	47.36	47.44	47.79	48.35	48.85
Италия	59.88	59.73	59.44	59.13	59.01	58.98	58.95
Кипър	0.88	0.90	0.91	0.92	0.94	0.96	0.97
Латвия	1.93	1.91	1.90	1.88	1.88	1.88	1.87
Литва	2.82	2.81	2.81	2.81	2.83	2.87	2.89
Люксембург	0.61	0.62	0.63	0.64	0.65	0.67	0.68
Малта	0.48	0.50	0.52	0.52	0.53	0.55	0.57
Нидерландия	17.23	17.34	17.44	17.53	17.70	17.88	17.99
Полша	37.97	37.97	37.52	36.98	36.82	36.69	36.56
Португалия	10.33	10.35	10.38	10.41	10.47	10.58	10.69
Румъния	19.47	19.37	19.27	19.12	19.05	19.06	19.05
Словакия	5.45	5.45	5.46	5.45	5.43	5.43	5.42
Словения	2.07	2.09	2.10	2.11	2.11	2.12	2.13
Унгария	9.71	9.69	9.67	9.63	9.61	9.59	9.56

2. Население към средата на годината¹

(Продължение и край)

(Милиони)

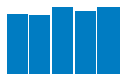
Страни	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Финландия	5.52	5.52	5.53	5.54	5.56	5.58	5.62
Франция	67.16	67.38	67.60	67.84	68.18	68.37	68.55
Хърватия	3.99	3.95	3.91	3.88	3.86	3.86	3.87
Чехия	10.63	10.67	10.70	10.51	10.67	10.86	10.91
Швеция	10.18	10.28	10.35	10.42	10.49	10.54	10.57
Турция	81.41	82.58	83.38	84.15	84.98	85.33	85.52
Исландия	0.35	0.36	0.37	0.37	0.38	0.39	0.39
Норвегия	5.31	5.35	5.38	5.41	5.46	5.52	5.57
Швейцария	8.51	8.58	8.64	8.70	8.78	8.89	9.01
Обединено кралство	66.46	66.84	.	.	.	.	.

¹ Източници: Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

² Средногодишно население.

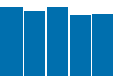
3. Население по пол и възраст¹

Страни и пол	Дата	Населе- ние - хилйди	Структура на населението по възраст - %		
			0 - 14	15 - 64	65 +
ЕС-27					
Австрия	1.01.2025	9197	14.3	65.5	20.2
Мъже		4533	14.9	67.0	18.1
Жени		4664	13.7	64.0	22.3
Белгия	1.01.2025	11883	16.1	63.7	20.2
Мъже		5871	16.6	65.0	18.4
Жени		6013	15.5	62.4	22.1
България	31.12.2024	6437	14.0	62.0	24.0
Мъже		3095	15.0	65.4	19.7
Жени		3342	13.1	58.9	28.0
Германия	1.01.2025	83577	13.9	63.4	22.7
Мъже		41242	14.5	65.2	20.3
Жени		42335	13.4	61.6	25.1
Гърция	1.01.2025	10372	12.8	63.5	23.7
Мъже		5094	13.4	65.2	21.4
Жени		5278	12.2	61.8	26.0
Дания	1.01.2025	5993	15.5	63.6	20.9
Мъже		2979	16.1	64.6	19.4
Жени		3014	15.0	62.6	22.3
Естония	1.01.2025	1370	15.6	63.5	20.9
Мъже		650	16.9	67.5	15.7
Жени		720	14.5	59.9	25.6
Ирландия	1.01.2024	5352	18.9	65.6	15.5
Мъже		2643	19.6	65.7	14.8
Жени		2708	18.3	65.6	16.1

3. Население по пол и възраст¹

(Продължение)

Страни и пол	Дата	Населе- ние - хиляди	Структура на населението по възраст - %		
			0 - 14	15 - 64	65 +
Испания	1.01.2025	49128	12.9	66.4	20.7
Мъже		24090	13.5	68.0	18.4
Жени		25038	12.3	64.8	22.9
Италия	1.01.2025	58943	11.9	63.4	24.7
Мъже		28872	12.5	65.1	22.3
Жени		30072	11.3	61.6	27.0
Кипър	1.01.2025	983	15.2	66.6	18.3
Мъже		484	15.9	66.6	17.5
Жени		499	14.5	66.5	19.0
Латвия	1.01.2025	1861	15.1	63.0	21.9
Мъже		863	16.7	67.1	16.1
Жени		998	13.7	59.5	26.8
Литва	1.01.2025	2891	14.1	65.0	20.9
Мъже		1374	15.2	69.1	15.7
Жени		1517	13.1	61.3	25.6
Люксембург	1.01.2024	672	15.7	69.2	15.0
Мъже		338	16.0	70.3	13.7
Жени		334	15.5	68.1	16.4
Малта	1.01.2025	574	12.1	69.4	18.4
Мъже		305	11.8	72.1	16.2
Жени		269	12.5	66.5	21.0
Нидерландия	1.01.2025	18044	15.0	64.2	20.8
Мъже		8978	15.4	65.0	19.6
Жени		9066	14.5	63.5	22.0
Полша	1.01.2025	36497	14.8	64.2	21.0
Мъже		17642	15.7	66.8	17.6
Жени		18855	13.9	61.9	24.2
Португалия	1.01.2025	10750	12.6	63.0	24.3
Мъже		5140	13.6	64.4	22.0
Жени		5609	11.8	61.7	26.5
Румъния	1.01.2025	19043	15.4	64.3	20.3
Мъже		9291	16.3	67.2	16.5
Жени		9753	14.7	61.5	23.8
Словакия	1.01.2025	5419	15.8	65.4	18.8
Мъже		2651	16.5	67.8	15.6
Жени		2769	15.1	63.1	21.8
Словения	1.01.2025	2131	14.5	63.4	22.1
Мъже		1072	14.8	65.8	19.3
Жени		1059	14.1	60.9	25.0
Унгария	1.01.2024	9585	14.5	64.9	20.7
Мъже		4623	15.4	68.0	16.6
Жени		4961	13.6	61.9	24.6

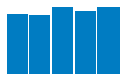

3. Население по пол и възраст¹

(Продължение и край)

Страни и пол	Дата	Население - хиляди	Структура на населението по възраст - %		
			0 - 14	15 - 64	65 +
Финландия	1.01.2025	5636	14.6	61.9	23.6
Мъже		2791	15.0	63.8	21.2
Жени		2845	14.1	60.0	26.0
Франция	1.01.2025	68883	16.6	61.5	21.9
Мъже		33434	17.5	62.8	19.7
Жени		35449	15.7	60.3	23.9
Хърватия	1.01.2025	3874	13.8	62.9	23.3
Мъже		1892	14.5	65.5	20.0
Жени		1982	13.1	60.5	26.4
Чехия	1.01.2025	10910	15.5	63.8	20.7
Мъже		5355	16.2	66.0	17.8
Жени		5555	14.8	61.7	23.5
Швеция	1.01.2025	10588	16.8	62.4	20.8
Мъже		5325	17.2	63.4	19.5
Жени		5263	16.4	61.3	22.2
Република Северна Македония	1.01.2023	1830	16.8	65.5	17.7
Мъже		907	17.5	66.3	16.2
Жени		923	16.2	64.7	19.1
Турция	1.01.2025	85665	20.9	68.4	10.6
Мъже		42853	21.5	69.0	9.5
Жени		42812	20.4	67.8	11.8
Черна гора	1.01.2022	623	18.0	64.8	17.2
Мъже		307	19.0	65.6	15.4
Жени		317	17.1	63.9	18.9
Норвегия	1.01.2025	5594	16.1	64.9	19.0
Мъже		2819	16.5	65.8	17.7
Жени		2775	15.8	64.0	20.2
Швейцария	1.01.2025	9051	14.8	65.6	19.5
Мъже		4500	15.3	66.9	17.8
Жени		4551	14.4	64.4	21.3
Обединено кралство	1.01.2019	66 647	17.9	63.7	18.4
Мъже		32901	18.6	64.4	17.0
Жени		33746	17.3	63.0	19.8

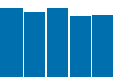
¹ Източници: Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

4. Раждаемост¹

(На 1 000 души от населението)

Страни	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Европа							
ЕС-27							
Австрия	9.7	9.6	9.4	9.6	9.1	8.5	8.4
Белгия	10.4	10.2	9.9	10.2	9.8	9.4	9.2
България	8.9	8.8	8.5	8.5	8.8	8.9	8.3
Германия	9.5	9.4	9.3	9.6	8.9	8.3	8.1
Гърция	8.1	7.8	7.9	8.1	7.3	6.8	6.6
Дания	10.6	10.5	10.4	10.8	9.9	9.7	9.5
Естония	10.9	10.6	9.9	10.0	8.6	8.0	7.1
Ирландия	12.5	11.9	11.1	11.8	10.4	10.3	10.0
Испания	7.9	7.6	7.2	7.1	6.9	6.6	6.5
Италия	7.3	7.0	6.8	6.8	6.7	6.4	6.3
Кипър	10.5	10.7	10.9	11.2	10.9	10.7	10.2
Латвия	10.0	9.8	9.2	9.2	8.5	7.7	6.9
Литва	9.5	8.9	8.4	8.3	7.8	7.2	6.6
Люксембург	10.3	10.0	10.2	10.5	9.9	9.5	9.5
Малта	9.2	8.6	8.6	8.5	8.1	8.1	7.7
Нидерландия	9.8	9.8	9.7	10.2	9.5	9.2	9.2
Полша	10.2	9.9	9.5	9.0	8.3	7.4	6.9
Португалия	8.4	8.4	8.1	7.6	8.0	8.1	7.9
Румъния	10.4	10.3	10.3	10.1	9.4	8.4	7.5
Словакия	10.6	10.5	10.4	10.4	9.7	9.0	8.5
Словения	9.4	9.3	8.9	9.0	8.3	8.0	7.9
Унгария	9.6	9.6	9.7	9.8	9.3	9.1	8.2
Финландия	8.6	8.3	8.4	9.0	8.1	7.8	7.8
Франция	11.3	11.2	10.9	10.9	10.7	9.9	9.7
Хърватия	9.3	9.1	9.2	9.4	8.8	8.3	8.3
Чехия	10.7	10.5	10.3	10.6	9.5	8.4	7.7
Швеция	11.4	11.1	10.9	11.0	10.0	9.5	9.3
Турция	15.3	14.3	13.3	12.8	12.2	11.2	11.0
Исландия	12.0	12.3	12.3	13.1	11.5	11.2	11.2
Норвегия	10.4	10.2	9.8	10.4	9.4	9.4	9.7
Швейцария	10.3	10.0	9.9	10.3	9.4	9.0	8.7
Обединено кралство	11.0	10.7	.	.	.	.	.

¹ Източник: Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

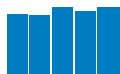

5. Смъртност¹

(На 1 000 души от населението)

Страни	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Европа							
ЕС-27							
Австрия	9.5	9.4	10.3	10.3	10.3	9.8	9.6
Белгия	9.7	9.5	11.0	9.7	10.0	9.4	9.5
България	15.4	15.5	18.0	21.7	18.4	15.7	15.6
Германия	11.5	11.3	11.9	12.3	12.8	12.3	12.1
Гърция	11.2	11.7	12.2	13.6	13.4	12.2	12.1
Дания	9.5	9.3	9.4	9.8	10.1	9.8	9.5
Естония	11.9	11.6	11.9	14.0	12.8	11.7	11.5
Ирландия	6.4	6.2	6.4	6.7	6.7	6.6	6.5
Испания	9.1	8.8	10.4	9.5	9.7	9.0	8.9
Италия	10.5	10.6	12.5	11.9	12.1	11.4	11.0
Кипър	6.5	7.0	7.1	7.8	7.8	7.0	6.9
Латвия	15.0	14.5	15.2	18.4	16.4	14.9	14.3
Литва	14.0	13.6	15.5	17.0	15.1	12.9	13.0
Люксембург	7.1	6.9	7.3	7.0	6.8	6.6	6.6
Малта	7.6	7.3	7.9	8.0	8.0	7.3	7.3
Нидерландия	8.9	8.8	9.7	9.8	9.6	9.5	9.6
Полша	10.9	10.8	12.7	14.0	12.2	11.1	11.2
Португалия	10.9	10.8	11.9	12.0	11.9	11.2	11.1
Румъния	13.6	13.4	15.5	17.5	14.3	12.8	12.8
Словакия	10.0	9.8	10.8	13.5	11.0	10.0	9.9
Словения	9.9	9.9	11.4	11.0	10.6	10.2	10.1
Унгария	13.5	13.4	14.6	16.2	14.2	13.4	13.4
Финландия	9.9	9.8	10.0	10.4	11.4	11.0	10.4
Франция	9.1	9.1	9.9	9.8	9.9	9.4	9.4
Хърватия	13.2	13.1	14.6	16.2	14.8	13.3	13.2
Чехия	10.6	10.5	12.1	13.3	11.3	10.4	10.3
Швеция	9.1	8.6	9.5	8.8	9.0	9.0	8.6
Турция	5.2	5.3	.	.	5.9	6.2	5.7
Исландия	6.4	6.3	6.3	6.3	7.0	6.7	6.8
Норвегия	7.7	7.6	7.5	7.8	8.4	7.9	7.9
Швейцария	7.9	7.9	8.8	8.2	8.5	8.1	8.0
Обединено кралство	9.2	9.0	.	.	.	.	.

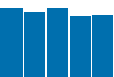
¹ Източник: Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

6. Детска смъртност¹

(Умрели деца на възраст до 1 година на 1 000 живородени)

Страни	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Европа						
ЕС-27						
Австрия	2.7	2.9	3.1	2.7	2.4	2.8
Белгия	3.8	3.7	3.3	2.9	2.9	3.1
България	5.8	5.6	5.1	5.6	4.8	4.9
Германия	3.2	3.2	3.1	3.0	3.2	3.2
Гърция	3.5	3.7	3.2	3.5	3.0	3.4
Дания	3.7	3.0	3.2	3.1	3.3	3.5
Естония	1.6	1.6	1.4	2.2	2.2	1.7
Ирландия	2.9	2.8	3.0	3.2	3.2	3.2
Испания	2.7	2.6	2.6	2.5	2.6	2.6
Италия	2.8	2.4	2.4	2.3	2.3	2.5
Кипър	2.4	2.6	2.1	2.7	3.1	4.5
Латвия	3.2	3.4	3.5	2.7	2.4	2.6
Литва	3.4	3.3	2.8	3.1	3.0	2.8
Люксембург	4.3	4.7	4.5	3.1	3.5	4.3
Малта	5.6	6.7	3.9	3.9	5.3	3.6
Нидерландия	3.5	3.6	3.8	3.3	3.2	3.6
Полша	3.8	3.8	3.6	3.9	3.8	3.9
Португалия	3.3	2.8	2.4	2.4	2.6	2.5
Румъния	6.0	5.8	5.6	5.2	5.7	5.6
Словакия	5.0	5.1	5.1	4.9	5.4	5.6
Словения	1.7	2.1	2.2	1.8	2.5	1.8
Унгария	3.3	3.6	3.4	3.3	3.6	3.0
Финландия	2.1	2.1	1.8	1.8	2.0	1.8
Франция	3.8	3.8	3.6	3.7	4.0	4.0
Хърватия	4.2	4.0	4.0	3.8	4.1	3.9
Чехия	2.6	2.6	2.3	2.2	2.3	2.2
Швеция	2.0	2.1	2.4	1.8	2.2	2.1
Турция	9.3	9.1	.	9.3	9.2	10.0
Исландия	1.7	1.1	2.9	3.3	1.4	2.3
Норвегия	2.3	2.1	1.7	1.9	1.9	2.0
Швейцария	3.3	3.3	3.6	3.1	3.8	3.3
Обединено кралство	3.9	.	.	.	.	.

¹ Източник : Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

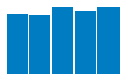

7. Естествен прираст¹

(На 1 000 души от населението)

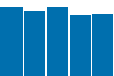
Страни	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Европа							
ЕС-27							
Австрия	0.2	0.2	-0.9	-0.7	-1.2	-1.3	-1.2
Белгия	0.7	0.8	-1.1	0.5	-0.2	0.0	-0.2
България	-6.5	-6.7	-9.5	-13.2	-9.6	-6.8	-7.3
Германия	-2.0	-1.9	-2.6	-2.7	-3.9	-4.0	-4.0
Гърция	-3.2	-3.8	-4.3	-5.5	-6.1	-5.4	-5.5
Дания	1.1	1.2	1.1	1.1	-0.2	-0.2	0.0
Естония	-1.0	-1.0	-2.0	-4.0	-4.2	-3.7	-4.4
Ирландия	6.1	5.7	4.7	5.1	3.7	3.7	3.5
Испания	-1.2	-1.2	-3.2	-2.4	-2.8	-2.3	-2.4
Италия	-3.2	-3.6	-5.6	-5.1	-5.5	-4.9	-4.8
Кипър	4.0	3.7	3.9	3.4	3.1	3.7	3.3
Латвия	-4.9	-4.7	-5.9	-9.1	-7.9	-7.2	-7.4
Литва	-4.5	-4.7	-7.1	-8.7	-7.4	-5.7	-6.4
Люксембург	3.2	3.1	2.9	3.4	3.1	2.8	2.9
Малта	1.6	1.3	0.6	0.4	0.1	0.8	0.3
Нидерландия	0.9	1.0	0.0	0.5	-0.1	-0.3	-0.3
Полша	-0.7	-0.9	-3.3	-5.1	-3.9	-3.7	-4.3
Португалия	-2.5	-2.4	-3.7	-4.3	-3.9	-3.1	-3.2
Румъния	-3.2	-3.1	-5.2	-7.4	-5.0	-4.4	-5.3
Словакия	0.6	0.7	-0.4	-3.1	-1.3	-1.0	-1.4
Словения	-0.4	-0.6	-2.5	-2.0	-2.3	-2.1	-2.2
Унгария	-3.9	-3.8	-4.9	-6.5	-4.9	-4.3	-5.1
Финландия	-1.3	-1.5	-1.6	-1.5	-3.3	-3.2	-2.6
Франция	2.2	2.1	1.0	1.2	0.8	0.6	0.3
Хърватия	-3.9	-4.0	-5.4	-6.8	-6.0	-5.0	-4.9
Чехия	0.1	0.0	-1.8	-2.7	-1.8	-2.0	-2.6
Швеция	2.3	2.5	1.4	2.1	1.0	0.5	0.7
Турция	10.1	9.1	.	.	6.2	5.1	5.2
Исландия	5.6	6.0	6.0	6.8	4.4	4.5	4.4
Норвегия	2.7	2.6	2.3	2.6	1.0	1.5	1.8
Швейцария	2.4	2.1	1.1	2.1	0.9	0.9	0.7
Обединено кралство	2.3	1.8	1.6	.	.	.	.

¹ Източник : Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

8. Средна продължителност на предстоящия живот¹

(Години)

Страни	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Европа						
ЕС-27						
Австрия						
Мъже	79.4	79.7	78.9	78.8	79.1	79.5
Жени	84.1	84.2	83.6	83.7	83.6	84.2
Белгия						
Мъже	79.4	79.8	78.5	79.4	79.7	80.4
Жени	83.9	84.3	83.0	84.3	83.9	84.5
България²						
Мъже	71.4	71.5	71.1	70.1	68.3	69.9
Жени	78.4	78.5	78.2	77.4	75.8	77.3
Германия						
Мъже	78.6	79.0	78.7	78.4	78.3	78.7
Жени	83.3	83.7	83.5	83.3	83.0	83.5
Гърция						
Мъже	79.3	79.2	78.8	77.4	78.3	79.2
Жени	84.4	84.2	83.9	82.9	83.4	84.4
Дания						
Мъже	79.1	79.5	79.7	79.6	79.5	79.9
Жени	82.9	83.5	83.6	83.3	83.2	83.7
Естония						
Мъже	74.0	74.5	74.4	72.7	73.6	74.5
Жени	82.7	83.0	83.0	81.4	82.3	83.3
Ирландия						
Мъже	80.4	80.8	80.7	80.4	80.9	81.1
Жени	84.1	84.7	84.3	84.2	84.2	84.6
Испания						
Мъже	80.7	81.1	79.5	80.3	80.5	81.3
Жени	86.3	86.7	85.1	86.2	85.9	86.7
Италия						
Мъже	81.2	81.4	80.0	80.5	80.7	81.4
Жени	85.6	85.7	84.5	84.9	84.8	85.4
Кипър						
Мъже	80.9	80.3	80.4	79.2	79.7	80.9
Жени	84.8	84.4	84.4	83.4	83.4	84.9
Латвия						
Мъже	70.1	70.9	70.6	68.2	69.4	70.5
Жени	79.7	80.1	80.0	78.0	79.4	80.6
Литва						
Мъже	70.9	71.6	70.2	69.5	71.4	72.9
Жени	80.7	81.2	80.1	78.8	80.1	81.9

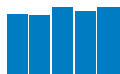

8. Средна продължителност на предстоящия живот¹

(Продължение)

(Години)

Страни	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Люксембург						
Мъже	80.1	80.2	79.9	80.5	80.8	81.7
Жени	84.6	85.2	84.5	84.8	85.2	85.0
Малта						
Мъже	80.2	81.0	80.0	80.6	80.2	81.6
Жени	84.4	84.4	84.3	84.0	84.5	85.2
Нидерландия						
Мъже	80.3	80.6	79.7	79.7	80.2	80.4
Жени	83.4	83.7	83.1	83.0	83.1	83.4
Полша						
Мъже	73.7	74.1	72.4	71.4	73.4	74.6
Жени	81.7	81.9	80.6	79.5	81.1	82.1
Португалия						
Мъже	78.3	78.7	78.5	78.5	78.9	79.5
Жени	84.5	84.8	84.3	84.4	84.5	85.3
Румъния						
Мъже	71.7	71.9	70.4	69.2	71.3	72.6
Жени	79.2	79.5	78.3	76.6	79.2	80.4
Словакия						
Мъже	73.9	74.3	73.5	71.2	73.6	74.9
Жени	80.8	81.2	80.4	78.2	80.5	81.5
Словения						
Мъже	78.5	78.7	77.8	77.7	78.6	79.1
Жени	84.4	84.5	83.4	83.8	84.1	84.9
Унгария						
Мъже	72.7	73.1	72.2	70.7	72.6	73.4
Жени	79.6	79.7	78.8	77.6	79.3	79.9
Финландия						
Мъже	79.1	79.3	79.2	79.3	78.7	79.0
Жени	84.5	84.8	84.8	84.6	83.8	84.3
Франция						
Мъже	79.7	79.9	79.2	79.3	79.3	80.1
Жени	85.8	85.9	85.3	85.5	85.1	85.7
Хърватия						
Мъже	74.9	75.5	74.5	73.5	74.6	75.5
Жени	81.5	81.6	80.7	79.7	80.8	81.8

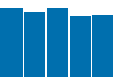
8. Средна продължителност на предстоящия живот¹

(Продължение и край)

(Години)

Страни	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Чехия						
Мъже	76.2	76.4	75.3	74.1	76.1	76.9
Жени	82.0	82.2	81.3	80.5	81.9	82.9
Швеция						
Мъже	80.9	81.5	80.6	81.3	81.4	81.7
Жени	84.3	84.8	84.2	84.9	84.8	85.0
Исландия						
Мъже	81.3	81.7	81.6	81.8	80.9	80.7
Жени	84.5	84.7	84.6	84.6	83.4	84.3
Норвегия						
Мъже	81.1	81.3	81.6	81.7	80.9	81.5
Жени	84.5	84.7	84.9	84.7	84.2	84.6
Швейцария						
Мъже	81.9	82.1	81.0	81.8	81.8	82.4
Жени	85.7	85.8	85.1	85.8	85.5	86.0
Обединено кралство						
Мъже	79.5	.	.	.	.	.
Жени	83.1	.	.	.	.	.

¹ Източници: Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.² Данните се отнасят за тригодишен период.

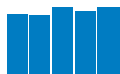
Пазар на труда

1. Коефициенти на заетост за възрастовата група 20 - 64 навършени години по пол през 2025 година¹

(Проценти)

Страни	Общо	Мъже	Жени
ЕС-27	76.1	80.9	71.3
Австрия	77.6	81.0	74.2
Белгия	72.8	76.4	69.3
България	77.0	80.6	73.2
Германия	81.1	84.5	77.7
Гърция	71.0	79.7	62.3
Дания	79.8	82.9	76.7
Естония	81.7	81.9	81.4
Ирландия	80.2	84.7	75.7
Испания	72.4	77.1	67.6
Италия	67.6	77.1	58.0
Кипър	81.3	86.4	76.3
Латвия	78.2	79.2	77.3
Литва	80.0	79.7	80.3
Люксембург	73.6	77.0	70.2
Малта	83.6	89.1	76.7
Нидерландия	83.4	87.2	79.6
Полша	78.8	84.5	73.2
Португалия	79.6	82.4	77.0
Румъния	69.0	78.2	59.5
Словакия	78.1	82.4	73.7
Словения	78.3	80.6	75.7
Унгария	81.1	85.1	77.0
Финландия	76.3	77.0	75.7
Франция	75.4	78.3	72.6
Хърватия	74.4	76.8	71.8
Чехия	82.9	88.2	77.5
Швеция	81.8	83.7	79.8
Сърбия	71.6	77.3	65.8
Исландия	85.8	87.7	83.6
Норвегия	79.5	82.0	77.0
Швейцария	82.4	85.7	79.2

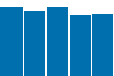
¹ Източник: Евростат, Наблюдение на работната сила.

2. Коефициенти на безработица по пол през 2025 година^{1,2}

(Проценти)

Страни	Общо	Мъже	Жени
ЕС-27	6.0	5.8	6.2
Австрия	5.7	6.0	5.3
Белгия	6.2	6.7	5.6
България	3.5	3.7	3.4
Германия	3.8	4.2	3.5
Гърция	8.9	7.0	11.2
Дания	6.4	6.4	6.4
Естония	7.5	8.3	6.6
Ирландия	4.7	4.7	4.6
Испания	10.5	9.3	11.9
Италия	6.1	5.7	6.8
Кипър	4.4	4.0	4.8
Латвия	6.9	7.7	6.1
Литва	6.9	7.9	5.8
Люксембург	6.5	6.2	6.8
Малта	3.1	3.1	3.0
Нидерландия	3.9	3.8	4.0
Полша	3.1	2.9	3.4
Португалия	6.0	5.6	6.5
Румъния	6.1	6.2	6.0
Словакия	5.4	5.1	5.8
Словения	3.9	3.6	4.3
Унгария	4.4	4.6	4.3
Финландия	9.7	10.2	9.1
Франция	7.7	7.8	7.6
Хърватия	4.9	5.4	4.3
Чехия	2.8	2.5	3.1
Швеция	8.8	8.9	8.8
Сърбия	8.7	8.4	9.1
Исландия	4.5	4.5	4.4
Норвегия	4.5	4.9	4.1
Швейцария	4.9	4.9	4.9

¹ Източник: Евростат, Наблюдение на работната сила.² Данните се отнасят за възрастовата група 15 - 74 навършени години.

Образование

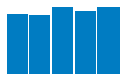
1. Участие на населението в образователния процес през 2023 година¹

(Проценти)

Страни	Учащи на възраст 6 - 14 г. като дял от населението на същата възраст	Учащи на възраст 15 - 19 г. като дял от населението на същата възраст	Учащи на възраст 20 - 24 г. като дял от населението на същата възраст	Учащи на възраст 25 - 29 г. като дял от населението на същата възраст
ЕС-25²	98.1	86.9	43.9	15.1
Австрия	98.5	78.4	36.5	19.0
Белгия	98.4	92.6	48.4	13.2
България	93.9	82.0	42.6	9.6
Германия	99.7	87.6	51.5	22.8
Гърция	99.6	83.3	61.2	30.9
Дания	99.1	86.3	48.8	27.4
Естония	97.1	86.0	37.3	13.4
Ирландия	98.5	91.6	45.4	11.5
Испания	98.5	87.3	46.3	16.2
Италия	98.1	86.1	39.4	15.0
Кипър	.	.	.	.
Латвия	98.0	88.4	44.8	15.9
Литва	99.8	94.2	44.6	10.8
Люксембург	99.0	81.9	21.9	6.0
Малта	.	.	.	.
Нидерландия	99.4	90.7	53.2	17.7
Полша	100.0	95.7	49.0	11.0
Португалия	100.0	90.4	39.9	10.4
Румъния	84.1	68.4	35.7	9.0
Словакия	98.6	86.5	33.8	6.6
Словения	98.6	94.7	57.0	12.2
Унгария	97.2	84.3	36.6	10.8
Финландия	98.3	87.6	51.6	30.4
Франция	99.9	87.3	39.3	8.0
Хърватия	100.0	85.2	44.2	12.0
Чехия	99.0	88.5	44.0	10.5
Швеция	99.5	86.6	45.5	26.2
Турция	99.2	79.1	49.3	25.4
Исландия	98.3	84.1	40.5	20.1
Норвегия	98.8	87.5	49.3	21.1
Швейцария	100.0	86.0	43.3	18.9
Австралия	98.9	84.3	50.9	24.9
Бразилия	96.5	72.3	26.4	13.8
Израел	96.2	66.6	21.9	18.7
Канада	96.2	71.8	36.0	10.9
Колумбия	92.1	61.7	25.6	10.8
Коста Рика	94.7	59.7	20.5	10.4
Мексико	96.8	59.8	27.2	10.0
Нова Зеландия	97.9	81.1	41.5	18.2
Обединено кралство	99.6	80.9	35.4	12.6
Перу	100.0	63.2	34.1	12.0
Съединени американски щати	96.8	79.9	34.5	13.5
Чили	98.7	85.1	46.4	14.2
Южна Корея	98.6	87.2	50.8	7.6
Япония	100.0	.	.	.

¹ Източник: ОИСР.

² Агрегатът ЕС-25 включва страните членки на ЕС с изключение на Кипър и Малта.

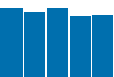

Здравеопазване

1. Лекари на 100 000 души от населението¹

Страни	2020	2021	2022	2023	2024
ЕС-27					
Австрия	531.8	540.9	544.6	551.4	563.5
Белгия	321.4	324.8	326.4	337.2	334.3
България	452.7	454.0	456.9	463.0	467.1
Германия	446.8	453.0	458.4	466.3	475.4
Гърция	.	.	.	625.3	626.9
Дания	437.7	449.8	447.6	455.8	466.4
Естония	347.9	343.2	347.2	348.3	357.9
Ирландия	341.9	396.4	329.6	379.1	388.5
Испания	456.7	448.7	433.1	438.9	463.8
Италия	400.2	542.0	558.1	564.5	575.4
Кипър	458.3	479.2	504.0	534.5	549.6
Латвия	333.9	335.8	339.0	334.4	340.2
Литва	445.8	446.3	444.3	461.6	467.0
Люксембург	370.6	379.8	390.8	400.6	408.9
Малта	418.6	434.6	448.9	455.0	458.1
Нидерландия	384.7	391.8	394.0	394.2	395.6
Полша	336.0	351.2	356.9	374.6	386.2
Португалия	.	419.2	423.1	423.6	431.4
Румъния	332.9	350.9	364.8	372.3	381.2
Словакия	.	.	.	.	.
Словения	330.3	334.4	337.0	350.4	356.9
Унгария	316.5	332.5	348.5	362.2	371.5
Финландия	341.3	341.4	344.3	354.4	362.1
Франция	374.1	378.3	382.5	389.0	393.9
Хърватия	364.3	378.0	396.0	401.4	410.1
Чехия	413.5	425.6	422.2	421.8	429.4
Швеция	432.4	441.1	454.9	463.0	465.9
Турция	.	.	.	.	.
Исландия	432.0	437.8	438.7	449.9	466.0
Норвегия	468.2	476.8	490.8	497.4	507.4
Швейцария	438.9	443.6	448.5	455.0	465.5
Обединено кралство	.	.	.	.	.

¹ Източник: База данни на Евростат, август 2026 година.

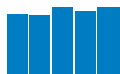

Цени

1. Индекси на потребителските цени¹

(2010 = 100)

Страни	2021	2022	2023	2024
ЕС-27_2020				
Австрия	123.1	133.6	144.1	148.3
Белгия	120.9	132.5	137.8	142.2
България	120.2	138.6	151.7	155.4
Германия	109.1 ²	117.7 ²	116.7 ³	119.3 ³
Гърция	101.9	111.7	115.6	118.8
Дания	112.9	121.6	125.6	127.3
Естония	127.3	151.9	165.9	171.7
Ирландия	108.7	117.2	124.6	127.3
Испания	114.0	123.6	128.0	131.5
Италия	112.5	121.7	128.6	129.8
Кипър	104.3	113.1	117.1	119.2
Латвия	121.0	141.9	154.6	156.5
Литва	125.4	150.1	163.8	165.0
Люксембург	119.0	126.5	131.2	133.9
Малта	115.9	123.00	129.3	131.4
Нидерландия	120.5	132.6	137.7	142.3
Полша	123.6	141.3	127.8 ⁴	132.3 ⁴
Португалия	112.0	120.8	126.0	129.0
Румъния	133.5	151.9	167.7	177.2
Словакия	121.3	136.8	151.2	155.3
Словения	113.1	123.1	132.3	134.9
Унгария	132.1	151.4	177.4	183.9
Финландия	115.1	123.3	131.0	133.1
Франция	112.4	118.3	124.0	126.5
Хърватия	112.8	124.9	134.9	138.9
Чехия	124.8	143.6	158.9	162.8
Швеция	113.5	123.0	133.5	137.3
Исландия	138.6	150.1	163.2	172.8
Обединено кралство	124.7	136.1	146.0	149.7
Република Северна Македония	118.5	135.3	148.0	153.1
Турция	314.8	542.4	834.6	1322.9

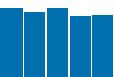
1. Индекси на потребителските цени¹

(Продължение и край)

(2010 = 100)

Страни	2021	2022	2023	2024
Норвегия	126.1	133.3	140.7	145.1
Швейцария	99.4	102.2	104.4	105.5
Останал свят				
Австралия	124.3	132.5	140.0	144.3
Алжир	166.2	181.6	198.6	206.6
Боливия	150.8	153.4	157.4	165.4
Египет	319.0	364.7	486.4	623.9
Индия ⁵	161.4	172.2	181.9	190.9
Индонезия	156.5	163.1	169.1	#173.0
Канада	121.6	129.9	134.9	138.1
Колумбия	149.6	164.8	184.1	196.3
Мароко ⁶	103.9	110.8	117.6	118.7
Мексико	154.7	166.9	176.1	184.4
Нова Зеландия	120.8	129.4	136.9	140.9
Република Корея	118.6	124.7	129.2	132.2
Руска федерация	199.4	226.8	240.1	260.4
Съединени американски щати	124.3	134.2	139.7	143.9
Тунис	177.3	192.0	209.9	224.6
Република Южна Африка	171.3	183.1	194.0	202.5
Япония	105.2	107.8	111.4	114.4

¹ Източник: UN, Monthly Bulletin of Statistics, No. 11, November 2025.² 2015 = 100.³ 2020 = 100.⁴ 2021 = 100.⁵ 2012 = 100.⁶ 2017 = 100.

Селско стопанство

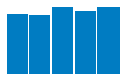
1. Икономически сметки за селското стопанство - брутна добавена стойност по базисни цени¹

(Млн. евро)

Страни	2021	2022	2023	2024	2025 ²
ЕС-27	187080.5	220814.1	221605.1	228118.1	251884.4
Австрия	3653.2	4445.5	4332.0	4334.3	5119.9
Белгия	2440.4	2837.5	3727.4	3936.9	3917.8
България	2663.3	3023.4	2156.1	2048.6	2209.4
Германия	22468.6	31812.3	30886.0	31126.7	32925.9
Гърция	5739.2	6756.0	7501.8	7961.3	7063.0
Дания	3014.5	3394.3	3101.8	3766.0	4421.5
Естония	271.7	488.5	246.9	311.2	425.0
Ирландия	4004.2	5017.6	3472.5	4774.8	5664.1
Испания	30287.0	29381.0	34503.5	37857.4	43026.6
Италия	30212.5	35294.7	35233.4	39667.5	42579.6
Кипър	356.6	335.6	399.4	430.2	411.8
Латвия	613.7	825.9	454.3	675.3	811.9
Литва	1544.0	2031.1	1302.5	1428.7	1438.1
Люксембург	135.7	172.7	147.9	165.2	214.9
Малта	49.3	51.8	52.1	53.6	55.2
Нидерландия	11758.2	13302.6	15314.5	16010.5	16363.8
Полша	9916.1	14253.3	14048.1	15169.1	20790.8
Португалия	3660.7	3385.7	4782.9	4860.8	4917.1
Румъния	10123.7	9929.6	10013.3	8944.0	10584.4
Словакия	702.6	888.7	756.0	692.8	856.7
Словения	425.3	523.1	585.4	679.1	729.6
Унгария	3814.5	3450.7	4136.4	3863.1	4253.5
Финландия	1385.9	1717.6	1699.2	1818.9	1998.1
Франция	31818.1	40350.5	36867.9	31056.4	33775.1
Хърватия	1458.4	1717.1	1395.1	1649.7	1532.6
Чехия	2317.0	2608.2	2300.8	2334.8	2810.1
Швеция	2246.2	2819.4	2187.8	2501.4	2988.1

¹ Източник: Евростат - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

² Данните за 2025 година са прогнозни.

Околна среда

1. Антропогенни емисии на серни оксиди¹

(Хиляди тонове)

Страни	2019	2020	2021	2022	2023
ЕС-27	1587	1330	1356	1289	1101
Австрия	11	10	11	11	11
Белгия	30	24	24	25	22
България	86	48	60	69	44
Германия	258	239	249	246	217
Гърция	80	49	47	44	38
Дания	9	9	8	8	8
Естония	19	11	12	15	11
Ирландия	11	11	13	9	7
Испания	150	112	111	106	94
Италия	112	85	79	87	72
Кипър	16	12	10	11	10
Латвия	4	4	4	4	4
Литва	12	11	11	11	9
Люксембург	1	1	1	0	0
Малта	0	0	0	0	0
Нидерландия	23	20	21	20	18
Полша	364	352	359	312	273
Португалия	44	38	39	41	41
Румъния	86	61	66	47	28
Словакия	17	15	16	13	14
Словения	4	4	4	3	3
Унгария	18	17	14	14	11
Финландия	30	23	23	22	21
Франция	100	86	93	85	78
Хърватия	8	6	6	6	6
Чехия	79	67	60	64	48
Швеция	16	15	15	15	14

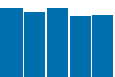
1. Антропогенни емисии на серни оксиди¹

(Продължение и край)

(Хиляди тонове)

Страни	2019	2020	2021	2022	2023
Европейска икономическа зона и Швейцария	206	180	166	168	157
Обединено кралство	129	110	101	100	95
Исландия	56	51	46	51	46
Лихтенщайн	0	0	0	0	0
Монако	0	0	0	0	0
Норвегия	16	15	14	14	13
Швейцария	4	4	4	3	3
Държави кандидат-членки	1593	1567	1514	1492	1503
Албания	8	8	8	8	8
Република Северна Македония	115	93	89	95	105
Сърбия	342	359	324	322	332
Турция	1066	1040	1033	1003	988
Черна гора	62	66	60	64	69
Останал свят	3625	3122	3029	2923	2865
Азербайджан	33	27	29	24	21
Армения	2	2	2	2	2
Беларус	53	50	52	48	47
Грузия	2	2	2	2	2
Казахстан	1752	1384	1228	1175	1143
Канада	.	.	.	.	.
Киргизстан	45	41	42	40	39
Република Молдова	4	4	4	4	4
Руска федерация	884	832	862	869	873
САЩ	.	.	.	.	.
Украйна	849	780	808	759	734

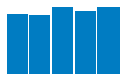
¹ Източници: EMEP (Co-operative Programme for Monitoring and Evaluation of the Long range Transmission of Air Pollutions in Europe); <http://www.ceip.at/>.

Международни сравнения

Целта на Програмата за европейски сравнения (ПЕС) на Евростат за изчисляване на Паритети на покупателната способност (ППС) е да осигури надеждно сравнение на цените и на обема на БВП и неговите разходни компоненти между страните участници в рамките на даден период. Данните обхващат 36 европейски страни: 27-те държави - членки на Европейския съюз; кандидатстващите за членство в ЕС страни - Албания, Босна и Херцеговина, Република Северна Македония, Сърбия, Турция, Черна гора, и трите развити европейски страни - Исландия, Норвегия, Швейцария, членки на Европейската асоциация за свободна търговия.

Паритетите на покупателната способност представляват реални курсове за превръщане на стойностните показатели от национална валута в единна валута. Превърнатите в съпоставима валута чрез ППС разходи за крайно използване на БВП на отделните страни са сравними и отразяват единствено разликата във физическия обем на купените стоки и услуги. ППС се представят в стандартизирана форма към държавите - членки на ЕС (базата е ЕС-27_2020 = 1), наречена стандарт на покупателната способност, т.е. евро в реално изражение (условна средна валута).

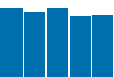
Международни сравнения

1. Паритети на покупателната способност на ниво БВП (ЕС-27_2020 = 1)¹

(1 СПС = нац. валута/фиксирано евро за страните от еврозоната)

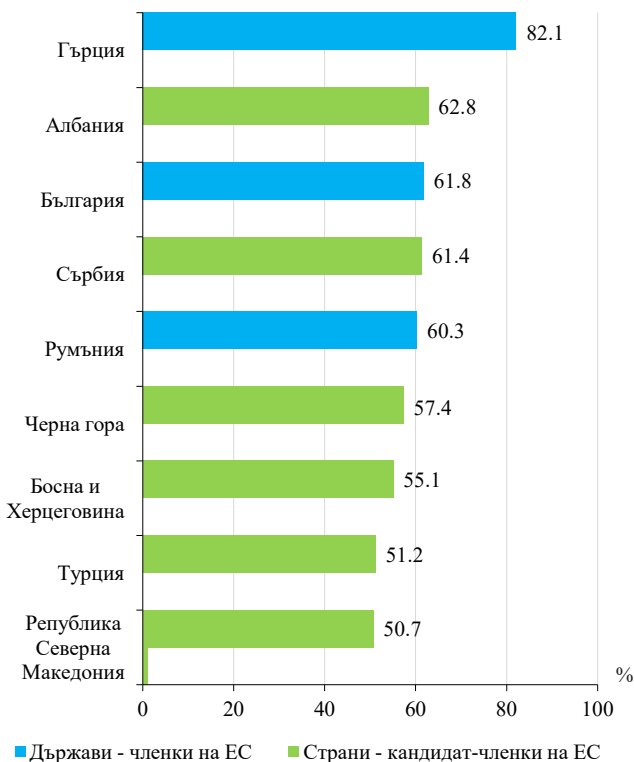
Страни	2022	2023*	2024*
ЕС-27_2020	1	1	1
Австрия	1.113760	1.128099	1.132695
Белгия	1.130946	1.126229	1.122871
България	1.161428	1.182422	1.208424
Германия	1.115184	1.122367	1.117408
Гърция	0.814419	0.811094	0.821219
Дания	9.890723	9.693657	9.646055
Естония	0.907690	0.917336	0.918601
Ирландия	1.168641	1.185252	1.181232
Испания	0.905951	0.890950	0.896186
Италия	0.957837	0.963703	0.956005
Кипър	0.914871	0.905669	0.904138
Латвия	0.767175	0.785946	0.791632
Литва	0.757611	0.785912	0.782882
Люксембург	1.295397	1.292739	1.300306
Малта	0.904844	0.903211	0.925544
Нидерландия	1.156675	1.169822	1.166129
Полша	2.916286	3.074624	3.108016
Португалия	0.836992	0.821620	0.822664
Румъния	2.804911	2.905723	2.999709
Словакия	0.789641	0.794639	0.800200
Словения	0.833811	0.861226	0.877619
Унгария	251.459059	270.703570	279.930053
Финландия	1.248819	1.233301	1.202040
Франция	1.105960	1.086298	1.086122
Хърватия	5.080877	0.687733	0.714929
Чехия	20.210674	20.133983	20.444502
Швеция	13.507067	13.634898	13.536666
Албания	64.161504	63.166081	63.242900
Босна и Херцеговина	1.064978	1.073411	1.076968
Република Северна Македония	29.807973	31.192095	31.209976
Сърбия	69.361911	71.581815	71.870828
Турция	7.384114	11.880404	18.213460
Черна гора	0.550517	0.569628	0.573846
Исландия	218.525229	220.694423	226.009724
Норвегия	13.561084	14.277816	14.575627
Швейцария	1.546303	1.521339	1.512823

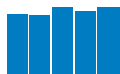
¹ Източник: Евростат, 17.12.2025 г.; <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

Индексите на равнища на цени са измерител на различията в равнищата на цените между страните партньори, показвайки колко единици от единната валута са необходими, за да се купи едно и също количество стоки и услуги в сравняваните с базата (ЕС-27_2020) страни. Те се изчисляват като съотношение между ППС и официалните валутни курсове (национална валута/евро) за всяка страна спрямо средното за ЕС равнище.

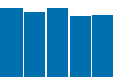
Фиг. 1. Индекси на равнища на цени на ниво БВП в балканските страни за 2024 г. (ЕС-27_2020 = 100)
(Предварителни данни)

2. Индекси на равнища на цени на ниво БВП (ЕС-27_2020 = 100)¹

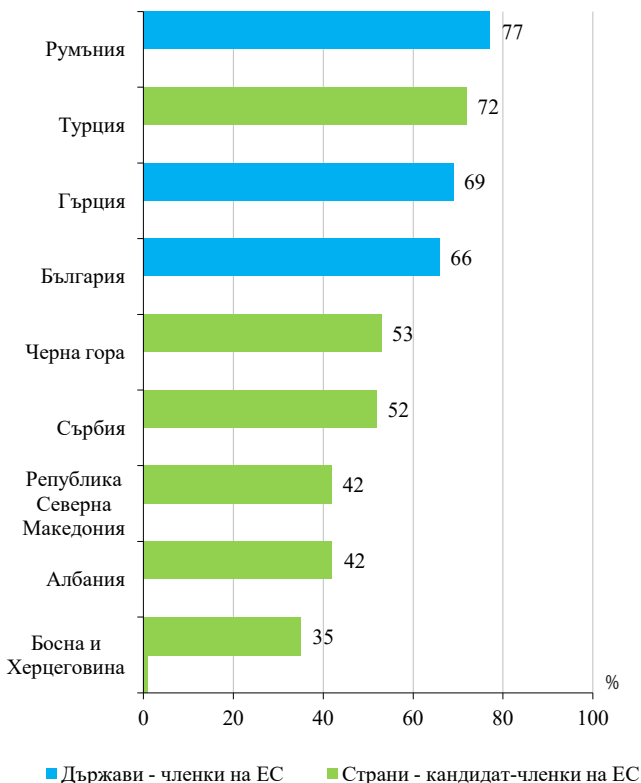
Страни	2022	2023*	2024*
ЕС-27_2020	100.0	100.0	100.0
Австрия	111.4	112.8	113.3
Белгия	113.1	112.6	112.3
България	59.4	60.5	61.8
Германия	111.5	112.2	111.7
Гърция	81.4	81.1	82.1
Дания	132.9	130.1	129.3
Естония	90.8	91.7	91.9
Ирландия	116.9	118.5	118.1
Испания	90.6	89.1	89.6
Италия	95.8	96.4	95.6
Кипър	91.5	90.6	90.4
Латвия	76.7	78.6	79.2
Литва	75.8	78.6	78.3
Люксембург	129.5	129.3	130.0
Малта	90.5	90.3	92.6
Нидерландия	115.7	117.0	116.6
Полша	62.2	67.7	72.2
Португалия	83.7	82.2	82.3
Румъния	56.9	58.7	60.3
Словакия	79.0	79.5	80.0
Словения	83.4	86.1	87.8
Унгария	64.3	70.9	70.8
Финландия	124.9	123.3	120.2
Франция	110.6	108.6	108.6
Хърватия	67.4	68.8	71.5
Чехия	82.3	83.9	81.4
Швеция	127.1	118.8	118.4
Албания	53.9	58.1	62.8
Босна и Херцеговина	54.5	54.9	55.1
Република Северна Македония	48.4	50.7	50.7
Сърбия	59.1	61.0	61.4
Турция	42.4	46.1	51.2
Черна гора	55.1	57.0	57.4
Исландия	153.6	148.0	151.4
Норвегия	134.2	125.0	125.3
Швейцария	153.9	156.5	158.8

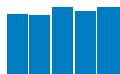
¹ Източник: Евростат, 17.12.2025 г.; <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

Индексите на физически обем на ниво БВП на човек от населението отразяват единствено различията между страните партньори в международните сравнения по отношение на крайно потребения обем стоки и услуги в тях, т.е. елиминира се влиянието на националните цени в тези страни. Те се изчисляват, като превърнатите в единна валута чрез ППС национални разходи за крайно използван БВП на човек се отнесат към средните за ЕС-27_2020 реални разходи за крайно използван БВП. Тези индекси не са предназначени за стриктно ранжиране на страните. Препоръчва се те да се използват за разделяне на страните участници в ПЕС, на групи със сравними равнища на реален БВП на човек от населението.

Фиг. 2. Индекси на физически обем на човек от населението в ППС на ниво БВП в балканските страни за 2024 г. (ЕС-27_2020 = 100)
(Предварителни данни)

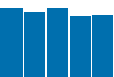

3. Индекси на физически обем на човек от населението в СПС (ЕС-27_2020 = 100)¹ Брутен вътрешен продукт

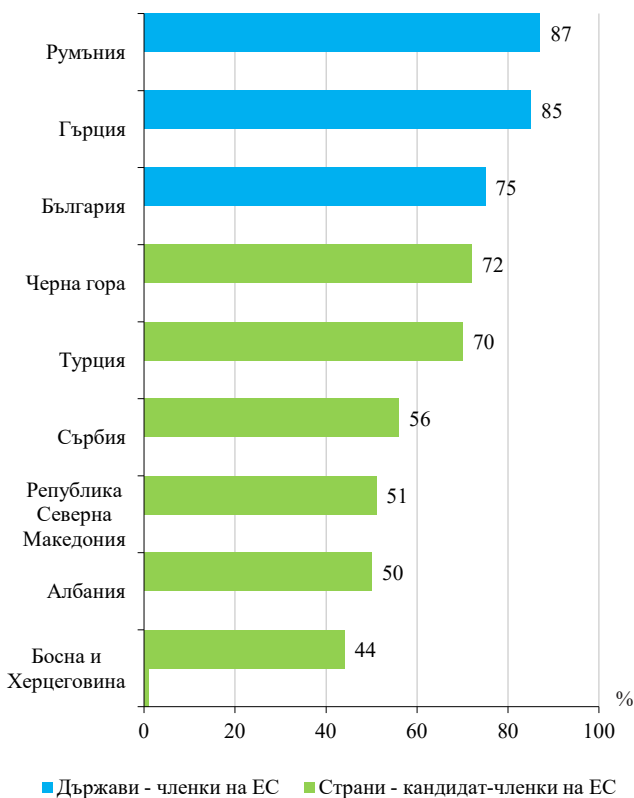
Страни	2022	2023*	2024*
ЕС-27_2020	100	100	100
Австрия	123	121	119
Белгия	118	118	117
България	62	63	66
Германия	120	118	116
Гърция	66	68	69
Дания	134	126	127
Естония	83	80	79
Ирландия	237	218	221
Испания	88	91	91
Италия	98	98	98
Кипър	95	97	99
Латвия	69	70	68
Литва	87	86	87
Люксембург	250	248	245
Малта	103	109	110
Нидерландия	134	131	134
Полша	78	77	78
Португалия	77	81	82
Румъния	72	75	77
Словакия	71	74	75
Словения	89	91	90
Унгария	76	76	76
Финландия	106	103	102
Франция	97	99	98
Хърватия	72	78	78
Чехия	90	91	91
Швеция	113	111	111
Албания	33	38	42
Босна и Херцеговина	34	35	35
Република Северна Македония	41	41	42
Сърбия	45	48	52
Турция	68	70	72
Черна гора	48	52	53
Исландия	135	136	131
Норвегия	214	169	160
Швейцария	161	154	151

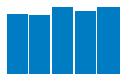
¹ Източник: Евростат, 17.12.2025 г.; <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

Разходите на БВП за крайно потребление включват разходите на резидентните институционални единици (домакинства, нетърговски организации, обслужващи домакинствата, държавно управление) за продукти и услуги, използвани за индивидуално потребление на населението и за колективно потребление на обществото. В съответствие с принципите на националната концепция разходите на домакинствата за индивидуално потребление включват разходи за продукти и услуги на територията на страната и в чужбина.

Фиг. 3. Индекси на физически обем на човек от населението в СПС на ниво крайни потребителски разходи на домакинствата в балканските страни за 2024 г. (ЕС-27_2020 = 100)
(Предварителни данни)

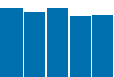

4. Индекси на физически обем на човек от населението в СПС (ЕС-27_2020 = 100)¹ Крайни потребителски разходи на домакинствата

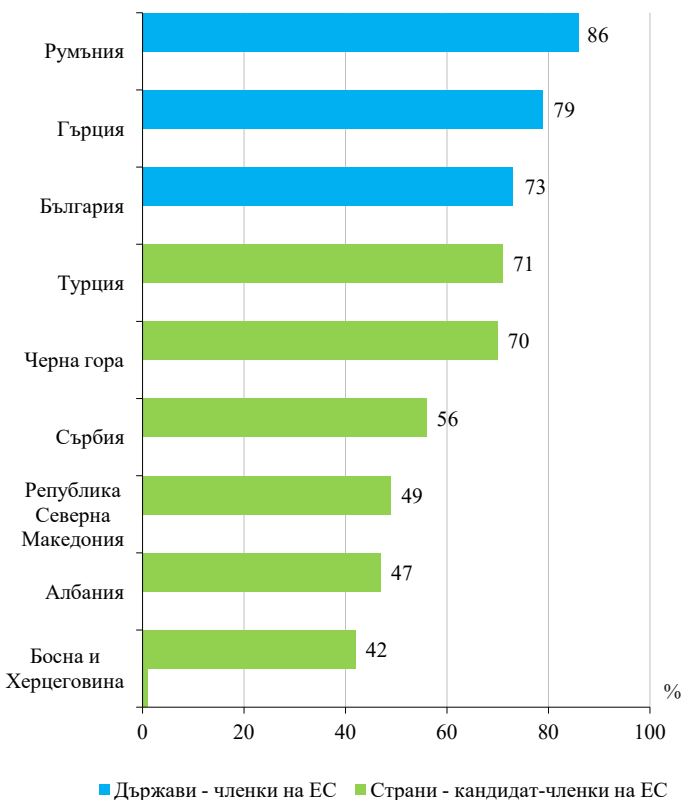
Страни	2022	2023*	2024*
ЕС-27_2020	100	100	100
Австрия	121	118	117
Белгия	112	112	112
България	71	72	75
Германия	123	121	119
Гърция	84	85	85
Дания	100	97	96
Естония	75	74	73
Ирландия	95	99	100
Испания	91	94	95
Италия	106	107	106
Кипър	104	106	107
Латвия	74	73	74
Литва	92	88	90
Люксембург	142	145	146
Малта	85	94	95
Нидерландия	115	114	113
Полша	87	84	86
Португалия	89	90	90
Румъния	82	84	87
Словакия	76	78	80
Словения	87	86	88
Унгария	68	66	70
Финландия	100	99	97
Франция	97	98	98
Хърватия	75	77	79
Чехия	76	75	75
Швеция	102	99	97
Албания	40	45	50
Босна и Херцеговина	42	44	44
Република Северна Македония	51	51	51
Сърбия	52	54	56
Турция	72	74	70
Черна гора	63	68	72
Исландия	120	116	112
Норвегия	119	116	114
Швейцария	136	134	132

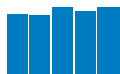
¹ Източник: Евростат, 17.12.2025 г.; <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

Фактическото индивидуално потребление обхваща стоките и услугите, действително потребени от населението, независимо дали са купени и платени от домакинствата, държавата или от нетърговски институции, обслужващи домакинствата. При международните сравнения на физическия обем на потреблението, ФИП е предпочитан показател, тъй като не се влияе от факта, че различията са значителни в начина, по който в отделните страни са организирани някои важни услуги, потребявани от домакинствата, като например образователни и здравни.

Фиг. 4. Индекси на физически обем на човек от населението в СПС на ниво фактическо индивидуално потребление в балканските страни за 2024 г. (ЕС-27_2020 = 100)
(Предварителни данни)

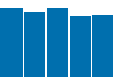

5. Индекси на физически обем на човек от населението в СПС (ЕС-27_2020 = 100)¹

Фактическо индивидуално потребление

Страни	2022	2023*	2024*
ЕС-27_2020	100	100	100
Австрия	118	115	114
Белгия	113	114	113
България	68	70	73
Германия	123	120	119
Гърция	79	80	79
Дания	110	106	105
Естония	76	75	74
Ирландия	95	99	100
Испания	89	91	91
Италия	99	99	98
Кипър	94	97	98
Латвия	73	72	72
Литва	89	87	88
Люксембург	143	145	146
Малта	84	90	90
Нидерландия	120	120	120
Полша	84	82	85
Португалия	85	86	86
Румъния	81	83	86
Словакия	76	77	77
Словения	85	84	86
Унгария	70	69	73
Финландия	104	105	102
Франция	105	106	106
Хърватия	74	76	79
Чехия	82	82	82
Швеция	107	104	103
Албания	38	43	47
Босна и Херцеговина	40	42	42
Република Северна Македония	49	49	49
Сърбия	52	54	56
Турция	70	74	71
Черна гора	62	66	70
Исландия	121	118	116
Норвегия	126	123	121
Швейцария	119	117	116

¹ Източник: Евростат, 17.12.2025 г.; <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

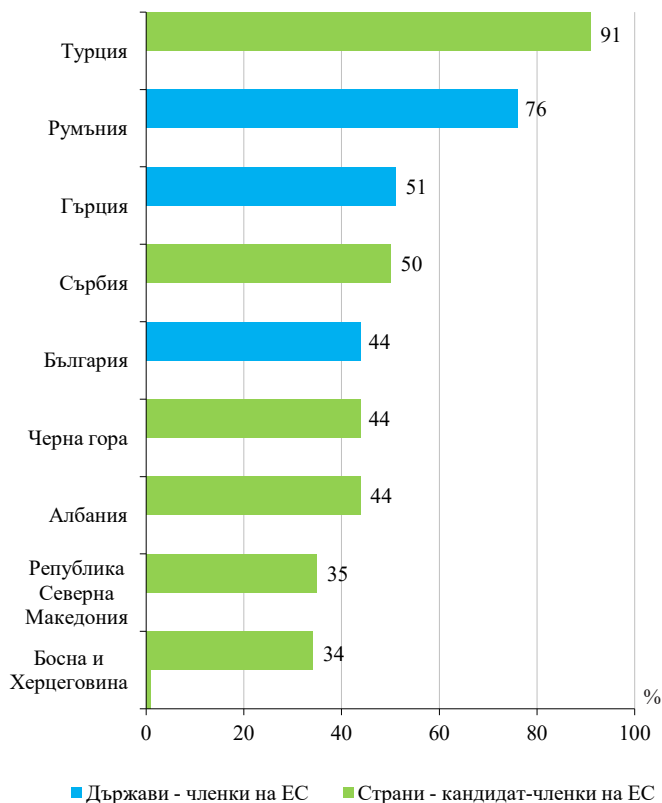

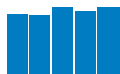
Бруто образуването на основен капитал се състои от придобитите минус отписаните дълготрайни активи от резидентните производители през определен отчетен период. Дълготрайните активи могат да бъдат материални и нематериални активи, произведени в процеса на производството (или от внос), които се използват многократно в производствения процес за повече от една година.

Фиг. 5. Индекси на физически обем на човек от населението в СПС на ниво бруто образуване на основен капитал в балканските страни за 2024 г.

(ЕС-27_2020 = 100)

(Предварителни данни)

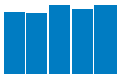

6. Индекси на физически обем на човек от населението в СПС (ЕС-27_2020 = 100)¹
Бруто образуване на основен капитал

Страни	2022	2023*	2024*
ЕС-27_2020	100	100	100
Австрия	145	144	142
Белгия	155	157	162
България	34	41	44
Германия	108	103	102
Гърция	50	49	51
Дания	163	155	160
Естония	101	99	97
Ирландия	275	300	220
Испания	88	87	90
Италия	113	110	112
Кипър	98	107	106
Латвия	63	69	67
Литва	80	87	88
Люксембург	219	206	199
Малта	110	87	90
Нидерландия	129	125	130
Полша	48	55	56
Португалия	73	80	86
Румъния	66	73	76
Словакия	62	68	69
Словения	97	96	93
Унгария	86	78	74
Финландия	124	118	118
Франция	101	103	99
Хърватия	72	93	95
Чехия	107	111	110
Швеция	130	130	138
Албания	35	37	44
Босна и Херцеговина	30	32	34
Република Северна Македония	33	34	35
Сърбия	38	41	50
Турция	61	70	91
Черна гора	36	38	44
Исландия	190	207	229
Норвегия	186	184	187
Швейцария	227	222	218

¹ Източник: Евростат, 17.12.2025 г.; <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

ЗА КОНТАКТИ И ИНФОРМАЦИЯ

Национален статистически институт

<http://www.nsi.bg>

Централно управление на НСИ

София 1038, ул. „П. Волов“ № 2

Дирекция „Многосекторна статистика, методология и регистри“

Приемна на НСИ

телефон: (+3592) 9857 111

e-mail: info@nsi.bg

Публикации

телефон: (+3592) 9857 153

e-mail: publikacii@nsi.bg

Библиотека

телефон: (+3592) 9857 633

e-mail: biblioteka@nsi.bg

Пресцентър

телефон: (+3592) 9857 729

e-mail: press@nsi.bg

ISSN 1313-9428

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

СТАТИСТИЧЕСКИ СПРАВОЧНИК 2026

Автори: А. Данчева, К. Петкова,
Г. Чешмеджиева, З. Иванова, Д. Димитрова,
Е. Йорданова, М. Гергова, М. Гергов,
Н. Панагонова, М. Симеонова, Ц. Костова,
Е. Петрова, Т. Давидков, Д. Атанасов

Редактори: В. Попова, Д. Питова, Р. Лъондева

Формат: 105x215

Предпечатна подготовка:

Диана Ненкова

СТАТИСТИЧЕСКИ СПРАВОЧНИК 2026

www.nsi.bg